HELYI DEMOKRÁCIA PROGRAM

A demokratikus, hatékony és kommunikatív önkormányzatokért

BEVEZETŐ

***A Jelenkutató Intézet** – elől- és társintézményeivel együtt – 1992 óta végez országos és helyi szociológiai vizsgálatokat. A képzettebb és tudatosabb önkormányzati tisztségviselők képzésére benyújtott oktatási és módszertani pályázatunkat először 1999. október 15-én a Közigazgatási Továbbképzési Kollégium IX/2/99. szám alatt akkreditálta. A teljesítményértékeléssel és minőségbiztosítással kibővített programunkat az akreditációs bizottság 2003. augusztus 31-én X/16/2003. sz. alatt újra felvette a minősített közigazgatási képzési programok közé.*

Ami helyi, az jobb is…!?

*Eddig több mint 30 városban dolgozva, nyolcvanezer polgár véleményét összegyűjtve adatainkkal tudjuk bizonyítani, hogy csak fejlesztési-, információs és kommunikációs stratégiákban lehet és szabad gondolkodni; szerencsére már vannak jó példák erre a főszabályra. A helyi lakosság nagy többségében támogatja a racionalizálási törekvéseket, ha azok a szolgáltatások színvonalának növekedésével járnak együtt. A finanszírozási, az egyre több ellátandó közösségi feladat és a szűkülő állami források miatti feszültségek ellenére az önkormányzatok presztízse tartósan és kivétel nélkül mindenhol jobb, mint volt az első összehasonlító mérések idején, 1992-ben. Ugyanakkor, – s talán ez a legfontosabb tapasztalatunk: még mindig nagyon nagyok az egzisztenciális félelmek; mindig a lét törékenysége és a bizonytalanság érzés a legmeghatározóbb, az elmúlt évtized „alapélménye" beleégette magát az emberek lelkébe és gondolkodásába. A helyi lakosok meglehetősen pontosan érzékelik a központi (állami) és a községi-városi (helyi) igazgatás, „a két világ" közötti különbségeket. A lakosság meglehetős pontossággal észlelte és értékelte, továbbá igényelte a hivatal-szervezetek munkatársainak „polgárbarát" működését. A sokat emlegetett „civil társadalom" egyelőre inkább ígéret, mintsem valóság. A civil társadalmak szervezetlensége és gyengesége a lakossági érdekérvényesítés esélyeit rontja, **a demokratikus deficiteket** növeli.*

Az ezredfordulótól egyre több válságjelet kell regisztrálnunk, évről-évre csökken az önkormányzati alrendszer presztízse, teljesítménye, s jelenleg is csökkenek a „helyi" és a „központi" közötti korábban nagy különbségek. 2003-at egyenesen az önkormányzatok „fekete évének" tekintjük, azóta valamit javult a települési önkormányzatok megítélése, de országos reprezentatív kutatások hiányában az önkormányzati rendszer válsága még nem, vagy csak nagyon lassan tudatosul.

Mit ér a közvélemény-kutatás, ha önkormányzati...?

*A második ciklus elején, 1995-ben tíz, 1996-ban tizennégy, 1997-ben tizenhét város vezetése csatlakozott a programhoz. A megkérdezettek száma is folyamatosan nőtt. 1995-ben ötezer, 1996-ban nyolcezer, 1997-ben tizenháromezer standardizált kérdőíves interjú készült a városokban. A harmadik választási évben (1998) tizennégy település, illetve városrész vezetői és lakosai vettek részt **„Helyi demokrácia" programunkban.** Egyeztetett önkormányzati adatfelvételeink többnyire az év legnagyobb közvélemény-kutatásai voltak.*

1999-ben hét városban került sor adatfelvételekre. 2000. áprilisban háromezer fős mintán országos reprezentatív felmérést végeztünk, majd október–november hónapokban tíz városban dolgoztunk. 2001-ben ismét tíz városban készültek összehasonlító mérések 7.800 helyi lakos bevonásával.
2002-ben, a negyedik önkormányzati választás évében kilenc, 2003-ban tizennégy városban került sor vizsgálatra, ugyancsak az összehasonlító program keretében. 2003-ban a telefonos összehasonlító kutatások módszertanát is sikerült kipróbálnunk és sztenderdizálnunk, közel tízezer interjú elkészítésével. 2004-ben hét, 2005-ben hat városban került sor részletes, az önkormányzatok teljes működését „átvilágító" adatfelvételre.

Mit érdemes tudni az önkormányzati közvélemény-kutatásokról?
Kérdező munkatársaink a városok méretétől és a megrendelőink igényétől függően háromszáz és kettőezer közötti, véletlenszerűen kiválasztott helyi lakossal készítettek standardizált kérdőíves és telefonos interjúkat. Az általunk választott „véletlen sétás" mintavételi eljárás is azonos a korábbi adatfelvételek során alkalmazott, többlépcsős mintavételi eljárással.
A minták tehát akkor jók, ha minél pontosabban tükrözik a városok felnőtt lakosságát nem, életkor és iskolai végzettség szerint. Az interjúk általában és tartalmi értelemben két alapvető részből állnak. A kérdőívekben egyaránt szerepelnek az egyeztetett, tehát a mindenütt kérdezett ***„országos összehasonlító"****, valamint az időszerű és speciális* ***„az itt és most" típusú helyi kérdések****.*

Mire jók a helyi közvélemény-kutatások?
Három célt fogalmaztunk meg és követtünk az elmúlt egy évtizedben. A lakossági (köz)vélemény-kutatásokat, mint az egyik legfontosabb kommunikációs és városirányítási módszert kell ajánlanunk és szerveznünk. A „Helyi demokrácia programnak" igazán csak akkor van értelme, ha időben és térben összehasonlítható eredményeket ad; ha a program résztvevői köre település nagyság- és népesség-összetétel, valamint politikai-hatalmi értelemben változatos. Azt szeretnénk elérni, hogy összehasonlító programunknak egyaránt legyen gyakorlatias haszna és az adatok archiválása és összehasonlítása után mások számára is hozzáférhető tudományos hozadéka. A valódi cél az önkormányzati teljesítmények rendszeres értékelése.

A program céljai röviden
Hatékonyan motiválni, eredményesen tanítva modelleket megértetni, végül pedig gyakorlatiasan beavatkozni. Felhasználhatóság a napi döntésekben, az esetleges belső vitákban és konfliktusokban; reprezentatív támpont a forráselosztásban; interaktív típusú kommunikáció a lakosság és a vezetők között; az adatok továbbhasznosítása a terület-, a közigazgatási és egyéb, kommunikációs fejlesztési programokban.

Teljesítménymérés az önkormányzatokban?
A különböző típusú igazgatási, ügyviteli, politikai teljesítmények, a szolgáltatásokkal való elégedettségi szintek és településekhez való kötődések mérésére, a „hagyományos" közvélemény-kutatásoktól eltérő eszközöket, kombinált módszereket és összehasonlító idősorokat, adatbázisokat fejlesztettünk ki 1992 óta. Az önkormányzati mérési eljárások lényege az időbeli és térbeli összehasonlíthatóság; a döntési folyamatokban való közvetlen részvétel érzetének és tényleges lehetőségeinek a növelése, vagyis az érdekérvényesítés szélesítése; a városok civil társadalmainak, kommunikációs hálóinak feltérképezése. Programunknak tehát négy jól elkülönülő fázisa van: az országosan egyeztetett alap-

adatfelvételek szervezése és lebonyolítása; egy-egy város kutatási jelentésének elkészítése; az eredmények nyilvános sajtóbemutatása; az összehasonlító adatbázis létrehozása és az egész program nyilvános zárójelentésének megírása. A véleménykutatási ismeretek a szűk megrendelői körön kívül csak akkor hasznosak, ha azok nagyobb nyilvánosságot kapnak. Gyakran írjuk, mondjuk és így is gondoljuk: ***a közvéleménytől félnetek nem kell…!***

Zirc városában ***2006. február 10–20.*** *között – először került sor – lakossági adatfelvételre, 400 fős véletlen módon kiválasztott mintán. Az adatfelvételre a Vállalkozásbarát elektronikus szolgáltatások fejlesztése GVOP kistérségi program keretében szerveztük. Zircen 2001. végén már sor került egy lakosssági adatfelvételre, amelyet a MTA Regionális Kutatások Központja győri, dr. Rechnitzer János által vezetett osztálya hajtott végre, s amelynek célja a készülő városi stratégiai program támogatása volt. (A 2001-es adatgyűjtés módszertana eltért a mostanitól, hiszen az akkori kérdezés önkitöltős kérdőívek segítségével történt; a valamennyi háztartásba kiküldött kérdőív közül 210 darab érkezett vissza.)*

A jelenlegi kistérségi program célja egyebek között az úgynevezett önkormányzati adatvagyon feltárása, s „másodlagos" – értsd: nem hivatali céllal – hasznosítási céllal való összegyűjtése, feldolgozása, végül elktronikus formában történő publikálása. Az adatgyűjtés természetesen nem öncélú, módszertani jelentősége nehezen túlbecsülhető. (Először történhet meg a valóságos gazdasági-társadalmi és a tudati folyamatok összevetése.) A végső cél pedig a Zirci kistérség gazdasági potenciáljának feltárása, s a befektetői kedv élénkítése, a kistérségi kapcsolatok –, a közigazgatási reformiránnyal és kormányzati szándékkal egyező – erősítése.

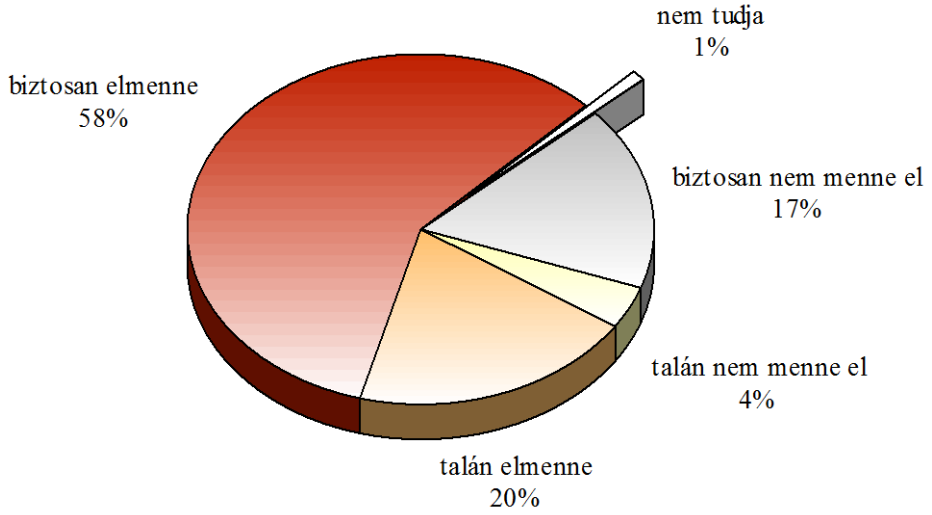
Budapest, 2006. február 28.

Jelenkutató Intézet

VII. PÁRTOK ÉS PREFERENCIÁK

Választási hajlandóság parlamenti választáson

(2006)

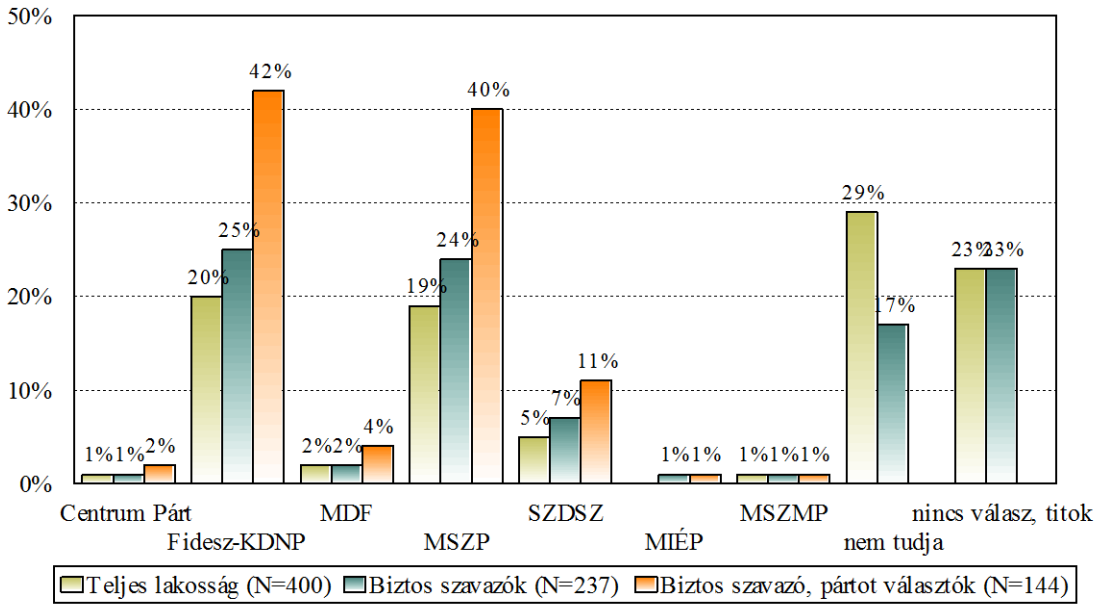

Kérdés: Ha jövő vasárnap lennének a parlamenti választások, Ön elmenne szavazni vagy nem menne el?

79. ábra

Pártpreferencia parlamenti választáson

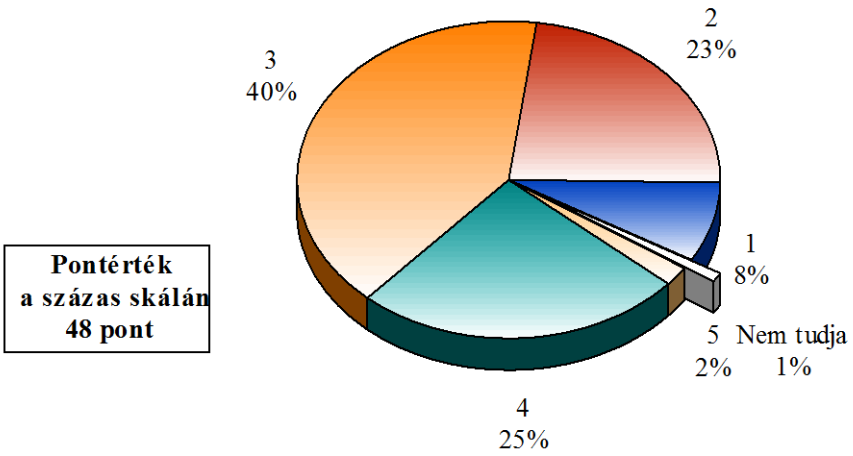
(2006)

Kérdés: (Ha mégis elmenne,) melyik pártra vagy pártlistára szavazna a jövő vasánapi parlamenti választáson?

80. ábra

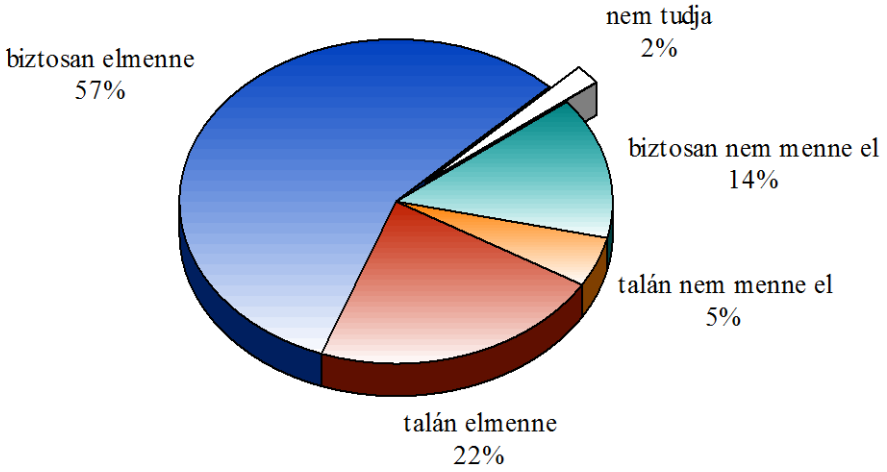
Elégedettség a kormány teljesítményével
(2006)

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön a kormány 2002 óta végzett munkájával?

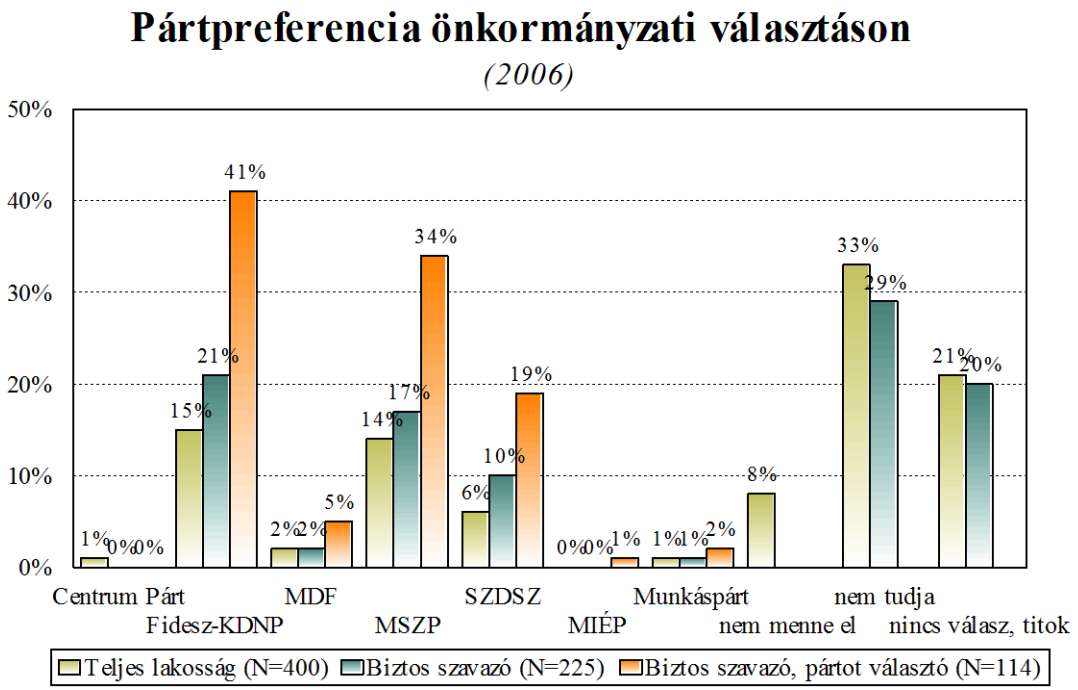
81. ábra

Választási hajlandóság önkormányzati választáson
(2006)

Kérdés: Ha jövő vasárnap lennének az önkormányzati választások, Ön elmenne szavazni vagy nem menne el?

82. ábra

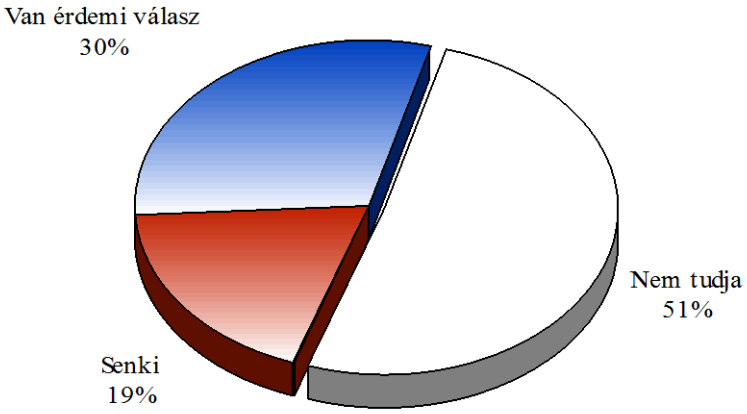

Kérdés: (Ha mégis elmenne,) melyik pártra vagy pártlistára szavazna a jövő vasánapi önkormányzati választáson?

83. ábra

Polgármesterségre alkalmas személy

(2006)

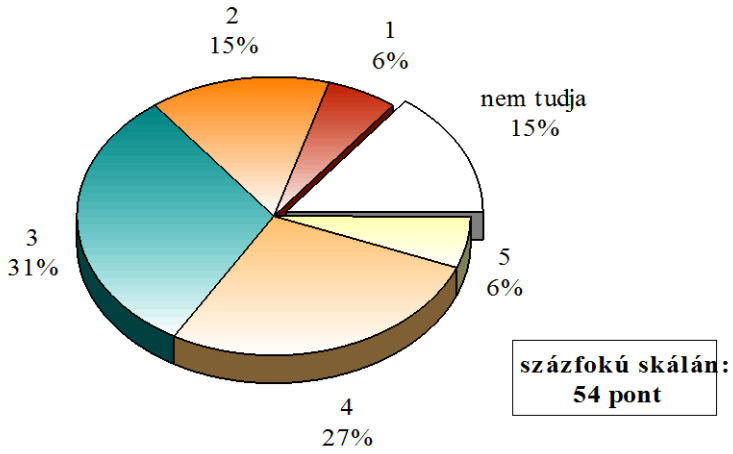
Kérdés: Meg tudna nevezni olyan személyt, aki alkalmas lenne arra, hogy a 2006-ban a város polgármestere legyen?

84. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Név	Említések száma
Horváth László	80
Varga Tibor	15
Koós Gábor	8
Boros Dénes	5
Holl András	5
Havasi Dezső	3
ifj. Detre Ferenc	2
Czuppon Károly	2
Kovács László	2

Gyapay Zoltán országgyűlési képviselő munkája

(2006)

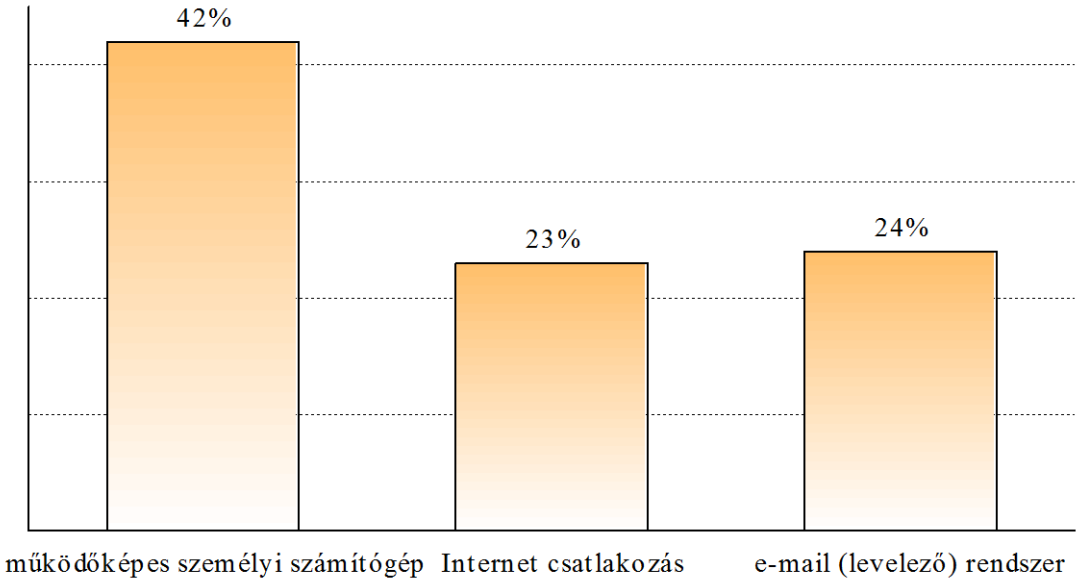
(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön az egyéni országgyűlési képviselő, Gyapay Zoltán munkájával?

85. ábra

VIII. E-KÖZIGAZGATÁS – INTERNET

A háztartások felszereltsége

(2006)

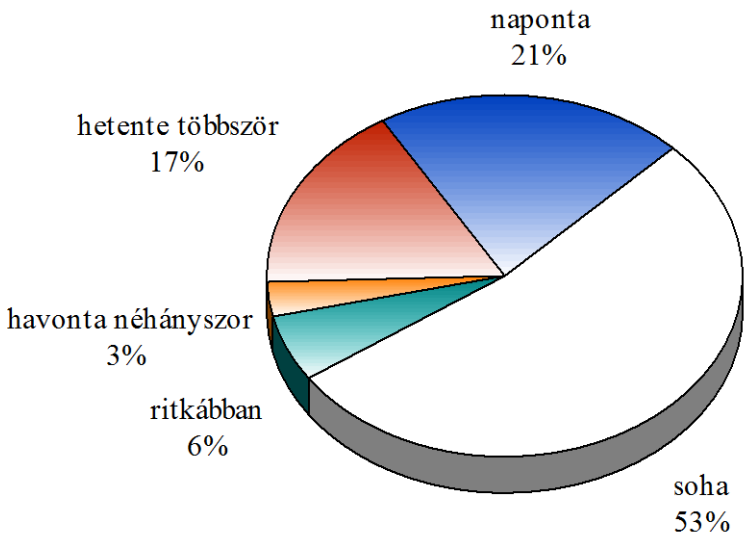

Felszerelt háztartások aránya
Kérdés: Kérem, mondja meg, hogy az Ön(ök) lakásában van-e...?

86. ábra

Számítógép-használat gyakorisága

(2006)

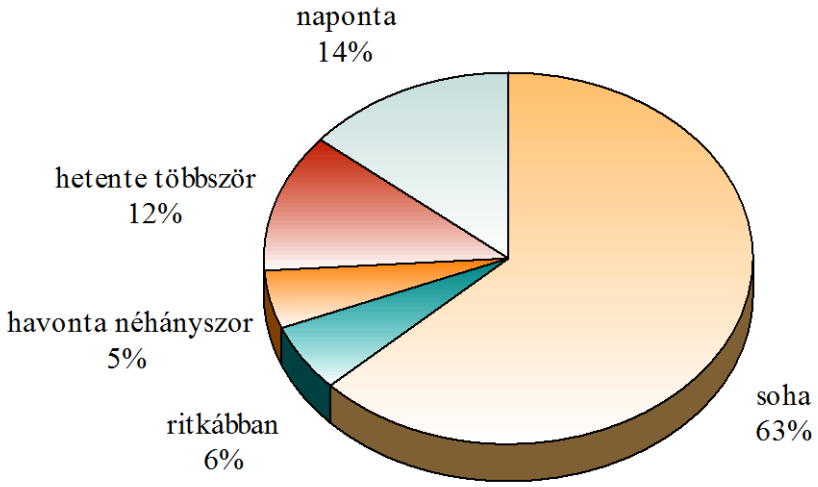

Kérdés: Milyen gyakran szokott Ön számítógépet használni otthon, munkahelyén vagy máshol?

87. ábra

Internet-használat gyakorisága

(2006)

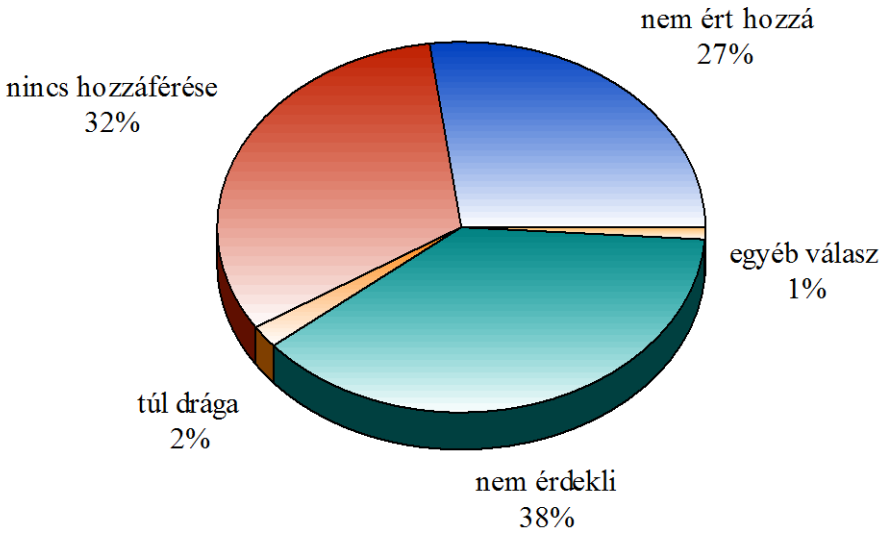
Kérdés: Milyen gyakran szokott Ön Internetezni a munkahelyén, otthon vagy máshol?

88. ábra

HA SOHA NEM HASZNÁL INTERNETET, N=247

Az Internet nem-hasz nálatának okai

(2006)

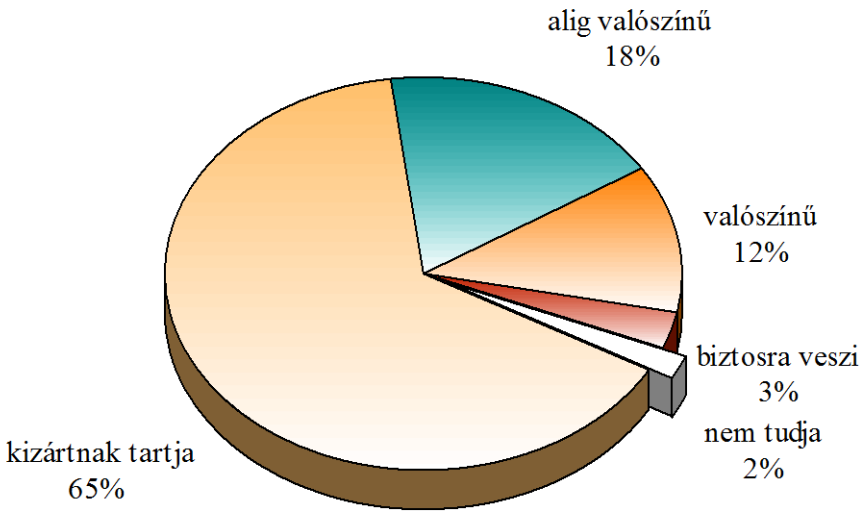

Kérdés: Megmondaná, kérem, hogy Ön miért nem használja az Internetet?

89. ábra

Az Internet-használat kilátásai

(2006)

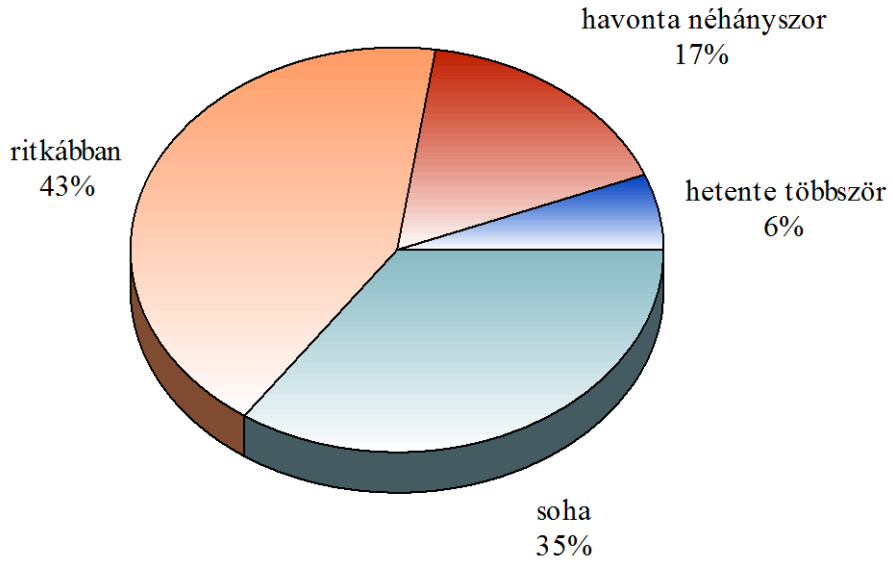
Kérdés: Valószínűnek vagy kizártnak tartja-e azt, hogy 2-3 éven belül Ön is használni fogja az Internetet munkájához, szórakozásra, ügyintézésre?

90. ábra

INTERNETEZŐK KÖRÉBEN, N=147

Zirc város honlapjának látogatottsága

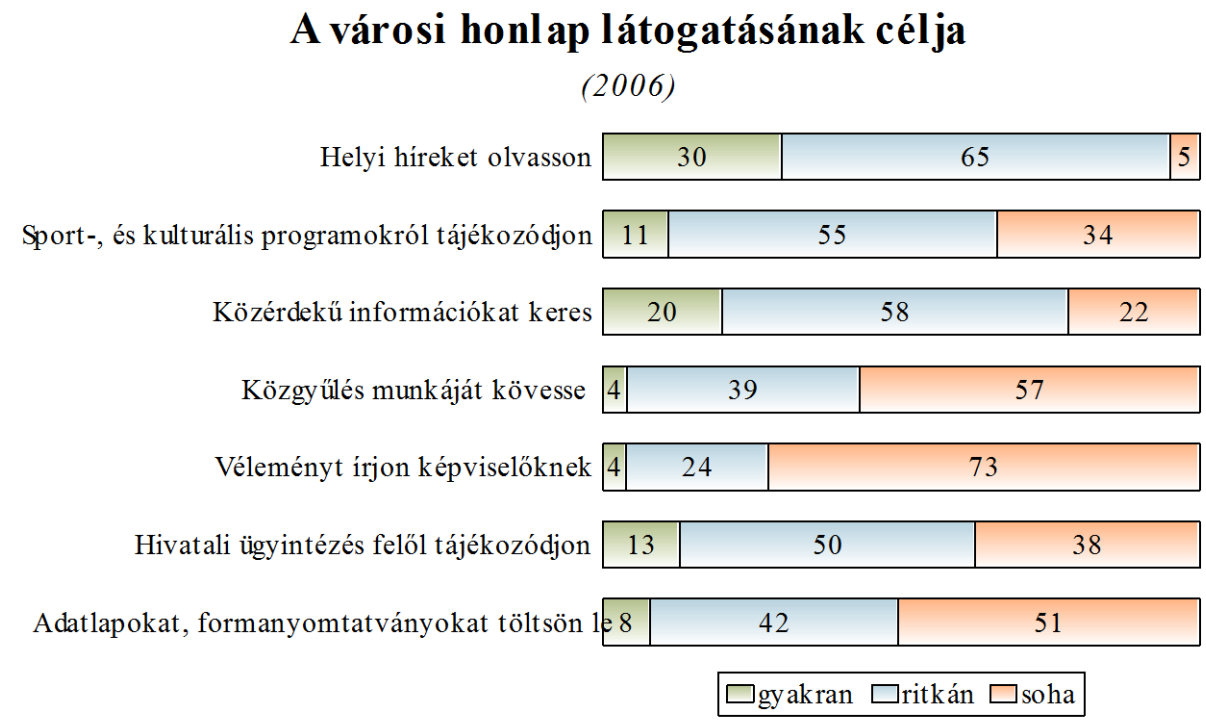
(2006)

Kérdés: Milyen gyakran szokott Ön Zirc város Internetes honlapjára látogatni?

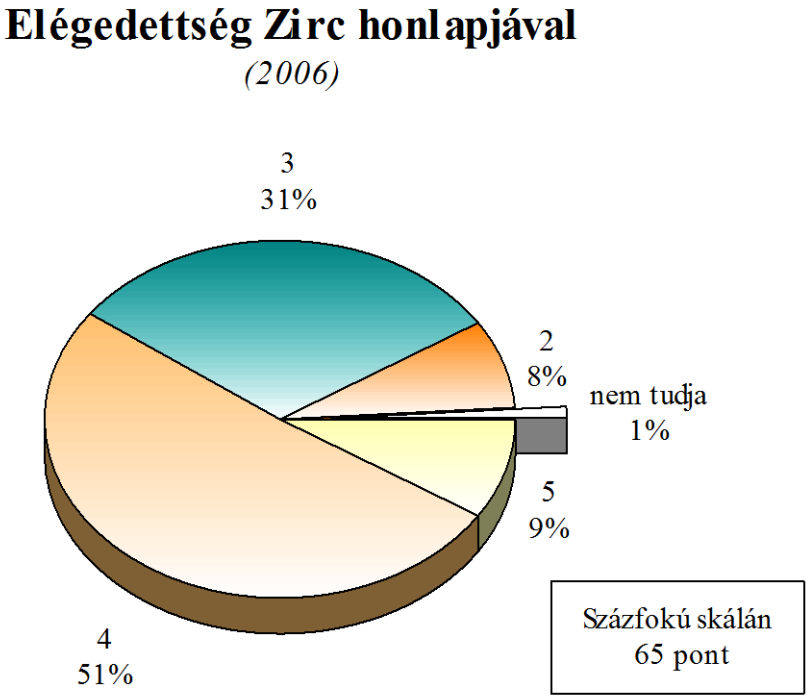
91. ábra

A HONLAP LÁTOGATÓINAK KÖRÉBEN, N=94–96

Kérdés: Ön milyen gyakran használja a város internetes honlapját arra, hogy....?

92. ábra

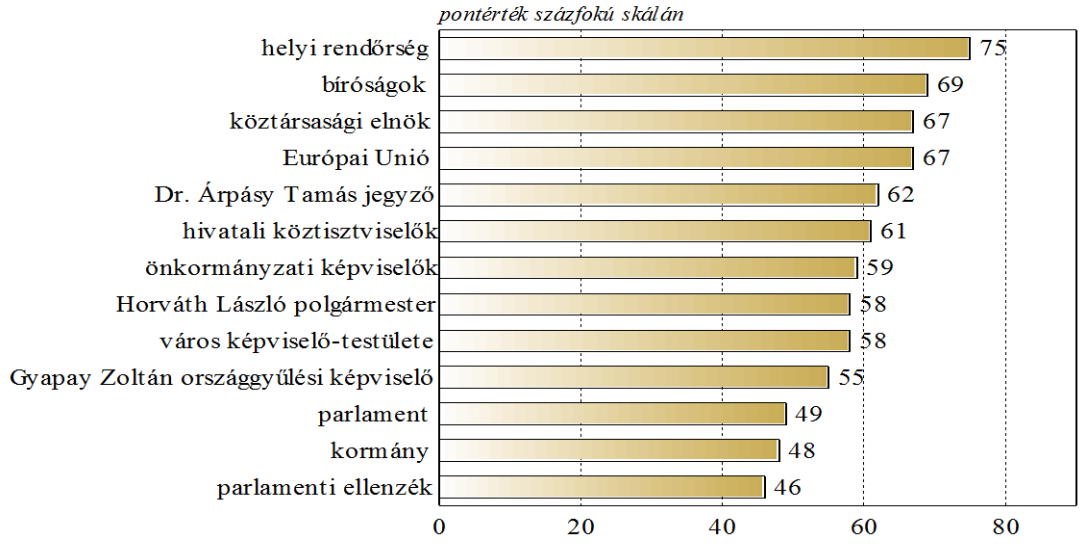
Iskolai osztályzatok.
Kérdés: Összességében mennyire elégedett Ön a város honlapjával?

93. ábra

V. POLGÁRMESTER - KÉPVISELŐK - TESTÜLET

Közéleti szereplők iránt érzett bizalom

(2006)

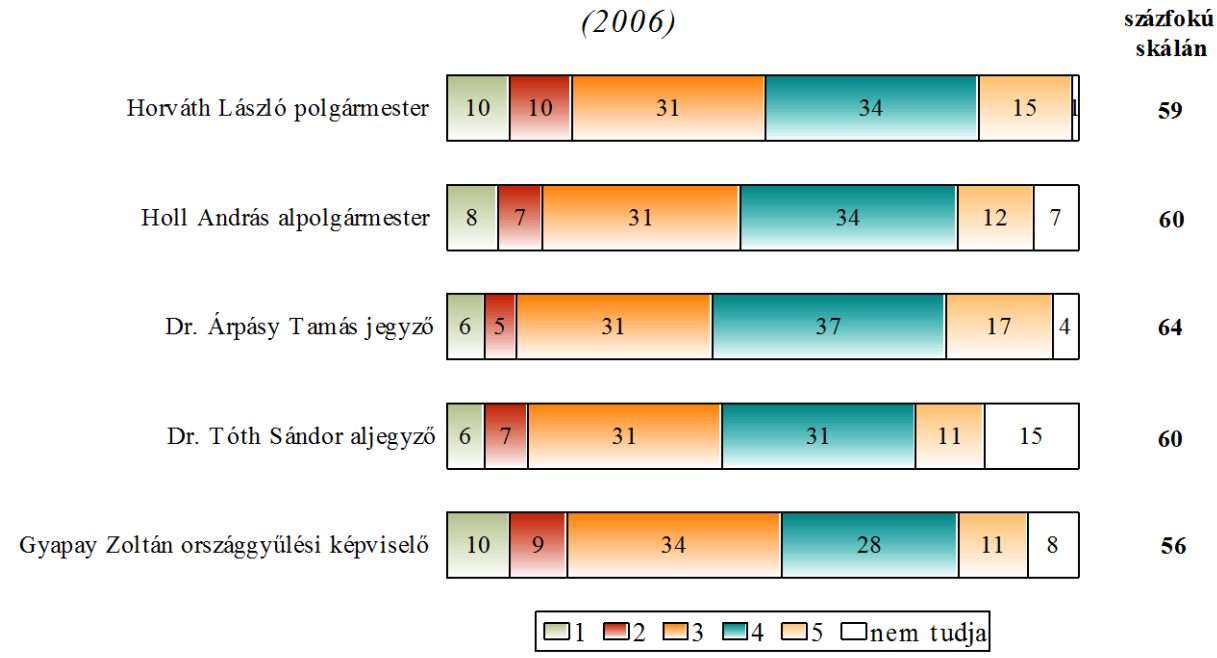

(iskolai osztályzatok alapján számolt pontértékek)
Kérdés: Kérem, mondja meg, hogy mennyire bízik bennük?

50. ábra

Rokonszenv-sorrend

(2006)

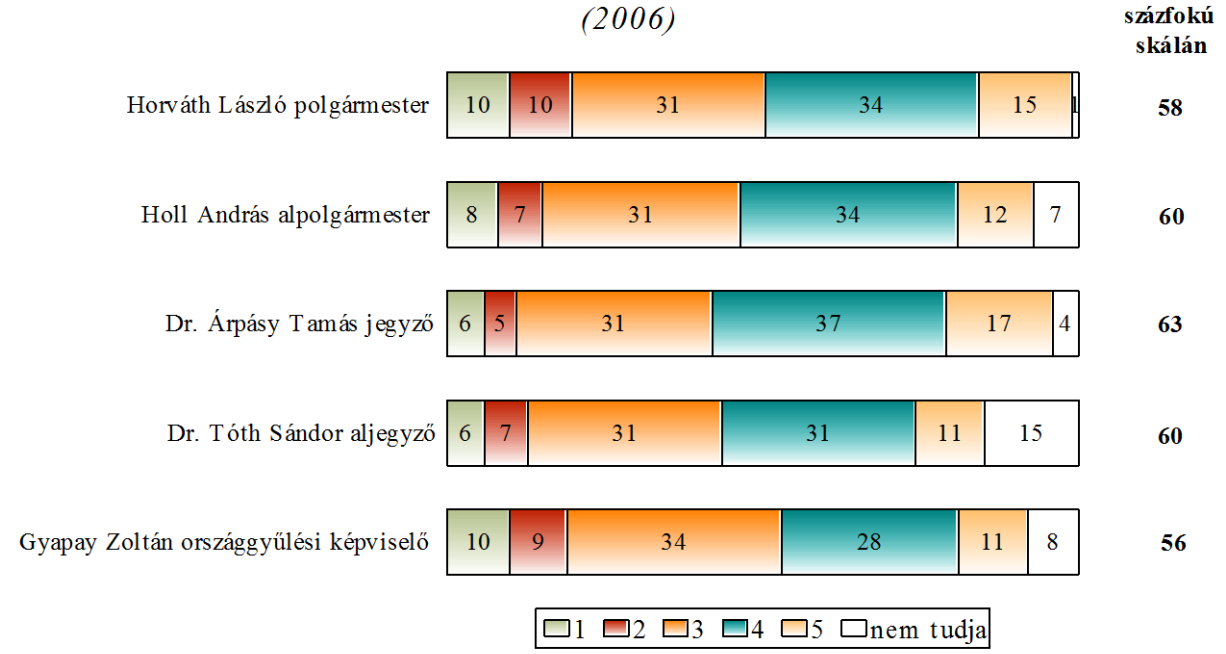

Kérdés: Mennyire rokonszenves Önnek .....?

51. ábra

Tevékenységgel való elégedettség

(2006)

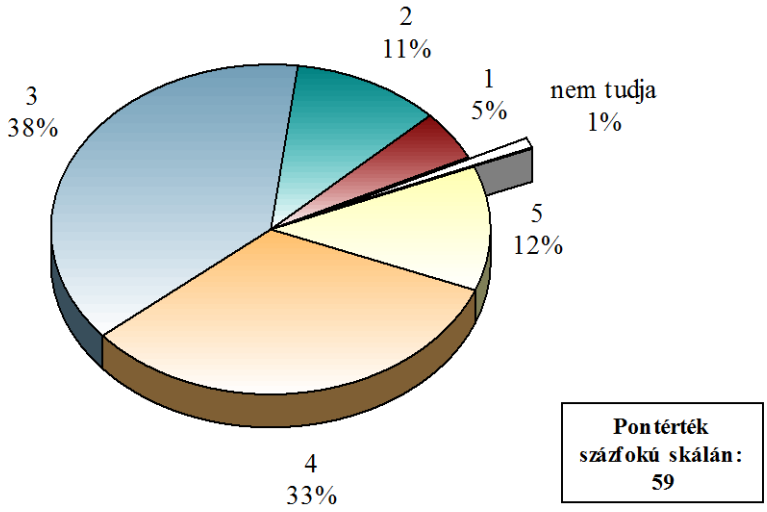

Kérdés: Mennyire elégedett Ön … munkájával?

52. ábra

A polgármester és a testület együttműködéséről

(2006)

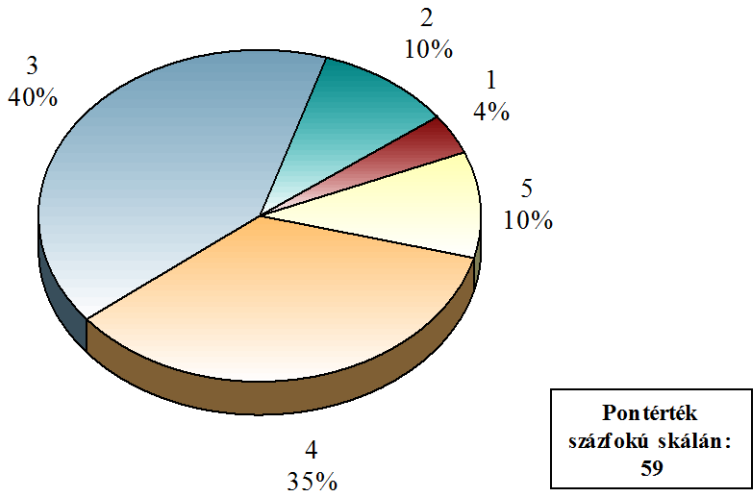

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön Horváth László polgármester és a képviselő-testület együttműködésével?

53. ábra

A képviselő-testület munkájával való elégedettség

(2006)

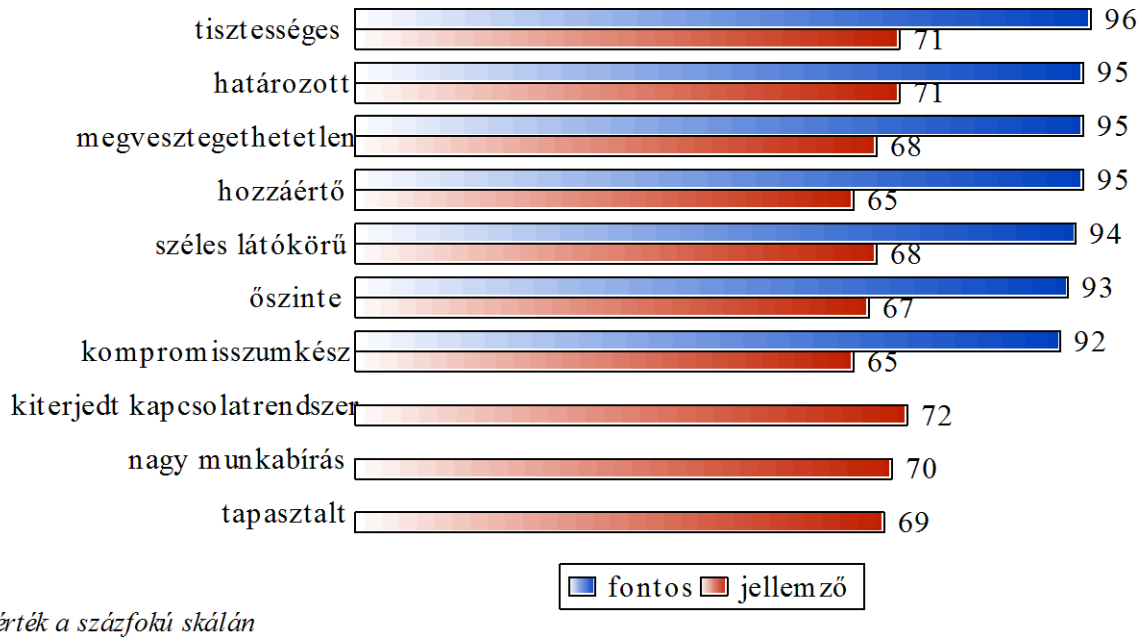

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön a képviselő-testület munkájával?

54. ábra

Polgármesteri tulajdonságok

(2006)

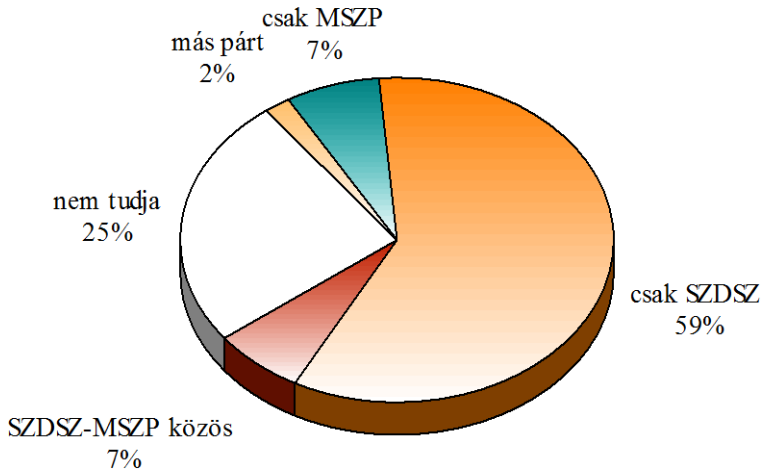

pontérték a százfokú skálán
Kérdés 1: Mennyire fontos, hogy a város polgármestere … legyen?
Kérdés 2: A felsorolt tulajdonságok mennyire jellemzőek Horváth László polgármesterre?

55. ábra

A polgármester pártállásának ismertsége

(2006)

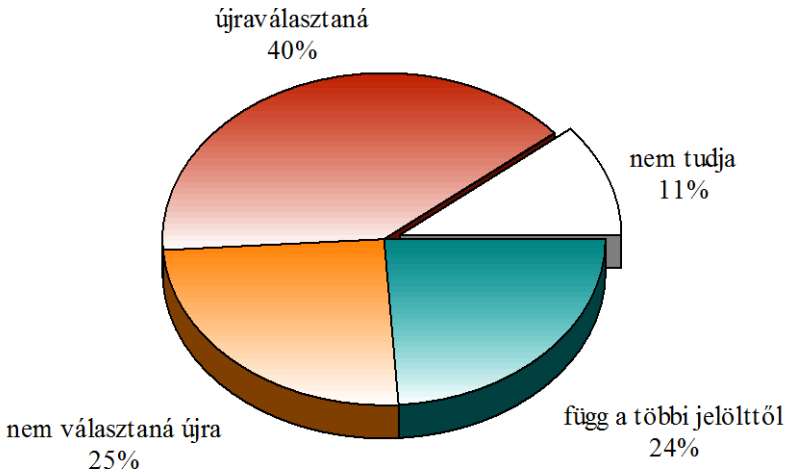

Kérdés: Meg tudja Ön mondani, milyen párt vagy pártok támogatásával indult az 2002. évi önkormányzati választásokon Horváth László polgármester?

56. ábra

A polgármester újraválasztási esélyei

(2006)

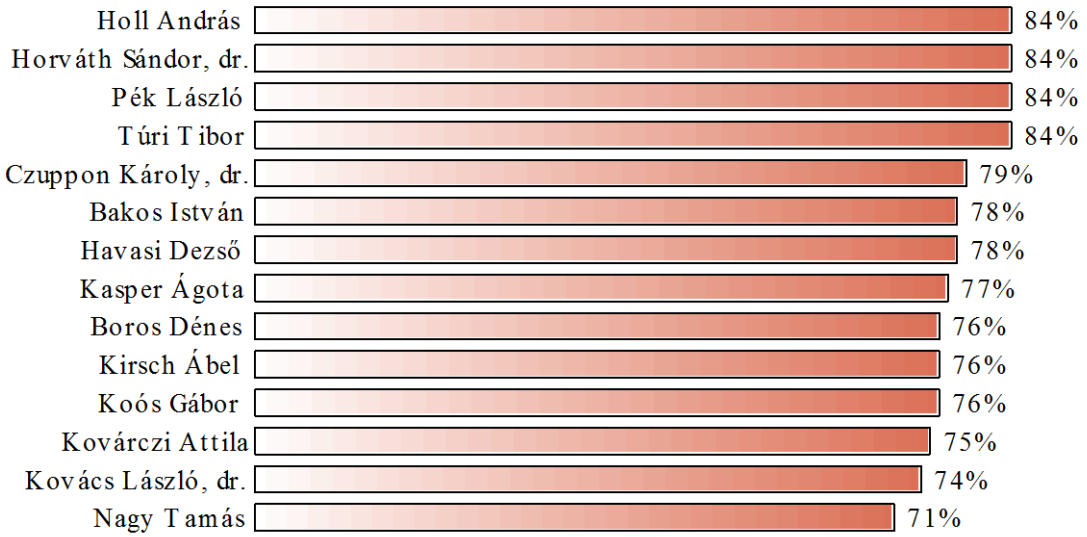

Kérdés: Ön újraválasztaná-e Horváth László polgármestert, ha jövő vasárnap lennének az önkormányzati választások?

57. ábra

Önkormányzati képviselők ismertsége

(2006)

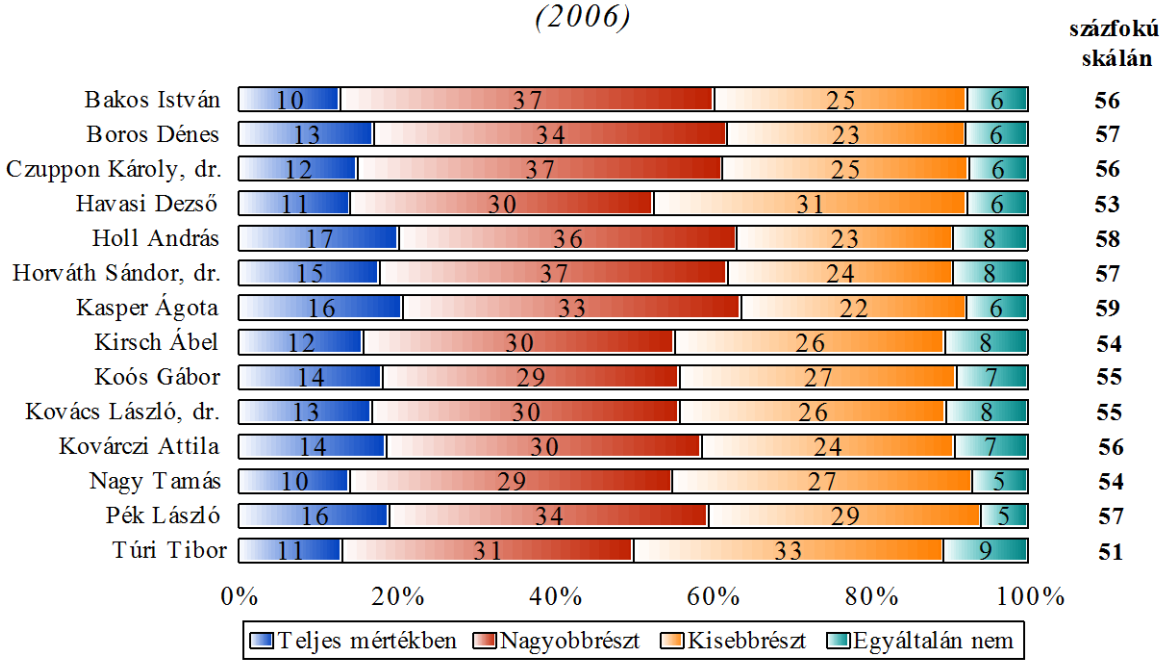

Kérdés: Ismeri-e az alábbi képviselőket?

58. ábra

Önkormányzati képviselők munkájával való elégedettség

(2006)

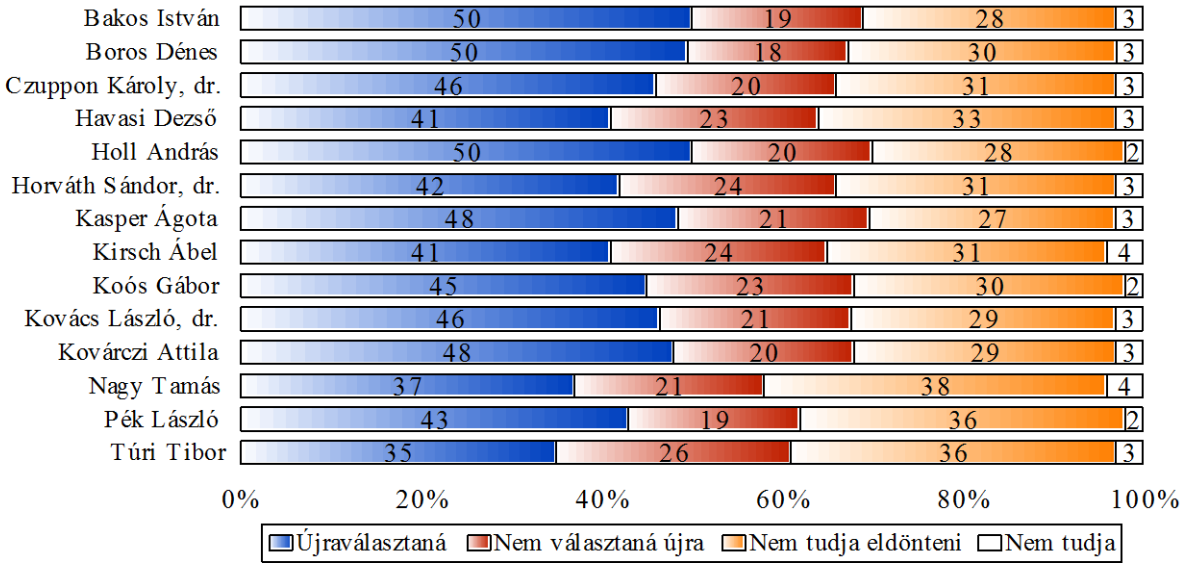

Kérdés: Ha ismeri, mennyire elégedett munkájával?

59. ábra

Önkormányzati képviselők újraválasztási esélyei

(2006)

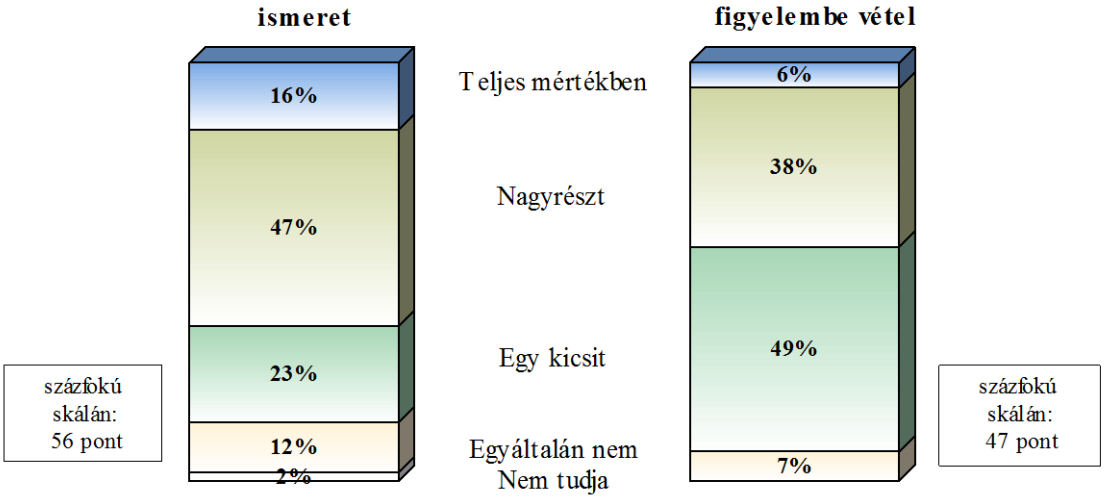

Kérdés: Kérem, mondja meg, a jelenlegi képviselő-testület tagjai közül Ön kit választana újra, ha jövő vasárnap lennének az önkormányzati választások?

60. ábra

A polgári akaratérvényesítés esélye

(2006)

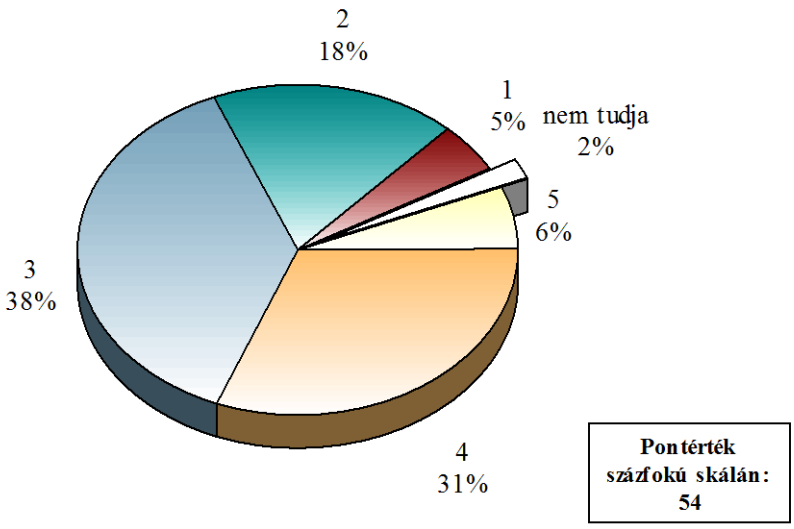

Kérdés: Ön szerint mennyire ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élő polgárok? És a döntéseikben mennyire veszik figyelembe az emberek igényeit? (teljes mértékben - egyáltalán nem)

61. ábra

A polgármester helyi gazdaságfejlesztő munkája

(2006)

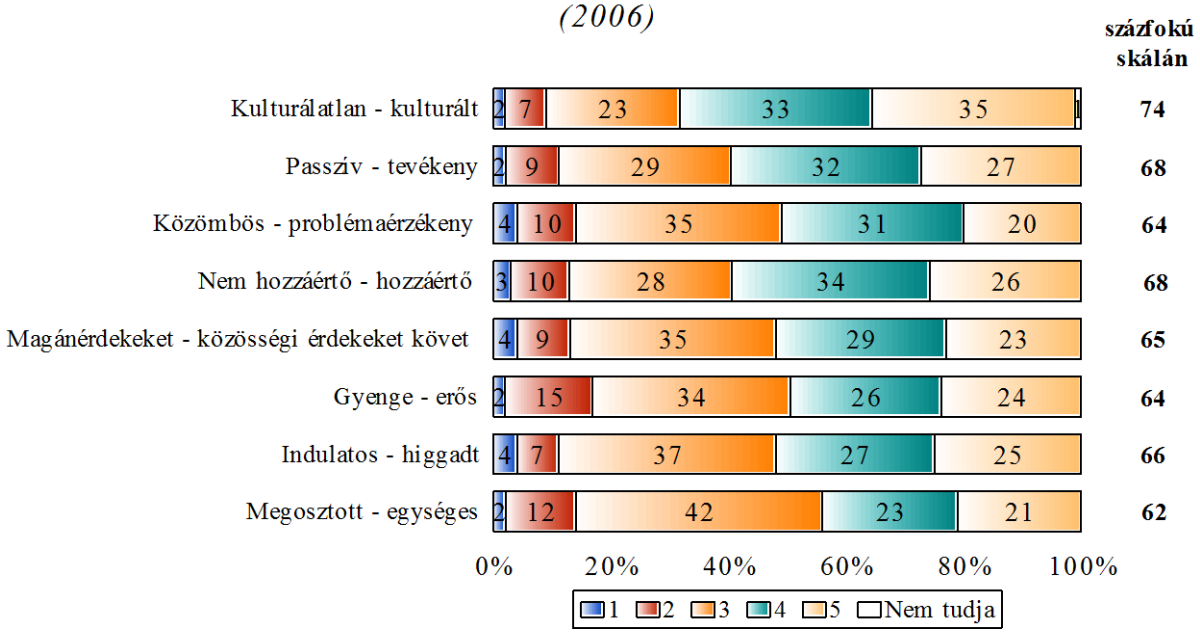

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön hogyan értékeli a polgármester helyi gazdaságfejlesztő munkáját?

62. ábra

A képviselő-testület jellemzői

(2006)

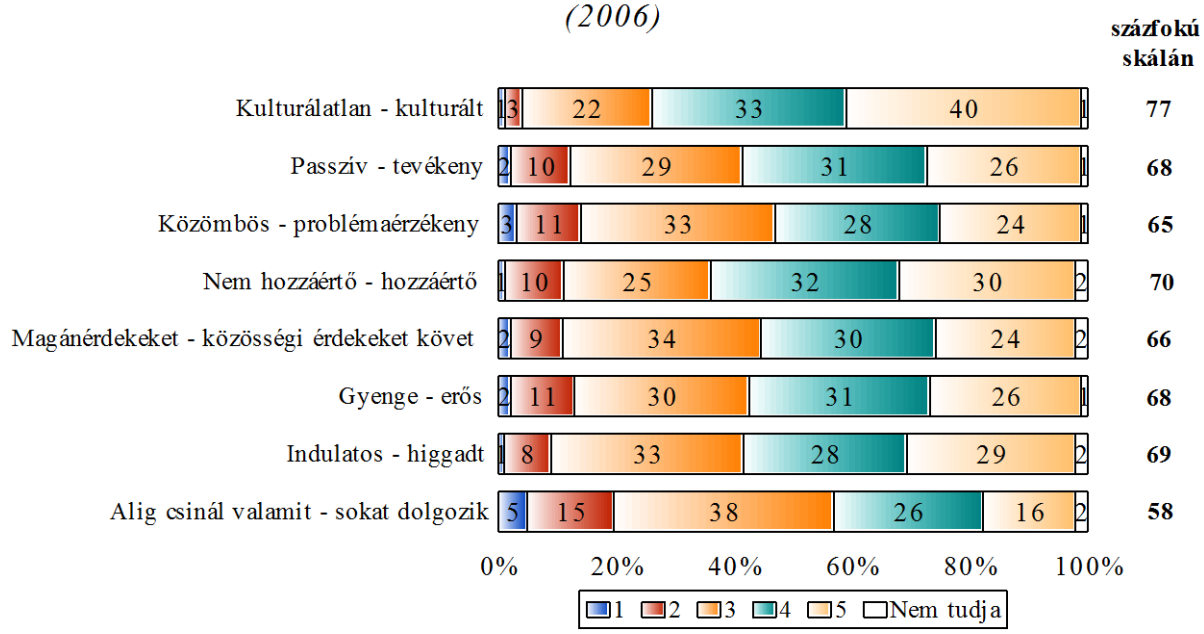

Kérdés: Jellemezze a város képviselő-testületét! (az 1-es, 2-es osztályzatok a negatív tulajdonságot, a 4-es, 5-ös a pozitív tulajdonságot jelölik; az 50 feletti pontérték pozitív jellemzés, az 50 alatti negatív)

63. ábra

A polgármester jellemzői

(2006)

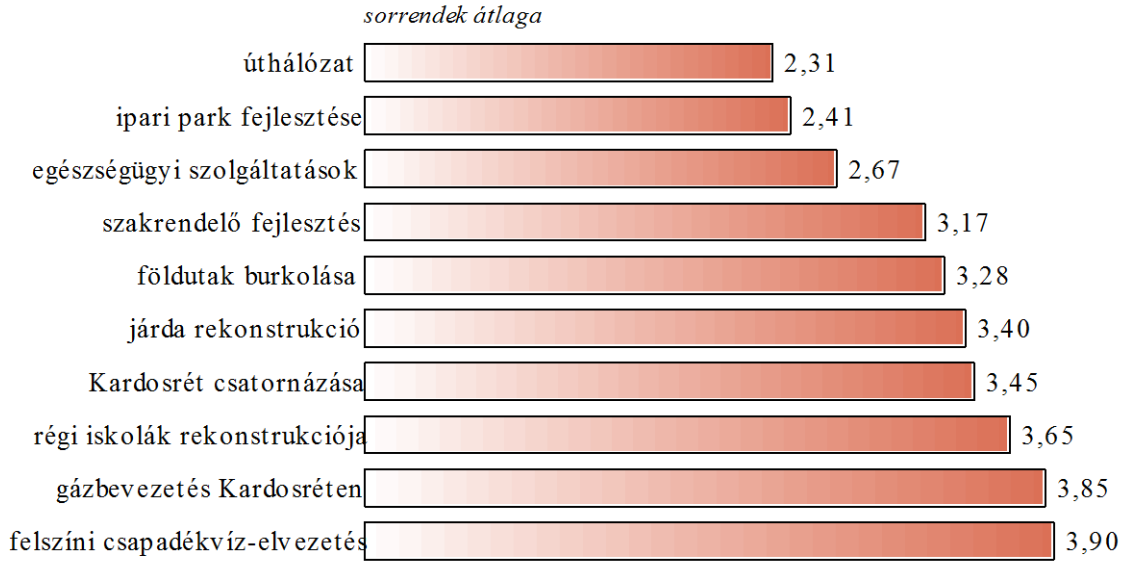

Kérdés: Jellemezze a polgármestert! (az 1-es, 2-es osztályzatok a negatív tulajdonságot, a 4-es, 5-ös a pozitív tulajdonságot jelölik; az 50 feletti pontérték pozitív jellemzés, az 50 alatti negatív)

64. ábra

A városfejlesztési terv legfontosebb tényezői

(2006)

(Minél alacsonyabb a sorrend átlaga, annál fontosabb fejlesztésről van szó)
Kérdés: Ön mit szeretne látni a 2006-os városfejlesztési tervben? Jelölje be az öt legfontosabb fejlesztési területet!

65. ábra

VI. TÁRSADALMI KÖZÉRZET

Elégedettség

(2006)

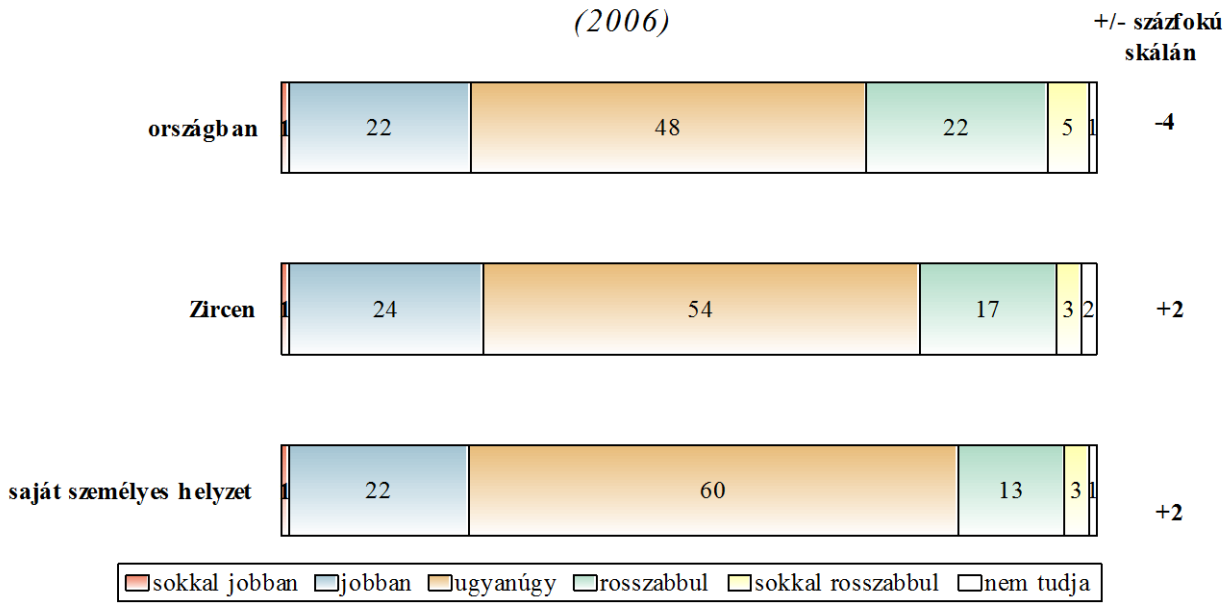

Kérdés: Mennyire elégedett Ön azzal, ahogy jelenleg mennek a dolgok...?

66. ábra

Elégedettség a korábbi időszakhoz viszonyítva

(2006)

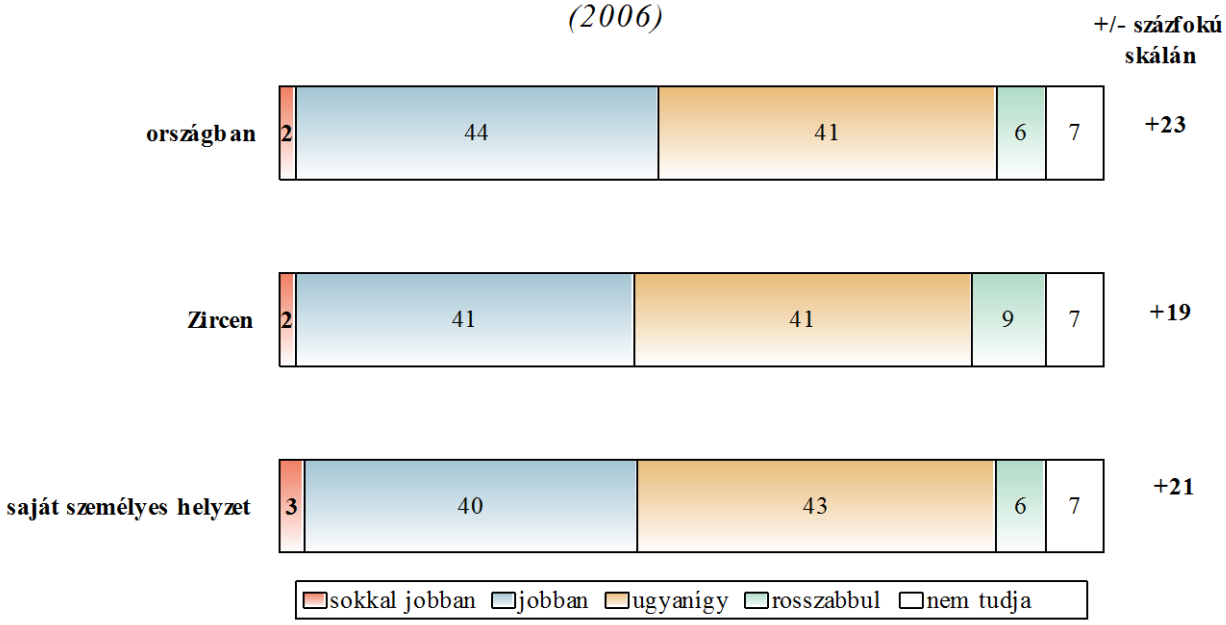

Kérdés: Kérem, most gondoljon az 1998-2002 közötti időszakra. Ön szerint az 1998-2002-es időszakhoz képest hogyan mennek most a dolgok ...?

67. ábra

A jövő megítélése

(2006)

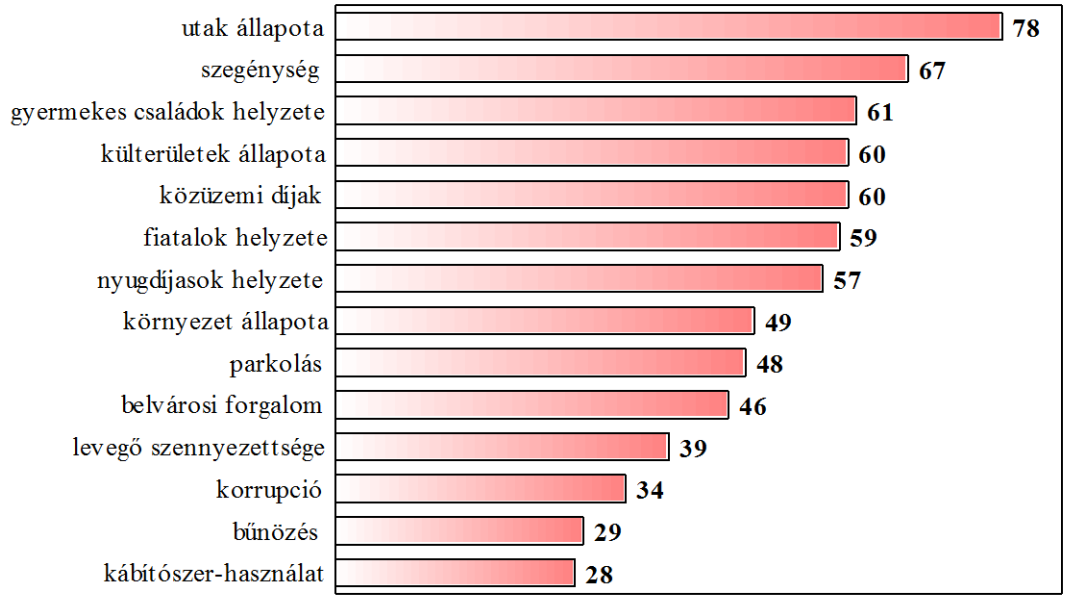

Kérdés: Ön szerint a mostani helyzethez képest négy év múlva hogyan mennek majd a dolgok …?

68. ábra

A városi problémák rangsora

(2006)

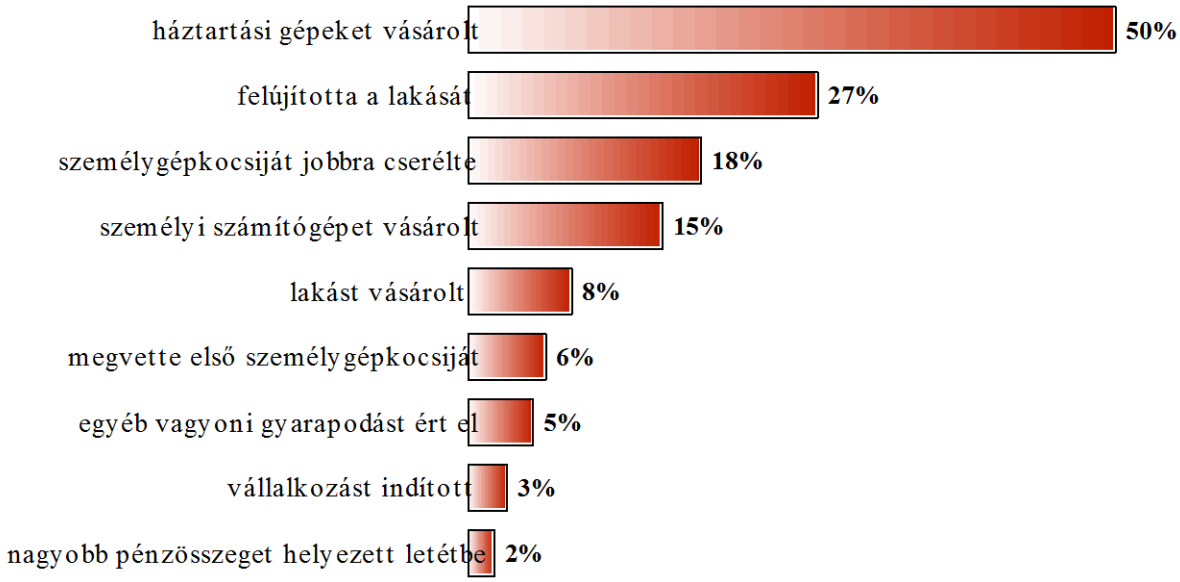

pontérték a százfokú skálán
Kérdés: Kérem, osztályozza az ötfokú skálán, hogy Ön szerint ezek a problémák mennyire súlyosak Zircen?

69. ábra

Vagyoni gyarapodás 2002 óta

(2006)

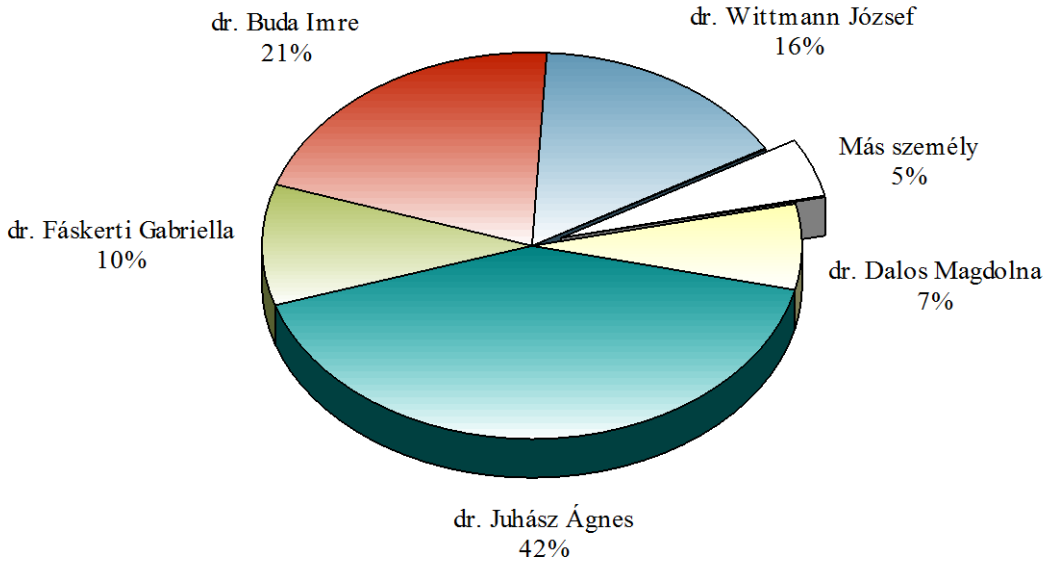

Az igen válaszok aránya
Kérdés: Az elmúlt négy évben, vagyis 2002 óta előfordult-e, hogy Ön és a családja...?

70. ábra

Családorvosok

(2006)

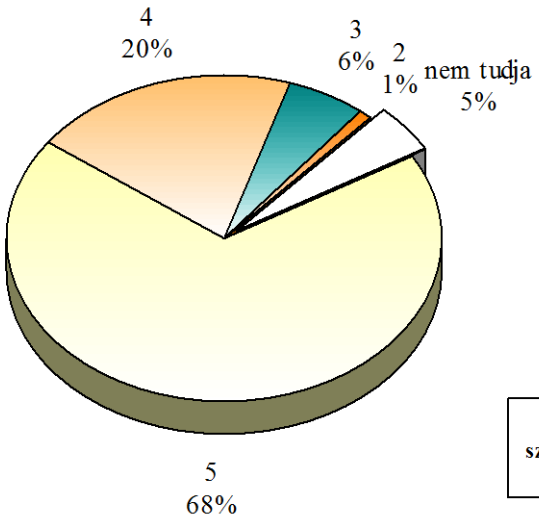

Kérdés: Ki az Ön családorvosa?

71. ábra

Elégedettség a háziorvos tevékenységével

(2006)

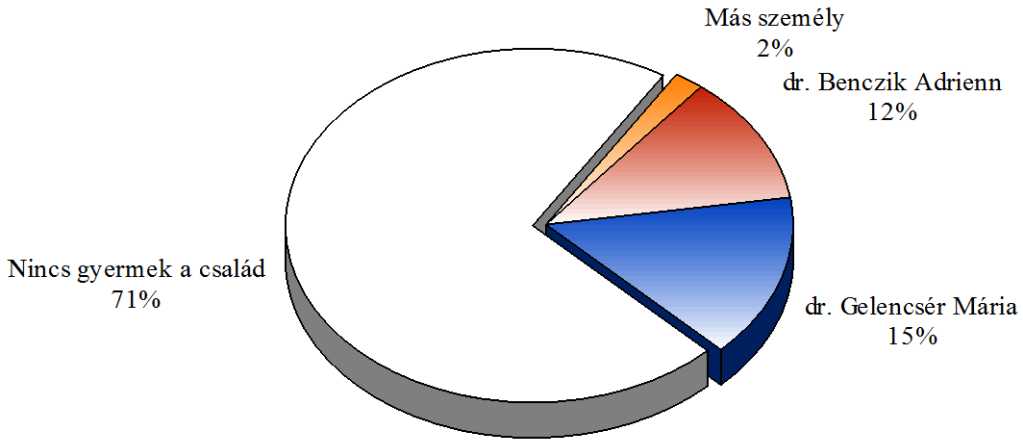

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön mennyire elégedett háziorvosa tevékenységével?

72. ábra

Gyermekorvosok

(2006)

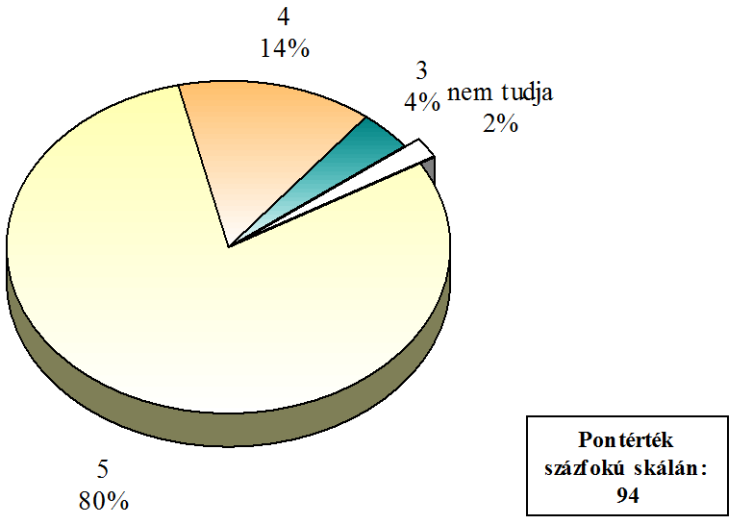

Kérdés: Ki az Ön családjának a gyermekorvosa?

73. ábra

Elégedettség a gyermekorvos tevékenységével

(2006)

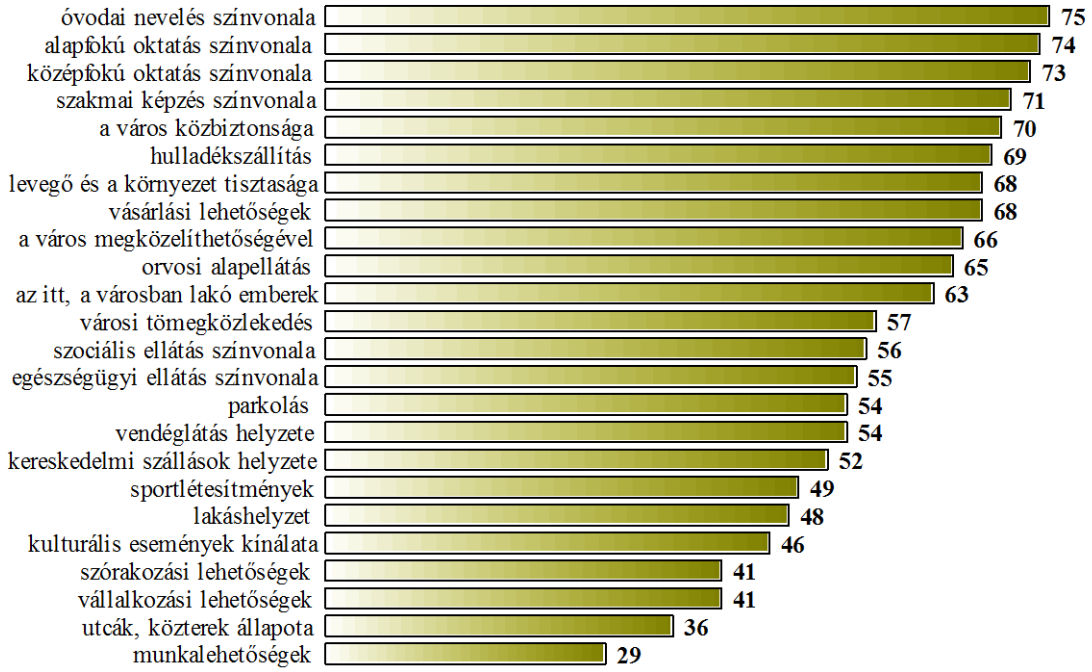

(iskolai osztályzatok; csak ha van gyermekorvosa a családnak!)
Kérdés: Ön mennyire elégedett gyermekorvosa tevékenységével? N=115

74. ábra

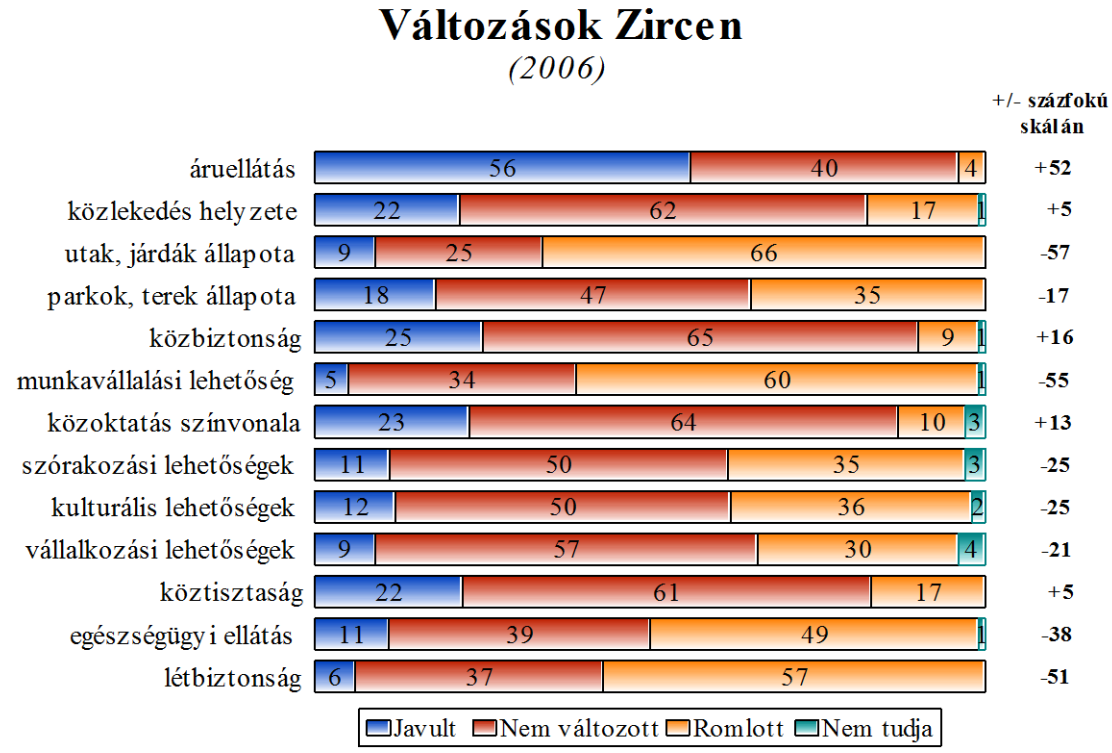
Városi szolgáltatások

(2006)

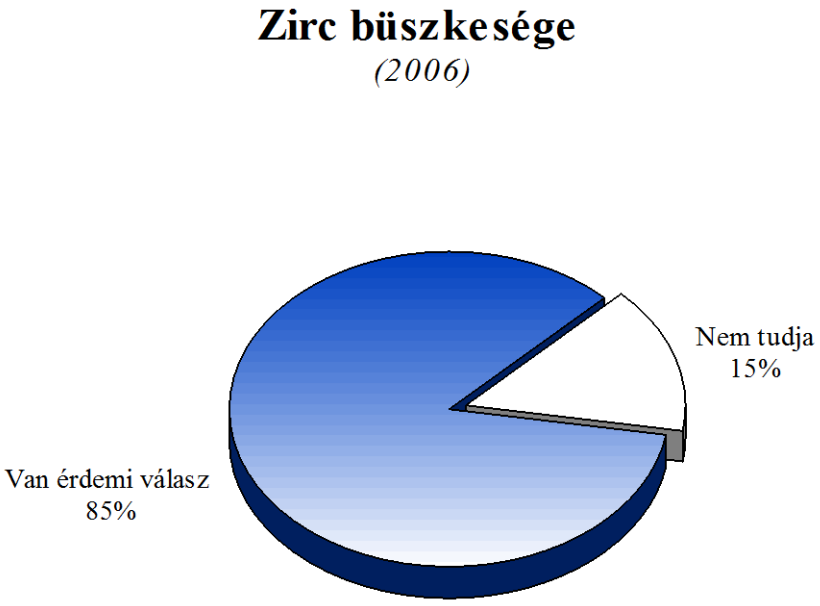
(pontértékek a százfokú skálán)
Kérdés: Kérem, mondja meg, hogy mennyire elégedett a városban az ...?

75. ábra

Kérdés: Ön szerint az alábbi területeken hogyan változott a helyzet Zircen 2002 óta?

76. ábra

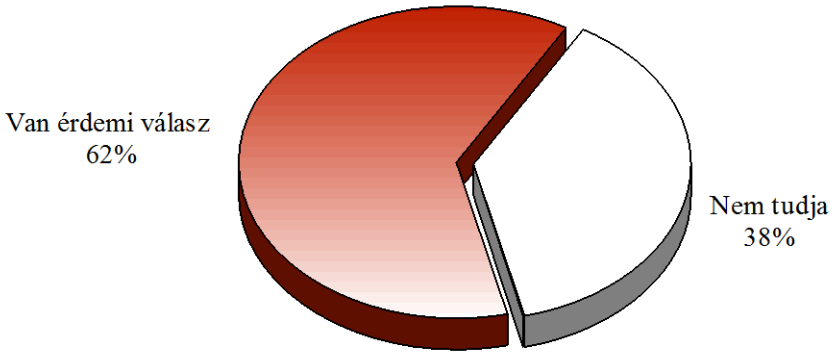

Kérdés: Elmondaná, hogy Ön mire büszke Zircen?

77. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
Arborétum	154
Apátság	136
múzeum	70
könyvtár	40
természeti adottságok	36
műemlékek	28
az egész városra	26

Zirc szégyene
(2006)

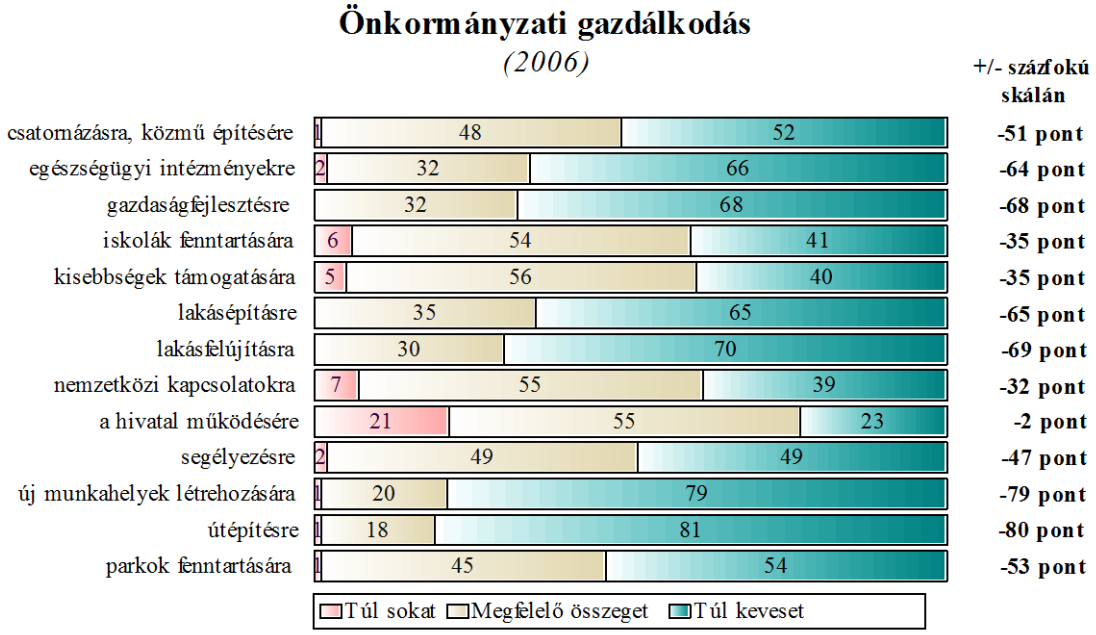

Kérdés: Elmondaná, hogy Ön mit szégyell Zircen?

78. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
utak állapota	136
kórház állapota	12
köztisztaság	21
munkalehetőség hiánya	35
Mozi épülete	14
szórakozási lehetőség hiánya	13

III. ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSEK, TERVEK, VÉLEMÉNYEK

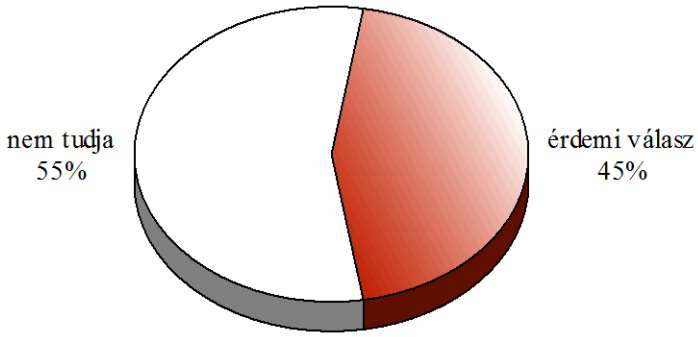

Kérdés: Ön szerint mennyit költöttek a városban 2002-2006 között...? N=332-395

19. ábra

Legjobb önkormányzati intézkedés

(2006)

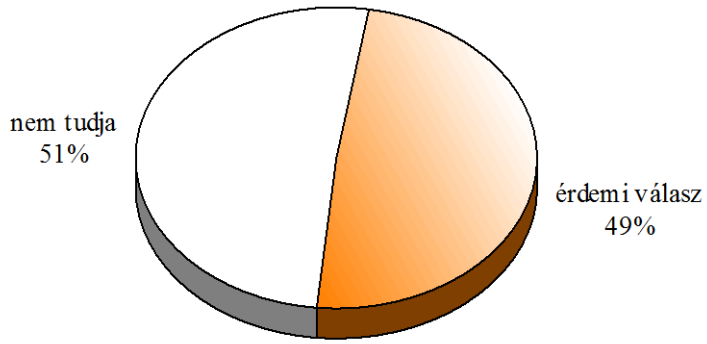
Kérdés: Ön szerint mi volt az önkormányzat legjobb döntése a 2002-es választások óta?

20. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
útépítés, javítás	21
Polgármesteri Hivatal felújítása	19
iskola felújítás	12
kórházépítés, felújítás	10
Tesco-Penny áruház létesítése	10
sportcsarnok építése	9
szennyvízhálózat fejlesztése/csatornázás	8

Legrosszabb önkormányzati intézkedés

(2006)

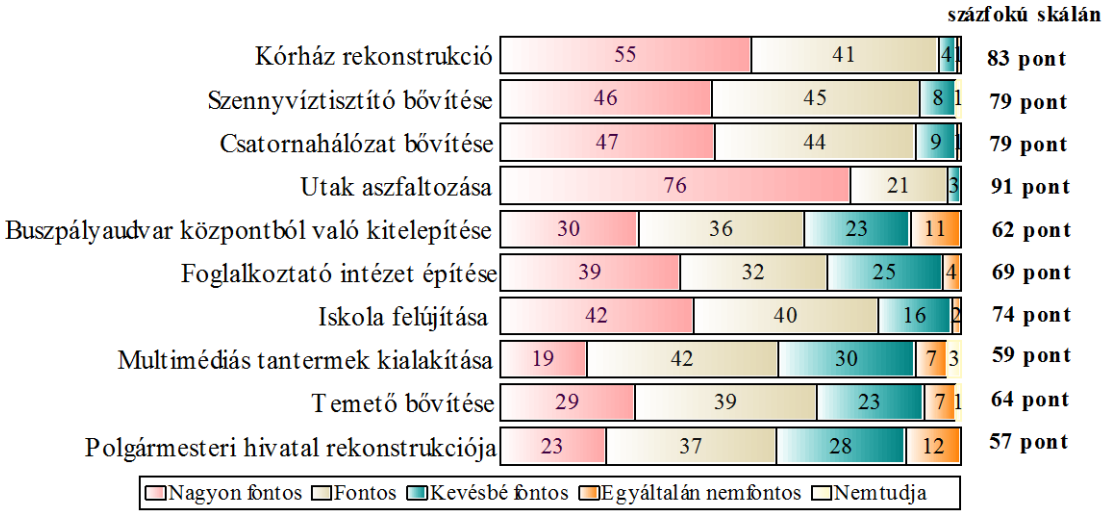
Kérdés: Ön szerint mi volt az önkormányzat legrosszabb döntése a 2002-es választások óta?

21. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
kórház leépítése, átszervezése	67
elhanyagolt utak, járdák	42
Könyvtár és Művelődési Ház összevonása	23
munkahelyek hiánya	9
mozi állapota	8

Önkormányzati fejlesztések fontossága I.

(2006)

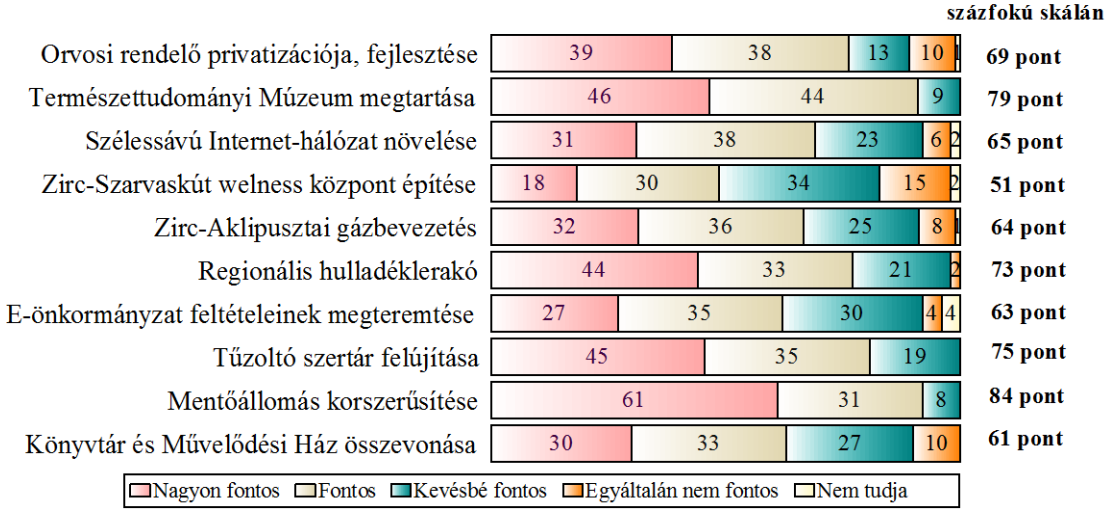

Kérdés: Az Ön számára mennyire fontosak ezek a fejlesztések?

22. ábra

Önkormányzati fejlesztések fontossága II.

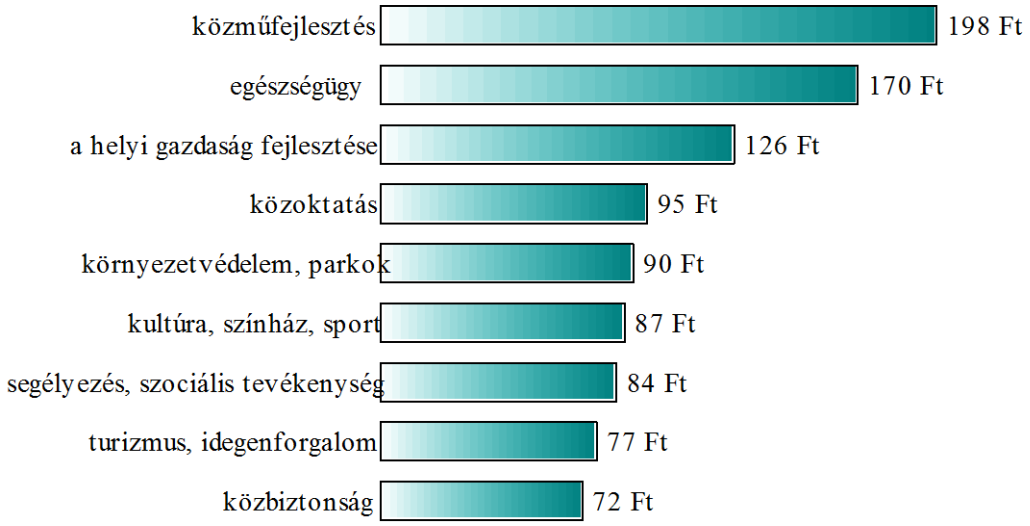
(2006)

Kérdés: Most felsorolom az önkormányzat fejlesztési döntéseit, elképzeléseit. Kérem, mondja meg, hogy az Ön számára mennyire fontosak ezek a fejlesztések?

23. ábra

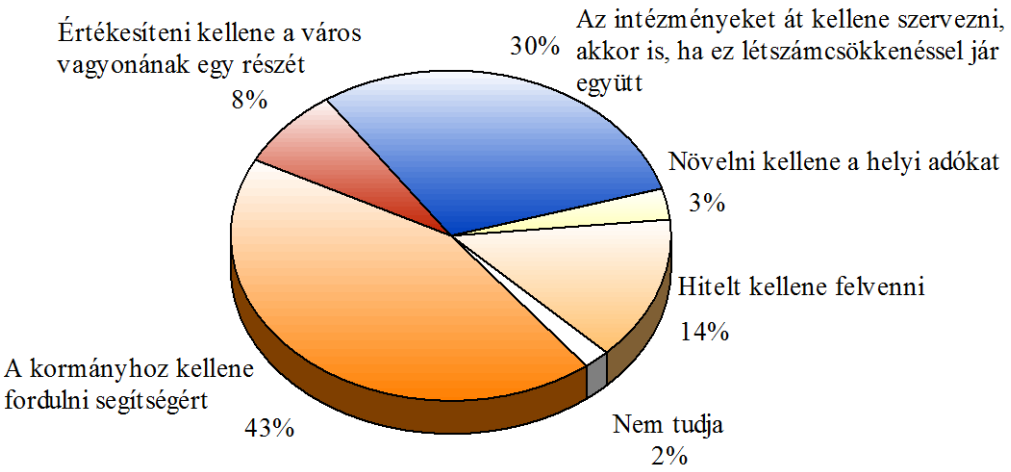
Költségvetési preferenciák
(2006)

Kérdés: Ha ezer forintot kellene szétosztania az egyes területek és feladatok között, mire mennyit fordítana?

24. ábra

Ha a város pénze elfogyna...
(2006)

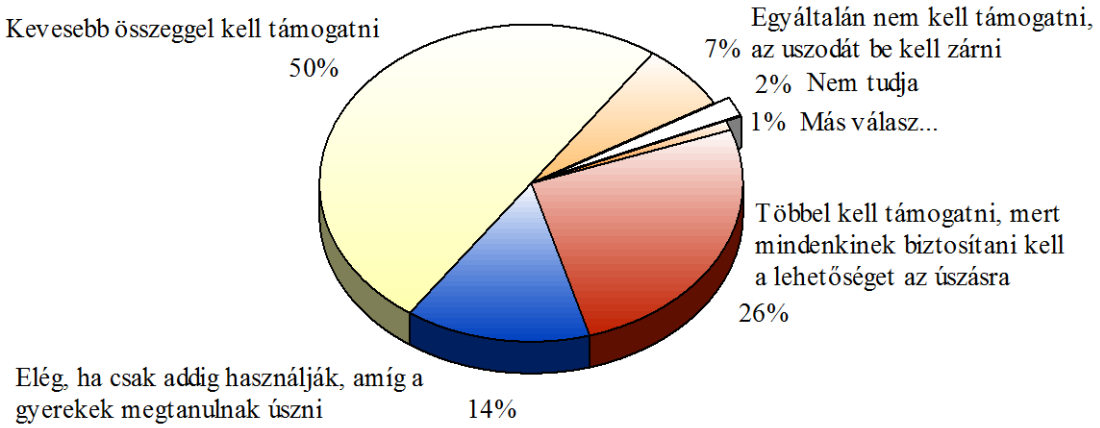

Kérdés: Ha a város pénze elfogyna, Ön szerint miből kellene fedezni a hiányt?

25. ábra

Uszoda támogatása

(2006)

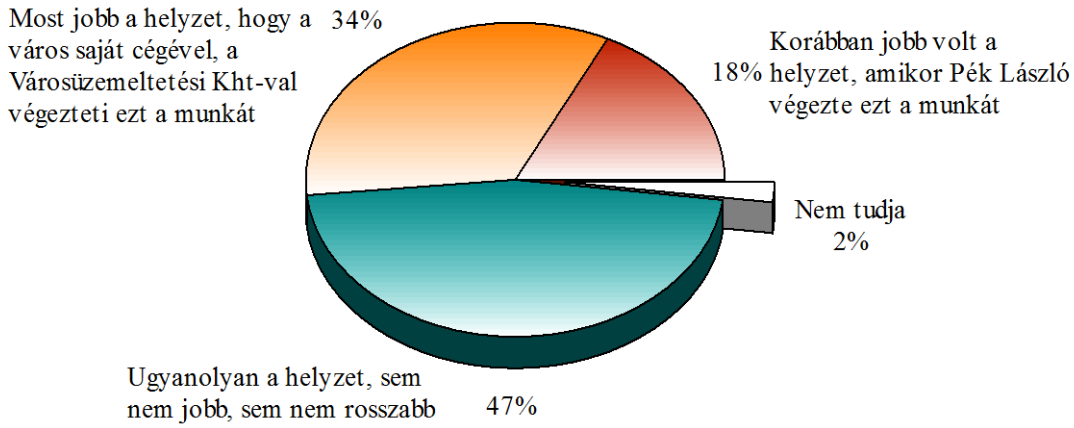

Kérdés: Zirc város önkormányzata önként vállalt feladatként évente 12 millió Ft-ot költ a városi uszoda működtetésére, miközben a kötelezően ellátandó feladatok (iskola, óvoda) finanszírozása is rendkívüli nehézségeket okoz. Mit gondol Ön erről... ?

26. ábra

Köztisztaság, parkok állapota

(2006)

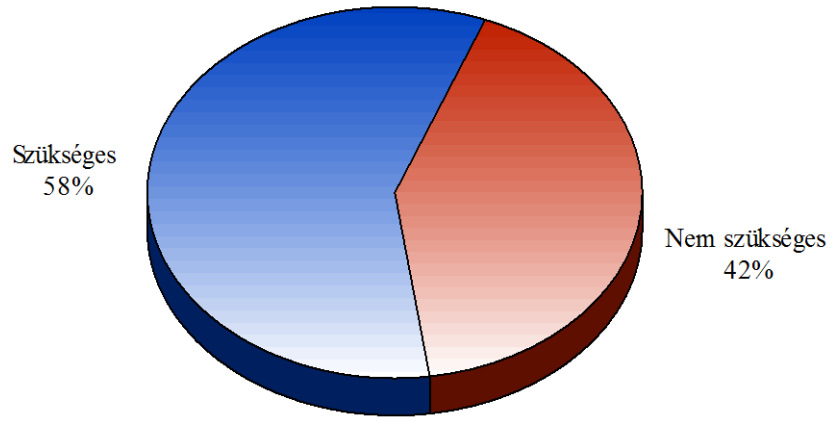

Kérdés: A képviselő-testületen belül számtalanszor vita alakul ki a város köztisztaságáról, a parkok és közterületek virágosításáról. Az Ön tapasztalatai szerint korábban volt jobb vagy most jobb a környezeti helyzet?

27. ábra

Újabb áruházláncok Zircen

(2006)

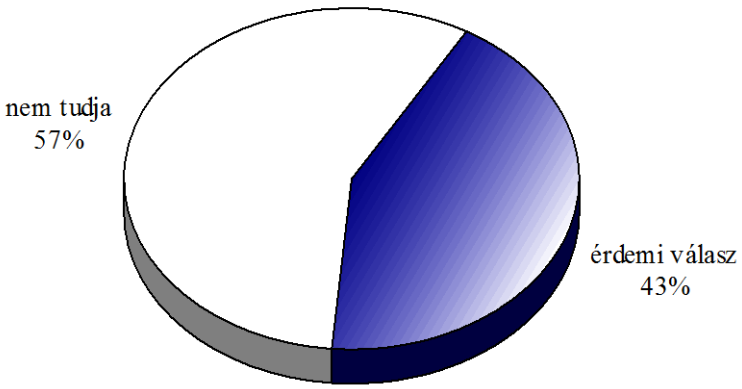

Kérdés: Ön szerint szükséges vagy nem szükséges, hogy újabb kereskedőláncok települjenek Zircre?

28. ábra

Beruházás, fejlesztés

(2006)

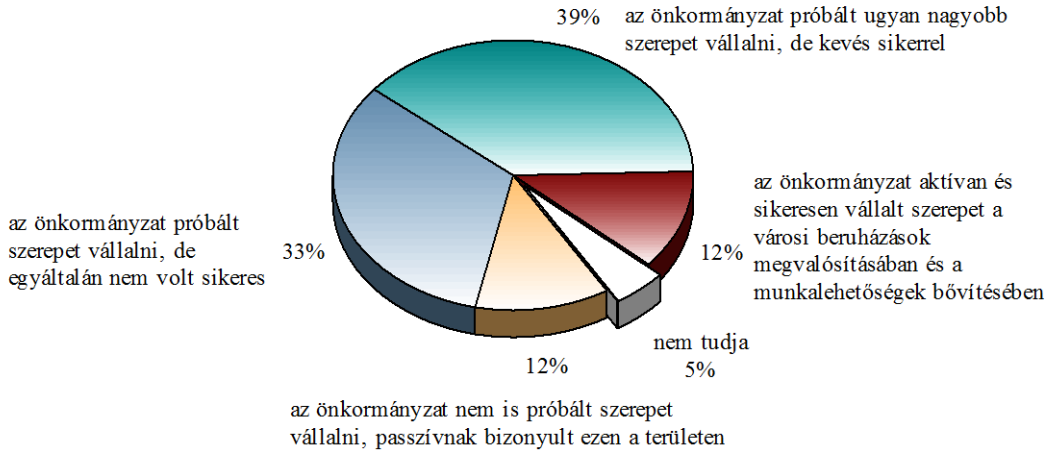
Kérdés: 2002 óta történt-e olyan beruházás, fejlesztés közvetlen lakókörnyezetében, amelytől Ön jobban, otthonosabban érzi magát lakóhelyén?

29. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
bevásárlóközpontok létesítése	45
parkosítás	19
közüzemi hálózat építése	13
utcák, terek rendbetétele	11
sportcsarnok építése	8

Az önkormányzat gazdasági szerepvállalása

(2006)

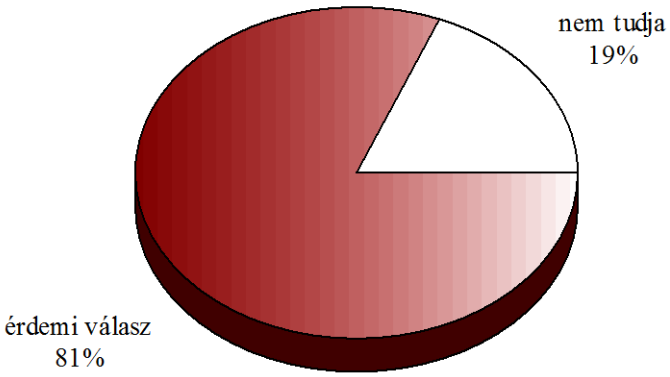

Kérdés: A városi önkormányzat beruházások és munkalehetőségek terén végzett munkájával kapcsolatban Ön melyik kijelentéssel ért leginkább egyet?

30. ábra

Legsúlyosabb problémák

(2006)

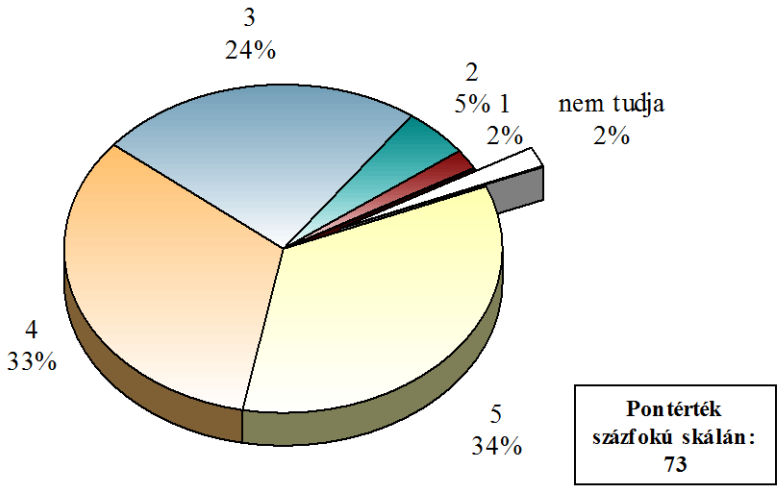
Kérdés: Véleménye szerint melyek az Ön lakókörzetének legsúlyosabb problémái?

31. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
utak állapota	199
munkahelyek hiánya	98
egészségügy helyzete	23
csatorna állapota, hiánya	16
kulturális-szórakozási lehetőségek hiánya	11

A helyi rendőrség munkájáról

(2006)

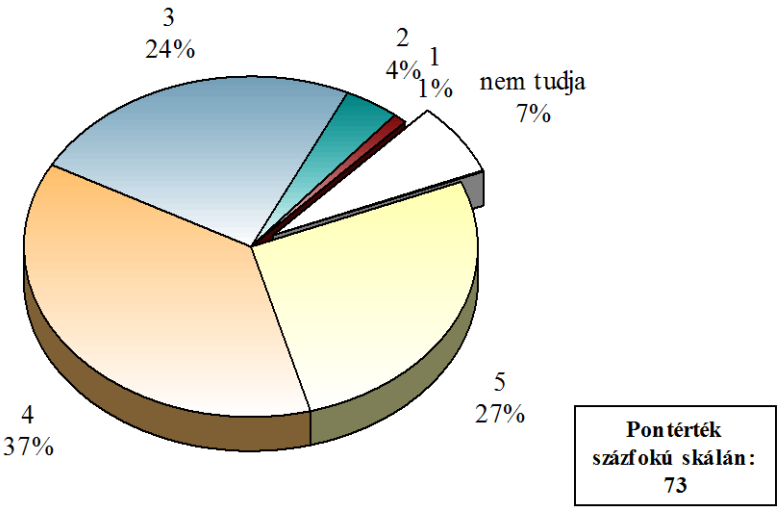

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ha a helyi rendőrség munkáját iskolai osztályzatokkal kellene értékelnie, akkor hányast adna?

32. ábra

A Polgárőrség munkájáról

(2006)

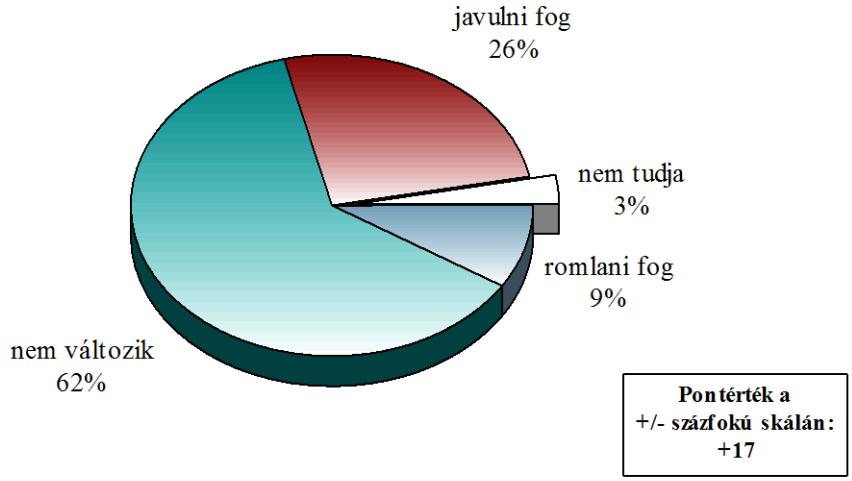

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: És ha az újraszervezett Polgárőrség munkáját iskolai osztályzatokkal kellene értékelnie, akkor hányast adna?

33. ábra

A közbiztonság helyzete a közeljövőben

(2006)

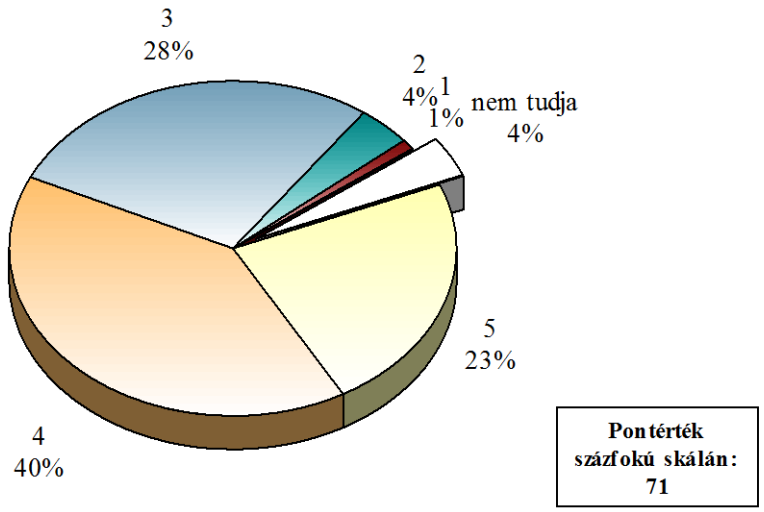

Kérdés: Ön szerint a közeljövőben Zircen hogyan alakul a közbiztonság?

34. ábra

A Városüzemeltetési Kht működése

(2006)

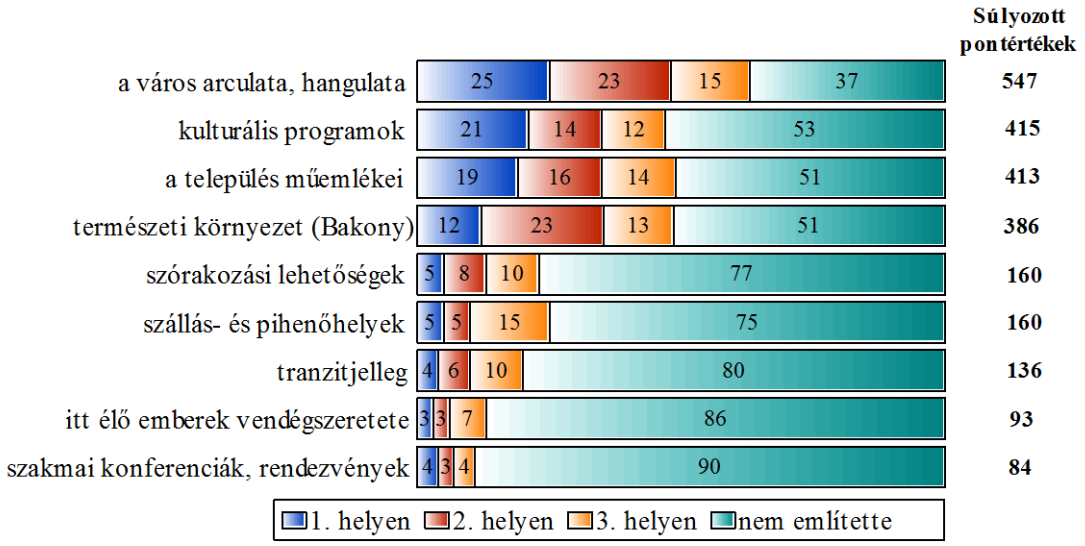

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön a Városüzemeltetési Kht. működésével?

35. ábra

Fejlesztendő idegenforgalmi adottságok Zircen

(2006)

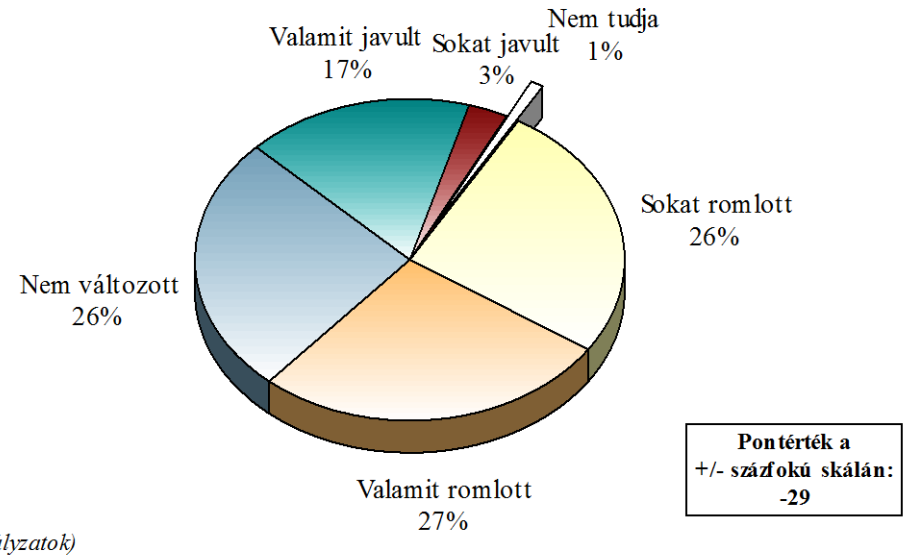

Kérdés: Ön szerint melyek Zirc leginkább fejlesztendő idegenforgalmi adottságai? Jelölje meg a legfontosabb hármat!

36. ábra

A foglalkoztatás helyzete

(2006)

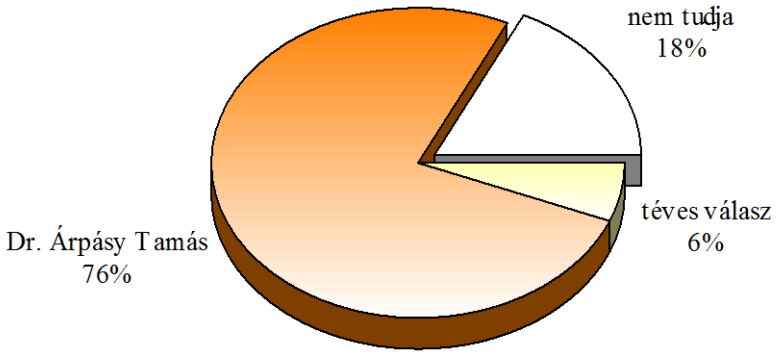

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön szerint 2002 óta hogyan alakult Zircen a foglalkoztatás?

37. ábra

IV. VÁROSHÁZI, HIVATALI TELJESÍTMÉNYEK

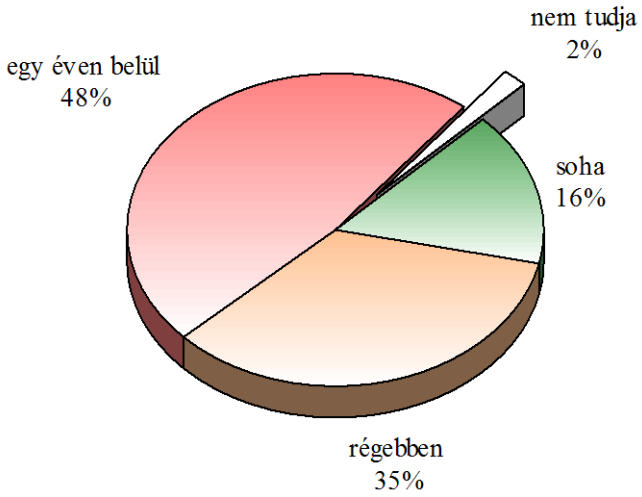
A jegyző ismertsége
(2006)

Kérdés: Meg tudja mondani, hogy ki a városi önkormányzat jegyzője?

38. ábra

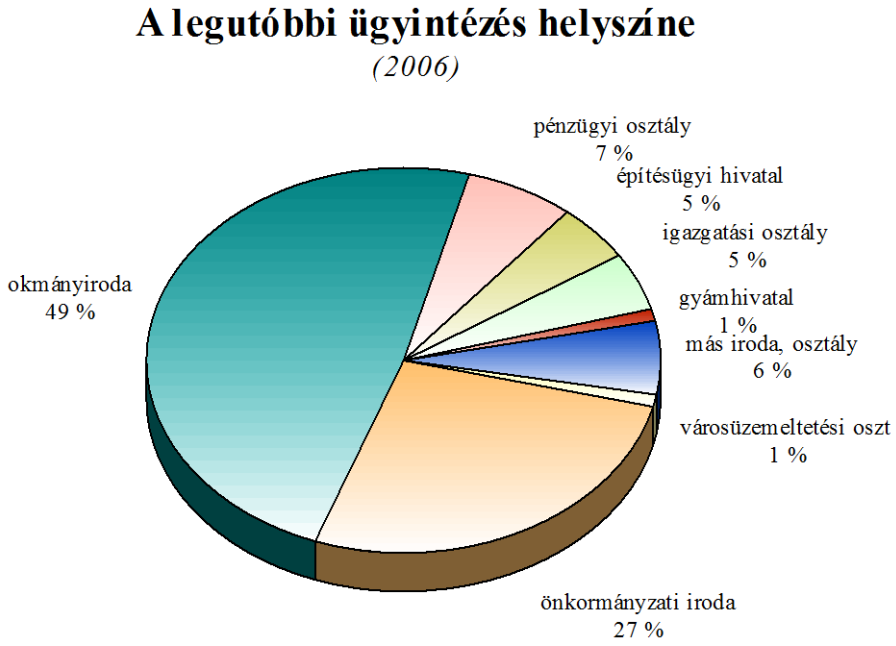
A polgármesteri hivatal látogatottsága
(2006)

Kérdés: Legutóbb mikor fordult Ön a Polgármesteri Hivatal munkatársaihoz?

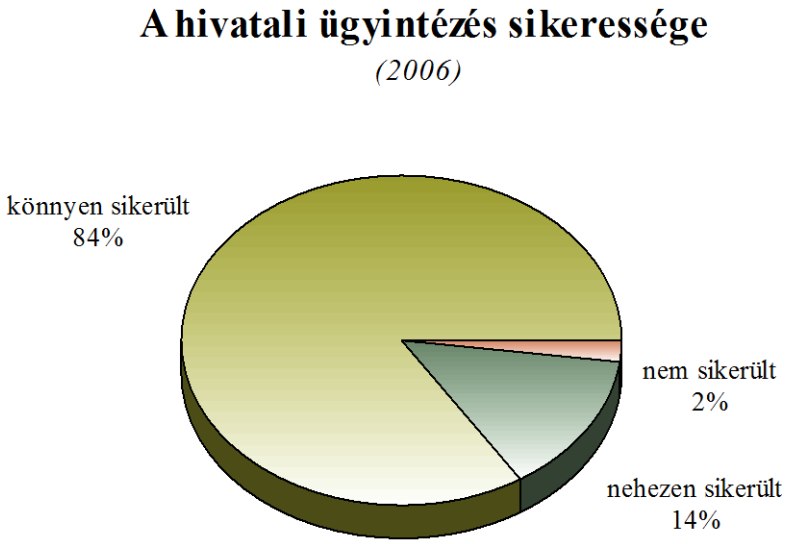
39. ábra

AZOK KÖRÉBEN, AKIK JÁRTAK MÁR A HIVATALBAN (N=332)

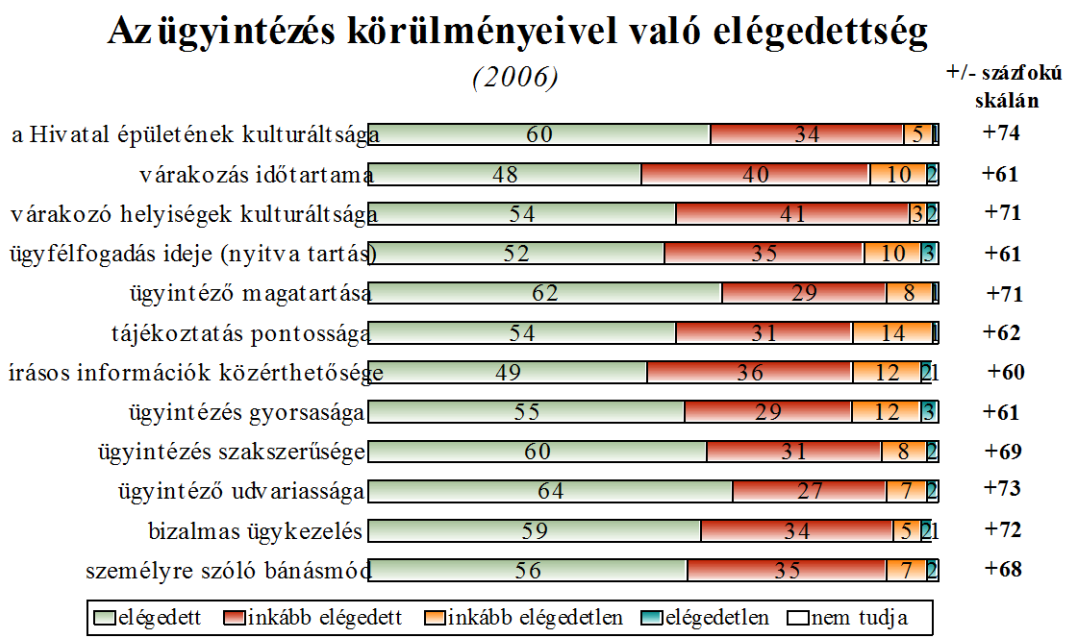
Kérdés: Legutóbb melyik irodában járt hivatalos ügyet intézni? N=328

40. ábra

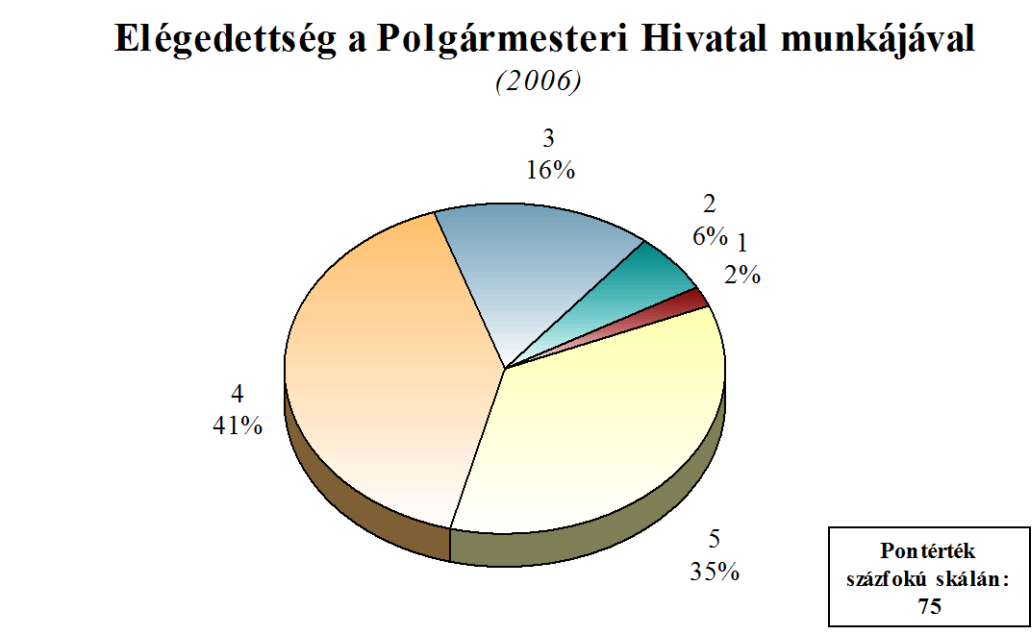
Kérdés: Legutolsó hivatali ügyét Ön hogyan tudta elintézni? N=332

41. ábra

Kérdés: Az ügyintézés során elégedett volt vagy nem volt elégedett a .....?
N= 332 (+100 = elégedett, -100 = elégedetlen)

42. ábra

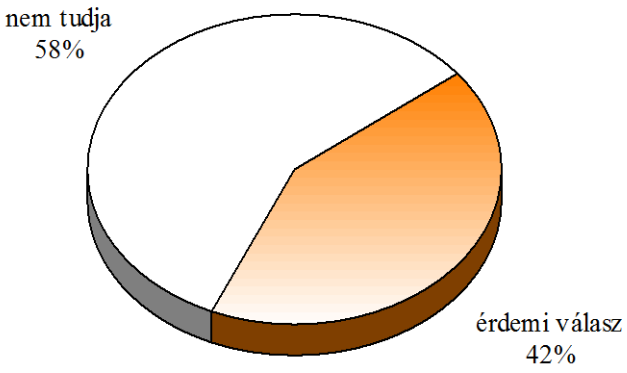

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Általában mennyire elégedett a Polgármesteri Hivatal munkájával?

43. ábra

Az ügyintézés javítása

(2006)

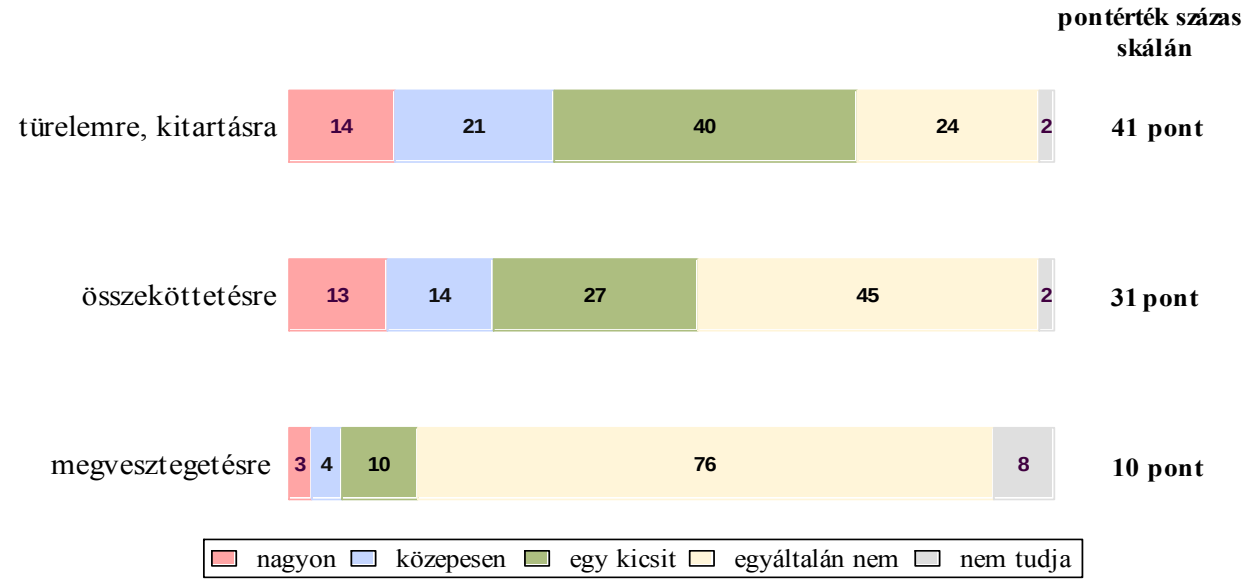
Kérdés: Ön szerint mivel és hogyan lehetne jobbá, hatékonyabbá tenni a hivatali ügyintézést?

44. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
ügyintézők magatartásának javítása	18
hivatali idő bővítése	17
gyorsabb ügyintézés	16
több szakértelem	16
létszámcsökkentés	13
időpont egyeztetés	12

A hivatali ügyintézés feltétele

(2006)

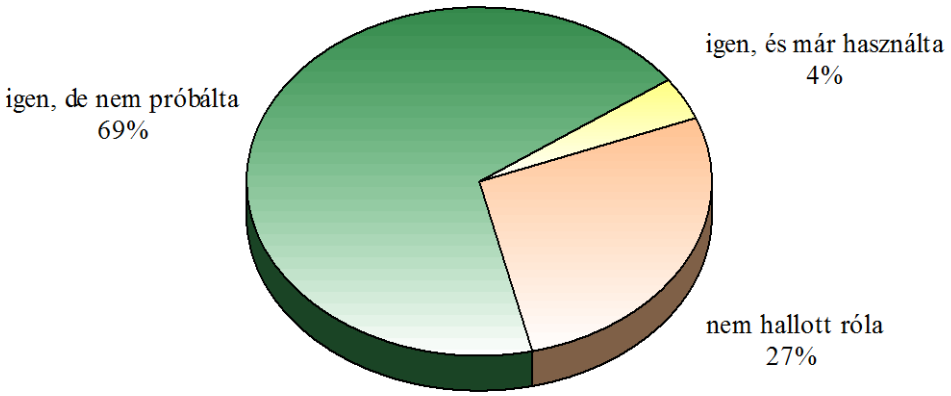

Kérdés: Véleménye szerint ahhoz, hogy valamit elintézzen az ember a Városházán, mennyire van szükség…?

45. ábra

Ügyintézéssel kapcsolatos információk Interneten

(2006)

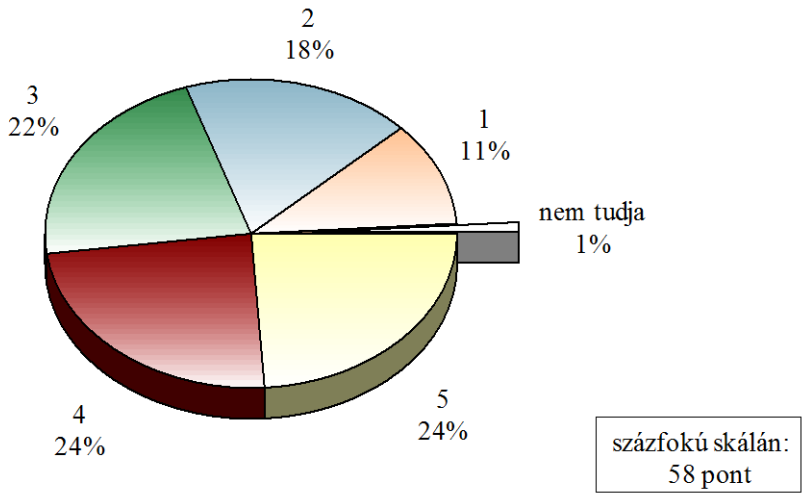

Kérdés: Ön hallott már arról, hogy hivatalos ügyintézéssel kapcsolatos információkat már elérhet Interneten keresztül is?

46. ábra

Nyilvános ügyfélterminál szükségessége

(2006)

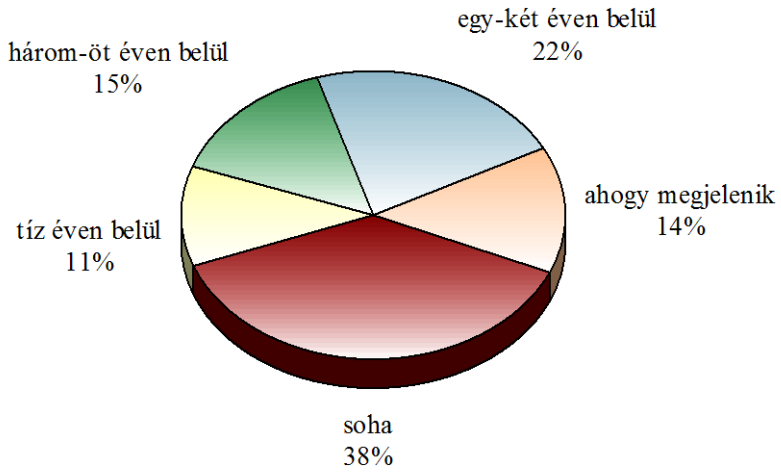

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön mennyire érzi szükségesnek azt, hogy a Polgármesteri Hivatal nyilvános ügyfél-terminálon is elérhetővé tegye a hivatali ügyintézéshez szükséges dokumentumokat, információkat?

47. ábra

Prognózis interneten való hivatalos ügyintézésre

(2006)

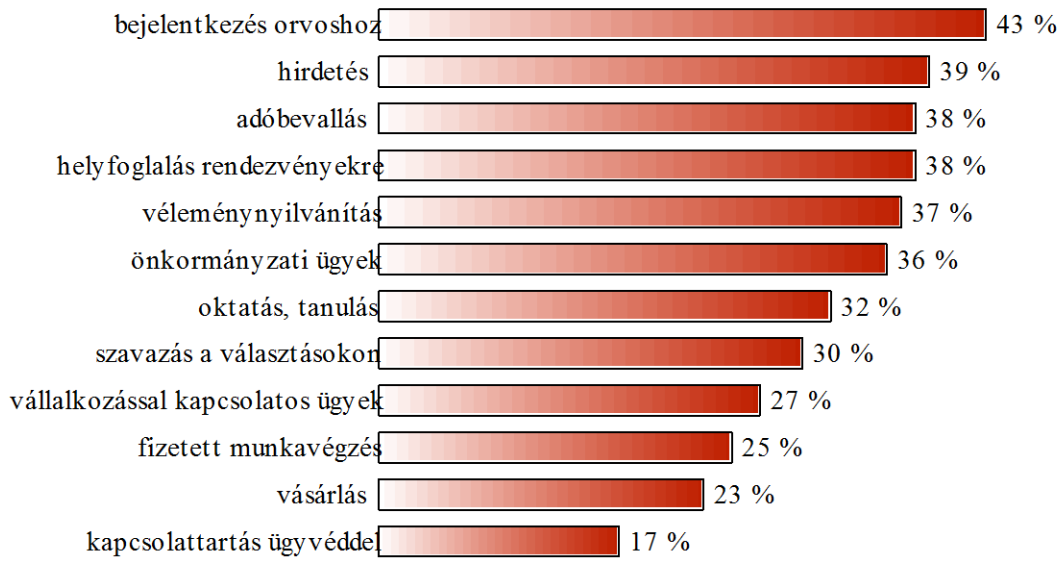

Kérdés: Mikor látja lehetőségét annak, hogy Ön Interneten intézze hivatalos ügyeit? N=383

48. ábra

Interneten intézendő ügyek típusai

(2006)

Kérdés: Ha Önnek lehetősége lenne az Internetes ügyintézésre, akkor milyen ügyeit intézné Interneten?

49. ábra

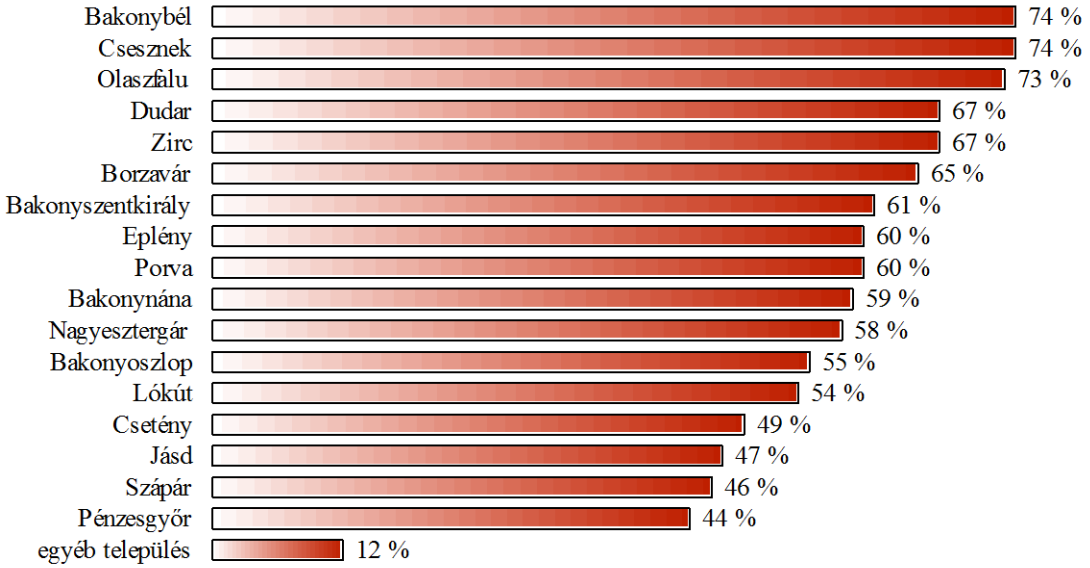
TARTALOMJEGYZÉK

I. RÉGIÓ – KAPCSOLATOK 2
II. TÁJÉKOZÓDÁS – TÁJÉKOZTATÁS – TÁJÉKOZOTTSÁG 8
III. ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSEK, TERVEK, VÉLEMÉNYEK 12
IV. VÁROSHÁZI, HIVATALI TELJESÍTMÉNYEK 25
V. POLGÁRMESTER – KÉPVISELŐK – TESTÜLET 32
VI. TÁRSADALMI KÖZÉRZET – ELÉGEDETTSÉG 40
VII. PÁRTOK ÉS PREFERENCIÁK 48
VIII. E-KÖZIGAZGATÁS – INTERNET 52

I. RÉGIÓ – KAPCSOLATOK

Kistérségi települések ismertsége

(2006)

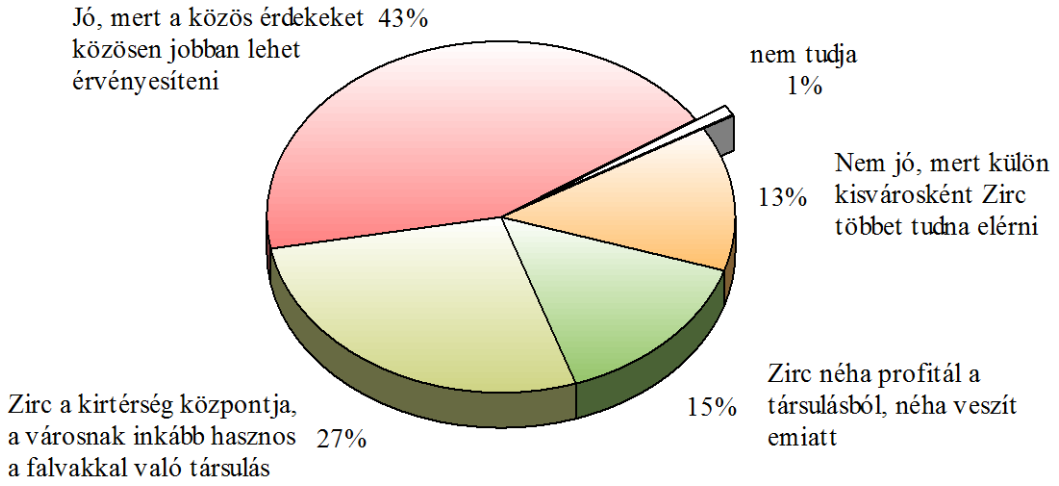

(adatok a spontán említések százalékában)
Kérdés: Ismeri-e Ön a zirci kistérségbe tartozó községeket? Melyek ezek?

1. ábra

Vélemények a kistérségi kapcsolatokról

(2006)

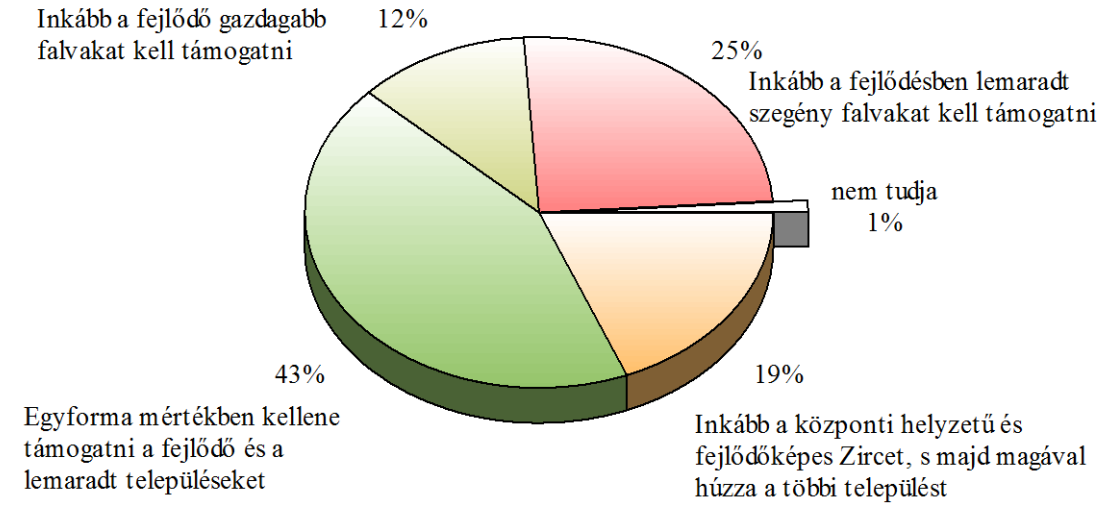

Kérdés: Önnek mi a véleménye Zirc és a környező 16 falu közötti kistérségi kapcsolatokról?

2. ábra

Vélemények a támogatási politikákról

(2006)

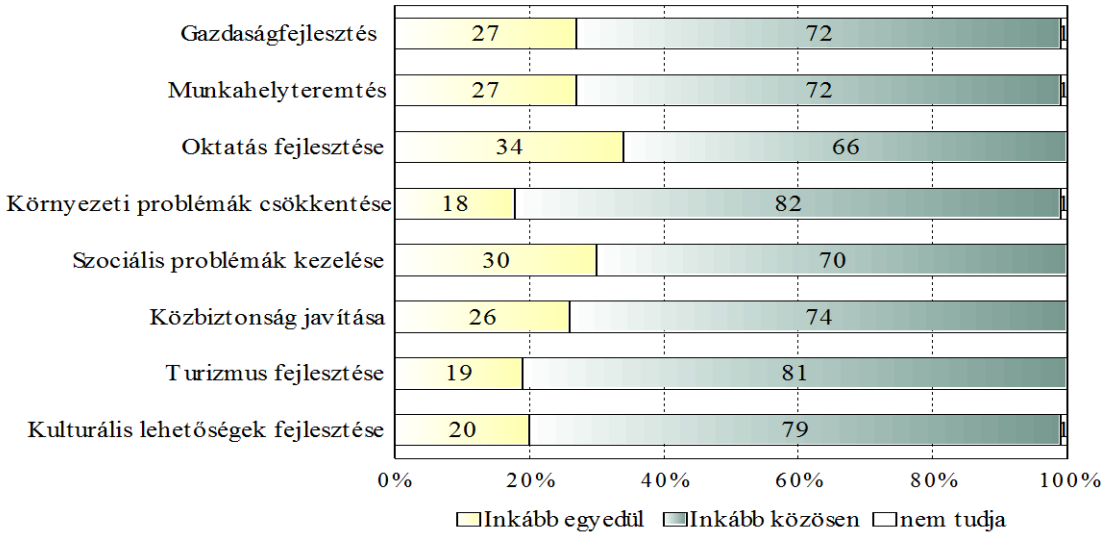

Kérdés: Ön szerint milyen irányú támogatási politikát kellene folytatni a Zirci kistérségben?

3. ábra

Egyedül vagy közösen a fejlesztésekben

(2006)

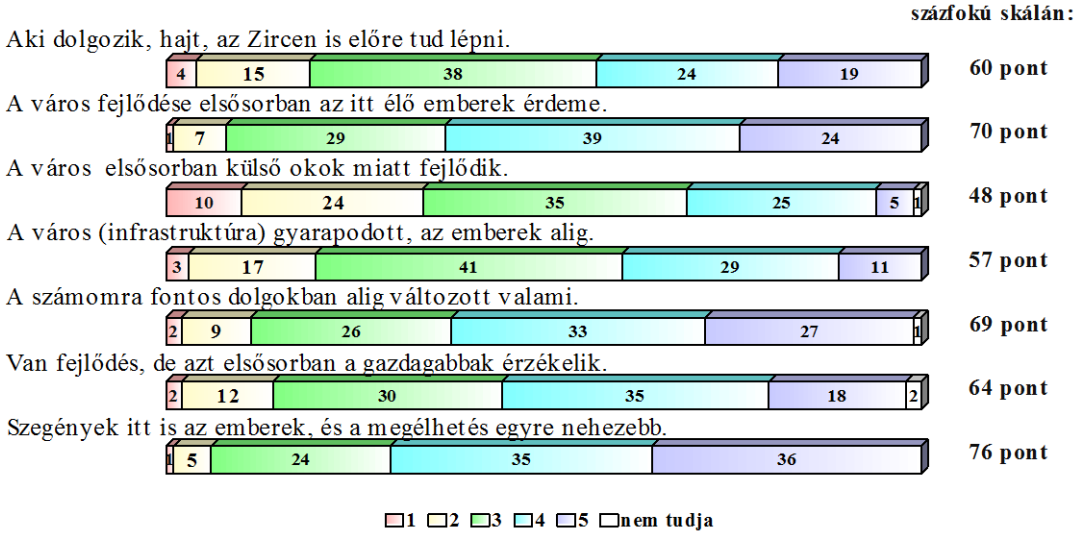

Kérdés: Ön Zirc fejlődésének melyik lehetőségét látja jobbnak az alábbi területeken: ha a város egyedül vagy a kistérség településeivel közösen próbál fejleszteni?

4. ábra

Vélemények a várossal kapcsolatban

(2006)

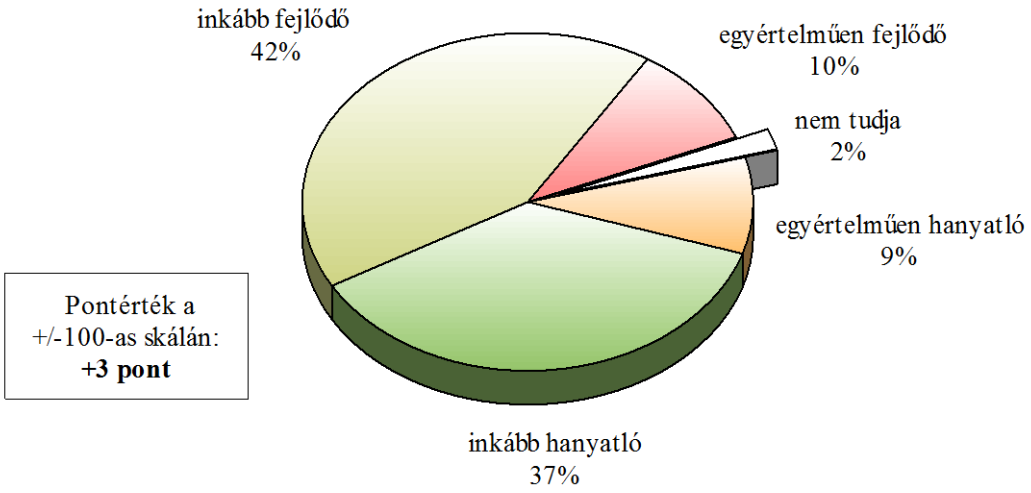

Kérdés: Kérem, mondja meg, mennyire ért egyet az alábbi, Zircre vonatkozó kijlentésekkel. (iskolai osztályzatok)

5. ábra

Zirc fejlődési iránya

(2006)

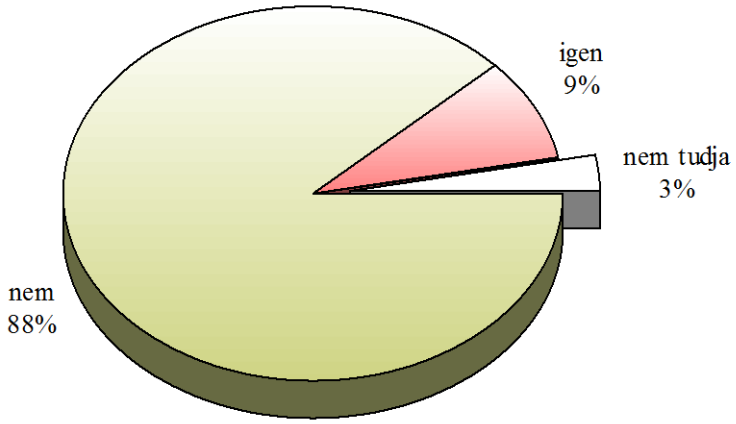

Kérdés: Ön szerint Zirc egyértelműen fejlődő, inkább fejlődő, inkább hanyatló vagy egyértelműen hanyatló város?

6. ábra

Költözési szándék

(2006)

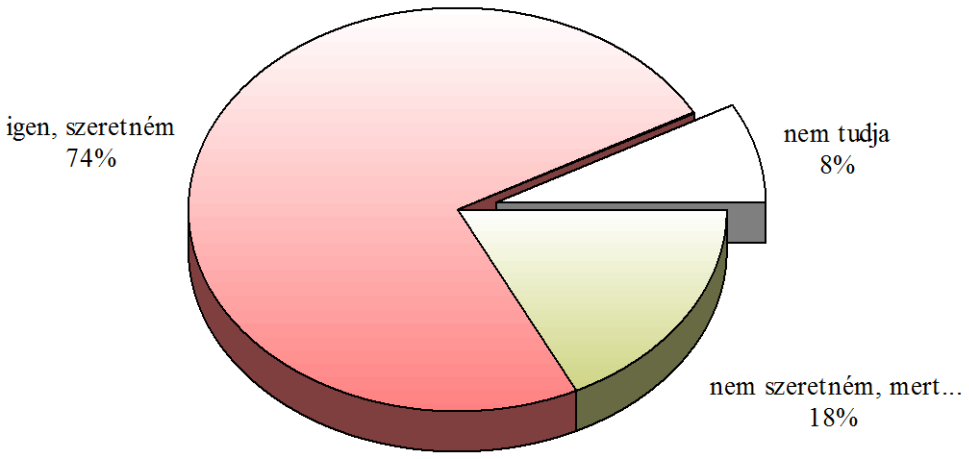

Kérdés: Szándékában áll-e elköltözni Zircről?

7. ábra

Perspektíva Zircen

(2006)

Kérdés: Szeretné-e Ön, ha (lenne) gyermeke(,) ebben a városban telepedne le és teremtene magának megélhetést?

8. ábra

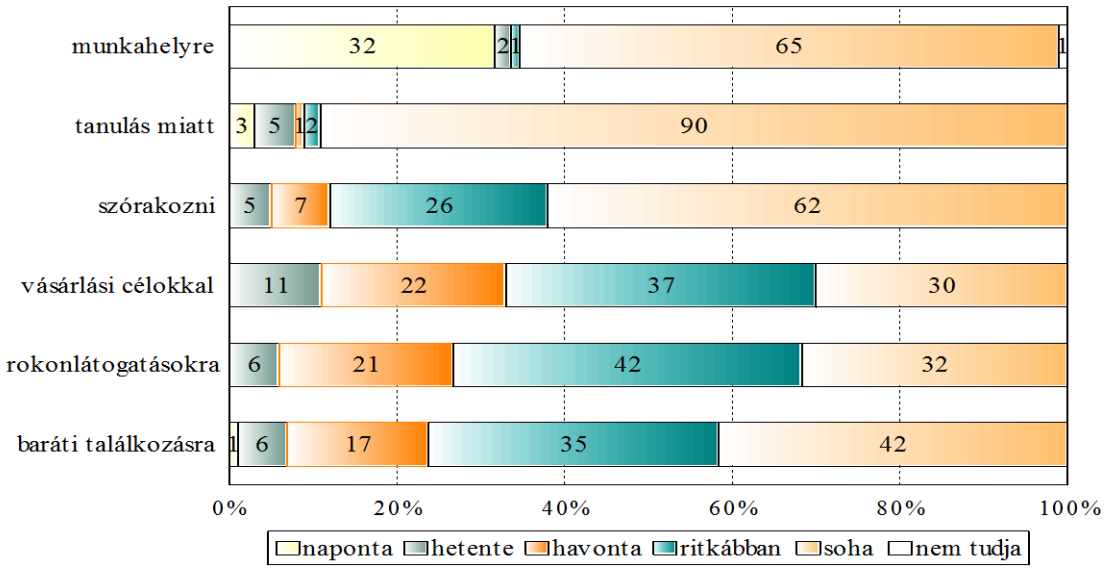
A költözés iránya
(2006)

(adatok az említések százalékában)
Kérdés: Ha Önnek mégis lehetősége adódna a költözésre, Ön elköltözne-e ...?

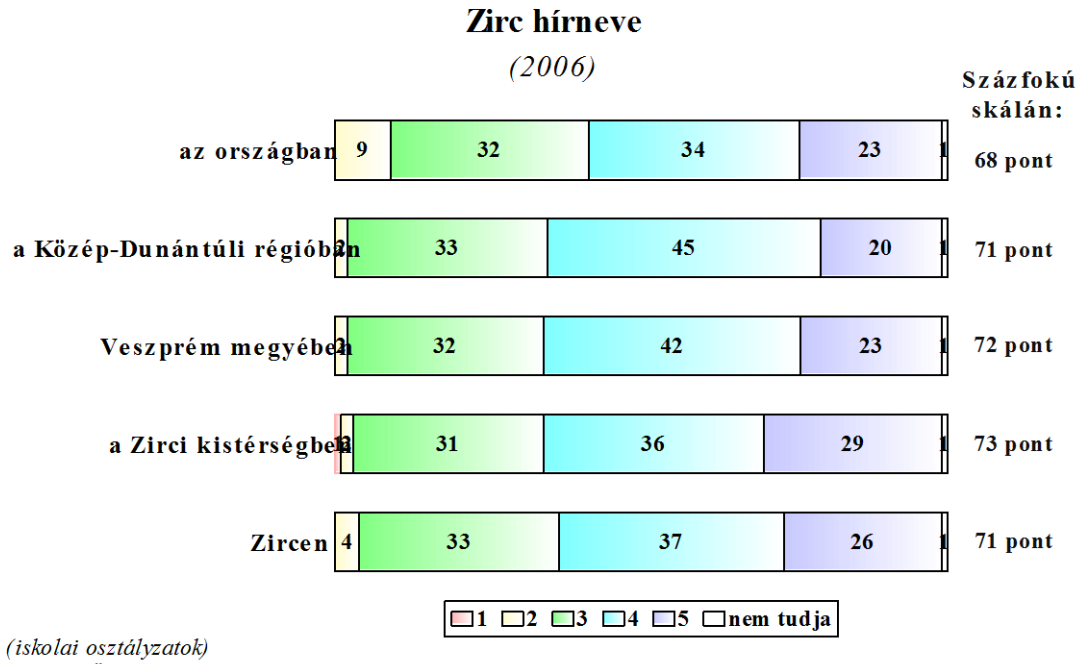
9. ábra

Ingázás gyakorisága
(2006)

Kérdés: Milyen gyakran szokott eljárni Zircről ....?

10. ábra

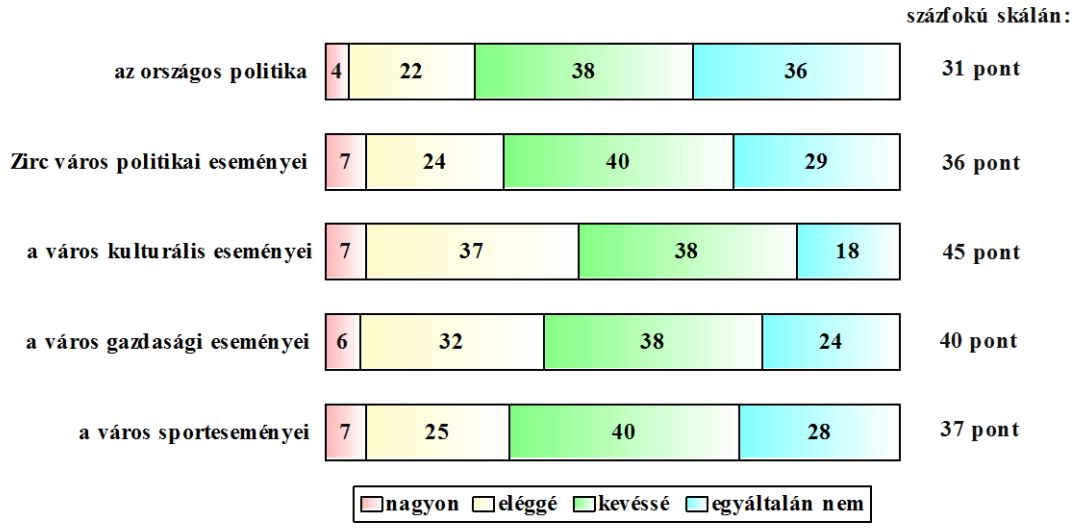
(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön szerint milyen Zirc hírneve ...?

11. ábra

II. TÁJÉKOZÓDÁS-TÁJÉKOZTATÁS

Közéleti érdeklődés

(2006)

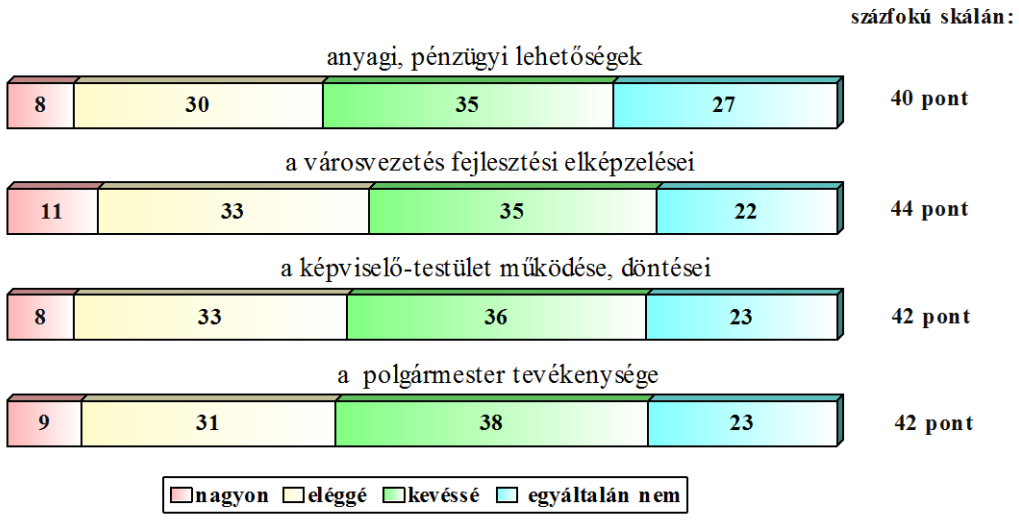

Kérdés: Mennyire érdeklik Önt ...?

12. ábra

Érdeklődés az önkormányzat ügyei iránt

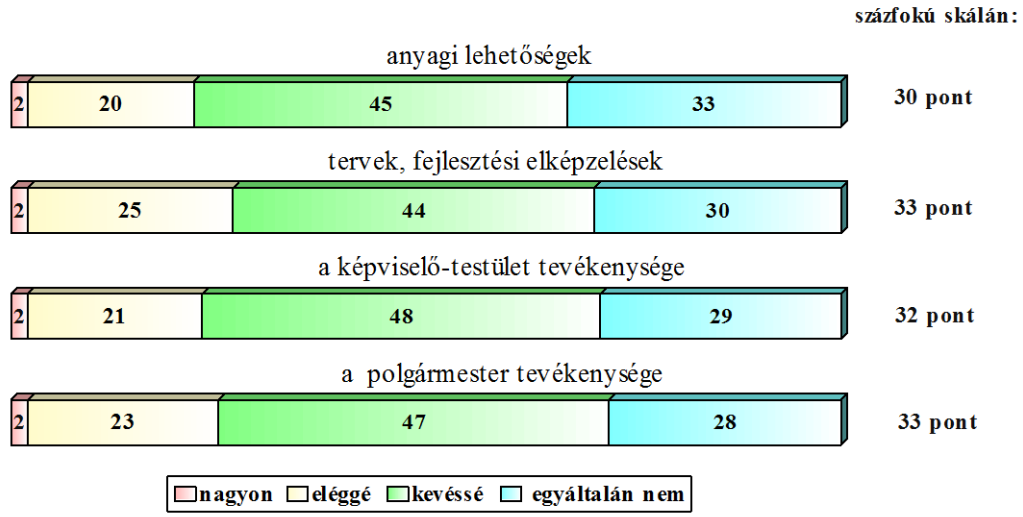
(2006)

Kérdés: Mennyire érdeklik Önt a zirci önkormányzat ügyei?

13. ábra

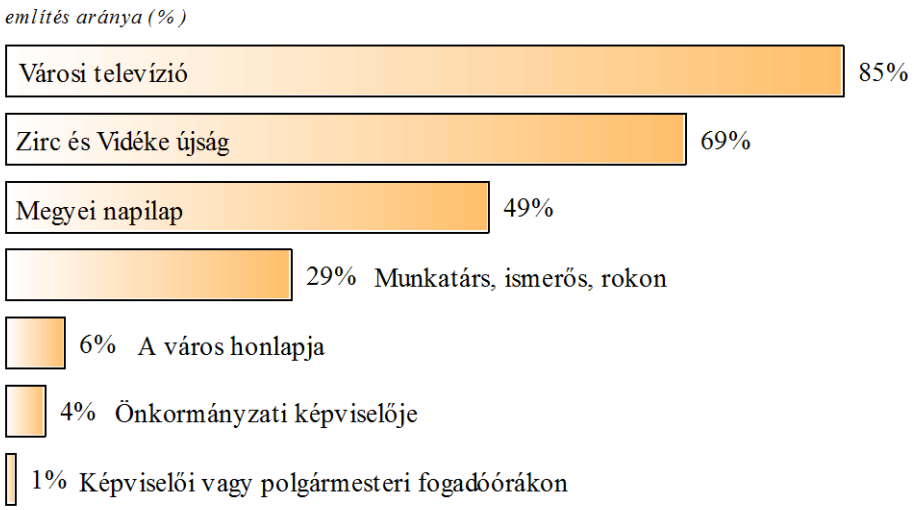
Ismeretek az önkormányzatról
(2006)

Kérdés: Mennyire ismeri Ön a városi önkormányzat ügyeit?

14. ábra

A helyi, önkormányzati ismeretek forrásai
(2006)

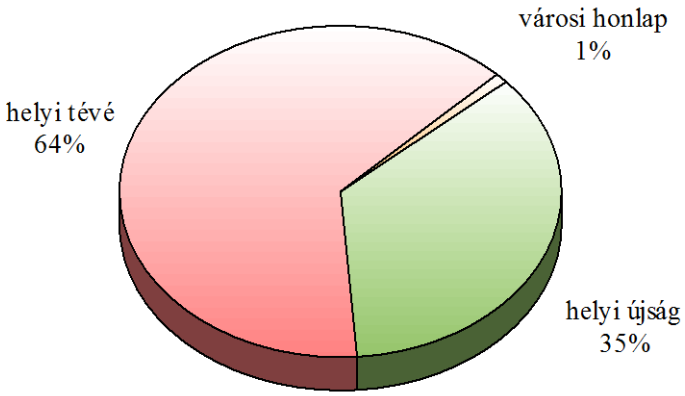

Az említések százalékában
Kérdés: A különböző források közül Ön honnan szokott tájékozódni a képviselő-testület munkájáról?

15. ábra

Az önkormányzati munka hírcsatornája

(2006)

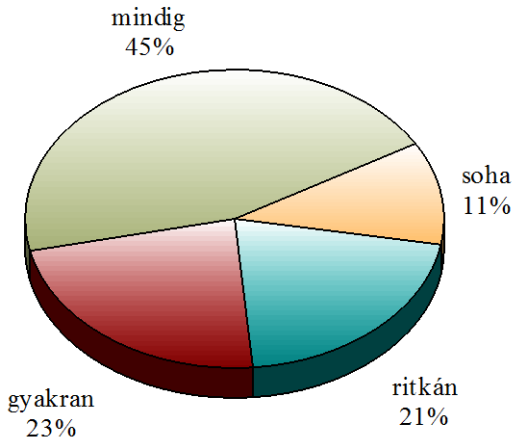

Kérdés: Ön szerint milyen médium a legalkalmasabb arra, hogy az önkormányzat munkáját a leghitelesebben közvetítse a lakosság számára?

16. ábra

A Zirc és vidéke olvasottsága

(2006)

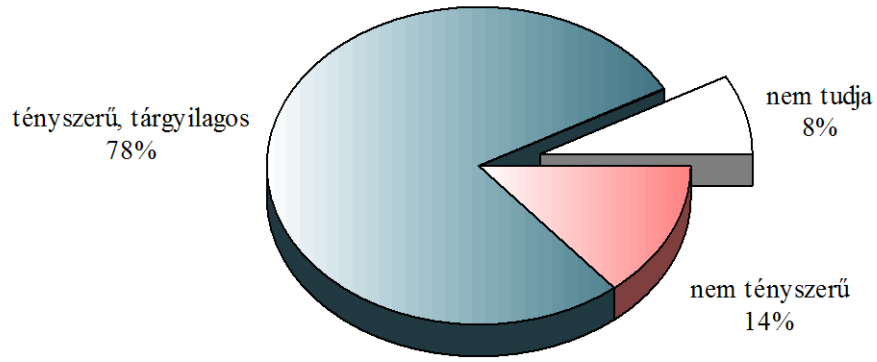

Kérdés: Milyen rendszerességgel olvassa a Zirc és vidéke újságot?

17. ábra

Az önkormányzati lap megítélése

(2006)

Kérdés: Ön szerint a Zirc és vidéke tájékoztatása a város ügyeiről tényszerű, tárgyilagos vagy nem tényszerű, elfogult?

18. ábra

- Jelenkutató Intézet
- Zirc Város Önkormányzata
- GVOP 4.3.2.

ZIRC ÉS TÉRSÉGE 2006

A ZIRCI LAKOSSÁG KÖRÉBEN VÉGZETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

2006. február

BEVEZETŐ

HELYI DEMOKRÁCIA PROGRAM
A demokratikus, hatékony és kommunikatív önkormányzatokért

***A Jelenkutató Intézet** – előd- és társintézményeivel együtt – 1992 óta végez országos és helyi szociológiai vizsgálatokat. A képzettebb és tudatosabb önkormányzati tisztségviselők képzésére benyújtott oktatási és módszertani pályázatunkat először 1999. október 15-én a Közigazgatási Továbbképzési Kollégium IX/2/99. szám alatt akkreditálta. A teljesítményértékeléssel és minőségbiztosítással kibővített programunkat az akkreditációs bizottság 2003. augusztus 31-én X/16/2003. sz. alatt újra felvette a minősített közigazgatási képzési programok közé.*

Ami helyi, az jobb is…!?
Eddig több mint 30 városban dolgozva, nyolcvanezer polgár véleményét összegyűjtve adatainkkal tudjuk bizonyítani, hogy csak fejlesztési-, információs és kommunikációs stratégiákban lehet és szabad gondolkodni; szerencsére már vannak jó példák erre a főszabályra. A helyi lakosság nagy többségében támogatja a racionalizálási törekvéseket, ha azok a szolgáltatások színvonalának növekedésével járnak együtt. A finanszírozási, az egyre több ellátandó közösségi feladat és a szűkülő állami források miatti feszültségek ellenére az önkormányzatok presztízse tartósan és kivétel nélkül mindenhol jobb, mint volt az első összehasonlító mérések idején, 1992-ben. Ugyanakkor, – s talán ez a legfontosabb tapasztalatunk: még mindig nagyon nagyok az egzisztenciális félelmek; mindig a lét törékenysége és a bizonytalanság érzés a legmeghatározóbb, az elmúlt évtized „alapélménye" beleégette magát az emberek lelkébe és gondolkodásába. A helyi lakosok meglehetősen pontosan érzékelik a központi (állami) és a községi-városi (helyi) igazgatás, „a két világ" közötti különbségeket. A lakosság meglehetős pontossággal észlelte és értékelte, továbbá igényelte a hivatal-szervezetek munkatársainak „polgárbarát" működését. A sokat emlegetett „civil társadalom" egyelőre inkább ígéret, mintsem valóság. A civil társadalmak szervezetlensége és gyengesége a lakossági érdekérvényesítés esélyeit rontja, a demokratikus deficiteket növeli.
Az ezredfordulótól egyre több válságjelet kell regisztrálnunk, évről-évre csökken az önkormányzati alrendszer presztízse, teljesítménye, s jelenleg is csökkenek a „helyi" és a „központi" közötti korábban nagy különbségek. 2003-at egyenesen az önkormányzatok „fekete évének" tekintjük, azóta valamit javult a települési önkormányzatok megítélése, de országos reprezentatív kutatások hiányában az önkormányzati rendszer válsága még nem, vagy csak nagyon lassan tudatosul.

Mit ér a közvélemény-kutatás, ha önkormányzati...?
A második ciklus elején, 1995-ben tíz, 1996-ban tizennégy, 1997-ben tizenhét város vezetése csatlakozott a programhoz. A megkérdezettek száma is folyamatosan nőtt. 1995-ben ötezer, 1996-ban nyolcezer, 1997-ben tizenháromezer standardizált kérdőíves interjú készült a városokban. A harmadik választási évben (1998) tizennégy település, illetve városrész vezetői és lakosai vettek részt „Helyi demokrácia" programunkban. Egyeztetett önkormányzati adatfelvételeink többnyire az év legnagyobb közvélemény-kutatásai voltak.

1999-ben hét városban került sor adatfelvételekre. 2000. áprilisban háromezer fős mintán országos reprezentatív felmérést végeztünk, majd október–november hónapokban tíz városban dolgoztunk. 2001-ben ismét tíz városban készültek összehasonlító mérések 7.800 helyi lakos bevonásával.
2002-ben, a negyedik önkormányzati választás évében kilenc, 2003-ban tizennégy városban került sor vizsgálatra, ugyancsak az összehasonlító program keretében. 2003-ban a telefonos összehasonlító kutatások módszertanát is sikerült kipróbálnunk és sztenderdizálnunk, közel tízezer interjú elkészítésével. 2004-ben hét, 2005-ben hat városban került sor részletes, az önkormányzatok teljes működését „átvilágító" adatfelvételre.

Mit érdemes tudni az önkormányzati közvélemény-kutatásokról?
Kérdező munkatársaink a városok méretétől és a megrendelőink igényétől függően háromszáz és kettőezer közötti, véletlenszerűen kiválasztott helyi lakossal készítettek standardizált kérdőíves és telefonos interjúkat. Az általunk választott „véletlen sétás" mintavételi eljárás is azonos a korábbi adatfelvételek során alkalmazott, többlépcsős mintavételi eljárással.
A minták tehát akkor jók, ha minél pontosabban tükrözik a városok felnőtt lakosságát nem, életkor és iskolai végzettség szerint. Az interjúk általában és tartalmi értelemben két alapvető részből állnak. A kérdőívekben egyaránt szerepelnek az egyeztetett, tehát a mindenütt kérdezett „országos összehasonlító", valamint az időszerű és speciális „az itt és most" típusú helyi kérdések.

Mire jók a helyi közvélemény-kutatások?
Három célt fogalmaztunk meg és követtünk az elmúlt egy évtizedben. A lakossági (köz)vélemény-kutatásokat, mint az egyik legfontosabb kommunikációs és városirányítási módszert kell ajánlanunk és szerveznünk. A „Helyi demokrácia programnak" igazán csak akkor van értelme, ha időben és térben összehasonlítható eredményeket ad; ha a program résztvevői köre település nagyság- és népesség-összetétel, valamint politikai-hatalmi értelemben változatos. Azt szeretnénk elérni, hogy összehasonlító programunknak egyaránt legyen gyakorlatias haszna és az adatok archiválása és összehasonlítása után mások számára is hozzáférhető tudományos hozadéka. A valódi cél az önkormányzati teljesítmények rendszeres értékelése.

A program céljai röviden
Hatékonyan motiválni, eredményesen tanítva modelleket megértetni, végül pedig gyakorlatiasan beavatkozni. Felhasználhatóság a napi döntésekben, az esetleges belső vitákban és konfliktusokban; reprezentatív támpont a forráselosztásban; interaktív típusú kommunikáció a lakosság és a vezetők között; az adatok továbbhasznosítása a terület-, a közigazgatási és egyéb, kommunikációs fejlesztési programokban.

Teljesítménymérés az önkormányzatokban?
A különböző típusú igazgatási, ügyviteli, politikai teljesítmények, a szolgáltatásokkal való elégedettségi szintek és településekhez való kötődések mérésére, a „hagyományos" közvélemény-kutatásoktól eltérő eszközöket, kombinált módszereket és összehasonlító idősorokat, adatbázisokat fejlesztettünk ki 1992 óta. Az önkormányzati mérési eljárások lényege az időbeli és térbeli összehasonlíthatóság; a döntési folyamatokban való közvetlen részvétel érzetének és tényleges lehetőségeinek a növelése, vagyis az érdekérvényesítés szélesítése; a városok civil társadalmainak, kommunikációs hálóinak feltérképezése. Programunknak tehát négy jól elkülönülő fázisa van: az országosan egyeztetett alap-

adatfelvételek szervezése és lebonyolítása; egy-egy város kutatási jelentésének elkészítése; az eredmények nyilvános sajtóbemutatása; az összehasonlító adatbázis létrehozása és az egész program nyilvános zárójelentésének megírása. A véleménykutatási ismeretek a szűk megrendelői körön kívül csak akkor hasznosak, ha azok nagyobb nyilvánosságot kapnak. Gyakran írjuk, mondjuk és így is gondoljuk: a közvéleménytől félnetek nem kell…!

Budapest, 2006. február 28.

Jelenkutató Intézet

A KUTATÁSRÓL

Zirc városában 2006. február 10–20. között került sor lakossági adatfelvételre, 400 fős véletlen módon kiválasztott mintán. Az adatfelvételre a *Vállalkozásbarát elektronikus szolgáltatások fejlesztése* GVOP kistérségi program keretében szerveztük.
A jelenlegi kistérségi program célja egyebek között az úgynevezett önkormányzati adatvagyon feltárása, s „másodlagos" – értsd: nem hivatali céllal – hasznosítási céllal való összegyűjtése, feldolgozása, végül elktronikus formában történő publikálása. Az adatgyűjtés természetesen nem öncélú, módszertani jelentősége nehezen túlbecsülhető. (Először történhet meg a valóságos gazdasági-társadalmi és a tudati folyamatok összevetése.) A végső cél pedig a Zirci kistérség gazdasági potenciáljának feltárása, s a befektetői kedv élénkítése, a kistérségi kapcsolatok –, a közigazgatási reformiránnyal és kormányzati szándékkal egyező – erősítése.

Az interjúra a megkérdezettek saját lakásán került sor. Mintánk jól reprezentálja a város 18 éves és idősebb lakosságát nem, életkor és szavazókörök szerint. A kiválasztás a „születésnapi kulccsal" kombinált „szigorított véletlen sétás" eljárással történt. A mintát – a véletlen eljárásból eredő torzítások kiküszöbölése érdekében – többszempontú súlyozással korrigáltuk. Adataink 95 százalékos valószínűséggel – a teljes alapsokaságra vonatkozó információk esetében – nem térnek el nagyobb mértékben, mint +/- 5 százalékponttal azoktól a tényleges értékektől, amelyeket akkor kaptunk volna, ha mindenkit megkérdezünk az alapsokaságból. (Az elemszámok csökkenésével a hiba mértéke nő!). A kérdezés és a mintavételi eljárás 20 százalékos ellenőrzését végeztük el (szúrópróbaszerűen).

Jelen tanulmányunkban a kutatás eredményeit írjuk le. A tanulmányunkhoz mellékeljük az egyes kérdésekre adott válaszok alapmegoszlásait ábrák és táblázatok formájában. Az eredmények könnyebb interpretálása miatt többször alkalmaztuk a változók értékeinek 100 fokozatú skálára történő transzformálását. A transzformált változó akkor lenne száz, illetve akkor lenne nulla, ha minden válaszoló egyaránt az eredeti változó maximális, illetve a minimális értékét adta volna. Az ily módon átalakított skálán az ötven pont alatti értékek negatív véleményt (ellenszenvet, elégedetlenséget, bizalmatlanságot stb.), az ötven pont feletti értékek inkább pozitív véleményt (rokonszenvet, elégedettséget, bizalmat) fejeznek ki.

Zircen 2001. végén már sor került egy lakossági adatfelvételre, amelyet a MTA Regionális Kutatások Központja győri, dr. Rechnitzer János által vezetett osztálya hajtott végre, s amelynek célja a készülő városi stratégiai program támogatása volt.

Az összehasonlítás nehéz, mivel a 2001-es adatgyűjtés módszertana eltért a mostanitól; az akkori kérdezés önkitöltős kérdőívek segítségével történt; a valamennyi háztartásba kiküldött kérdőív közül 210 darab érkezett vissza.

I. KISRÉGIÓ – TÉRSÉGI KAPCSOLATOK: AZ EGYENLŐSÉG AZ ÉRTÉK

A régiós kapcsolatok meglehetős alapos ismereteken nyugszanak, ha ezt egyáltalán egy-két kérdésből meg lehet ítélni. A híresebb (gazdagabb, szerencsésebb, ismertebb) településeket – Bakonybél, Olaszfalu, Csesznek – nagy biztonsággal sorolták fel a megkérdezettek.

Az egyenrangú kistérségi együttműködést a többség (43%) támogatja és elfogadja, de nem jelentéktelen azok száma (27%), akik szerint a város „kizsákmányolja" a térség falvait. S valamivel több (13%) a térségi együttműködést elutasítók száma, mondván Zirc magában többre tudna haladni, mint így „koloncokkal" a nyakán.
Egyébként pedig a többség a kiegyenlítő területfejlesztési politikát támogatja, s nem a liberális felfogást; vagyis egyenlően kell elosztani a forrásokat (43%), sőt a gyengébbeket kell preferálni (25%).
Szemben a liberális felfogással, a „húzótelepülés" (vagy térség) koncepcióval, ahol a fejlettebb, többnyire városi növekedési pontokat kell(ene) támogatni, s majd azok maguk után húzzák vidéküket (19%).

De nem elhanyagolható a decentralizált fejlesztési koncepció – gazdagabb falvak támogatása – támogatottsága sem (12%). Ez a vélemény- és érdekmegosztottság feltehetőleg erős összefüggést mutat a beköltözők nagy számával, s egykori lakóhelyük megítélésével.

Rokoni, baráti kapcsolatok

Ahol rokonai élnek, akiket rendszeresen látogat		**Ahol barátai, ismerősei élnek, akikkel kapcsolatot tart**	
Leggyakoribb válaszok	**Említések száma**	**Leggyakoribb válaszok**	**Említések száma**
Dudar	39	Dudar	**33**
Borzavár	24	Olaszfalu	**22**
Nagyesztergár	23	Bakonybél	**21**
Eplény	22	Veszprém	**18**
Veszprém	18	Csesznek	**16**
Porva	15	Nagyesztergár	**16**
Bakonybél	15	Borzavár	**12**
Olaszfalu	13	Porva	**10**
Lókút	13	Eplény	**10**
Bakonynána	12		
Csetény	10		
Jásd	10		

Aztán ugye itt van az együttműködés konkrét tárgya; jó, jó működjünk együtt, de miben? Amúgy igen tanulságos a sorrend. Minél virtuálisabb a lehetséges együttműködés területe, annál nagyobb a támogatottsága környezetvédelem, túrizmus-fejlesztés stb.); s minél inkább sért valóságos érdekeket – pl. oktatási intézmények fenntartása és finanszírozása – annál kisebb a támogatottság.

Egyedül nem megy...?

		Inkább egyedül	Inkább közösen	Nem tudja
1	**Környezeti problémák csökkentése**	**18**	**82**	**1**
2	**Turizmus fejlesztése**	**19**	**81**	**1**
3	**Kulturális és szórakozási lehetőségek fejlesztése**	**20**	**79**	**1**
4	Közbiztonság javítása	26	74	0
5	Gazdaságfejlesztés	27	72	0
6	Munkahelyteremtés	27	72	1
7	Szociális problémák kezelése	30	70	0
8	Oktatás fejlesztése	34	66	0
kérdés: Ön Zirc fejlődésének melyik lehetőségét látja jobbnak az alábbi területeken: ha a város egyedül vagy a kistérség településeivel közösen próbál fejleszteni?				

Zirc „népességmegtartó képessége” (ahogy a ’80-as években gyakran fogalmaztak) nem a legmagasabb. Van költözési igény (9%), igaz ez nem túl magas, de ennek alapvető oka a modern kori „röghöz kötöttségünk”. Az átlagnál nagyobb mobilitási szándék természetesen a fiatalokat jellemzi (a 18-29 éves korcsoportban 14%.) Ez minden más városban is így van. Magyarország amúgy hátrasorolódik az európai mobilitási sorrendben, legyen szó országon belüli vagy külföldre való költözésről.

Ugyanakkor árulkodó jel, hogy a felnőtt megkérdezettek viszont gyermekeiket kétszer olyan arányban (18%) „kimenekítenék” a városból. Van belső költözési igény is (14–15%), ami pedig a költözési célirányokat illeti itt a sorrend a következő: a megyeszékhelyre, Veszprémbe (12%), a fővárosba, Budapestre (10%), a környékbeli falvak valamelyikébe (8%), Pápára 5%.

A „kiingázás” okai szerinti sorrendbe a tanulás vezet (90%), a munkavállalás a második (65%), a szórakozás (62%) a harmadik. Érdekes, hogy a vásárlási szándék (30%) áll az utolsó helyen, ami arra utal, hogy az alapvető ellátás megoldott.

Zirc fejlettsége és fejlődőképességének megítélése igencsak megosztotta a helyieket: majdnem teljesen ugyanannyian állították a két végletes álláspontot; a kérdezettek egytizede szerint Zirc egyértelműen fejlődő település, 9 százalék szerint egyértelműen hanyatló.
A kérdést – a plusz-mínusz százfokú mérlegskálán – azok döntötték el kedvező irányba, akik szerint inkább a fejlődő településről (42%) van szó, szemben a pesszimistákkal (37%), ők ugyanis úgy vélekedtek, helyesebb hanyatlásról beszélni. Így a mérlegskála +3 pontot mutatott. Az eltérő iskolázottságú emberek különbözőképpen látják a helyzetet: míg a legfeljebb 8 osztályt végzettek körében az átlag -7 pont, addig a diplomások +12 pontra értékelték a város fejlődési pályáját.

A zirciek nagy többsége szerint a város mégis jó hírű, van presztízse, minél kisebb távolságokról van szó, annál nagyobb mértékben: a kistérségben 73 pont, megye: 72 pont, régió: 71 pont, de az ország más, nem dunántúli részének lakói (68%) is tudják, hogy „Hol lakik a Jóisten?” Hol, hol...? Nos hát Zircen!

II. TÁJÉKOZÓDÁS – TÁJÉKOZTATÁS – TÁJÉKOZOTTSÁG

A helyi nyilvánosság blokkban nem találkoztunk semmi olyan meglepő ténnyel, amit másutt még nem tapasztaltunk.

A politika itt sem nagyon érdekli a helyieket, sőt fogalmazhatunk egész világosan: a kérdezettek majd egyharmadát (29%) egyáltalán nem, 40 százalékot pedig „kevéssé". Ha ehhez még azt is hozzátesszük, hogy ezek az arányszámok a helyi politikára vonatkoznak, elképzelhetjük mit tartanak az országos politikáról; ott a helyzet még rosszabb. Ez egyébként egy képviseleti demokráciában nem túl jó hír, de talán érthető. A helyi gazdaság, sőt már a sport is jobban érdekli a helyieket, mint a politika.
Jó hír viszont, hogy a kultúrának van a legnagyobb presztízse, igaz még ez az érték (45 pont) sem éri el az ötven pontos valódi érdeklődési határt, de már majdnem...

Ha még tovább bontjuk a helyi gazdaságot, akkor pedig láthatjuk, hogy a fejlesztési kérdések iránt a legnyitottabbak a helyi polgárok, ugyanúgy, mint Jászberényben, Újfehértón, Pakson vagy éppenséggel Tatabányán. Érdeklődés és ismeret közötti legkisebb különbséget a polgármester tevékenységében mértünk: mégiscsak ő van leginkább „szem előtt".

Az érdeklődés és a tájékozottsági szintekben egy jelentős, úgy 9–11 pontos deficitek mutatkoznak. Ha persze túltesszük magunkat az emberi természet, s a modern kor emberének ama érzésvilágán, hogy információból sosem elég... De ezt a hatalmon lévőknek végre tudomásul kellene venniük: információból valóban sosem elég! Nincsen az a mennyiségű és minőség információ, amely abszolút elégedettséget váltana ki; ezért csak információs stratégiában lehet és szabad gondolkodni.

A helyi nyilvánosság szerkezetét a médiumok uralják; az önkormányzati hírek közvetítésében a helyi televízió vezet (85%), a helyi hírújság (69%) előtt, méghozzá meglehetős nagy előnnyel. A megyei napilap a sorrendben a harmadik, 49 százalékos említettséggel, ami meglepően magas aránynak számít.

Az elektronikus és a nyomtatott médiumokat követik a személyes kapcsolatok, mindenekelőtt az ismerősi körből; a személyes hírhálók épek, működnek, de mint korábban láttuk, a kapcsolatok meglehetős nagy arányban kifelé szerveződnek, ezért a városon belüli „hírszerző" funkciójuk csekélyebb.

Az önkormányzatok, s a képviseleti demokrácia gyenge hatásfokát mutatják az önkormányzati képviselőktől, s a tisztségviselőktől szerezhető információk csekély (1–4%) értékei. Pedig egy kis településről van szó, ahol elvileg a személyes kapcsolatok lennének a döntőek!

Ami a média-eszközök konkrét minősítését illeti a helyiek szerint a városi tévé a legalkalmasabb hírközvetítő eszköz, a helyi újságot alkalmassági szempontból majd 30 százalékponttal megelőzve. Nem teljesen világos, hogy mi az oka az újság viszonylagos gyengeségének, mert a kérdezettek 45 százaléka „mindig" elolvassa, ha a kezébe kerül, s a megbízhatóságával szemben sincsen komoly fenntartás (78%).

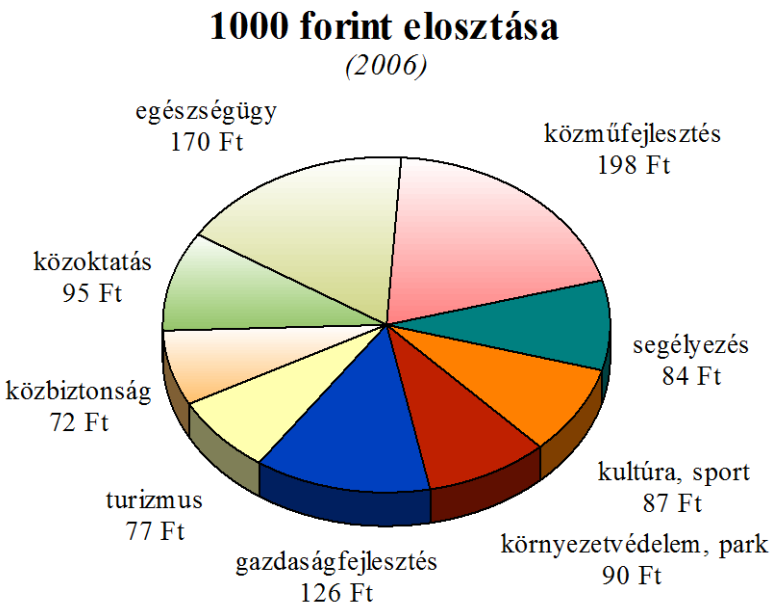
III. ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSEK, LAKOSSÁGI VÉLEMÉNYEK

A gazdálkodásban sok a hiányterület: voltaképpen mind a megadott 13 kiadási terület forráshiányt mutat (legalábbis a vélemények alapján!). Ez meglehetősen szokatlan, mert más településeken a kisebbségek (értsd: cigányok), a külkapcsolatok, s a polgármesteri hivatal működése általában túlfinanszírozottnak (értsd: fölösleges kiadásnak) minősül. Ugyanakkor a „fordított preferencia sorrend" – vagyis mennyi működési és fejlesztési forrás hiányzik az elfogadható szintű ellátásokhoz, működéshez – is majdnem „szokásos": közműfejlesztés, munkahelyteremtés, lakásépítés- és felújítás, helyi gazdaság, egészségügy. Kisebb településeknél különösen aggasztó az általános forráshiány: úgy tűnik, mindenhova több pénz kellene.

Hiányterületek és hiánymértékek a helyi önkormányzat gazdálkodásában 2006-ban

		Túl sokat	Megfelelő összeget	Túl keveset	ÁTLAG +/-100
1	**Útépítés**	**1**	**18**	**81**	**-80**
2	**Új munkahelyek létrehozása**	**1**	**20**	**79**	**-79**
3	Lakásfelújítás	0	30	70	**-69**
4	Gazdaságfejlesztés	0	32	68	**-68**
5	Lakásépítés	0	35	65	**-65**
6	Egészségügyi intézmények	2	32	66	**-64**
7	Zöldterületek, parkok	1	45	54	**-53**
8	Csatornázás, közműépítés	1	48	52	**-51**
9	Segélyezés	2	49	49	**-47**
10	Iskolák fenntartása, felújítása	6	54	41	**-35**
11	Kisebbségek támogatása	5	56	40	**-35**
12	Nemzetközi kapcsolatok	7	55	39	**-32**
13	Polgármesteri hivatal működése	21	55	23	**-2**
Kérdés: Ön szerint mennyit költöttek a városban 2002–2006 között…? N=332–395					

Ha most megnézzük az ugyancsak előre megadott válaszalternatívák százalékos szórását, láthatjuk, hogy ez a táblázat az előzővel majdnem teljesen azonos igénysorrendet mutat.

Kérdés: Tegyük fel, hogy Önnek kell döntenie arról, hogy mire költsék a város pénzét! Ha ezer forintot kellene elosztania az egyes területek és feladatok között, mire mennyit fordítana?

Ugyanakkor némileg ellentmond a kultúráról korábban mondottaknak. Hiába nagyobb a kultúra iránti érdeklődés, amikor pénzügyekről van szó, akkor – egyébként teljesen érthetően – a megélhetési gondok és feltételek kerülnek első helyre.

Sok a probléma, de ezek az egész országban azok: munkalehetőségek, szegénység, alacsony jövedelmek, megélhetési bizonytalanságok. Hiába van az, hogy az önkormányzatok legfeljebb csak közvetítő szerepet játszhatnak a munkahelyteremtésben, a közvélemény-formáló személyek ezt nem nagyon veszik tudomásul. Ami az önkormányzat határain belül történik, mindenért a helyi tisztségviselők, a vezetők a felelősek. A kérdezettek közel negyven százaléka szerint a helyi gazdaság megerősítésében az önkormányzat vezetése nem volt passzív, de eddigi próbálkozásai kevés sikerrel (39%) jártak. (A kérdezettek egyharmada szerint egyáltalán nem volt az.) Erőteljes kisebbséget alkotnak azok, akik a helyi gazdaságfejlesztést sikeres területnek látják.

Jó a helyi közösség biztonságérzete, nagyon jóra értékelték a városi rendőrség teljesítményét. Ugyancsak elismerték a Polgárőrség munkáját, s mintha nem is tettek volna lényeges különbséget a két rendfenntartó szervezet között, de a rendőrség munkájának értékelésére többen vállalkoztak. Ennek megfelelően közbiztonságra a források viszonylag kis hányadát fordítanák a helyiek. (A „közbiztonsági hisztéria” véget ért.)

Az úgynevezett városi „vitakérdések” – uszoda, közterület tisztaság, vásárlási lehetőségek további bővítése – egy véleménystruktúráiban is meglehetősen megosztott lakosság képét vetítik elénk.

Látható, hogy az itteniek az uszodát nem luxusként értékelik, azt mondják leginkább az önkormányzat gazdálkodja ki, akkor is, ha önként vállalt feladatról van szó; a legtöbben azt kívánták, hogy csökkentsék a 12 milliós támogatást (50%), alig több mint az előbbi tábor fele (26%) viszont azt kívánta, hogy többel kell támogatni...

A köztisztasági helyzet is valamit javult, s a munkát végző közhasznú társaság munkájával a kérdezette majd kétharmada (63%) elégedett.

Összességében a város gazdálkodását és fejlesztési terveit a kérdezettek lényegében jóváhagyták, jelentős kritika nem érte a városvezetést; a felsorolt húsz – részben megvalósult – fejlesztési elképzelés közül valamennyi élvezi a lakossági támogatását. Igaz jelentős (40 pontos) a különböző forrásigényű projektek támogatottságának szórása. Ámde az általánosnak mondható hiánygazdálkodásból következő összes feszültséggel a választott tisztségviselőknek kell megbirkózni.

Konkrét fejlesztési tervek lakossági támogatottsága Zircen 2006

	Konkrét (részben megvalósult) fejlesztések	Nagyon fontos	Fontos	Kevés bé fontos	Egyáltal án nem fontos	Nem tudja	ÁTLAG
1	**Utak aszfaltozása**	**76**	**21**	**3**	**0**	**0**	**91**
2	**Mentőállomás korszerűsítése, esetkocsi**	**61**	**31**	**8**	**0**	**0**	**84**
3	**Kórház rekonstrukció**	**55**	**41**	**4**	**1**	**0**	**83**
4	**Természettudományi Múzeum megtartása**	**46**	**44**	**9**	**0**	**0**	**79**
5	**Szennyvíztisztító bővítése**	**46**	**45**	**8**	**0**	**1**	**79**
6	**Szennyvíz csatornahálózat bővítése**	**47**	**44**	**9**	**1**	**0**	**79**
7	Tűzoltó szertár felújítása, bővítése	45	35	19	0	0	75
8	Iskola felújítás	42	40	16	2	0	74
9	Regionális hulladéklerakó	44	33	21	2	0	73
10	Orvosi rendelő privatizációja, fejlesztése	39	38	13	10	1	69
11	Csökkent munkaképességűek foglalkoztatása	39	32	25	4	0	69
12	Szélessávú internethálózat növelése	31	38	23	6	2	65
13	Temető bővítése	29	39	23	7	1	64
14	Zirc-Aklipusztai gázbevezetés	32	36	25	8	1	64
15	E-önkormányzat feltételeinek megteremtése	27	35	30	4	4	63
16	Autóbusz pályaudvar központból való kitelepítése	30	36	23	11	0	62
17	Könyvtár és Művelődési Ház összevonása	30	33	27	10	0	61
18	Multimédiás tantermek kialakítása	19	42	30	7	3	59
19	Polgármesteri hivatal rekonstrukciója	23	37	28	12	0	57
20	Zirc-Szarvaskút welness központ építése	18	30	34	15	2	51

Kérdés: Most felsorolom az önkormányzat fejlesztési döntéseit, elképzeléseit. Kérem, mondja meg, hogy az Ön számára mennyire fontosak ezek a fejlesztések?

A forráshiányok pótlása a helyiek elsősorban az államtól várják [43%], alighanem hiába, a helyi gazdálkodás racionalizálásának is van helyi bázisa [30%], sőt a kockáztató gazdálkodást is el tudják képzelni [14%]; egyet azonban biztosan nem: a helyi adók növelését, hiszen azt majdnem kivétel nélkül [3%] mindenki ellenzi.

A 2006–2010-es ciklus legfőbb, mondhatni stratégiai fejlesztési irányait –, ha a helyi lakosságon múlna a döntés – az úthálózat rekonstrukciójában, az ipari park fejlesztésben, s az egészségügyi szolgáltatások színvonalának (és nyilván hozzáférhetőségben) emelésében jelölték meg.

IV. VÁROSHÁZI, HIVATALI TELJESÍTMÉNYEK

Kifejezetten jó a polgármesteri hivatal megítélése. Nagyon jó a jegyző ismertsége (76%), elismertsége, egyszóval presztízse. Ami a valóságos tapasztalatokat illeti a legtöbben (49%) az okmányirodában járt, s a túlnyomóan nagy többség (84%) nem hiába, hivatali ügyét el tudta intézni.

Polgármesteri Hivatal lakossági megítélése Zircen 2006

	Elége-dett	**Inkább elégedett**	**Inkább elégedet-len**	**Elége-detlen**	Nem tudja	**ÁTLAG +/-100**
Polgármesteri Hivatal épülete	60	34	5	1	0	**+74**
Ügyintéző udvariassága	64	27	7	2	0	**+73**
Bizalmas ügykezelés	59	34	5	2	1	**+72**
Ügyintéző magatartása	62	29	8	1	0	**+71**
Várakozás kulturáltsága	54	41	3	2	0	**+71**
Ügyintézés szakszerűsége	60	31	8	2	0	**+69**
Személyre szóló bánásmód	56	35	7	2	0	**+68**
Tájékoztatás pontossága	54	31	14	1	0	**+62**
Ügyintézés gyorsasága	55	29	12	3	0	**+61**
Ügyfélfogadás (nyitvatartás)	52	35	10	3	0	**+61**
Várakozás időtartama	48	40	10	2	0	**+61**
Információk közérthetősége	49	36	12	2	1	**+60**

Kérdés: Az ügyintézéssel kapcsolatban felsorolok néhány szempontot. Kérem, mondja meg, hogy az ügyintézés során elégedett volt vagy nem volt elégedett a ..... N=332

A hivatal működését részekre bontva jól látható, hogy a korábban nem az első számú fejlesztésként rangsorolt hivatali épülettel nagy az elégedettség, (noha továbbra sem valami szép, de kétségkívül szebb lett. Ezt azonban már a kutató mondja, s nem a lakosok.)

A hivatal munkájával a kérdezettek 76 százaléka elégedett volt, általában is. Az elégedettség okozhatta, hogy viszonylag alacsony az erőfeszítést igénylő esetek száma, s jelentős számban korrupcióra sem kell gondolnia annak, aki sikeres akar lenni az épületben. (Anélkül persze, hogy pontosan tudnánk mit is értsünk korrupción, hiszen ez egy nagyon gyakran használt gyűjtőfogalom, amit anélkül használunk nap mint nap, hogy pontosan definiálni tudnánk tartalmát.) A korábbi tapasztalatokkal is összecsengenek a zirci eredmények: azok, akik soha

nem jártak a hivatalban, sokkal rosszabb véleménnyel vannak az ügyintézés feltételeiről (lásd: türelem, összeköttetés, megvesztegetés), mint azok, akik jártak már ott konkrét ügyet intézni. Az eltérés a „legkeményebb mutatónál", a megvesztegetésnél a legnagyobb: a véleményezők az átlagos 10 ponthoz képest itt 24 pontot adtak.

Az Internet itt, a hivatali tájékoztatásban éppúgy a jövő, mint az általános tájékoztatásban és kommunikációban: a kérdezettek mindössze 4 százaléka próbált már elektronikus formában információkat kérni (szerezni) ügyintézéséhez. Ehhez képest jóval nagyobb az önbizalom, hiszen a kérdezettek 14 százaléka azt mondta, hogy azonnal „rákapcsolódik" a hálózatra, amint valóban kialakul a sokat emlegetett e-önkormányzat. A lakosság további ötöde pedig azt gondolta, hogy 1-2 éven belül meg tudna barátkozni ezzel a modern kommunikációs eszközzel. Ezért – ha mindez igaz – már érdemes fejleszteni.
Legtöbben bejelentkezésre, időpontkérésre (43%) használnák az Internetet, viszonylag sokan hirdetnének (39%) ezt azt, s alig kevesebben helyfoglalásukat (38%), vagy önkormányzati ügyes-bajos dolgaikat (36%) intéznék. A legkevesebben vásárlásaikat és ügyvédi ügyeiket intéznék ilymódon, hiszen ahhoz több személyesség, több bizalom kell.

V. POLGÁRMESTER – KÉPVISELŐK – TESTÜLET

Az önkormányzatiság első évtizedében evidencia volt, hogy ami helyi az jobb is; ma már nem az. (Ez az önkormányzati rendszer általános válságával magyarázható.)

Elemzők és résztvevők számára azonban továbbra is alapvetően fontos tapasztalat: bizalmi tőke nélkül közéleti szerepet nem lehet vállalni vagy tartósan viselni. A másik, de lehet, hogy sorrendben az első alapvető fontosságú feltétel az ismertség.

Bizalom nélkül nem megy...

	1	2	3	4	5	NT/	ÁT
Nemzeti és kontinentális szint							
Európai Unió	2	7	27	46	16	1	**67**
Bíróságok	3	3	30	42	21	1	**69**
Köztársasági elnök	4	6	27	44	19	1	**67**
Gyapay Zoltán ogy. képviselő	9	10	35	30	9	7	**55**
Parlament	11	17	41	23	7	1	**49**
Kormány	12	21	37	22	8	1	**48**
Parlamenti ellenzék	15	21	36	19	8	1	**46**
Helyi hatalmi szint							
Helyi rendőrség	1	3	19	49	28	0	**75**
Dr. Árpásy Tamás jegyző	6	6	36	39	13	1	**62**
Helyi köztisztviselők	5	5	40	42	8	1	**61**
Önkormányzati képviselők	6	6	42	37	8	1	**59**
Horváth László polgármester	8	11	35	34	12	1	**58**
Képviselő-testület	6	8	41	35	9	1	**58**
Kérdés: Felsorolok néhány intézményt, szervezetet és személyt. Kérem, mondja meg, hogy mennyire bízik bennük? (iskolai osztályzatok)							

Ami a polgármester, Horváth László teljesítményét illeti, a következő jellemző tényeket rögzíthettük: bizalmi indexe 58 pont, ami azt jelentette, hogy a kérdezettek 46 százaléka megbízik benne, 19 százaléka meg nem. Rokonszenv indexe 59 pont, munkáját hasonlóképpen jóra (58 pontra) értékelték. A polgármester-eredmények konzisztensek: aki megbízik benne, annak rokonszenves és teljesítménye is elfogadható.

A polgármester a leggyengébb átlag-osztályzatot (54 pontot) a helyi gazdaságfejlesztő munkájára kapta (nincs is könnyű dolga). Az 58–59 pontos teljesítménymutatók, bizalmi index, ezek egy elsőciklusos polgármestertől – a nehéz időkre való tekintettel – ma már jó eredménynek számít. Iskolai osztályzattal kifejezve ez bizony négyes.

Ami a vezetői követelményeket illeti a zirciek magasra helyezték a mércét, de mégis legfőbb érték, s a legnagyobb vezetői erény a tisztesség és a megvesztegethetetlenség. De nem árt, ha egy első számú vezető határozott, tud dönteni, s az sem baj, ha jól. (A követelmény sorrendre a pontátlagokból következtethetünk.)
Ami pedig a valóságos polgármester valóságos vezetői tulajdonságait illeti, majdnem ugyanez a sorrend: kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik, tisztességes, határozott, nagy munkabírású.

A polgármesterről majd' mindenki tudja, hogy szabad demokrata színekben jutott tisztségébe, s újraválasztási támogatottsága is meggyőző: 40 százalékkal. (Ellenzői tábora 25 százalékos, s majdnem ugyanennyi azok aránya, akik nem feltétlen támogatói, de döntésüket a további jelöltek megismerésétől tették függővé. (Ez azt jelentheti, hogy a jelenlegi polgármester újjáválasztása biztosnak tűnik, megkezdett munkáját folytathatja, már ha elindul. Újraválasztási esélyeit növelheti, ha két, esetleg három ellenfele támad.) A nyitott kérdésre adott válaszok még egyértelműbbek: a 142 érvényes válaszból 80 válaszadó a jelenlegi polgármestert tartja „alkalmas személynek" (56%); a lehetséges versenytársak közül csak Varga Tibor, korábbi polgármester kapott jelentősebb számú „szavazatot".

A polgármester és a képviselő-testület együttműködést, sőt a testület teljesítményét ugyanúgy értékelték a megkérdezettek, mint az első számú vezetőjét.

A képviselők ismertsége alacsony, erre már a nyilvánosság blokkban láttunk egy eklatáns példát: a képviselők alig-alig töltik be a képviseleti funkcióikat.

Képviselők teljesítménye

Képviselő	**Ismeretlenségi index**	**Elégedettségi index**	**Támogatottsági index**
	százalékban	*pontokban*	*százalékban*
Nagy Tamás	29	54	37
Kovács László, dr.	26	55	46
Kovárczi Attila	25	56	48
Koós Gábor	24	55	45
Kirsch Ábel	24	54	41
Boros Dénes	**24**	**57**	**50**
Kasper Ágota	**23**	**59**	**48**
Havasi Dezső	22	53	41
Bakos István	**22**	**56**	**50**
Czuppon Károly, dr.	**21**	**56**	**46**
Holl András alpolgm.	**16**	**58**	**50**
Horváth Sándor	16	57	42
Pék László	16	57	43
Túri Tibor	16	51	35

Rögtön leszögezhetjük, hogy nem a legismertebb politikusokkal – Holl András, Horváth Sándor, Pék László, Túri Tibor – a legelégedettebbek, s nem a legjobban teljesítő politikusok bírnak a legnagyobb újraválasztási esélyekkel. (Viszont az is szembetűnő, hogy az eredmények között igen kicsi a szórás, a képviselői teljesítmények nagyon kiegyenlítettek, nincsen kiugróan jó és kiugróan rossz. Az ismertségi különbségek 13 százalékpontot, az elégedettségi értékek közötti legnagyobb különbség mindössze 8 pont, a támogatottsági arányok között pedig 15 százalékpontos különbséget találtunk.)

VI. TÁRSADALMI KÖZÉRZET – ELÉGEDETTSÉG – ELÉGEDETLENSÉG

Az elégedettség és a közérzet nehezen felfejthető szubjektív érzés, állapot, mégis azt gondoljuk időről-időre érdemes elkészíteni a helyi közérzeti térképeket. Egyidejűleg egyébként feltételezzük, hogy a városi kutatásokban jobban értelmezhetőek ezek az adatok.

A globális elégedettségi értékeket tekintve a következő trend látszik. Az ország–város összehasonlításban Zircen mennek jobban a dolgok, ráadásul a városban valamivel jobban, mint négy évvel korábban, az országban meg valamivel rosszabbul. A személyes élethelyzetekben a legjobbak az értékek, s ha az egyik nagy párt kampányszlogenjét kívánnánk parafrazálni (és kifordítani) azt mondhatnánk: a zirciek jobban élnek, mint négy évvel ezelőtt! Persze mindjárt hozzátehetnénk: valamivel.
A magyarázatot – a részletes bizonyítást – az alábbi vagyongyarapodási táblázat helyenként igen meglepő számai jelentik.

Zirc lakosságának vagyongyarapodása 2005-ben

	Igen válaszok aránya (%)
Háztartási gépeket (mosógép, hűtőszekrény stb.) vásárolt	50
Felújította a lakását	27
Személygépkocsiját jobbra cserélte	18
Személyi számítógépet vásárolt	15
Lakást vásárolt	8
Megvette első személygépkocsiját	6
Egyéb vagyoni gyarapodást ért el	5
Vállalkozást indított	3
Nagyobb pénzösszeget helyezett letétbe	2
Kérdés: Az elmúlt négy évben, vagyis 2002 óta előfordult-e, hogy Ön és a családja...?	

A jövőt illetően nagy az optimizmus: a megkérdezettek 46 százaléka szerint Zircen „biztosan” jobb, könnyebb és biztonságosabb lesz az élet (+23 pont), a személyes léthelyzetek is javulnak (+21 pont), még mindig az ország-helyzet alakulásával vannak a legtöbben gondban (+19 pont). Az ok nyilvánvaló: a személyes tapasztalatokat nem lebecsülve a média-hatás nyilvánvaló: az ország gazdasági-pénzügyi nehézségei, fizetési mérleg hiány, az állandóan lebegtetett s valóban várható megszorítások mérsékelt optimizmust engednek meg. A

személyes élethelyzet pedig a közvetlen lakóhellyel szorosabb összefüggést mutat, mint az országgal.
Az alábbi „szolgáltatási és életfeltétel táblázat" elégedettségi értékei, a sorrendekkel együtt mintegy magukért beszélnek. A táblázatból (és egyéb korábbi kérdésekből) már jól kivehető volt, hogy az oktatás színvonalával egyértelmű az elégedettség.

Zircen sok tekintetben jó élni, hiszen az emberek biztonságban érzik magukat, a levegő- és környezettisztaság jó, s nem utolsósorban a zirciek (is) meglehetően jó véleménnyel vannak önmagukról.

Még az áruellátás és a helyközi közlekedés is a nagy többség számára elfogadható; a városi tömegközlekedés jóval gyengébb, a parkolás már probléma, az utcák állapota pedig „katasztrofális".

Elégedettség a városi, piaci szolgáltatásokkal és egyéb életfeltételekkel 2006

	1	2	3	4	5	NT	ÁTLAG
Közoktatás színvonala							
Óvodai-bölcsődei ellátás	1	5	14	46	24	11	**75**
Alapfokú oktatás	0	2	22	45	23	9	**74**
Középfokú oktatás	1	3	19	48	21	8	**73**
Szakképzés	1	4	26	39	22	8	**71**
Közbiztonság – Környezettisztaság – Városlakók							
Város közbiztonsága	1	4	31	41	23	0	**70**
Levegő és a környezet tisztaság	2	7	31	36	24	0	**68**
Hulladékszállítás	1	6	34	32	26	0	**69**
Városban lakó emberek	1	8	42	37	12	0	**63**
Áruellátás							
Vásárlási lehetőségek	3	6	30	40	22	0	**68**
Közlekedés							
Városközi utazás lehetőségei	0	5	41	38	15	0	**66**
Városon belüli közlekedés	3	10	52	27	8	0	**57**
Parkolás	5	18	43	25	9	0	**54**
Utcák, közterek állapota	32	22	21	19	6	0	**36**
Egészségügy							
Orvosi alapellátás	3	11	31	32	23	0	**65**
Egészségügyi ellátás színvonala	5	18	38	30	9	0	**55**
Túrizmus – vendéglátás							
Vendéglátás helyzete	5	16	43	28	7	1	**54**
Kereskedelmi szállások minősége	5	20	44	24	6	2	**52**
Szociális ellátás							
Szociális ellátás színvonala	4	16	42	28	9	2	**56**
Lakáshelyzet	9	23	38	25	5	0	**48**
Sport – kultúra – szórakozás							
Sportlétesítmények	8	22	40	26	3	1	**49**
Kulturális kínálat	10	30	32	21	7	1	**46**
Szórakozási lehetőségek	15	31	30	20	3	2	**41**
Megélhetés biztonsága							
Vállalkozási lehetőségek	15	26	38	15	3	3	**41**
Munkalehetőségek	38	25	24	11	2	0	**29**
Kérdés: Most felsorolok néhány területet. Kérem, mondja meg, hogy mennyire elégedett Zircen az óvodai-bölcsődei ellátás színvonalával? És a ...? (iskolai osztályzatok)							

Az egészségügyi alapellátás ugyancsak jó, különösen a háziorvosok és gyermekorvosok kaptak nagyon nagy elismerést (91 és 94 pontos elégedettségi mutatók rendkívül magasak, hasonlót másutt még nem mértünk).

Sikerek és kudarcok az elmúlt négy évben Zircen

	Javult	Nem változott	Romlott	Nem tudja	ÁTLAG +/-100
Javulás					
Áruellátás	56	40	4	0	**+52**
Közbiztonság	25	65	9	1	**+16**
Közoktatás színvonala	23	64	10	3	**+13**
Köztisztaság	22	61	17	0	**+5**
Közlekedés helyzete	22	62	17	1	**+5**
Romlás					
Parkok, közterek állapota	18	47	35	0	**-17**
Vállalkozási lehetőségek	9	57	30	4	**-21**
Szórakozási lehetőségek	11	50	35	3	**-25**
Kulturális lehetőségek	12	50	36	2	**-25**
Egészségügyi ellátás	11	39	49	1	**-38**
Megélhetés – létbiztonság	6	37	57	0	**-51**
Munkavállalási lehetőség	5	34	60	1	**-55**
Utak, járdák állapota	9	25	66	0	**-57**
Kérdés: Ön szerint az alábbi területeken hogyan változott a helyzet Zircen 2002 óta? Javult, romlott, vagy nem változott.					

A két táblázatot megint csak együttesen érdemes értékelni. A jelenlegi elégedettségi értékek és a romlás-javulás típusú mozgások megítélése lényegesen nem mond ellent egymásnak.

A zirciek Zircről 2006-ban

	1	2	3	4	5	NT	ÁTLAG
Szegények itt is az emberek, és a megélhetés egyre nehezebb.	**1**	**5**	**24**	**35**	**36**	**0**	**76**
A város fejlődése elsősorban az itt élő emberek érdeme.	**1**	**7**	**29**	**39**	**24**	**0**	**70**
A számomra fontos dolgokban alig változott valami.	2	9	26	33	27	1	**69**
Van fejlődés, de azt elsősorban a gazdagabbak érzékelik.	2	12	30	35	18	2	**64**
Aki dolgozik, hajt, az Zircen is előre tud lépni.	4	15	38	24	19	0	**60**
A város (infrastruktúra) gyarapodott, az emberek alig.	3	17	41	29	11	0	**57**
A város elsősorban külső okok miatt fejlődik.	10	24	35	25	5	1	**48**
Kérdés: Kérem, mondja meg, mennyire ért egyet az alábbi, Zircre vonatkozó kijelentésekkel. (iskolai osztályzatok)							

Akármilyen adatot és értéket nézünk: a szociális biztonság, az életminőség... nos hát igen, ez a leggyengébb, legtörékenyebb szektor, pedig a biztonság mindennél fontosabb értékké válik napjainkban. (Lehetséges, hogy a korábbi klasszikus jelszó Szabadság, egyenlőség, testvériség jelszó is átalakul(t); Szabadság, egyenlőség, biztonsággá.) S ez még jó ideig, talán egy emberöltőnyi ideig így lesz.

VII. ÉRTÉKEK, PÁRTOK, VÁLASZTÁSOK

A párterőviszonyokra sok szót nem érdemes vesztegetni, hacsak nem arra a tényre nem figyelünk fel, hogy a helyi politikát és az országos politikát milyen jól elválasztották a helyiek.

Sok jel még nem mutat a közelgő parlamenti választásokra, már ami a részvételi hajlandóságot illeti; az 59 százalékos „biztosnak" mondott részvétel legalábbis ezt az állítást látszik igazolni. Valószínűsítjük, hogy a 2006-os részvétel lényegesen elmarad a 2002-estől, ami a kisebb pároknak kedvez(het).

Ami a preferenciákat illeti egy egész kicsi előnnyel (+2 százalékkal) vezet a Fidesz, a biztos szavazók, pártot választók körében; az MSZP a második (40%), az SZDSZ pedig a harmadik (11%), egészen jó eredménnyel.

Az MDF a bejutási küszöb alatt van (4%), igaz alig valamivel. A Centrum Párt sem tudja megismételni legutóbbi jó szereplését, bár a 2 százalék is jobbnak tűnik, mint a párt jelenlegi állapota. A „szélső pártok" – MIÉP, MKMP – a mérhetőségi határon vannak, de legalább mérni lehet ezeket. Az eredményekre némi „árnyékot" vet a 23 százaléknyi titkolózó, s a 29 százalékos bizonytalan réteg.

Azt azért „bátran" kijelenthetjük, hogy Zircen (is) két és fél pártrendszer van. Ha a minket egyébként jobban érdeklő helyi választási preferenciákra is vetünk néhány pillantást, akkor szembeötlő egy lényeges eltéréseket mutató preferencia sorrend. Ez önmagában is jó, hiszen azt mutatja, hogy a potenciális szavazók képesek elég jelentős mértékű különbségtételre akkor is, ha politikáról van szó. Nagyon sokan már meg tudják különböztetni a helyi politikát az országostól, s az elmúlt másfél évtized egyik legnagyobb, kellően nem méltányolt eredménye.

Természetesen a helyi politika esetében is fontos legitimációs kérdés, hogy hányan szavaznak majd egy valódi választás esetén. Nos a mostani adatfelvétel azt mutatja, hogy legalább annyian készek szavazni, mint a parlamenti voksoláskor, persze ez bizonyosan nem így lesz.

(Most 2 százaléknyi a különbség az országos választások javára, ez biztosan nőni fog akár a 15–20 százalékig is, mégis van egy elismerés ezekben az adatokban.)

Ahogyan a pártok szerinti megoszlás is azt mutatja, hogy az ellenzéki Fidesz jobban feltalálta magát, mint a kormányzó szocialisták, legalábbis a két nagy párt közötti 7 százalékpontos különbség ebből is adódhat.

VIII. E-KÖZIGAZGATÁS – INTERNET

Az információs társadalomba való integrálódás meghatározó tényezői az eszközökkel való ellátottság, a lakosság hozzáállása, nyitottsága a felhasználás iránt. E két tényező jelentős az információs társadalom teljességét jelentő e-közigazgatás, és e-demokrácia megvalósulása tekintetében is.

Zircen a háztartások technológiai ellátottsága jónak mondható az általunk mért kisvárosi (Paks, Kalocsa, Jászberény) adatokkal összehasonlítva.[1] A megkérdezettek 42 százalékánál fordult elő működőképes személyi számítógép, és majdnem minden negyedik háztartás (23 %) rendelkezik Internet csatlakozással.

Az otthoni számítógéppel, illetve Internettel való felszereltséget leginkább az új technikák iránti attitűdök, érdeklődés határozza meg. A zirciek számítógép-, és Internet-használatának gyakorisága az országos átlagnak megfelelően alakult. A számítógépet minden ötödik megkérdezett napi rendszerességgel használ, 17 százalékuk ritkábban, de hetente többször is leül a gépe elé. Azonban Zircen a mintában szereplő lakosságnak több mint fele még soha nem használta a számítógépet.
Az internetezés kisebb penetrációt mutat: a naponta internetezők aránya 14 százalék, és a megkérdezettek 12 százaléka használja a világhálót hetente többször is. Az Internettől a zirciek majdnem kétharmada (63 %) teljes mértékben távol maradt.

Az Internettel még meg nem ismerkedő embereket megkérdeztük a távolmaradásuk okáról is.
38 százalékuk felelte azt, hogy nem érdekli, egyharmada nem jut hozzá semmilyen módon, 27 százalékuk állította, hogy nem ért hozzá. Érdekes, hogy csupán 2 százalékuk válaszolta azt, hogy a hozzáférésüket anyagi lehetőségeik korlátozzák.
A távolmaradás legfőbb okai tehát az érdeklődés, valamint a hozzáértés hiányában keresendők. Ezt a következő kérdésünkre kapott válaszok is igazolják, mely szerint a távolmaradók kétharmada kizártnak tartja, hogy 2–3 éven belül bármihez is használni fogja az

[1] Nem hagyható figyelmen kívül a felmérések között eltelt idő.

Internetet. A válaszadók további 18 százaléka ugyanezt alig tartja valószínűnek, és csupán 15 százalékuk lát arra reális esélyt, hogy rövidesen az internetezők népes táborához csatlakozzon.

Az elektronikus közigazgatás (ügyintézés) megteremtésének lehetőségének első lépése, hogy a város honlapot működtet, és fejleszt, hogy polgáraival egyre interaktívabb kapcsolatot tarthasson.

Zirc város honlapja az internetezők majdnem kétharmadát vonzza, ezen belül a legnagyobb csoport (43 %) csak ritkábban, azonban a fennmaradó 23 százalék valamilyen rendszerességgel ellátogat a városba virtuális módon.

A városi honlap felkeresésének a célja felől is érdeklődtünk a honlap látogatóitól. A „virtuális városlátogatók" leggyakrabban helyi hírek olvasása (30 %), és közérdekű információk felkutatása érdekében (20 %) keresik fel az oldalt. Gyakran nézik meg a weboldalt azért, hogy a hivatalos ügyintézés feltételeiről (13 %), illetve sporteseményekről és kulturális programokról (11 %) tájékozódjanak. Sajnálatos, de más városok esetében is tapasztalt jelenség, hogy a véleménynyilvánítás a honlapon keresztül még kevésbé működik, pedig ez lényeges kapcsolatot jelentene a városháza tevékenysége és a választópolgárok között, valamint növelhetné a működés interaktivitását is.

Zirc város honlapjának felkeresési célját megismerve, a látogatók honlappal való elégedettségére is kíváncsiak voltunk. Az értékelés alapján a válaszadók többsége nem teljes mértékben, de elégedett (51 %) Zirc város honlapjával. Ez az iskolai osztályzatok alapján számolt százfokú skálán 65 pontot jelent.

***

I/9. Miért nem szeretné Ön, ha (lenne) gyermeke(,) ebben a városban telepedne le és teremtene magának megélhetést?

Válaszok	említések száma
munkalehetőség hiánya	36
szegénység	12
előrelépés, lehetőség hiánya	9
el kell költözni	6
tanulási lehetőség hiánya	1
szórakozási lehetőség hiánya	1
hanyatló város	1
vásárlási lehetőség hiánya	1

III/2.: Ön szerint mi volt az önkormányzat legjobb döntése a 2002-es választások óta?	
Válaszok	**említések száma**
nincs ilyen	26
útépítés, javítás	21
Polgármesteri Hivatal felújítása	19
iskola felújítás	12
Tesco-Penny áruház létesítése	10
kórházépítés, felújítás	10
sportcsarnok építése	9
szennyvízhálózat fejlesztése/csatornázás	8
Könyvtár és Művelődési Ház összevonása	7
tornaterem építése	6
szociális támogatás	5
kistérségi kapcsolatok kialakítása	5
játszótér építése	4
idegenforgalom fejlesztése	4
hátrányos helyzetű rehabilitációs intézmény	4
városszépítés	3
uszoda	3
pályázatok	3
kultúra fejlesztése	3
Iskola, óvoda építése	3
idősek otthona	3
tűzoltó szertár bővítése	2
orvosi rendelők felújítása	2
munkahelyteremtés	2
kereskedelmi hálózat bővítése	2
buszmegállók rendbetétele	2
temető rendbetétele	1
Nyugdíjasok foglalkoztatása	1
mindennel elégedett	1
középületek felújítása	1
könyvtár felújítás	1
járda javítások	1
iparfejlesztés	1
gázbevezetés	1
fiatalok támogatása	1

III/3.: Ön szerint mi volt az önkormányzat legrosszabb döntése a 2002-es választások óta?	
Válaszok	**említések száma**
kórházleépítése, átszervezése	67
elhanyagolt utak, járdák	42
Könyvtár és Művelődési Ház összevonása	23
munkahelyek hiánya	9
mozi állapota	8
parkosítás	7
ár- és adóemelés	6
fejlesztések hiánya	5
hibás döntések, rossz vagyonkezelések	5
kulturális, szórakozási lehetőségek hiánya	4
semmit nem csináltak	3
múzeum épületének eladása	3
iskolai, óvodai alkalmazottak elküldése	2
rossz pályáztatás	2
egészségügy fejlesztése	2
épületek eladása	2
gyárak bezárása	2
uszoda működtetése	2
állami tulajdonok eladása	2
oktatás helyzete	2
önkormányzati épületek felújítási költsége	2
Bagolyvárat nem vették meg	1
Tesco áruház építése	1
öntvénytisztító telepítése	1
elfekvő kórház építése 800 Mft-ért	1
épületek elhanyagoltsága	1
lakástámogatás megszüntetése	1
sebességkorlátozás	1
játszóterek hiánya	1
iskolák felújítása nem történt meg	1
távhődíj emelés	1
városképet rontó üzletek létesítése	1
súlyadó	1
közbiztonság	1
sportcsarnok hiánya	1

III/11.: 2002 óta történt-e olyan beruházás, fejlesztés közvetlen lakókörnyezetében, amelytől Ön jobban, otthonosabban érzi magát lakóhelyén?	
Válaszok	**említések száma**
nem történt	61
bevásárlóközpontok létesítése	45
parkosítás	19
közüzemi hálózat építése	13
utcák, terek rendbetétele	11
sportcsarnok építése	8
utak javítása	6
Lakóházak felújítása	5
idősek otthona	4
Város arculatának javítása	4
Polgármesteri Hivatal felújítása	3
Élelmiszerbolt-hálózat bővítése	3
Kórház felújítása, építése	3
járda építés	2
Polgárőrség megalakulása	2
játszóterek felújítása	2
Buszpályaudvar felújítása	2
könyvtár rendbehozatal	2
Internethálózat kiépítés	1
Iskolák felújítása	1
Kollégium építése	1

III/13.: Véleménye szerint melyek az Ön lakókörzetének legsúlyosabb problémái?	
Válaszok	**említések száma**
Utak állapota	199
Munkahelyek hiánya	98
egészségügy helyzete	23
Csatorna állapota, hiánya	16
kulturális-szórakozási lehetőségek hiánya	11
épületek elhanyagoltak	7
életszínvonal romlás	6
közlekedés, közlekedési lámpa	5
Ingatlanok eladása	4
nincs ilyen	4
köztisztaság	4
üzletek ellátottsága	4
környzet- és légszennyezettség	3
idősek helyzete	2
Szegénység	2
játszótér hiánya	2
fejlesztés hiánya	2
hóeltakarítás hiánya	1
szolgáltatások megszűnése	1
közbiztonság	1
turizmus hiánya	1
egyházügyi problémák	1
elkerülő út épités	1
parkolási lehetőségek	1
precíz munka hiánya	1
összhang hiánya	1
közvilágítás	1
kóbor kutyák	1
szemétszállítás sűrítése	1
kamion parkoló épitése	1
lépcsőházi problémák	1
pályáztatások hiánya	1
járdák kialakítása	1
műemlékvédelem hiánya	1
beázás	1

IV/7.: Ön szerint mivel és hogyan lehetne jobbá, hatékonyabbá tenni a hivatali ügyintézést?	
Válaszok	**említések száma**
elégedett	36
ügyintézők magatartásának javítása	18
hivatali idő bővítése	17
gyorsabb ügyintézés	16
több szakértelem	16
létszámcsökkentés0	13
időpont egyeztetés	12
több ügyintéző	9
átszervezés	7
telefon és internethálózat fejlesztés	7
sorszámrendszer bevezetése	5
több információ	5
rendelkezések betartása	2
anyagi ráfordítás csökkentése	1
egyéni problémákkal való ügyintézés	1
egyszerűsítés	1
jelenlegi állapot megszüntetése	1
képviselőtestület egyetértése	1
lehetetlen	1
nyugdíjasok alkalmazása	1
okmánybélyeg vásárlási lehetőség	1
rendetlenség megszüntetése	1

VI/12.: Elmondaná, hogy Ön mire büszke Zircen?	
Válaszok	**említések száma**
Arborétum	154
Apátság	136
múzeum	70
Könyvtár	40
természeti adottságok	36
Műemlékek	28
az egész városra	26
Turisztikai látványosságok	14
jó levegő	13
kultúra fejlődése, események	8
idősek otthona	8
kulturális örökségek	5
ez az otthona	4
Énekkar	4
Uszoda	3
Sportcsarnok	3
összetartozásra	3
nincs ilyen	3
Tesco áruház	2
szociális ellátás	2
szépülő városkép	2
Szakmunkásképző Iskola	2
parkosítás	2
Nyugdíjas Klub	2
békesség, nyugalom	2
vendégszeretetre	1
Üzlethálózat telepítés	1
tűzoltóság	1
Társaskör	1
oktatás színvonala	1
informatikai fejlettség	1
hivatalok működése	1
Gimnázium	1
erdők	1
Dinamikus fejlődés	1

VI/13.: Elmondaná, hogy Ön mit szégyell Zircen?	
Válaszok	**említések száma**
Utak állapota	136
munkalehetőség hiánya	35
köztisztaság	21
nincs ilyen	20
Mozi épülete	14
szórakozási lehetőség hiánya	13
Kórház állapota	12
épületek, házak állapota	11
Művelődési Központ hiánya	7
életszínvonal romlása	7
város arculata	7
Bagolyvár állapota	6
egészségügyi ellátás	4
közbiztonság	3
Művelődési Ház állapota	3
üdülési lehetőség kihasználatlansága	2
közművesítés hiánya	2
önkormányzatra	1
szállodák hiánya	1
magas árak	1
szegénység	1
új építkezések hiánya	1
közlekedés	1
fejlődés lassúsága	1
összetört padok	1
parkolási lehetőség	1
Polgármestert	1
kevés járda	1
sebességkorlátozás	1
építményadó	1

VII/6.: Ön meg tudna nevezni olyan személyt, aki alkalmas lenne arra, hogy a 2006-ban a város polgármestere legyen?	
Válaszok	**említések száma**
Horváth László	80
Varga Tibor	15
nincs ilyen	11
Koós Gábor	8
Boros Dénes	5
Holl András	5
Havasi Dezső	3
ifj. Detre Ferenc	2
Czuppon Károly	2
Kovács László	2
Nagy Tamás	1
Pék László	1
Árpássy Tamás	1
Kasper Ágota	1
Polgár József	1
Kirsch Ábel	1
Túri Tibor	1
Wittmann Endre	1
Várszegi Bettina	1

HELYI DEMOKRÁCIA PROGRAM

A demokratikus, hatékony és kommunikatív önkormányzatokért

BEVEZETŐ

***A Jelenkutató Intézet** – elől- és társintézményeivel együtt – 1992 óta végez országos és helyi szociológiai vizsgálatokat. A képzettebb és tudatosabb önkormányzati tisztségviselők képzésére benyújtott oktatási és módszertani pályázatunkat először 1999. október 15-én a Közigazgatási Továbbképzési Kollégium IX/2/99. szám alatt akkreditálta. A teljesítményértékeléssel és minőségbiztosítással kibővített programunkat az akreditációs bizottság 2003. augusztus 31-én X/16/2003. sz. alatt újra felvette a minősített közigazgatási képzési programok közé.*

Ami helyi, az jobb is…!?

*Eddig több mint 30 városban dolgozva, nyolcvanezer polgár véleményét összegyűjtve adatainkkal tudjuk bizonyítani, hogy csak fejlesztési-, információs és kommunikációs stratégiákban lehet és szabad gondolkodni; szerencsére már vannak jó példák erre a főszabályra. A helyi lakosság nagy többségében támogatja a racionalizálási törekvéseket, ha azok a szolgáltatások színvonalának növekedésével járnak együtt. A finanszírozási, az egyre több ellátandó közösségi feladat és a szűkülő állami források miatti feszültségek ellenére az önkormányzatok presztízse tartósan és kivétel nélkül mindenhol jobb, mint volt az első összehasonlító mérések idején, 1992-ben. Ugyanakkor, – s talán ez a legfontosabb tapasztalatunk: még mindig nagyon nagyok az egzisztenciális félelmek; mindig a lét törékenysége és a bizonytalanság érzés a legmeghatározóbb, az elmúlt évtized „alapélménye" beleégette magát az emberek lelkébe és gondolkodásába. A helyi lakosok meglehetősen pontosan érzékelik a központi (állami) és a községi-városi (helyi) igazgatás, „a két világ" közötti különbségeket. A lakosság meglehetős pontossággal észlelte és értékelte, továbbá igényelte a hivatal-szervezetek munkatársainak „polgárbarát" működését. A sokat emlegetett „civil társadalom" egyelőre inkább ígéret, mintsem valóság. A civil társadalmak szervezetlensége és gyengesége a lakossági érdekérvényesítés esélyeit rontja, **a demokratikus deficiteket** növeli.*

Az ezredfordulótól egyre több válságjelet kell regisztrálnunk, évről-évre csökken az önkormányzati alrendszer presztízse, teljesítménye, s jelenleg is csökkenek a „helyi" és a „központi" közötti korábban nagy különbségek. 2003-at egyenesen az önkormányzatok „fekete évének" tekintjük, azóta valamit javult a települési önkormányzatok megítélése, de országos reprezentatív kutatások hiányában az önkormányzati rendszer válsága még nem, vagy csak nagyon lassan tudatosul.

Mit ér a közvélemény-kutatás, ha önkormányzati...?

*A második ciklus elején, 1995-ben tíz, 1996-ban tizennégy, 1997-ben tizenhét város vezetése csatlakozott a programhoz. A megkérdezettek száma is folyamatosan nőtt. 1995-ben ötezer, 1996-ban nyolcezer, 1997-ben tizenháromezer standardizált kérdőíves interjú készült a városokban. A harmadik választási évben (1998) tizennégy település, illetve városrész vezetői és lakosai vettek részt **„Helyi demokrácia" programunkban.** Egyeztetett önkormányzati adatfelvételeink többnyire az év legnagyobb közvélemény-kutatásai voltak.*

1999-ben hét városban került sor adatfelvételekre. 2000. áprilisban háromezer fős mintán országos reprezentatív felmérést végeztünk, majd október–november hónapokban tíz városban dolgoztunk. 2001-ben ismét tíz városban készültek összehasonlító mérések 7.800 helyi lakos bevonásával.
2002-ben, a negyedik önkormányzati választás évében kilenc, 2003-ban tizennégy városban került sor vizsgálatra, ugyancsak az összehasonlító program keretében. 2003-ban a telefonos összehasonlító kutatások módszertanát is sikerült kipróbálnunk és sztenderdizálnunk, közel tízezer interjú elkészítésével. 2004-ben hét, 2005-ben hat városban került sor részletes, az önkormányzatok teljes működését „átvilágító" adatfelvételre.

Mit érdemes tudni az önkormányzati közvélemény-kutatásokról?
Kérdező munkatársaink a városok méretétől és a megrendelőink igényétől függően háromszáz és kettőezer közötti, véletlenszerűen kiválasztott helyi lakossal készítettek standardizált kérdőíves és telefonos interjúkat. Az általunk választott „véletlen sétás" mintavételi eljárás is azonos a korábbi adatfelvételek során alkalmazott, többlépcsős mintavételi eljárással.
A minták tehát akkor jók, ha minél pontosabban tükrözik a városok felnőtt lakosságát nem, életkor és iskolai végzettség szerint. Az interjúk általában és tartalmi értelemben két alapvető részből állnak. A kérdőívekben egyaránt szerepelnek az egyeztetett, tehát a mindenütt kérdezett ***„országos összehasonlító"****, valamint az időszerű és speciális* ***„az itt és most" típusú helyi kérdések****.*

Mire jók a helyi közvélemény-kutatások?
Három célt fogalmaztunk meg és követtünk az elmúlt egy évtizedben. A lakossági (köz)vélemény-kutatásokat, mint az egyik legfontosabb kommunikációs és városirányítási módszert kell ajánlanunk és szerveznünk. A „Helyi demokrácia programnak" igazán csak akkor van értelme, ha időben és térben összehasonlítható eredményeket ad; ha a program résztvevői köre település nagyság- és népesség-összetétel, valamint politikai-hatalmi értelemben változatos. Azt szeretnénk elérni, hogy összehasonlító programunknak egyaránt legyen gyakorlatias haszna és az adatok archiválása és összehasonlítása után mások számára is hozzáférhető tudományos hozadéka. A valódi cél az önkormányzati teljesítmények rendszeres értékelése.

A program céljai röviden
Hatékonyan motiválni, eredményesen tanítva modelleket megértetni, végül pedig gyakorlatiasan beavatkozni. Felhasználhatóság a napi döntésekben, az esetleges belső vitákban és konfliktusokban; reprezentatív támpont a forráselosztásban; interaktív típusú kommunikáció a lakosság és a vezetők között; az adatok továbbhasznosítása a terület-, a közigazgatási és egyéb, kommunikációs fejlesztési programokban.

Teljesítménymérés az önkormányzatokban?
A különböző típusú igazgatási, ügyviteli, politikai teljesítmények, a szolgáltatásokkal való elégedettségi szintek és településekhez való kötődések mérésére, a „hagyományos" közvélemény-kutatásoktól eltérő eszközöket, kombinált módszereket és összehasonlító idősorokat, adatbázisokat fejlesztettünk ki 1992 óta. Az önkormányzati mérési eljárások lényege az időbeli és térbeli összehasonlíthatóság; a döntési folyamatokban való közvetlen részvétel érzetének és tényleges lehetőségeinek a növelése, vagyis az érdekérvényesítés szélesítése; a városok civil társadalmainak, kommunikációs hálóinak feltérképezése. Programunknak tehát négy jól elkülönülő fázisa van: az országosan egyeztetett alap-

adatfelvételek szervezése és lebonyolítása; egy-egy város kutatási jelentésének elkészítése; az eredmények nyilvános sajtóbemutatása; az összehasonlító adatbázis létrehozása és az egész program nyilvános zárójelentésének megírása. A véleménykutatási ismeretek a szűk megrendelői körön kívül csak akkor hasznosak, ha azok nagyobb nyilvánosságot kapnak. Gyakran írjuk, mondjuk és így is gondoljuk: ***a közvéleménytől félnetek nem kell…!***

Zirc városában ***2006. február 10–20.*** *között – először került sor – lakossági adatfelvételre, 400 fős véletlen módon kiválasztott mintán. Az adatfelvételre a Vállalkozásbarát elektronikus szolgáltatások fejlesztése GVOP kistérségi program keretében szerveztük. Zircen 2001. végén már sor került egy lakosssági adatfelvételre, amelyet a MTA Regionális Kutatások Központja győri, dr. Rechnitzer János által vezetett osztálya hajtott végre, s amelynek célja a készülő városi stratégiai program támogatása volt. (A 2001-es adatgyűjtés módszertana eltért a mostanitól, hiszen az akkori kérdezés önkitöltős kérdőívek segítségével történt; a valamennyi háztartásba kiküldött kérdőív közül 210 darab érkezett vissza.)*

A jelenlegi kistérségi program célja egyebek között az úgynevezett önkormányzati adatvagyon feltárása, s „másodlagos" – értsd: nem hivatali céllal – hasznosítási céllal való összegyűjtése, feldolgozása, végül elktronikus formában történő publikálása. Az adatgyűjtés természetesen nem öncélú, módszertani jelentősége nehezen túlbecsülhető. (Először történhet meg a valóságos gazdasági-társadalmi és a tudati folyamatok összevetése.) A végső cél pedig a Zirci kistérség gazdasági potenciáljának feltárása, s a befektetői kedv élénkítése, a kistérségi kapcsolatok –, a közigazgatási reformiránnyal és kormányzati szándékkal egyező – erősítése.

Budapest, 2006. február 28.

Jelenkutató Intézet

- Jelenkutató Intézet
- Zirc Város Önkormányzata
- GVOP 4.3.2.

ZIRC ÉS TÉRSÉGE 2006

ÁBRÁK

- Jelenkutató Intézet
- Zirc Város Önkormányzata
- GVOP 4.3.2.

ZIRC ÉS TÉRSÉGE 2006

NYITOTT KÉRDÉSEK

- Jelenkutató Intézet
- Zirc Város Önkormányzata
- GVOP 4.3.2.

ZIRC ÉS TÉRSÉGE 2006

GYORSJELENTÉS

I/9. Miért nem szeretné Ön, ha (lenne) gyermeke(,) ebben a városban telepedne le és teremtene magának megélhetést?

Válaszok	említések száma
munkalehetőség hiánya	36
szegénység	12
előrelépés, lehetőség hiánya	9
el kell költözni	6
tanulási lehetőség hiánya	1
szórakozási lehetőség hiánya	1
hanyatló város	1
vásárlási lehetőség hiánya	1

III/2.: Ön szerint mi volt az önkormányzat legjobb döntése a 2002-es választások óta?	
Válaszok	**említések száma**
nincs ilyen	26
útépítés, javítás	21
Polgármesteri Hivatal felújítása	19
iskola felújítás	12
Tesco-Penny áruház létesítése	10
kórházépítés, felújítás	10
sportcsarnok építése	9
szennyvízhálózat fejlesztése/csatornázás	8
Könyvtár és Művelődési Ház összevonása	7
tornaterem építése	6
szociális támogatás	5
kistérségi kapcsolatok kialakítása	5
játszótér építése	4
idegenforgalom fejlesztése	4
hátrányos helyzetű rehabilitációs intézmény	4
városszépítés	3
uszoda	3
pályázatok	3
kultúra fejlesztése	3
Iskola, óvoda építése	3
idősek otthona	3
tűzoltó szertár bővítése	2
orvosi rendelők felújítása	2
munkahelyteremtés	2
kereskedelmi hálózat bővítése	2
buszmegállók rendbetétele	2
temető rendbetétele	1
Nyugdíjasok foglalkoztatása	1
mindennel elégedett	1
középületek felújítása	1
könyvtár felújítás	1
járda javítások	1
iparfejlesztés	1
gázbevezetés	1
fiatalok támogatása	1

III/3.: Ön szerint mi volt az önkormányzat legrosszabb döntése a 2002-es választások óta?	
Válaszok	**említések száma**
kórházleépítése, átszervezése	67
elhanyagolt utak, járdák	42
Könyvtár és Művelődési Ház összevonása	23
munkahelyek hiánya	9
mozi állapota	8
parkosítás	7
ár- és adóemelés	6
fejlesztések hiánya	5
hibás döntések, rossz vagyonkezelések	5
kulturális, szórakozási lehetőségek hiánya	4
semmit nem csináltak	3
múzeum épületének eladása	3
iskolai, óvodai alkalmazottak elküldése	2
rossz pályáztatás	2
egészségügy fejlesztése	2
épületek eladása	2
gyárak bezárása	2
uszoda működtetése	2
állami tulajdonok eladása	2
oktatás helyzete	2
önkormányzati épületek felújítási költsége	2
Bagolyvárat nem vették meg	1
Tesco áruház építése	1
öntvénytisztító telepítése	1
elfekvő kórház építése 800 Mft-ért	1
épületek elhanyagoltsága	1
lakástámogatás megszüntetése	1
sebességkorlátozás	1
játszóterek hiánya	1
iskolák felújítása nem történt meg	1
távhődíj emelés	1
városképet rontó üzletek létesítése	1
súlyadó	1
közbiztonság	1
sportcsarnok hiánya	1

III/11.: 2002 óta történt-e olyan beruházás, fejlesztés közvetlen lakókörnyezetében, amelytől Ön jobban, otthonosabban érzi magát lakóhelyén?	
Válaszok	**említések száma**
nem történt	61
bevásárlóközpontok létesítése	45
parkosítás	19
közüzemi hálózat építése	13
utcák, terek rendbetétele	11
sportcsarnok építése	8
utak javítása	6
Lakóházak felújítása	5
idősek otthona	4
Város arculatának javítása	4
Polgármesteri Hivatal felújítása	3
Élelmiszerbolt-hálózat bővítése	3
Kórház felújítása, építése	3
járda építés	2
Polgárőrség megalakulása	2
játszóterek felújítása	2
Buszpályaudvar felújítása	2
könyvtár rendbehozatal	2
Internethálózat kiépítés	1
Iskolák felújítása	1
Kollégium építése	1

III/13.: Véleménye szerint melyek az Ön lakókörzetének legsúlyosabb problémái?	
Válaszok	**említések száma**
Utak állapota	199
Munkahelyek hiánya	98
egészségügy helyzete	23
Csatorna állapota, hiánya	16
kulturális-szórakozási lehetőségek hiánya	11
épületek elhanyagoltak	7
életszínvonal romlás	6
közlekedés, közlekedési lámpa	5
Ingatlanok eladása	4
nincs ilyen	4
köztisztaság	4
üzletek ellátottsága	4
környzet- és légszennyezettség	3
idősek helyzete	2
Szegénység	2
játszótér hiánya	2
fejlesztés hiánya	2
hóeltakarítás hiánya	1
szolgáltatások megszűnése	1
közbiztonság	1
turizmus hiánya	1
egyházügyi problémák	1
elkerülő út épités	1
parkolási lehetőségek	1
precíz munka hiánya	1
összhang hiánya	1
közvilágítás	1
kóbor kutyák	1
szemétszállítás sűrítése	1
kamion parkoló épitése	1
lépcsőházi problémák	1
pályáztatások hiánya	1
járdák kialakítása	1
műemlékvédelem hiánya	1
beázás	1

IV/7.: Ön szerint mivel és hogyan lehetne jobbá, hatékonyabbá tenni a hivatali ügyintézést?	
Válaszok	**említések száma**
elégedett	36
ügyintézők magatartásának javítása	18
hivatali idő bővítése	17
gyorsabb ügyintézés	16
több szakértelem	16
létszámcsökkentés0	13
időpont egyeztetés	12
több ügyintéző	9
átszervezés	7
telefon és internethálózat fejlesztés	7
sorszámrendszer bevezetése	5
több információ	5
rendelkezések betartása	2
anyagi ráfordítás csökkentése	1
egyéni problémákkal való ügyintézés	1
egyszerűsítés	1
jelenlegi állapot megszüntetése	1
képviselőtestület egyetértése	1
lehetetlen	1
nyugdíjasok alkalmazása	1
okmánybélyeg vásárlási lehetőség	1
rendetlenség megszüntetése	1

VI/12.: Elmondaná, hogy Ön mire büszke Zircen?	
Válaszok	**említések száma**
Arborétum	154
Apátság	136
múzeum	70
Könyvtár	40
természeti adottságok	36
Műemlékek	28
az egész városra	26
Turisztikai látványosságok	14
jó levegő	13
kultúra fejlődése, események	8
idősek otthona	8
kulturális örökségek	5
ez az otthona	4
Énekkar	4
Uszoda	3
Sportcsarnok	3
összetartozásra	3
nincs ilyen	3
Tesco áruház	2
szociális ellátás	2
szépülő városkép	2
Szakmunkásképző Iskola	2
parkosítás	2
Nyugdíjas Klub	2
békesség, nyugalom	2
vendégszeretetre	1
Üzlethálózat telepítés	1
tűzoltóság	1
Társaskör	1
oktatás színvonala	1
informatikai fejlettség	1
hivatalok működése	1
Gimnázium	1
erdők	1
Dinamikus fejlődés	1

VI/13.: Elmondaná, hogy Ön mit szégyell Zircen?	
Válaszok	**említések száma**
Utak állapota	136
munkalehetőség hiánya	35
köztisztaság	21
nincs ilyen	20
Mozi épülete	14
szórakozási lehetőség hiánya	13
Kórház állapota	12
épületek, házak állapota	11
Művelődési Központ hiánya	7
életszínvonal romlása	7
város arculata	7
Bagolyvár állapota	6
egészségügyi ellátás	4
közbiztonság	3
Művelődési Ház állapota	3
üdülési lehetőség kihasználatlansága	2
közművesítés hiánya	2
önkormányzatra	1
szállodák hiánya	1
magas árak	1
szegénység	1
új építkezések hiánya	1
közlekedés	1
fejlődés lassúsága	1
összetört padok	1
parkolási lehetőség	1
Polgármestert	1
kevés járda	1
sebességkorlátozás	1
építményadó	1

VII/6.: Ön meg tudna nevezni olyan személyt, aki alkalmas lenne arra, hogy a 2006-ban a város polgármestere legyen?	
Válaszok	**említések száma**
Horváth László	80
Varga Tibor	15
nincs ilyen	11
Koós Gábor	8
Boros Dénes	5
Holl András	5
Havasi Dezső	3
ifj. Detre Ferenc	2
Czuppon Károly	2
Kovács László	2
Nagy Tamás	1
Pék László	1
Árpássy Tamás	1
Kasper Ágota	1
Polgár József	1
Kirsch Ábel	1
Túri Tibor	1
Wittmann Endre	1
Várszegi Bettina	1

- Jelenkutató Intézet
- Zirc Város Önkormányzata
- GVOP 4.3.2.

ZIRC ÉS TÉRSÉGE 2006

A ZIRCI LAKOSSÁG KÖRÉBEN VÉGZETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

2006. február

BEVEZETŐ

HELYI DEMOKRÁCIA PROGRAM
A demokratikus, hatékony és kommunikatív önkormányzatokért

***A Jelenkutató Intézet** – előd- és társintézményeivel együtt – 1992 óta végez országos és helyi szociológiai vizsgálatokat. A képzettebb és tudatosabb önkormányzati tisztségviselők képzésére benyújtott oktatási és módszertani pályázatunkat először 1999. október 15-én a Közigazgatási Továbbképzési Kollégium IX/2/99. szám alatt akkreditálta. A teljesítményértékeléssel és minőségbiztosítással kibővített programunkat az akkreditációs bizottság 2003. augusztus 31-én X/16/2003. sz. alatt újra felvette a minősített közigazgatási képzési programok közé.*

Ami helyi, az jobb is…!?
Eddig több mint 30 városban dolgozva, nyolcvanezer polgár véleményét összegyűjtve adatainkkal tudjuk bizonyítani, hogy csak fejlesztési-, információs és kommunikációs stratégiákban lehet és szabad gondolkodni; szerencsére már vannak jó példák erre a főszabályra. A helyi lakosság nagy többségében támogatja a racionalizálási törekvéseket, ha azok a szolgáltatások színvonalának növekedésével járnak együtt. A finanszírozási, az egyre több ellátandó közösségi feladat és a szűkülő állami források miatti feszültségek ellenére az önkormányzatok presztízse tartósan és kivétel nélkül mindenhol jobb, mint volt az első összehasonlító mérések idején, 1992-ben. Ugyanakkor, – s talán ez a legfontosabb tapasztalatunk: még mindig nagyon nagyok az egzisztenciális félelmek; mindig a lét törékenysége és a bizonytalanság érzés a legmeghatározóbb, az elmúlt évtized „alapélménye" beleégette magát az emberek lelkébe és gondolkodásába. A helyi lakosok meglehetősen pontosan érzékelik a központi (állami) és a községi-városi (helyi) igazgatás, „a két világ" közötti különbségeket. A lakosság meglehetős pontossággal észlelte és értékelte, továbbá igényelte a hivatal-szervezetek munkatársainak „polgárbarát" működését. A sokat emlegetett „civil társadalom" egyelőre inkább ígéret, mintsem valóság. A civil társadalmak szervezetlensége és gyengesége a lakossági érdekérvényesítés esélyeit rontja, a demokratikus deficiteket növeli.
Az ezredfordulótól egyre több válságjelet kell regisztrálnunk, évről-évre csökken az önkormányzati alrendszer presztízse, teljesítménye, s jelenleg is csökkenek a „helyi" és a „központi" közötti korábban nagy különbségek. 2003-at egyenesen az önkormányzatok „fekete évének" tekintjük, azóta valamit javult a települési önkormányzatok megítélése, de országos reprezentatív kutatások hiányában az önkormányzati rendszer válsága még nem, vagy csak nagyon lassan tudatosul.

Mit ér a közvélemény-kutatás, ha önkormányzati...?
A második ciklus elején, 1995-ben tíz, 1996-ban tizennégy, 1997-ben tizenhét város vezetése csatlakozott a programhoz. A megkérdezettek száma is folyamatosan nőtt. 1995-ben ötezer, 1996-ban nyolcezer, 1997-ben tizenháromezer standardizált kérdőíves interjú készült a városokban. A harmadik választási évben (1998) tizennégy település, illetve városrész vezetői és lakosai vettek részt „Helyi demokrácia" programunkban. Egyeztetett önkormányzati adatfelvételeink többnyire az év legnagyobb közvélemény-kutatásai voltak.

1999-ben hét városban került sor adatfelvételekre. 2000. áprilisban háromezer fős mintán országos reprezentatív felmérést végeztünk, majd október–november hónapokban tíz városban dolgoztunk. 2001-ben ismét tíz városban készültek összehasonlító mérések 7.800 helyi lakos bevonásával.
2002-ben, a negyedik önkormányzati választás évében kilenc, 2003-ban tizennégy városban került sor vizsgálatra, ugyancsak az összehasonlító program keretében. 2003-ban a telefonos összehasonlító kutatások módszertanát is sikerült kipróbálnunk és sztenderdizálnunk, közel tízezer interjú elkészítésével. 2004-ben hét, 2005-ben hat városban került sor részletes, az önkormányzatok teljes működését „átvilágító" adatfelvételre.

Mit érdemes tudni az önkormányzati közvélemény-kutatásokról?
Kérdező munkatársaink a városok méretétől és a megrendelőink igényétől függően háromszáz és kettőezer közötti, véletlenszerűen kiválasztott helyi lakossal készítettek standardizált kérdőíves és telefonos interjúkat. Az általunk választott „véletlen sétás" mintavételi eljárás is azonos a korábbi adatfelvételek során alkalmazott, többlépcsős mintavételi eljárással.
A minták tehát akkor jók, ha minél pontosabban tükrözik a városok felnőtt lakosságát nem, életkor és iskolai végzettség szerint. Az interjúk általában és tartalmi értelemben két alapvető részből állnak. A kérdőívekben egyaránt szerepelnek az egyeztetett, tehát a mindenütt kérdezett „országos összehasonlító", valamint az időszerű és speciális „az itt és most" típusú helyi kérdések.

Mire jók a helyi közvélemény-kutatások?
Három célt fogalmaztunk meg és követtünk az elmúlt egy évtizedben. A lakossági (köz)vélemény-kutatásokat, mint az egyik legfontosabb kommunikációs és városirányítási módszert kell ajánlanunk és szerveznünk. A „Helyi demokrácia programnak" igazán csak akkor van értelme, ha időben és térben összehasonlítható eredményeket ad; ha a program résztvevői köre település nagyság- és népesség-összetétel, valamint politikai-hatalmi értelemben változatos. Azt szeretnénk elérni, hogy összehasonlító programunknak egyaránt legyen gyakorlatias haszna és az adatok archiválása és összehasonlítása után mások számára is hozzáférhető tudományos hozadéka. A valódi cél az önkormányzati teljesítmények rendszeres értékelése.

A program céljai röviden
Hatékonyan motiválni, eredményesen tanítva modelleket megértetni, végül pedig gyakorlatiasan beavatkozni. Felhasználhatóság a napi döntésekben, az esetleges belső vitákban és konfliktusokban; reprezentatív támpont a forráselosztásban; interaktív típusú kommunikáció a lakosság és a vezetők között; az adatok továbbhasznosítása a terület-, a közigazgatási és egyéb, kommunikációs fejlesztési programokban.

Teljesítménymérés az önkormányzatokban?
A különböző típusú igazgatási, ügyviteli, politikai teljesítmények, a szolgáltatásokkal való elégedettségi szintek és településekhez való kötődések mérésére, a „hagyományos" közvélemény-kutatásoktól eltérő eszközöket, kombinált módszereket és összehasonlító idősorokat, adatbázisokat fejlesztettünk ki 1992 óta. Az önkormányzati mérési eljárások lényege az időbeli és térbeli összehasonlíthatóság; a döntési folyamatokban való közvetlen részvétel érzetének és tényleges lehetőségeinek a növelése, vagyis az érdekérvényesítés szélesítése; a városok civil társadalmainak, kommunikációs hálóinak feltérképezése. Programunknak tehát négy jól elkülönülő fázisa van: az országosan egyeztetett alap-

adatfelvételek szervezése és lebonyolítása; egy-egy város kutatási jelentésének elkészítése; az eredmények nyilvános sajtóbemutatása; az összehasonlító adatbázis létrehozása és az egész program nyilvános zárójelentésének megírása. A véleménykutatási ismeretek a szűk megrendelői körön kívül csak akkor hasznosak, ha azok nagyobb nyilvánosságot kapnak. Gyakran írjuk, mondjuk és így is gondoljuk: a közvéleménytől félnetek nem kell…!

Budapest, 2006. február 28.

Jelenkutató Intézet

A KUTATÁSRÓL

Zirc városában 2006. február 10–20. között került sor lakossági adatfelvételre, 400 fős véletlen módon kiválasztott mintán. Az adatfelvételre a *Vállalkozásbarát elektronikus szolgáltatások fejlesztése* GVOP kistérségi program keretében szerveztük.
A jelenlegi kistérségi program célja egyebek között az úgynevezett önkormányzati adatvagyon feltárása, s „másodlagos" – értsd: nem hivatali céllal – hasznosítási céllal való összegyűjtése, feldolgozása, végül elktronikus formában történő publikálása. Az adatgyűjtés természetesen nem öncélú, módszertani jelentősége nehezen túlbecsülhető. (Először történhet meg a valóságos gazdasági-társadalmi és a tudati folyamatok összevetése.) A végső cél pedig a Zirci kistérség gazdasági potenciáljának feltárása, s a befektetői kedv élénkítése, a kistérségi kapcsolatok –, a közigazgatási reformiránnyal és kormányzati szándékkal egyező – erősítése.

Az interjúra a megkérdezettek saját lakásán került sor. Mintánk jól reprezentálja a város 18 éves és idősebb lakosságát nem, életkor és szavazókörök szerint. A kiválasztás a „születésnapi kulccsal" kombinált „szigorított véletlen sétás" eljárással történt. A mintát – a véletlen eljárásból eredő torzítások kiküszöbölése érdekében – többszempontú súlyozással korrigáltuk. Adataink 95 százalékos valószínűséggel – a teljes alapsokaságra vonatkozó információk esetében – nem térnek el nagyobb mértékben, mint +/- 5 százalékponttal azoktól a tényleges értékektől, amelyeket akkor kaptunk volna, ha mindenkit megkérdezünk az alapsokaságból. (Az elemszámok csökkenésével a hiba mértéke nő!). A kérdezés és a mintavételi eljárás 20 százalékos ellenőrzését végeztük el (szúrópróbaszerűen).

Jelen tanulmányunkban a kutatás eredményeit írjuk le. A tanulmányunkhoz mellékeljük az egyes kérdésekre adott válaszok alapmegoszlásait ábrák és táblázatok formájában. Az eredmények könnyebb interpretálása miatt többször alkalmaztuk a változók értékeinek 100 fokozatú skálára történő transzformálását. A transzformált változó akkor lenne száz, illetve akkor lenne nulla, ha minden válaszoló egyaránt az eredeti változó maximális, illetve a minimális értékét adta volna. Az ily módon átalakított skálán az ötven pont alatti értékek negatív véleményt (ellenszenvet, elégedetlenséget, bizalmatlanságot stb.), az ötven pont feletti értékek inkább pozitív véleményt (rokonszenvet, elégedettséget, bizalmat) fejeznek ki.

Zircen 2001. végén már sor került egy lakossági adatfelvételre, amelyet a MTA Regionális Kutatások Központja győri, dr. Rechnitzer János által vezetett osztálya hajtott végre, s amelynek célja a készülő városi stratégiai program támogatása volt.

Az összehasonlítás nehéz, mivel a 2001-es adatgyűjtés módszertana eltért a mostanitól; az akkori kérdezés önkitöltős kérdőívek segítségével történt; a valamennyi háztartásba kiküldött kérdőív közül 210 darab érkezett vissza.

I. KISRÉGIÓ – TÉRSÉGI KAPCSOLATOK: AZ EGYENLŐSÉG AZ ÉRTÉK

A régiós kapcsolatok meglehetős alapos ismereteken nyugszanak, ha ezt egyáltalán egy-két kérdésből meg lehet ítélni. A híresebb (gazdagabb, szerencsésebb, ismertebb) településeket – Bakonybél, Olaszfalu, Csesznek – nagy biztonsággal sorolták fel a megkérdezettek.

Az egyenrangú kistérségi együttműködést a többség (43%) támogatja és elfogadja, de nem jelentéktelen azok száma (27%), akik szerint a város „kizsákmányolja" a térség falvait. S valamivel több (13%) a térségi együttműködést elutasítók száma, mondván Zirc magában többre tudna haladni, mint így „koloncokkal" a nyakán.
Egyébként pedig a többség a kiegyenlítő területfejlesztési politikát támogatja, s nem a liberális felfogást; vagyis egyenlően kell elosztani a forrásokat (43%), sőt a gyengébbeket kell preferálni (25%).
Szemben a liberális felfogással, a „húzótelepülés" (vagy térség) koncepcióval, ahol a fejlettebb, többnyire városi növekedési pontokat kell(ene) támogatni, s majd azok maguk után húzzák vidéküket (19%).

De nem elhanyagolható a decentralizált fejlesztési koncepció – gazdagabb falvak támogatása – támogatottsága sem (12%). Ez a vélemény- és érdekmegosztottság feltehetőleg erős összefüggést mutat a beköltözők nagy számával, s egykori lakóhelyük megítélésével.

Rokoni, baráti kapcsolatok

Ahol rokonai élnek, akiket rendszeresen látogat		**Ahol barátai, ismerősei élnek, akikkel kapcsolatot tart**	
Leggyakoribb válaszok	**Említések száma**	**Leggyakoribb válaszok**	**Említések száma**
Dudar	39	Dudar	**33**
Borzavár	24	Olaszfalu	**22**
Nagyesztergár	23	Bakonybél	**21**
Eplény	22	Veszprém	**18**
Veszprém	18	Csesznek	**16**
Porva	15	Nagyesztergár	**16**
Bakonybél	15	Borzavár	**12**
Olaszfalu	13	Porva	**10**
Lókút	13	Eplény	**10**
Bakonynána	12		
Csetény	10		
Jásd	10		

Aztán ugye itt van az együttműködés konkrét tárgya; jó, jó működjünk együtt, de miben? Amúgy igen tanulságos a sorrend. Minél virtuálisabb a lehetséges együttműködés területe, annál nagyobb a támogatottsága környezetvédelem, túrizmus-fejlesztés stb.); s minél inkább sért valóságos érdekeket – pl. oktatási intézmények fenntartása és finanszírozása – annál kisebb a támogatottság.

Egyedül nem megy...?

		Inkább egyedül	Inkább közösen	Nem tudja
1	**Környezeti problémák csökkentése**	**18**	**82**	**1**
2	**Turizmus fejlesztése**	**19**	**81**	**1**
3	**Kulturális és szórakozási lehetőségek fejlesztése**	**20**	**79**	**1**
4	Közbiztonság javítása	26	74	0
5	Gazdaságfejlesztés	27	72	0
6	Munkahelyteremtés	27	72	1
7	Szociális problémák kezelése	30	70	0
8	Oktatás fejlesztése	34	66	0
kérdés: Ön Zirc fejlődésének melyik lehetőségét látja jobbnak az alábbi területeken: ha a város egyedül vagy a kistérség településeivel közösen próbál fejleszteni?				

Zirc „népességmegtartó képessége” (ahogy a ’80-as években gyakran fogalmaztak) nem a legmagasabb. Van költözési igény (9%), igaz ez nem túl magas, de ennek alapvető oka a modern kori „röghöz kötöttségünk”. Az átlagnál nagyobb mobilitási szándék természetesen a fiatalokat jellemzi (a 18-29 éves korcsoportban 14%.) Ez minden más városban is így van. Magyarország amúgy hátrasorolódik az európai mobilitási sorrendben, legyen szó országon belüli vagy külföldre való költözésről.

Ugyanakkor árulkodó jel, hogy a felnőtt megkérdezettek viszont gyermekeiket kétszer olyan arányban (18%) „kimenekítenék” a városból. Van belső költözési igény is (14–15%), ami pedig a költözési célirányokat illeti itt a sorrend a következő: a megyeszékhelyre, Veszprémbe (12%), a fővárosba, Budapestre (10%), a környékbeli falvak valamelyikébe (8%), Pápára 5%.

A „kiingázás” okai szerinti sorrendbe a tanulás vezet (90%), a munkavállalás a második (65%), a szórakozás (62%) a harmadik. Érdekes, hogy a vásárlási szándék (30%) áll az utolsó helyen, ami arra utal, hogy az alapvető ellátás megoldott.

Zirc fejlettsége és fejlődőképességének megítélése igencsak megosztotta a helyieket: majdnem teljesen ugyanannyian állították a két végletes álláspontot; a kérdezettek egytizede szerint Zirc egyértelműen fejlődő település, 9 százalék szerint egyértelműen hanyatló.
A kérdést – a plusz-mínusz százfokú mérlegskálán – azok döntötték el kedvező irányba, akik szerint inkább a fejlődő településről (42%) van szó, szemben a pesszimistákkal (37%), ők ugyanis úgy vélekedtek, helyesebb hanyatlásról beszélni. Így a mérlegskála +3 pontot mutatott. Az eltérő iskolázottságú emberek különbözőképpen látják a helyzetet: míg a legfeljebb 8 osztályt végzettek körében az átlag -7 pont, addig a diplomások +12 pontra értékelték a város fejlődési pályáját.

A zirciek nagy többsége szerint a város mégis jó hírű, van presztízse, minél kisebb távolságokról van szó, annál nagyobb mértékben: a kistérségben 73 pont, megye: 72 pont, régió: 71 pont, de az ország más, nem dunántúli részének lakói (68%) is tudják, hogy „Hol lakik a Jóisten?” Hol, hol...? Nos hát Zircen!

II. TÁJÉKOZÓDÁS – TÁJÉKOZTATÁS – TÁJÉKOZOTTSÁG

A helyi nyilvánosság blokkban nem találkoztunk semmi olyan meglepő ténnyel, amit másutt még nem tapasztaltunk.

A politika itt sem nagyon érdekli a helyieket, sőt fogalmazhatunk egész világosan: a kérdezettek majd egyharmadát (29%) egyáltalán nem, 40 százalékot pedig „kevéssé". Ha ehhez még azt is hozzátesszük, hogy ezek az arányszámok a helyi politikára vonatkoznak, elképzelhetjük mit tartanak az országos politikáról; ott a helyzet még rosszabb. Ez egyébként egy képviseleti demokráciában nem túl jó hír, de talán érthető. A helyi gazdaság, sőt már a sport is jobban érdekli a helyieket, mint a politika.
Jó hír viszont, hogy a kultúrának van a legnagyobb presztízse, igaz még ez az érték (45 pont) sem éri el az ötven pontos valódi érdeklődési határt, de már majdnem...

Ha még tovább bontjuk a helyi gazdaságot, akkor pedig láthatjuk, hogy a fejlesztési kérdések iránt a legnyitottabbak a helyi polgárok, ugyanúgy, mint Jászberényben, Újfehértón, Pakson vagy éppenséggel Tatabányán. Érdeklődés és ismeret közötti legkisebb különbséget a polgármester tevékenységében mértünk: mégiscsak ő van leginkább „szem előtt".

Az érdeklődés és a tájékozottsági szintekben egy jelentős, úgy 9–11 pontos deficitek mutatkoznak. Ha persze túltesszük magunkat az emberi természet, s a modern kor emberének ama érzésvilágán, hogy információból sosem elég... De ezt a hatalmon lévőknek végre tudomásul kellene venniük: információból valóban sosem elég! Nincsen az a mennyiségű és minőség információ, amely abszolút elégedettséget váltana ki; ezért csak információs stratégiában lehet és szabad gondolkodni.

A helyi nyilvánosság szerkezetét a médiumok uralják; az önkormányzati hírek közvetítésében a helyi televízió vezet (85%), a helyi hírújság (69%) előtt, méghozzá meglehetős nagy előnnyel. A megyei napilap a sorrendben a harmadik, 49 százalékos említettséggel, ami meglepően magas aránynak számít.

Az elektronikus és a nyomtatott médiumokat követik a személyes kapcsolatok, mindenekelőtt az ismerősi körből; a személyes hírhálók épek, működnek, de mint korábban láttuk, a kapcsolatok meglehetős nagy arányban kifelé szerveződnek, ezért a városon belüli „hírszerző" funkciójuk csekélyebb.

Az önkormányzatok, s a képviseleti demokrácia gyenge hatásfokát mutatják az önkormányzati képviselőktől, s a tisztségviselőktől szerezhető információk csekély (1–4%) értékei. Pedig egy kis településről van szó, ahol elvileg a személyes kapcsolatok lennének a döntőek!

Ami a média-eszközök konkrét minősítését illeti a helyiek szerint a városi tévé a legalkalmasabb hírközvetítő eszköz, a helyi újságot alkalmassági szempontból majd 30 százalékponttal megelőzve. Nem teljesen világos, hogy mi az oka az újság viszonylagos gyengeségének, mert a kérdezettek 45 százaléka „mindig" elolvassa, ha a kezébe kerül, s a megbízhatóságával szemben sincsen komoly fenntartás (78%).

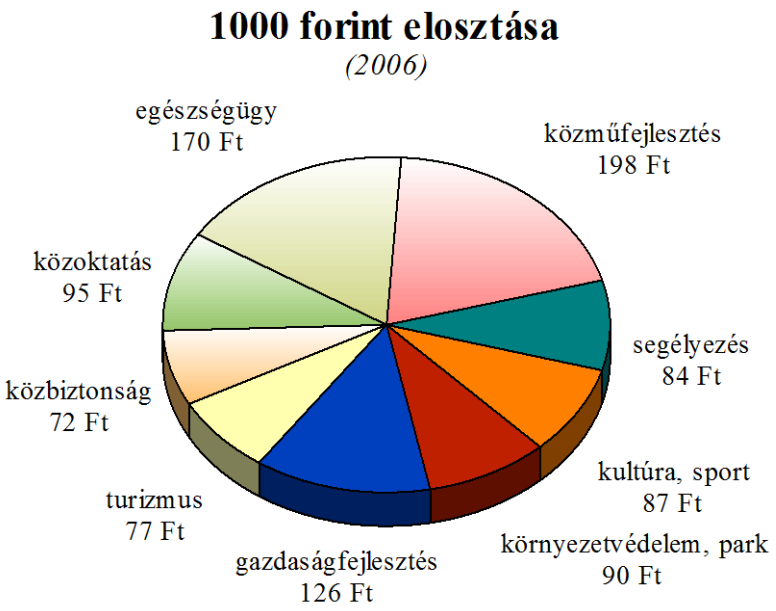
III. ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSEK, LAKOSSÁGI VÉLEMÉNYEK

A gazdálkodásban sok a hiányterület: voltaképpen mind a megadott 13 kiadási terület forráshiányt mutat (legalábbis a vélemények alapján!). Ez meglehetősen szokatlan, mert más településeken a kisebbségek (értsd: cigányok), a külkapcsolatok, s a polgármesteri hivatal működése általában túlfinanszírozottnak (értsd: fölösleges kiadásnak) minősül. Ugyanakkor a „fordított preferencia sorrend" – vagyis mennyi működési és fejlesztési forrás hiányzik az elfogadható szintű ellátásokhoz, működéshez – is majdnem „szokásos": közműfejlesztés, munkahelyteremtés, lakásépítés- és felújítás, helyi gazdaság, egészségügy. Kisebb településeknél különösen aggasztó az általános forráshiány: úgy tűnik, mindenhova több pénz kellene.

Hiányterületek és hiánymértékek a helyi önkormányzat gazdálkodásában 2006-ban

		Túl sokat	Megfelelő összeget	Túl keveset	ÁTLAG +/-100
1	**Útépítés**	**1**	**18**	**81**	**-80**
2	**Új munkahelyek létrehozása**	**1**	**20**	**79**	**-79**
3	Lakásfelújítás	0	30	70	**-69**
4	Gazdaságfejlesztés	0	32	68	**-68**
5	Lakásépítés	0	35	65	**-65**
6	Egészségügyi intézmények	2	32	66	**-64**
7	Zöldterületek, parkok	1	45	54	**-53**
8	Csatornázás, közműépítés	1	48	52	**-51**
9	Segélyezés	2	49	49	**-47**
10	Iskolák fenntartása, felújítása	6	54	41	**-35**
11	Kisebbségek támogatása	5	56	40	**-35**
12	Nemzetközi kapcsolatok	7	55	39	**-32**
13	Polgármesteri hivatal működése	21	55	23	**-2**
Kérdés: Ön szerint mennyit költöttek a városban 2002–2006 között…? N=332–395					

Ha most megnézzük az ugyancsak előre megadott válaszalternatívák százalékos szórását, láthatjuk, hogy ez a táblázat az előzővel majdnem teljesen azonos igénysorrendet mutat.

Kérdés: Tegyük fel, hogy Önnek kell döntenie arról, hogy mire költsék a város pénzét! Ha ezer forintot kellene elosztania az egyes területek és feladatok között, mire mennyit fordítana?

Ugyanakkor némileg ellentmond a kultúráról korábban mondottaknak. Hiába nagyobb a kultúra iránti érdeklődés, amikor pénzügyekről van szó, akkor – egyébként teljesen érthetően – a megélhetési gondok és feltételek kerülnek első helyre.

Sok a probléma, de ezek az egész országban azok: munkalehetőségek, szegénység, alacsony jövedelmek, megélhetési bizonytalanságok. Hiába van az, hogy az önkormányzatok legfeljebb csak közvetítő szerepet játszhatnak a munkahelyteremtésben, a közvélemény-formáló személyek ezt nem nagyon veszik tudomásul. Ami az önkormányzat határain belül történik, mindenért a helyi tisztségviselők, a vezetők a felelősek. A kérdezettek közel negyven százaléka szerint a helyi gazdaság megerősítésében az önkormányzat vezetése nem volt passzív, de eddigi próbálkozásai kevés sikerrel (39%) jártak. (A kérdezettek egyharmada szerint egyáltalán nem volt az.) Erőteljes kisebbséget alkotnak azok, akik a helyi gazdaságfejlesztést sikeres területnek látják.

Jó a helyi közösség biztonságérzete, nagyon jóra értékelték a városi rendőrség teljesítményét. Ugyancsak elismerték a Polgárőrség munkáját, s mintha nem is tettek volna lényeges különbséget a két rendfenntartó szervezet között, de a rendőrség munkájának értékelésére többen vállalkoztak. Ennek megfelelően közbiztonságra a források viszonylag kis hányadát fordítanák a helyiek. (A „közbiztonsági hisztéria” véget ért.)

Az úgynevezett városi „vitakérdések” – uszoda, közterület tisztaság, vásárlási lehetőségek további bővítése – egy véleménystruktúráiban is meglehetősen megosztott lakosság képét vetítik elénk.

Látható, hogy az itteniek az uszodát nem luxusként értékelik, azt mondják leginkább az önkormányzat gazdálkodja ki, akkor is, ha önként vállalt feladatról van szó; a legtöbben azt kívánták, hogy csökkentsék a 12 milliós támogatást (50%), alig több mint az előbbi tábor fele (26%) viszont azt kívánta, hogy többel kell támogatni...

A köztisztasági helyzet is valamit javult, s a munkát végző közhasznú társaság munkájával a kérdezette majd kétharmada (63%) elégedett.

Összességében a város gazdálkodását és fejlesztési terveit a kérdezettek lényegében jóváhagyták, jelentős kritika nem érte a városvezetést; a felsorolt húsz – részben megvalósult – fejlesztési elképzelés közül valamennyi élvezi a lakossági támogatását. Igaz jelentős (40 pontos) a különböző forrásigényű projektek támogatottságának szórása. Ámde az általánosnak mondható hiánygazdálkodásból következő összes feszültséggel a választott tisztségviselőknek kell megbirkózni.

Konkrét fejlesztési tervek lakossági támogatottsága Zircen 2006

	Konkrét (részben megvalósult) fejlesztések	Nagyon fontos	Fontos	Kevés bé fontos	Egyáltal án nem fontos	Nem tudja	ÁTLAG
1	**Utak aszfaltozása**	**76**	**21**	**3**	**0**	**0**	**91**
2	**Mentőállomás korszerűsítése, esetkocsi**	**61**	**31**	**8**	**0**	**0**	**84**
3	**Kórház rekonstrukció**	**55**	**41**	**4**	**1**	**0**	**83**
4	**Természettudományi Múzeum megtartása**	**46**	**44**	**9**	**0**	**0**	**79**
5	**Szennyvíztisztító bővítése**	**46**	**45**	**8**	**0**	**1**	**79**
6	**Szennyvíz csatornahálózat bővítése**	**47**	**44**	**9**	**1**	**0**	**79**
7	Tűzoltó szertár felújítása, bővítése	45	35	19	0	0	75
8	Iskola felújítás	42	40	16	2	0	74
9	Regionális hulladéklerakó	44	33	21	2	0	73
10	Orvosi rendelő privatizációja, fejlesztése	39	38	13	10	1	69
11	Csökkent munkaképességűek foglalkoztatása	39	32	25	4	0	69
12	Szélessávú internethálózat növelése	31	38	23	6	2	65
13	Temető bővítése	29	39	23	7	1	64
14	Zirc-Aklipusztai gázbevezetés	32	36	25	8	1	64
15	E-önkormányzat feltételeinek megteremtése	27	35	30	4	4	63
16	Autóbusz pályaudvar központból való kitelepítése	30	36	23	11	0	62
17	Könyvtár és Művelődési Ház összevonása	30	33	27	10	0	61
18	Multimédiás tantermek kialakítása	19	42	30	7	3	59
19	Polgármesteri hivatal rekonstrukciója	23	37	28	12	0	57
20	Zirc-Szarvaskút welness központ építése	18	30	34	15	2	51

Kérdés: Most felsorolom az önkormányzat fejlesztési döntéseit, elképzeléseit. Kérem, mondja meg, hogy az Ön számára mennyire fontosak ezek a fejlesztések?

A forráshiányok pótlása a helyiek elsősorban az államtól várják [43%], alighanem hiába, a helyi gazdálkodás racionalizálásának is van helyi bázisa [30%], sőt a kockáztató gazdálkodást is el tudják képzelni [14%]; egyet azonban biztosan nem: a helyi adók növelését, hiszen azt majdnem kivétel nélkül [3%] mindenki ellenzi.

A 2006–2010-es ciklus legfőbb, mondhatni stratégiai fejlesztési irányait –, ha a helyi lakosságon múlna a döntés – az úthálózat rekonstrukciójában, az ipari park fejlesztésben, s az egészségügyi szolgáltatások színvonalának (és nyilván hozzáférhetőségben) emelésében jelölték meg.

IV. VÁROSHÁZI, HIVATALI TELJESÍTMÉNYEK

Kifejezetten jó a polgármesteri hivatal megítélése. Nagyon jó a jegyző ismertsége (76%), elismertsége, egyszóval presztízse. Ami a valóságos tapasztalatokat illeti a legtöbben (49%) az okmányirodában járt, s a túlnyomóan nagy többség (84%) nem hiába, hivatali ügyét el tudta intézni.

Polgármesteri Hivatal lakossági megítélése Zircen 2006

	Elége-dett	**Inkább elégedett**	**Inkább elégedet-len**	**Elége-detlen**	Nem tudja	**ÁTLAG +/-100**
Polgármesteri Hivatal épülete	60	34	5	1	0	**+74**
Ügyintéző udvariassága	64	27	7	2	0	**+73**
Bizalmas ügykezelés	59	34	5	2	1	**+72**
Ügyintéző magatartása	62	29	8	1	0	**+71**
Várakozás kulturáltsága	54	41	3	2	0	**+71**
Ügyintézés szakszerűsége	60	31	8	2	0	**+69**
Személyre szóló bánásmód	56	35	7	2	0	**+68**
Tájékoztatás pontossága	54	31	14	1	0	**+62**
Ügyintézés gyorsasága	55	29	12	3	0	**+61**
Ügyfélfogadás (nyitvatartás)	52	35	10	3	0	**+61**
Várakozás időtartama	48	40	10	2	0	**+61**
Információk közérthetősége	49	36	12	2	1	**+60**

Kérdés: Az ügyintézéssel kapcsolatban felsorolok néhány szempontot. Kérem, mondja meg, hogy az ügyintézés során elégedett volt vagy nem volt elégedett a ..... N=332

A hivatal működését részekre bontva jól látható, hogy a korábban nem az első számú fejlesztésként rangsorolt hivatali épülettel nagy az elégedettség, (noha továbbra sem valami szép, de kétségkívül szebb lett. Ezt azonban már a kutató mondja, s nem a lakosok.)

A hivatal munkájával a kérdezettek 76 százaléka elégedett volt, általában is. Az elégedettség okozhatta, hogy viszonylag alacsony az erőfeszítést igénylő esetek száma, s jelentős számban korrupcióra sem kell gondolnia annak, aki sikeres akar lenni az épületben. (Anélkül persze, hogy pontosan tudnánk mit is értsünk korrupción, hiszen ez egy nagyon gyakran használt gyűjtőfogalom, amit anélkül használunk nap mint nap, hogy pontosan definiálni tudnánk tartalmát.) A korábbi tapasztalatokkal is összecsengenek a zirci eredmények: azok, akik soha

nem jártak a hivatalban, sokkal rosszabb véleménnyel vannak az ügyintézés feltételeiről (lásd: türelem, összeköttetés, megvesztegetés), mint azok, akik jártak már ott konkrét ügyet intézni. Az eltérés a „legkeményebb mutatónál", a megvesztegetésnél a legnagyobb: a véleményezők az átlagos 10 ponthoz képest itt 24 pontot adtak.

Az Internet itt, a hivatali tájékoztatásban éppúgy a jövő, mint az általános tájékoztatásban és kommunikációban: a kérdezettek mindössze 4 százaléka próbált már elektronikus formában információkat kérni (szerezni) ügyintézéséhez. Ehhez képest jóval nagyobb az önbizalom, hiszen a kérdezettek 14 százaléka azt mondta, hogy azonnal „rákapcsolódik" a hálózatra, amint valóban kialakul a sokat emlegetett e-önkormányzat. A lakosság további ötöde pedig azt gondolta, hogy 1-2 éven belül meg tudna barátkozni ezzel a modern kommunikációs eszközzel. Ezért – ha mindez igaz – már érdemes fejleszteni.
Legtöbben bejelentkezésre, időpontkérésre (43%) használnák az Internetet, viszonylag sokan hirdetnének (39%) ezt azt, s alig kevesebben helyfoglalásukat (38%), vagy önkormányzati ügyes-bajos dolgaikat (36%) intéznék. A legkevesebben vásárlásaikat és ügyvédi ügyeiket intéznék ilymódon, hiszen ahhoz több személyesség, több bizalom kell.

V. POLGÁRMESTER – KÉPVISELŐK – TESTÜLET

Az önkormányzatiság első évtizedében evidencia volt, hogy ami helyi az jobb is; ma már nem az. (Ez az önkormányzati rendszer általános válságával magyarázható.)

Elemzők és résztvevők számára azonban továbbra is alapvetően fontos tapasztalat: bizalmi tőke nélkül közéleti szerepet nem lehet vállalni vagy tartósan viselni. A másik, de lehet, hogy sorrendben az első alapvető fontosságú feltétel az ismertség.

Bizalom nélkül nem megy...

	1	2	3	4	5	NT/	ÁT
Nemzeti és kontinentális szint							
Európai Unió	2	7	27	46	16	1	**67**
Bíróságok	3	3	30	42	21	1	**69**
Köztársasági elnök	4	6	27	44	19	1	**67**
Gyapay Zoltán ogy. képviselő	9	10	35	30	9	7	**55**
Parlament	11	17	41	23	7	1	**49**
Kormány	12	21	37	22	8	1	**48**
Parlamenti ellenzék	15	21	36	19	8	1	**46**
Helyi hatalmi szint							
Helyi rendőrség	1	3	19	49	28	0	**75**
Dr. Árpásy Tamás jegyző	6	6	36	39	13	1	**62**
Helyi köztisztviselők	5	5	40	42	8	1	**61**
Önkormányzati képviselők	6	6	42	37	8	1	**59**
Horváth László polgármester	8	11	35	34	12	1	**58**
Képviselő-testület	6	8	41	35	9	1	**58**
Kérdés: Felsorolok néhány intézményt, szervezetet és személyt. Kérem, mondja meg, hogy mennyire bízik bennük? (iskolai osztályzatok)							

Ami a polgármester, Horváth László teljesítményét illeti, a következő jellemző tényeket rögzíthettük: bizalmi indexe 58 pont, ami azt jelentette, hogy a kérdezettek 46 százaléka megbízik benne, 19 százaléka meg nem. Rokonszenv indexe 59 pont, munkáját hasonlóképpen jóra (58 pontra) értékelték. A polgármester-eredmények konzisztensek: aki megbízik benne, annak rokonszenves és teljesítménye is elfogadható.

A polgármester a leggyengébb átlag-osztályzatot (54 pontot) a helyi gazdaságfejlesztő munkájára kapta (nincs is könnyű dolga). Az 58–59 pontos teljesítménymutatók, bizalmi index, ezek egy elsőciklusos polgármestertől – a nehéz időkre való tekintettel – ma már jó eredménynek számít. Iskolai osztályzattal kifejezve ez bizony négyes.

Ami a vezetői követelményeket illeti a zirciek magasra helyezték a mércét, de mégis legfőbb érték, s a legnagyobb vezetői erény a tisztesség és a megvesztegethetetlenség. De nem árt, ha egy első számú vezető határozott, tud dönteni, s az sem baj, ha jól. (A követelmény sorrendre a pontátlagokból következtethetünk.)
Ami pedig a valóságos polgármester valóságos vezetői tulajdonságait illeti, majdnem ugyanez a sorrend: kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik, tisztességes, határozott, nagy munkabírású.

A polgármesterről majd' mindenki tudja, hogy szabad demokrata színekben jutott tisztségébe, s újraválasztási támogatottsága is meggyőző: 40 százalékkal. (Ellenzői tábora 25 százalékos, s majdnem ugyanennyi azok aránya, akik nem feltétlen támogatói, de döntésüket a további jelöltek megismerésétől tették függővé. (Ez azt jelentheti, hogy a jelenlegi polgármester újjáválasztása biztosnak tűnik, megkezdett munkáját folytathatja, már ha elindul. Újraválasztási esélyeit növelheti, ha két, esetleg három ellenfele támad.) A nyitott kérdésre adott válaszok még egyértelműbbek: a 142 érvényes válaszból 80 válaszadó a jelenlegi polgármestert tartja „alkalmas személynek" (56%); a lehetséges versenytársak közül csak Varga Tibor, korábbi polgármester kapott jelentősebb számú „szavazatot".

A polgármester és a képviselő-testület együttműködést, sőt a testület teljesítményét ugyanúgy értékelték a megkérdezettek, mint az első számú vezetőjét.

A képviselők ismertsége alacsony, erre már a nyilvánosság blokkban láttunk egy eklatáns példát: a képviselők alig-alig töltik be a képviseleti funkcióikat.

Képviselők teljesítménye

Képviselő	**Ismeretlenségi index**	**Elégedettségi index**	**Támogatottsági index**
	százalékban	*pontokban*	*százalékban*
Nagy Tamás	29	54	37
Kovács László, dr.	26	55	46
Kovárczi Attila	25	56	48
Koós Gábor	24	55	45
Kirsch Ábel	24	54	41
Boros Dénes	**24**	**57**	**50**
Kasper Ágota	**23**	**59**	**48**
Havasi Dezső	22	53	41
Bakos István	**22**	**56**	**50**
Czuppon Károly, dr.	**21**	**56**	**46**
Holl András alpolgm.	**16**	**58**	**50**
Horváth Sándor	16	57	42
Pék László	16	57	43
Túri Tibor	16	51	35

Rögtön leszögezhetjük, hogy nem a legismertebb politikusokkal – Holl András, Horváth Sándor, Pék László, Túri Tibor – a legelégedettebbek, s nem a legjobban teljesítő politikusok bírnak a legnagyobb újraválasztási esélyekkel. (Viszont az is szembetűnő, hogy az eredmények között igen kicsi a szórás, a képviselői teljesítmények nagyon kiegyenlítettek, nincsen kiugróan jó és kiugróan rossz. Az ismertségi különbségek 13 százalékpontot, az elégedettségi értékek közötti legnagyobb különbség mindössze 8 pont, a támogatottsági arányok között pedig 15 százalékpontos különbséget találtunk.)

VI. TÁRSADALMI KÖZÉRZET – ELÉGEDETTSÉG – ELÉGEDETLENSÉG

Az elégedettség és a közérzet nehezen felfejthető szubjektív érzés, állapot, mégis azt gondoljuk időről-időre érdemes elkészíteni a helyi közérzeti térképeket. Egyidejűleg egyébként feltételezzük, hogy a városi kutatásokban jobban értelmezhetőek ezek az adatok.

A globális elégedettségi értékeket tekintve a következő trend látszik. Az ország–város összehasonlításban Zircen mennek jobban a dolgok, ráadásul a városban valamivel jobban, mint négy évvel korábban, az országban meg valamivel rosszabbul. A személyes élethelyzetekben a legjobbak az értékek, s ha az egyik nagy párt kampányszlogenjét kívánnánk parafrazálni (és kifordítani) azt mondhatnánk: a zirciek jobban élnek, mint négy évvel ezelőtt! Persze mindjárt hozzátehetnénk: valamivel.
A magyarázatot – a részletes bizonyítást – az alábbi vagyongyarapodási táblázat helyenként igen meglepő számai jelentik.

Zirc lakosságának vagyongyarapodása 2005-ben

	Igen válaszok aránya (%)
Háztartási gépeket (mosógép, hűtőszekrény stb.) vásárolt	50
Felújította a lakását	27
Személygépkocsiját jobbra cserélte	18
Személyi számítógépet vásárolt	15
Lakást vásárolt	8
Megvette első személygépkocsiját	6
Egyéb vagyoni gyarapodást ért el	5
Vállalkozást indított	3
Nagyobb pénzösszeget helyezett letétbe	2
Kérdés: Az elmúlt négy évben, vagyis 2002 óta előfordult-e, hogy Ön és a családja...?	

A jövőt illetően nagy az optimizmus: a megkérdezettek 46 százaléka szerint Zircen „biztosan” jobb, könnyebb és biztonságosabb lesz az élet (+23 pont), a személyes léthelyzetek is javulnak (+21 pont), még mindig az ország-helyzet alakulásával vannak a legtöbben gondban (+19 pont). Az ok nyilvánvaló: a személyes tapasztalatokat nem lebecsülve a média-hatás nyilvánvaló: az ország gazdasági-pénzügyi nehézségei, fizetési mérleg hiány, az állandóan lebegtetett s valóban várható megszorítások mérsékelt optimizmust engednek meg. A

személyes élethelyzet pedig a közvetlen lakóhellyel szorosabb összefüggést mutat, mint az országgal.
Az alábbi „szolgáltatási és életfeltétel táblázat" elégedettségi értékei, a sorrendekkel együtt mintegy magukért beszélnek. A táblázatból (és egyéb korábbi kérdésekből) már jól kivehető volt, hogy az oktatás színvonalával egyértelmű az elégedettség.

Zircen sok tekintetben jó élni, hiszen az emberek biztonságban érzik magukat, a levegő- és környezettisztaság jó, s nem utolsósorban a zirciek (is) meglehetően jó véleménnyel vannak önmagukról.

Még az áruellátás és a helyközi közlekedés is a nagy többség számára elfogadható; a városi tömegközlekedés jóval gyengébb, a parkolás már probléma, az utcák állapota pedig „katasztrofális".

Elégedettség a városi, piaci szolgáltatásokkal és egyéb életfeltételekkel 2006

	1	2	3	4	5	NT	ÁTLAG
Közoktatás színvonala							
Óvodai-bölcsődei ellátás	1	5	14	46	24	11	**75**
Alapfokú oktatás	0	2	22	45	23	9	**74**
Középfokú oktatás	1	3	19	48	21	8	**73**
Szakképzés	1	4	26	39	22	8	**71**
Közbiztonság – Környezettisztaság – Városlakók							
Város közbiztonsága	1	4	31	41	23	0	**70**
Levegő és a környezet tisztaság	2	7	31	36	24	0	**68**
Hulladékszállítás	1	6	34	32	26	0	**69**
Városban lakó emberek	1	8	42	37	12	0	**63**
Áruellátás							
Vásárlási lehetőségek	3	6	30	40	22	0	**68**
Közlekedés							
Városközi utazás lehetőségei	0	5	41	38	15	0	**66**
Városon belüli közlekedés	3	10	52	27	8	0	**57**
Parkolás	5	18	43	25	9	0	**54**
Utcák, közterek állapota	32	22	21	19	6	0	**36**
Egészségügy							
Orvosi alapellátás	3	11	31	32	23	0	**65**
Egészségügyi ellátás színvonala	5	18	38	30	9	0	**55**
Túrizmus – vendéglátás							
Vendéglátás helyzete	5	16	43	28	7	1	**54**
Kereskedelmi szállások minősége	5	20	44	24	6	2	**52**
Szociális ellátás							
Szociális ellátás színvonala	4	16	42	28	9	2	**56**
Lakáshelyzet	9	23	38	25	5	0	**48**
Sport – kultúra – szórakozás							
Sportlétesítmények	8	22	40	26	3	1	**49**
Kulturális kínálat	10	30	32	21	7	1	**46**
Szórakozási lehetőségek	15	31	30	20	3	2	**41**
Megélhetés biztonsága							
Vállalkozási lehetőségek	15	26	38	15	3	3	**41**
Munkalehetőségek	38	25	24	11	2	0	**29**
Kérdés: Most felsorolok néhány területet. Kérem, mondja meg, hogy mennyire elégedett Zircen az óvodai-bölcsődei ellátás színvonalával? És a ...? (iskolai osztályzatok)							

Az egészségügyi alapellátás ugyancsak jó, különösen a háziorvosok és gyermekorvosok kaptak nagyon nagy elismerést (91 és 94 pontos elégedettségi mutatók rendkívül magasak, hasonlót másutt még nem mértünk).

Sikerek és kudarcok az elmúlt négy évben Zircen

	Javult	Nem változott	Romlott	Nem tudja	ÁTLAG +/-100
Javulás					
Áruellátás	56	40	4	0	**+52**
Közbiztonság	25	65	9	1	**+16**
Közoktatás színvonala	23	64	10	3	**+13**
Köztisztaság	22	61	17	0	**+5**
Közlekedés helyzete	22	62	17	1	**+5**
Romlás					
Parkok, közterek állapota	18	47	35	0	**-17**
Vállalkozási lehetőségek	9	57	30	4	**-21**
Szórakozási lehetőségek	11	50	35	3	**-25**
Kulturális lehetőségek	12	50	36	2	**-25**
Egészségügyi ellátás	11	39	49	1	**-38**
Megélhetés – létbiztonság	6	37	57	0	**-51**
Munkavállalási lehetőség	5	34	60	1	**-55**
Utak, járdák állapota	9	25	66	0	**-57**
Kérdés: Ön szerint az alábbi területeken hogyan változott a helyzet Zircen 2002 óta? Javult, romlott, vagy nem változott.					

A két táblázatot megint csak együttesen érdemes értékelni. A jelenlegi elégedettségi értékek és a romlás-javulás típusú mozgások megítélése lényegesen nem mond ellent egymásnak.

A zirciek Zircről 2006-ban

	1	2	3	4	5	NT	ÁTLAG
Szegények itt is az emberek, és a megélhetés egyre nehezebb.	**1**	**5**	**24**	**35**	**36**	**0**	**76**
A város fejlődése elsősorban az itt élő emberek érdeme.	**1**	**7**	**29**	**39**	**24**	**0**	**70**
A számomra fontos dolgokban alig változott valami.	2	9	26	33	27	1	**69**
Van fejlődés, de azt elsősorban a gazdagabbak érzékelik.	2	12	30	35	18	2	**64**
Aki dolgozik, hajt, az Zircen is előre tud lépni.	4	15	38	24	19	0	**60**
A város (infrastruktúra) gyarapodott, az emberek alig.	3	17	41	29	11	0	**57**
A város elsősorban külső okok miatt fejlődik.	10	24	35	25	5	1	**48**
Kérdés: Kérem, mondja meg, mennyire ért egyet az alábbi, Zircre vonatkozó kijelentésekkel. (iskolai osztályzatok)							

Akármilyen adatot és értéket nézünk: a szociális biztonság, az életminőség... nos hát igen, ez a leggyengébb, legtörékenyebb szektor, pedig a biztonság mindennél fontosabb értékké válik napjainkban. (Lehetséges, hogy a korábbi klasszikus jelszó Szabadság, egyenlőség, testvériség jelszó is átalakul(t); Szabadság, egyenlőség, biztonsággá.) S ez még jó ideig, talán egy emberöltőnyi ideig így lesz.

VII. ÉRTÉKEK, PÁRTOK, VÁLASZTÁSOK

A párterőviszonyokra sok szót nem érdemes vesztegetni, hacsak nem arra a tényre nem figyelünk fel, hogy a helyi politikát és az országos politikát milyen jól elválasztották a helyiek.

Sok jel még nem mutat a közelgő parlamenti választásokra, már ami a részvételi hajlandóságot illeti; az 59 százalékos „biztosnak" mondott részvétel legalábbis ezt az állítást látszik igazolni. Valószínűsítjük, hogy a 2006-os részvétel lényegesen elmarad a 2002-estől, ami a kisebb pároknak kedvez(het).

Ami a preferenciákat illeti egy egész kicsi előnnyel (+2 százalékkal) vezet a Fidesz, a biztos szavazók, pártot választók körében; az MSZP a második (40%), az SZDSZ pedig a harmadik (11%), egészen jó eredménnyel.

Az MDF a bejutási küszöb alatt van (4%), igaz alig valamivel. A Centrum Párt sem tudja megismételni legutóbbi jó szereplését, bár a 2 százalék is jobbnak tűnik, mint a párt jelenlegi állapota. A „szélső pártok" – MIÉP, MKMP – a mérhetőségi határon vannak, de legalább mérni lehet ezeket. Az eredményekre némi „árnyékot" vet a 23 százaléknyi titkolózó, s a 29 százalékos bizonytalan réteg.

Azt azért „bátran" kijelenthetjük, hogy Zircen (is) két és fél pártrendszer van. Ha a minket egyébként jobban érdeklő helyi választási preferenciákra is vetünk néhány pillantást, akkor szembeötlő egy lényeges eltéréseket mutató preferencia sorrend. Ez önmagában is jó, hiszen azt mutatja, hogy a potenciális szavazók képesek elég jelentős mértékű különbségtételre akkor is, ha politikáról van szó. Nagyon sokan már meg tudják különböztetni a helyi politikát az országostól, s az elmúlt másfél évtized egyik legnagyobb, kellően nem méltányolt eredménye.

Természetesen a helyi politika esetében is fontos legitimációs kérdés, hogy hányan szavaznak majd egy valódi választás esetén. Nos a mostani adatfelvétel azt mutatja, hogy legalább annyian készek szavazni, mint a parlamenti voksoláskor, persze ez bizonyosan nem így lesz.

(Most 2 százaléknyi a különbség az országos választások javára, ez biztosan nőni fog akár a 15–20 százalékig is, mégis van egy elismerés ezekben az adatokban.)

Ahogyan a pártok szerinti megoszlás is azt mutatja, hogy az ellenzéki Fidesz jobban feltalálta magát, mint a kormányzó szocialisták, legalábbis a két nagy párt közötti 7 százalékpontos különbség ebből is adódhat.

VIII. E-KÖZIGAZGATÁS – INTERNET

Az információs társadalomba való integrálódás meghatározó tényezői az eszközökkel való ellátottság, a lakosság hozzáállása, nyitottsága a felhasználás iránt. E két tényező jelentős az információs társadalom teljességét jelentő e-közigazgatás, és e-demokrácia megvalósulása tekintetében is.

Zircen a háztartások technológiai ellátottsága jónak mondható az általunk mért kisvárosi (Paks, Kalocsa, Jászberény) adatokkal összehasonlítva.[1] A megkérdezettek 42 százalékánál fordult elő működőképes személyi számítógép, és majdnem minden negyedik háztartás (23 %) rendelkezik Internet csatlakozással.

Az otthoni számítógéppel, illetve Internettel való felszereltséget leginkább az új technikák iránti attitűdök, érdeklődés határozza meg. A zirciek számítógép-, és Internet-használatának gyakorisága az országos átlagnak megfelelően alakult. A számítógépet minden ötödik megkérdezett napi rendszerességgel használ, 17 százalékuk ritkábban, de hetente többször is leül a gépe elé. Azonban Zircen a mintában szereplő lakosságnak több mint fele még soha nem használta a számítógépet.
Az internetezés kisebb penetrációt mutat: a naponta internetezők aránya 14 százalék, és a megkérdezettek 12 százaléka használja a világhálót hetente többször is. Az Internettől a zirciek majdnem kétharmada (63 %) teljes mértékben távol maradt.

Az Internettel még meg nem ismerkedő embereket megkérdeztük a távolmaradásuk okáról is.
38 százalékuk felelte azt, hogy nem érdekli, egyharmada nem jut hozzá semmilyen módon, 27 százalékuk állította, hogy nem ért hozzá. Érdekes, hogy csupán 2 százalékuk válaszolta azt, hogy a hozzáférésüket anyagi lehetőségeik korlátozzák.
A távolmaradás legfőbb okai tehát az érdeklődés, valamint a hozzáértés hiányában keresendők. Ezt a következő kérdésünkre kapott válaszok is igazolják, mely szerint a távolmaradók kétharmada kizártnak tartja, hogy 2–3 éven belül bármihez is használni fogja az

[1] Nem hagyható figyelmen kívül a felmérések között eltelt idő.

Internetet. A válaszadók további 18 százaléka ugyanezt alig tartja valószínűnek, és csupán 15 százalékuk lát arra reális esélyt, hogy rövidesen az internetezők népes táborához csatlakozzon.

Az elektronikus közigazgatás (ügyintézés) megteremtésének lehetőségének első lépése, hogy a város honlapot működtet, és fejleszt, hogy polgáraival egyre interaktívabb kapcsolatot tarthasson.

Zirc város honlapja az internetezők majdnem kétharmadát vonzza, ezen belül a legnagyobb csoport (43 %) csak ritkábban, azonban a fennmaradó 23 százalék valamilyen rendszerességgel ellátogat a városba virtuális módon.

A városi honlap felkeresésének a célja felől is érdeklődtünk a honlap látogatóitól. A „virtuális városlátogatók" leggyakrabban helyi hírek olvasása (30 %), és közérdekű információk felkutatása érdekében (20 %) keresik fel az oldalt. Gyakran nézik meg a weboldalt azért, hogy a hivatalos ügyintézés feltételeiről (13 %), illetve sporteseményekről és kulturális programokról (11 %) tájékozódjanak. Sajnálatos, de más városok esetében is tapasztalt jelenség, hogy a véleménynyilvánítás a honlapon keresztül még kevésbé működik, pedig ez lényeges kapcsolatot jelentene a városháza tevékenysége és a választópolgárok között, valamint növelhetné a működés interaktivitását is.

Zirc város honlapjának felkeresési célját megismerve, a látogatók honlappal való elégedettségére is kíváncsiak voltunk. Az értékelés alapján a válaszadók többsége nem teljes mértékben, de elégedett (51 %) Zirc város honlapjával. Ez az iskolai osztályzatok alapján számolt százfokú skálán 65 pontot jelent.

***

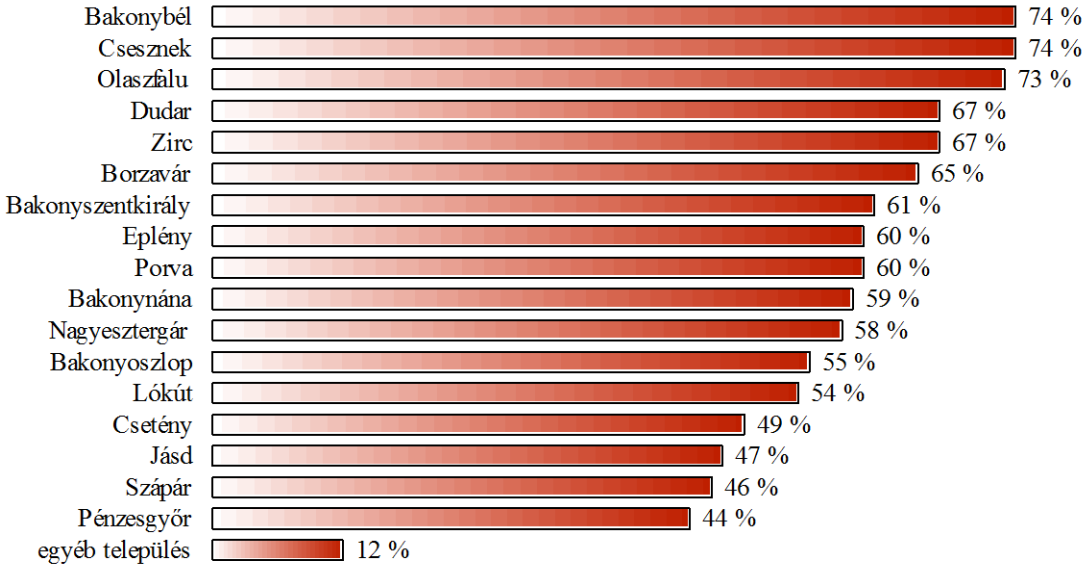
TARTALOMJEGYZÉK

I. RÉGIÓ – KAPCSOLATOK 2
II. TÁJÉKOZÓDÁS – TÁJÉKOZTATÁS – TÁJÉKOZOTTSÁG 8
III. ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSEK, TERVEK, VÉLEMÉNYEK 12
IV. VÁROSHÁZI, HIVATALI TELJESÍTMÉNYEK 25
V. POLGÁRMESTER – KÉPVISELŐK – TESTÜLET 32
VI. TÁRSADALMI KÖZÉRZET – ELÉGEDETTSÉG 40
VII. PÁRTOK ÉS PREFERENCIÁK 48
VIII. E-KÖZIGAZGATÁS – INTERNET 52

I. RÉGIÓ – KAPCSOLATOK

Kistérségi települések ismertsége

(2006)

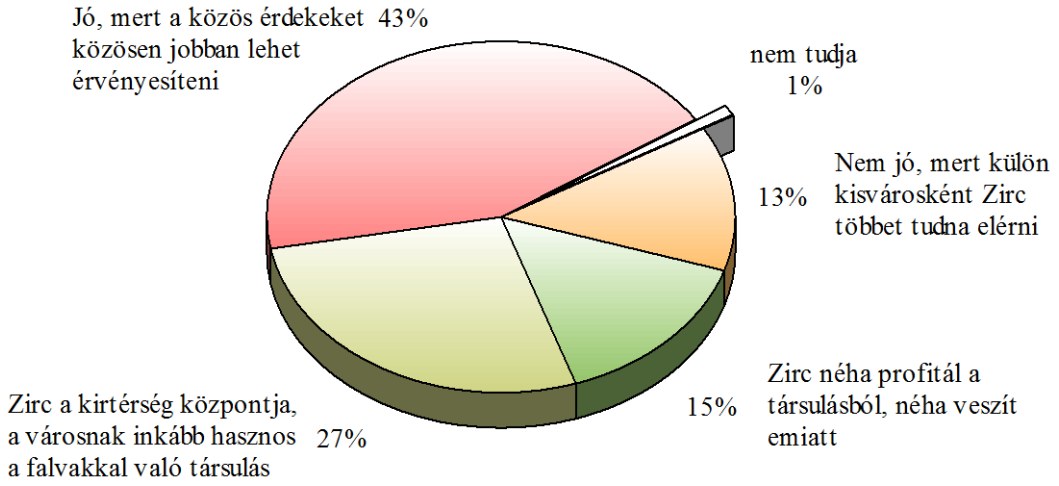

(adatok a spontán említések százalékában)
Kérdés: Ismeri-e Ön a zirci kistérségbe tartozó községeket? Melyek ezek?

1. ábra

Vélemények a kistérségi kapcsolatokról

(2006)

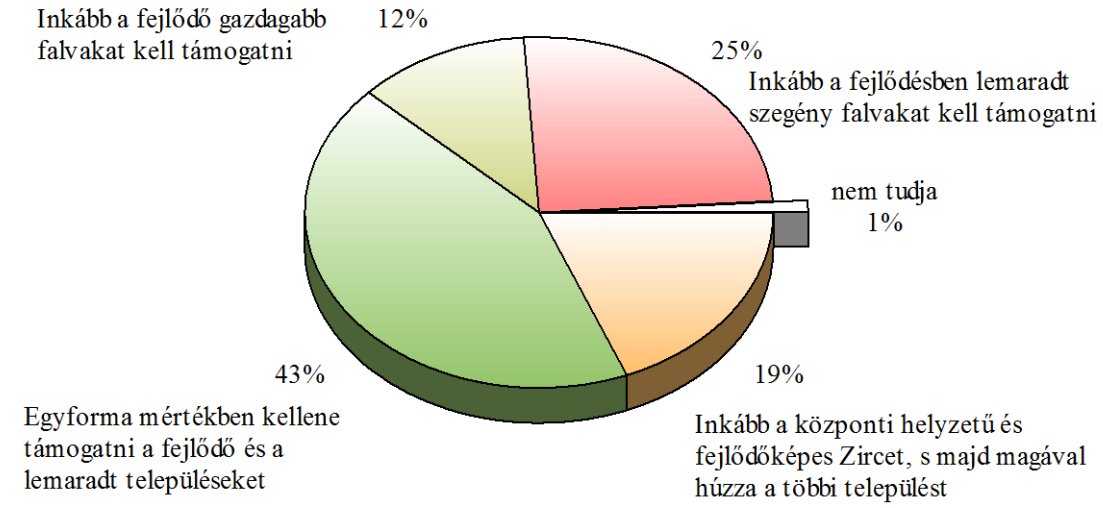

Kérdés: Önnek mi a véleménye Zirc és a környező 16 falu közötti kistérségi kapcsolatokról?

2. ábra

Vélemények a támogatási politikákról

(2006)

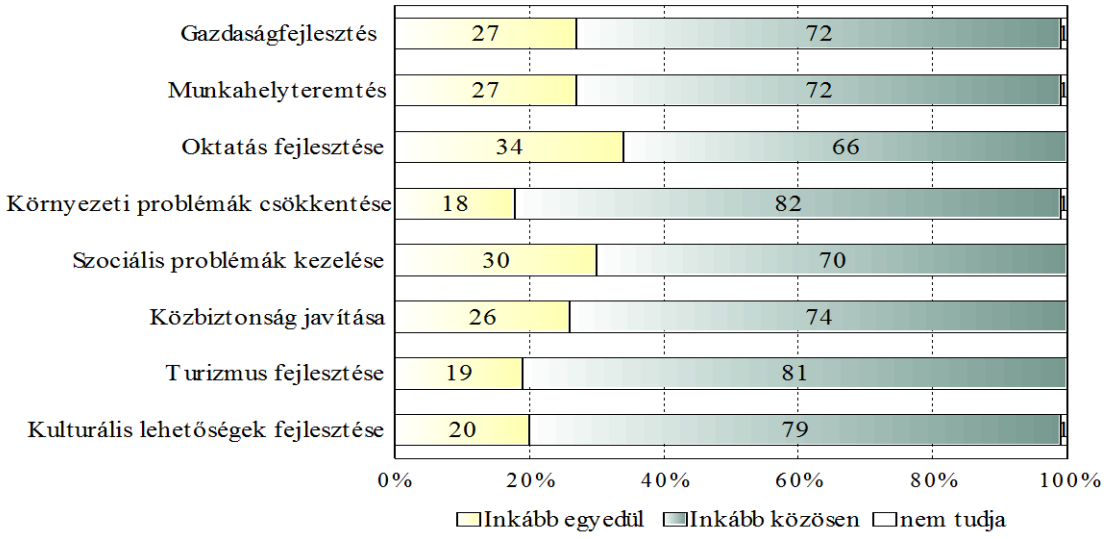

Kérdés: Ön szerint milyen irányú támogatási politikát kellene folytatni a Zirci kistérségben?

3. ábra

Egyedül vagy közösen a fejlesztésekben

(2006)

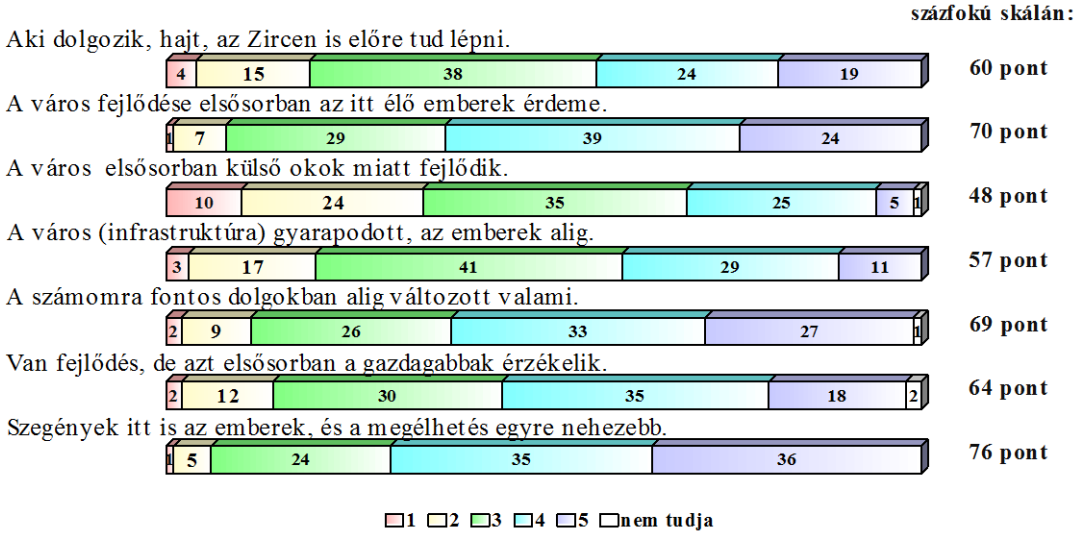

Kérdés: Ön Zirc fejlődésének melyik lehetőségét látja jobbnak az alábbi területeken: ha a város egyedül vagy a kistérség településeivel közösen próbál fejleszteni?

4. ábra

Vélemények a várossal kapcsolatban

(2006)

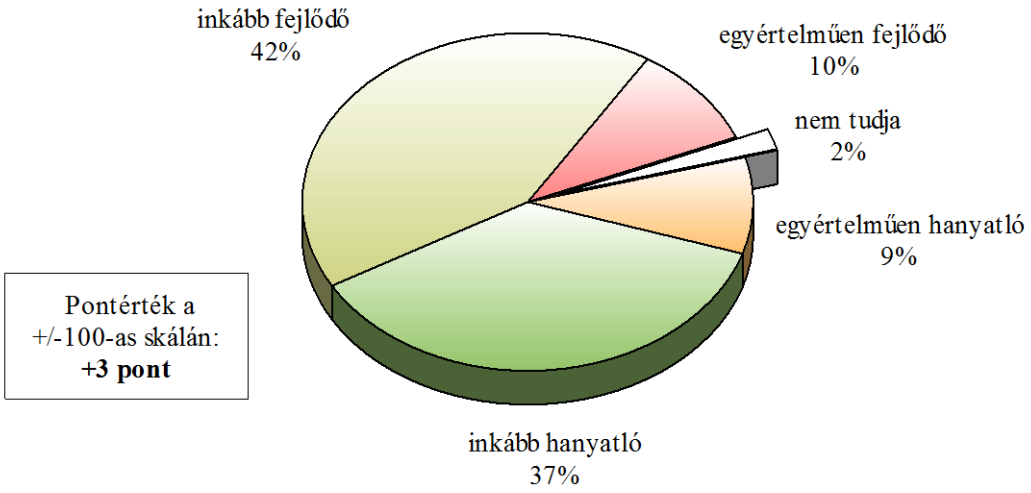

Kérdés: Kérem, mondja meg, mennyire ért egyet az alábbi, Zircre vonatkozó kijlentésekkel. (iskolai osztályzatok)

5. ábra

Zirc fejlődési iránya

(2006)

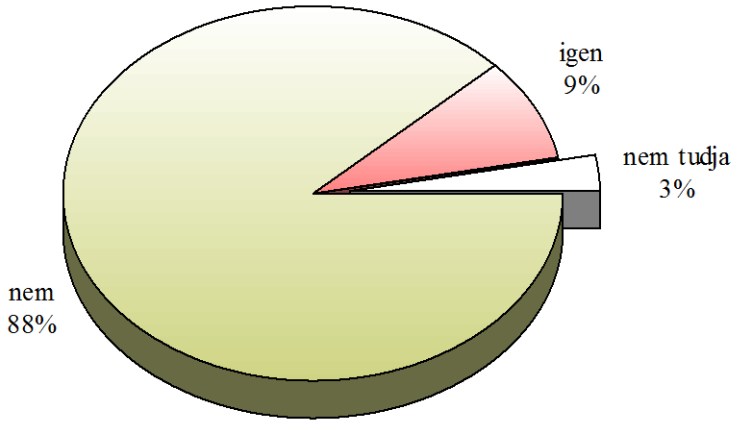

Kérdés: Ön szerint Zirc egyértelműen fejlődő, inkább fejlődő, inkább hanyatló vagy egyértelműen hanyatló város?

6. ábra

Költözési szándék

(2006)

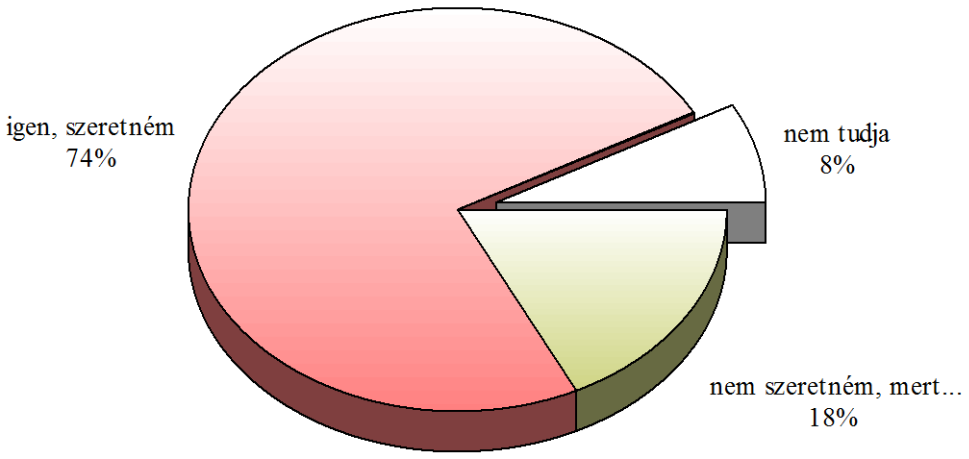

Kérdés: Szándékában áll-e elköltözni Zircről?

7. ábra

Perspektíva Zircen

(2006)

Kérdés: Szeretné-e Ön, ha (lenne) gyermeke(,) ebben a városban telepedne le és teremtene magának megélhetést?

8. ábra

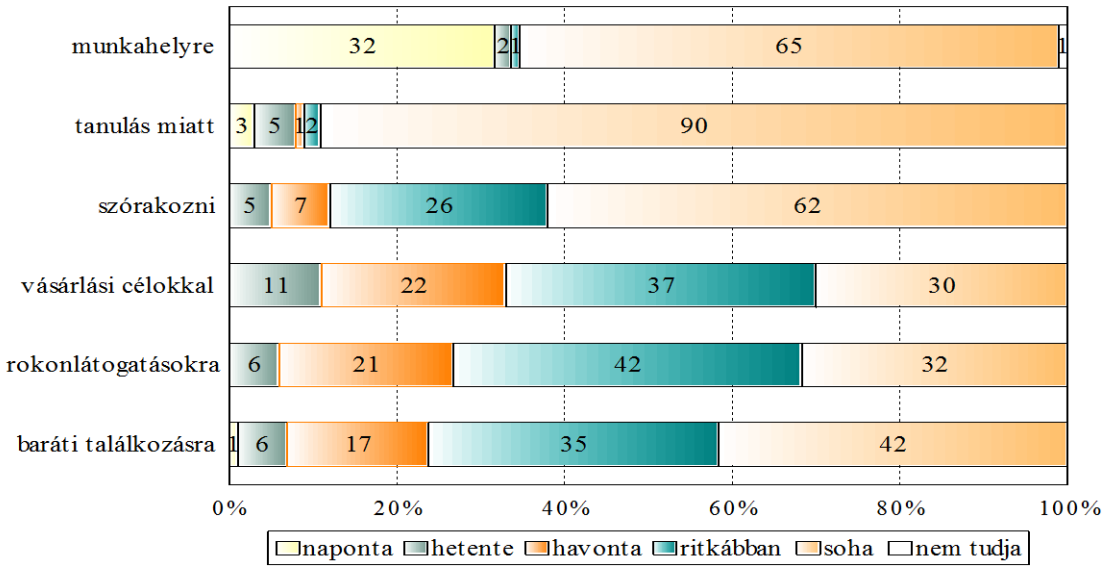
A költözés iránya
(2006)

(adatok az említések százalékában)
Kérdés: Ha Önnek mégis lehetősége adódna a költözésre, Ön elköltözne-e ...?

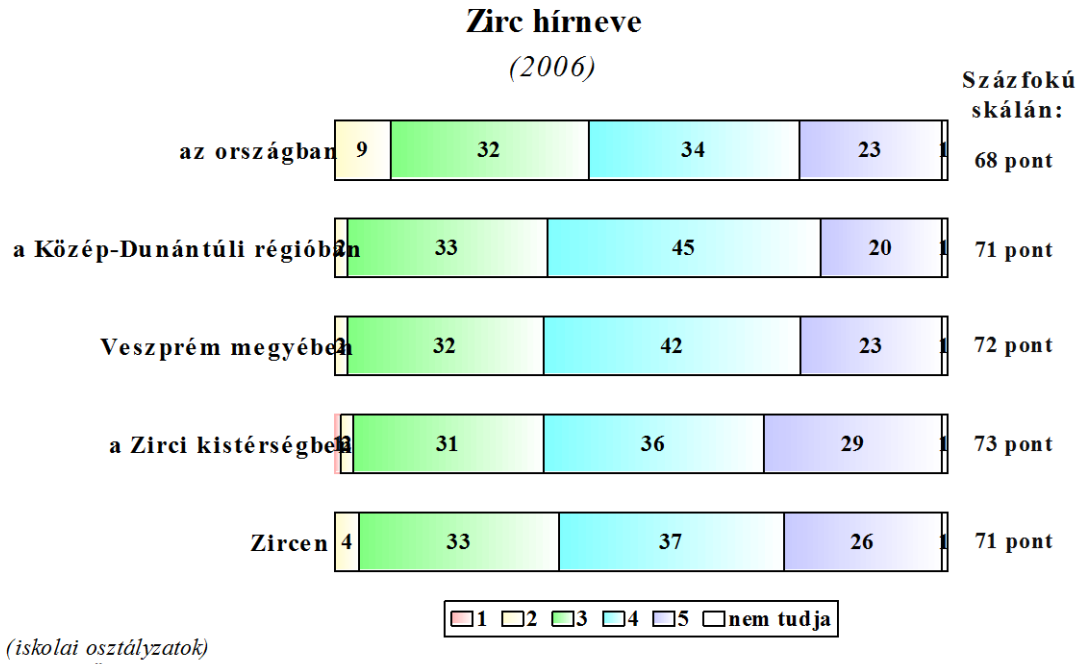
9. ábra

Ingázás gyakorisága
(2006)

Kérdés: Milyen gyakran szokott eljárni Zircről ....?

10. ábra

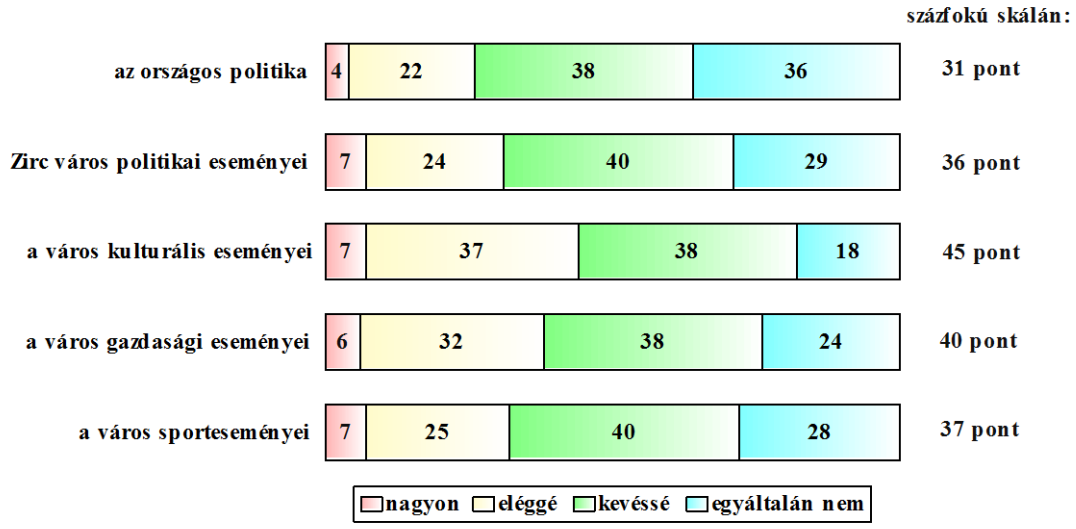
(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön szerint milyen Zirc hírneve ...?

11. ábra

II. TÁJÉKOZÓDÁS-TÁJÉKOZTATÁS

Közéleti érdeklődés

(2006)

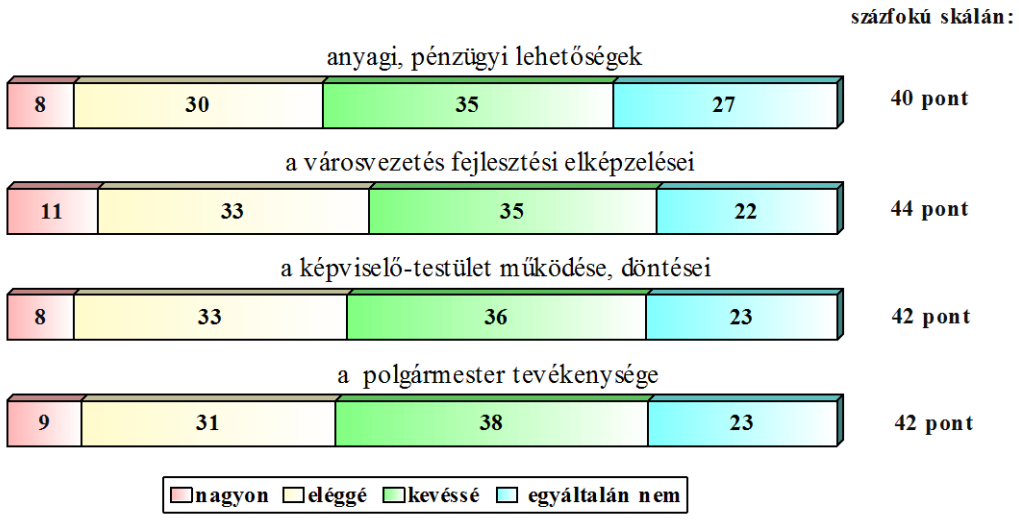

Kérdés: Mennyire érdeklik Önt ...?

12. ábra

Érdeklődés az önkormányzat ügyei iránt

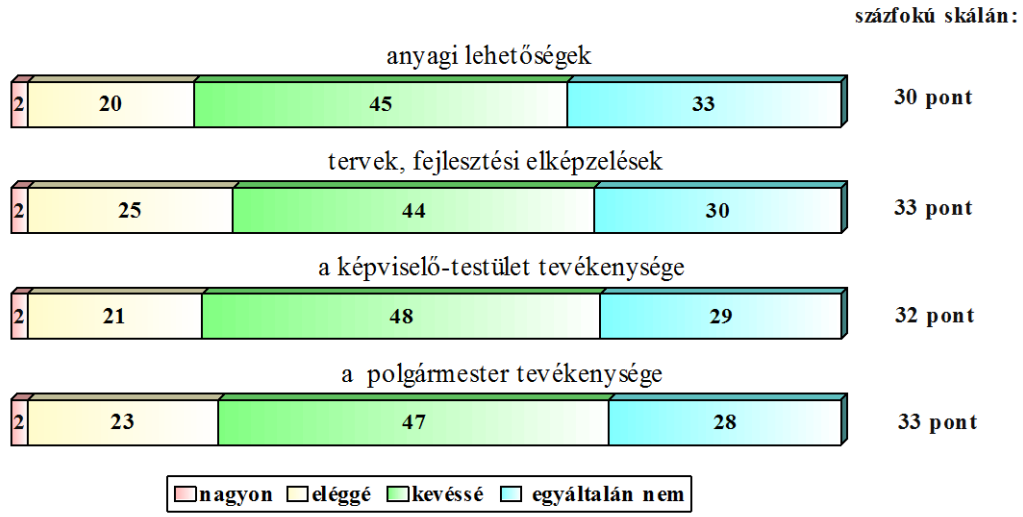
(2006)

Kérdés: Mennyire érdeklik Önt a zirci önkormányzat ügyei?

13. ábra

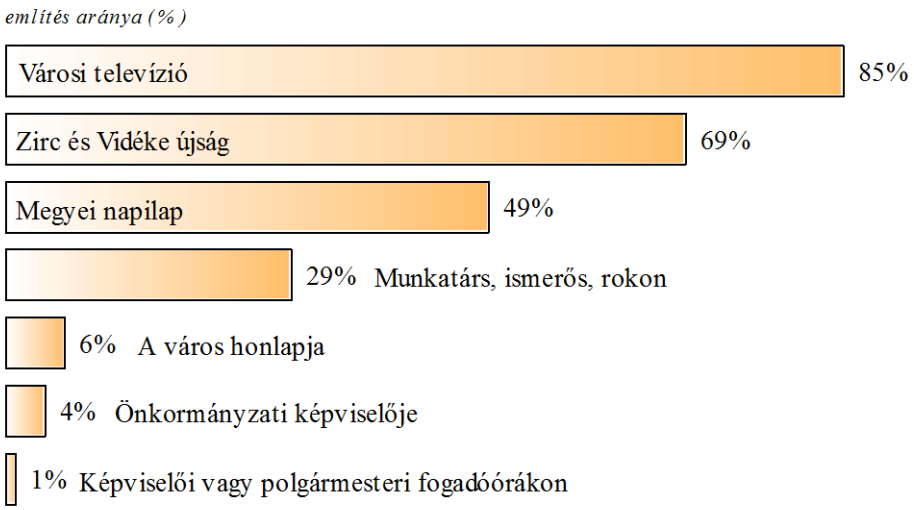
Ismeretek az önkormányzatról
(2006)

Kérdés: Mennyire ismeri Ön a városi önkormányzat ügyeit?

14. ábra

A helyi, önkormányzati ismeretek forrásai
(2006)

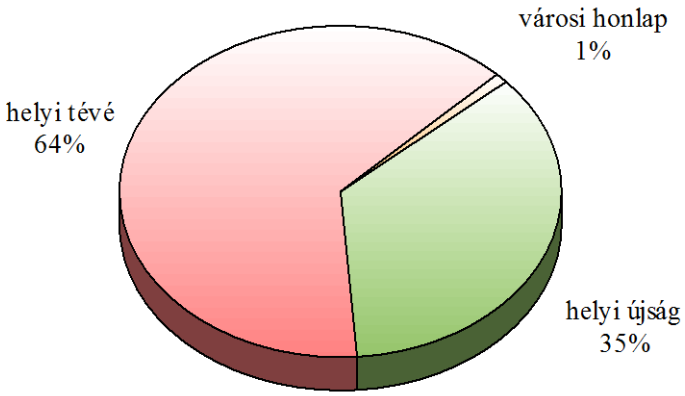

Az említések százalékában
Kérdés: A különböző források közül Ön honnan szokott tájékozódni a képviselő-testület munkájáról?

15. ábra

Az önkormányzati munka hírcsatornája

(2006)

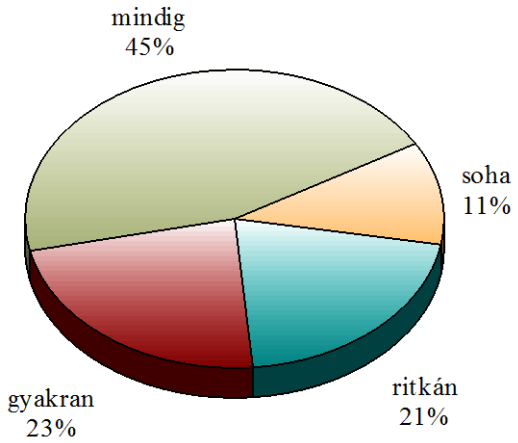

Kérdés: Ön szerint milyen médium a legalkalmasabb arra, hogy az önkormányzat munkáját a leghitelesebben közvetítse a lakosság számára?

16. ábra

A Zirc és vidéke olvasottsága

(2006)

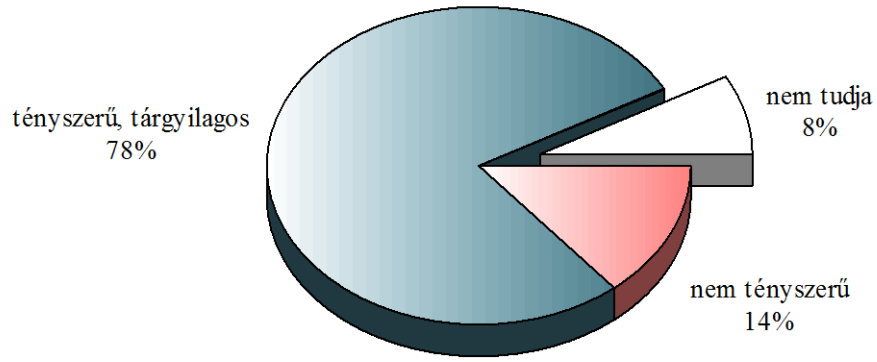

Kérdés: Milyen rendszerességgel olvassa a Zirc és vidéke újságot?

17. ábra

Az önkormányzati lap megítélése

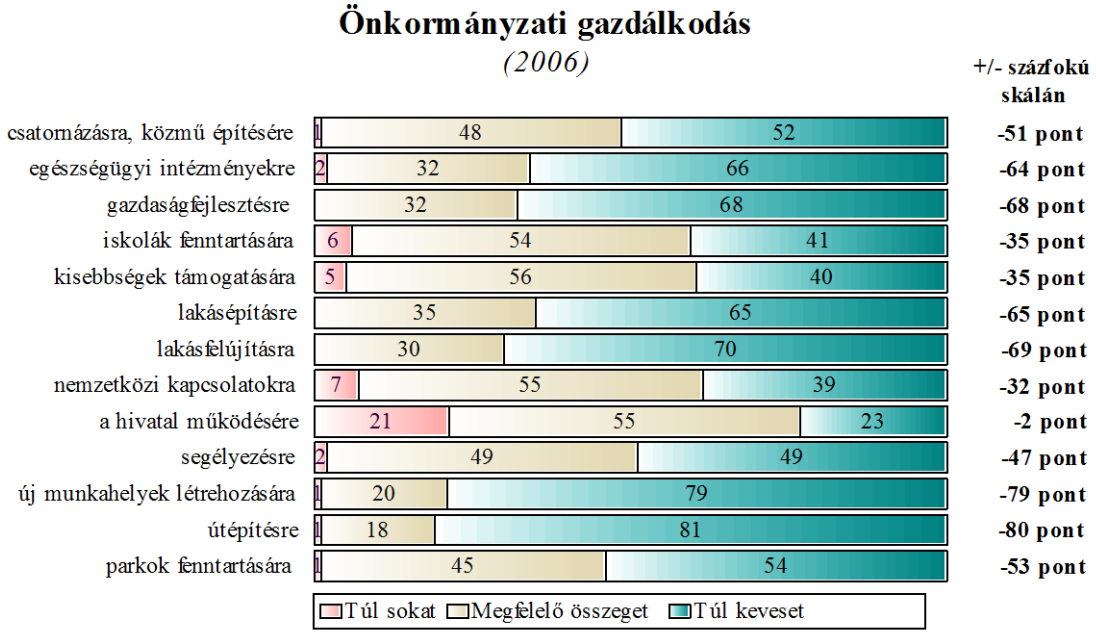
(2006)

Kérdés: Ön szerint a Zirc és vidéke tájékoztatása a város ügyeiről tényszerű, tárgyilagos vagy nem tényszerű, elfogult?

18. ábra

III. ÖNKORMÁNYZATI DÖNTÉSEK, TERVEK, VÉLEMÉNYEK

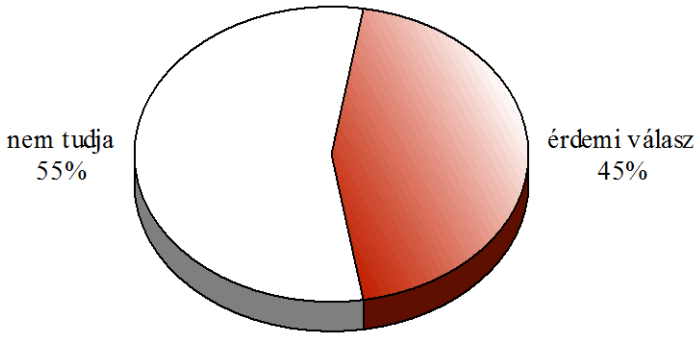

Kérdés: Ön szerint mennyit költöttek a városban 2002-2006 között...? N=332-395

19. ábra

Legjobb önkormányzati intézkedés

(2006)

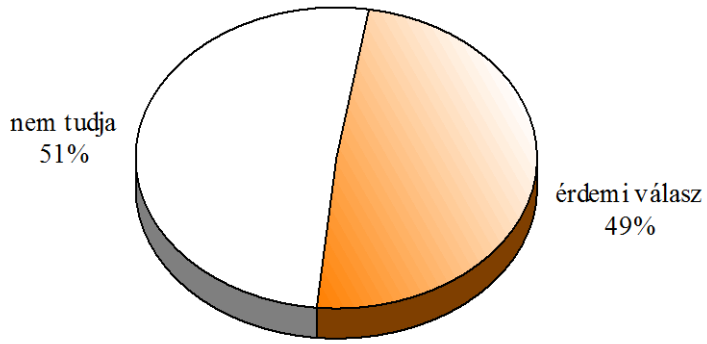
Kérdés: Ön szerint mi volt az önkormányzat legjobb döntése a 2002-es választások óta?

20. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
útépítés, javítás	21
Polgármesteri Hivatal felújítása	19
iskola felújítás	12
kórházépítés, felújítás	10
Tesco-Penny áruház létesítése	10
sportcsarnok építése	9
szennyvízhálózat fejlesztése/csatornázás	8

Legrosszabb önkormányzati intézkedés

(2006)

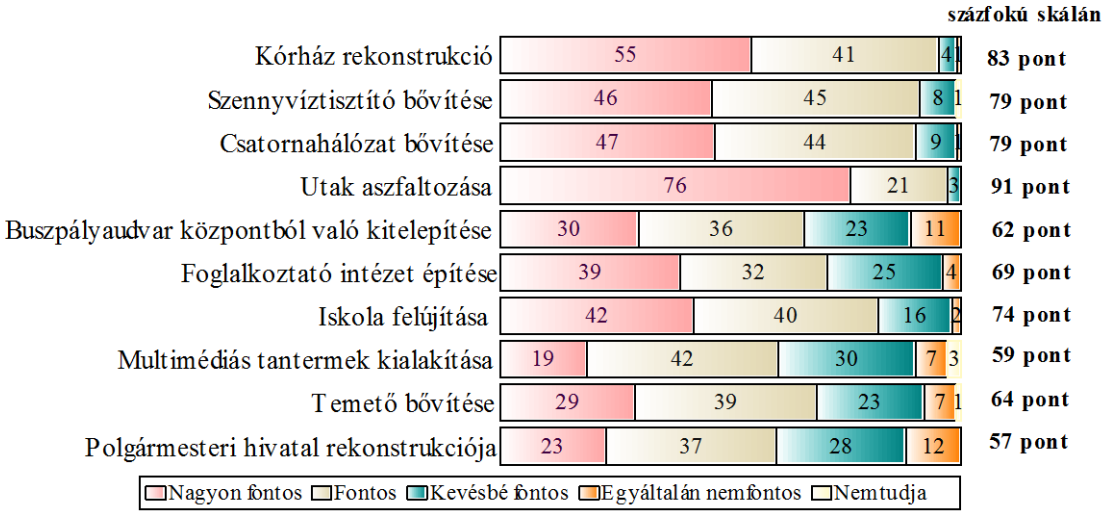
Kérdés: Ön szerint mi volt az önkormányzat legrosszabb döntése a 2002-es választások óta?

21. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
kórház leépítése, átszervezése	67
elhanyagolt utak, járdák	42
Könyvtár és Művelődési Ház összevonása	23
munkahelyek hiánya	9
mozi állapota	8

Önkormányzati fejlesztések fontossága I.

(2006)

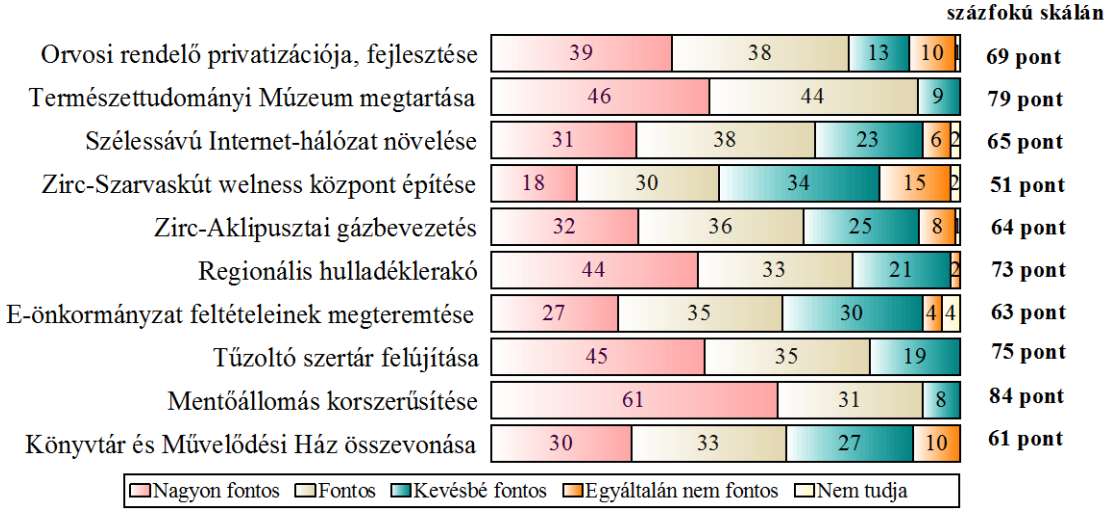

Kérdés: Az Ön számára mennyire fontosak ezek a fejlesztések?

22. ábra

Önkormányzati fejlesztések fontossága II.

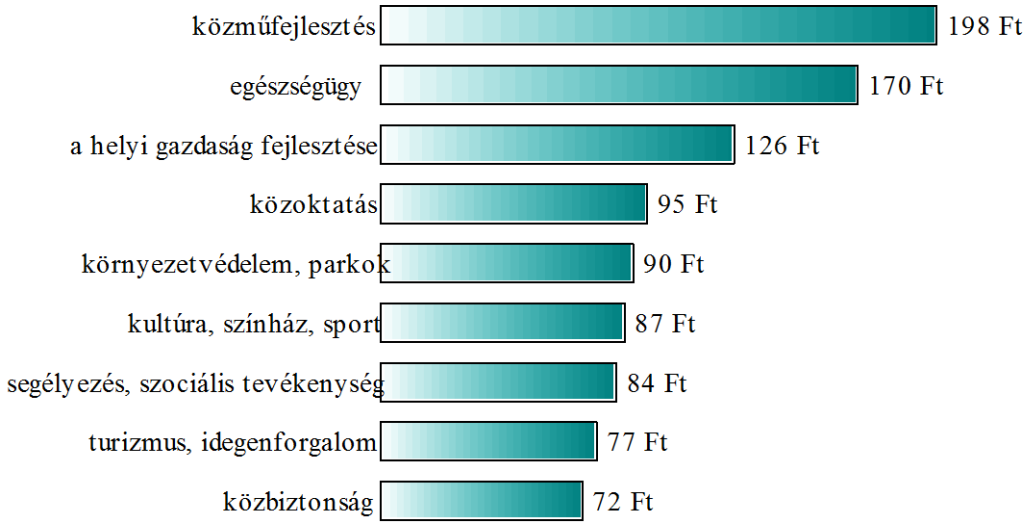
(2006)

Kérdés: Most felsorolom az önkormányzat fejlesztési döntéseit, elképzeléseit. Kérem, mondja meg, hogy az Ön számára mennyire fontosak ezek a fejlesztések?

23. ábra

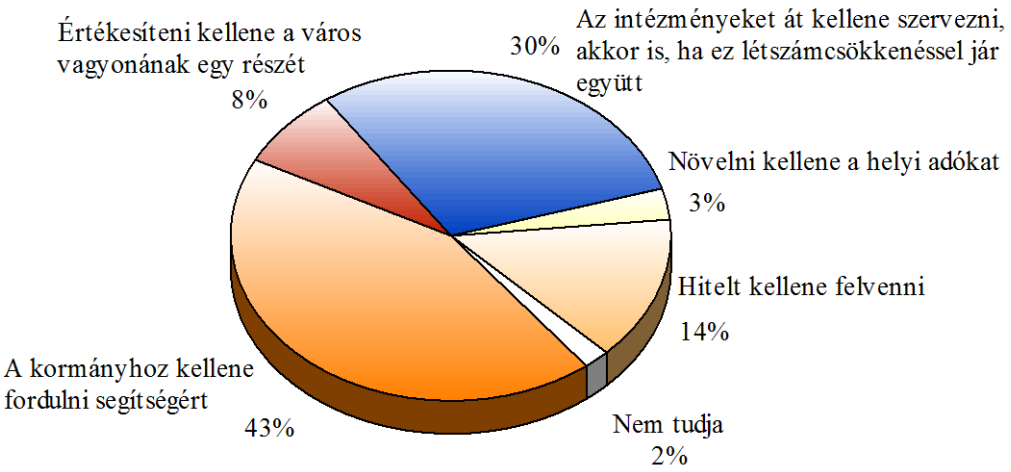
Költségvetési preferenciák
(2006)

Kérdés: Ha ezer forintot kellene szétosztania az egyes területek és feladatok között, mire mennyit fordítana?

24. ábra

Ha a város pénze elfogyna...
(2006)

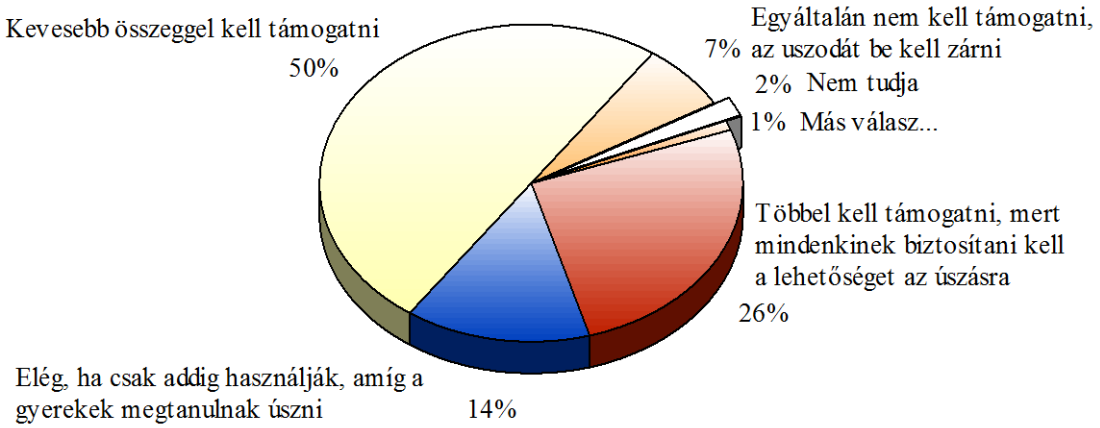

Kérdés: Ha a város pénze elfogyna, Ön szerint miből kellene fedezni a hiányt?

25. ábra

Uszoda támogatása

(2006)

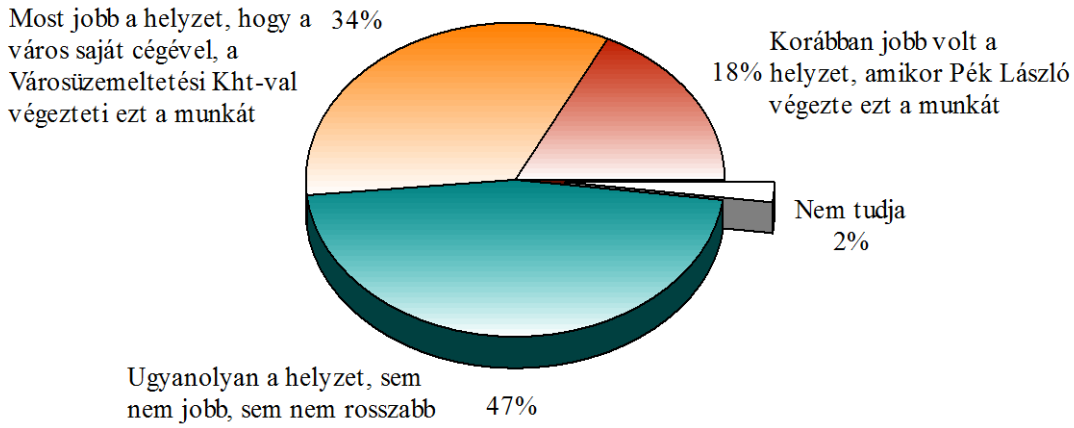

Kérdés: Zirc város önkormányzata önként vállalt feladatként évente 12 millió Ft-ot költ a városi uszoda működtetésére, miközben a kötelezően ellátandó feladatok (iskola, óvoda) finanszírozása is rendkívüli nehézségeket okoz. Mit gondol Ön erről... ?

26. ábra

Köztisztaság, parkok állapota

(2006)

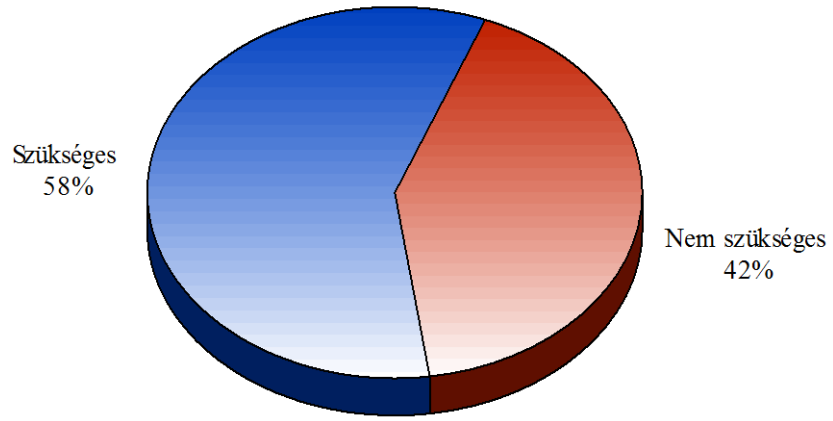

Kérdés: A képviselő-testületen belül számtalanszor vita alakul ki a város köztisztaságáról, a parkok és közterületek virágosításáról. Az Ön tapasztalatai szerint korábban volt jobb vagy most jobb a környezeti helyzet?

27. ábra

Újabb áruházláncok Zircen

(2006)

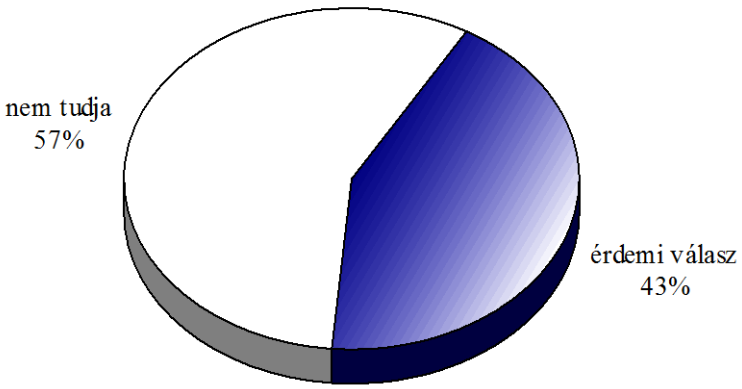

Kérdés: Ön szerint szükséges vagy nem szükséges, hogy újabb kereskedőláncok települjenek Zircre?

28. ábra

Beruházás, fejlesztés

(2006)

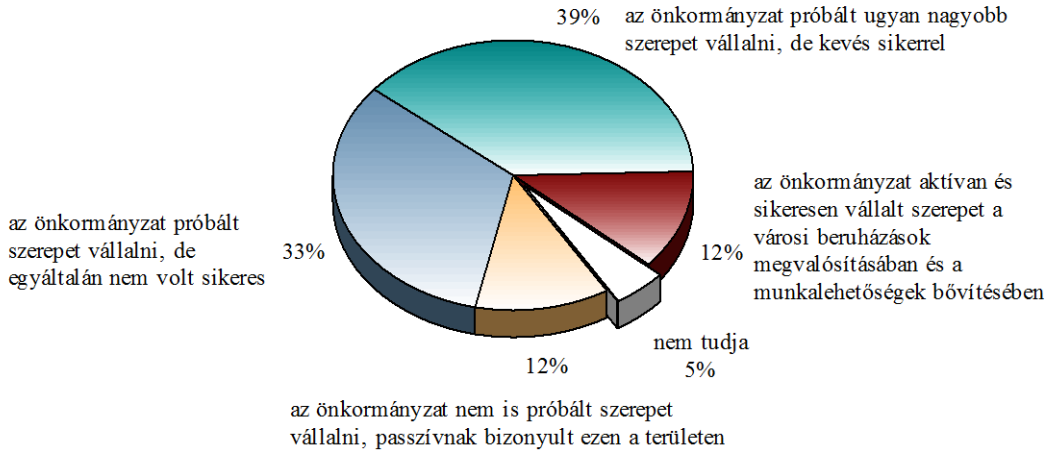
Kérdés: 2002 óta történt-e olyan beruházás, fejlesztés közvetlen lakókörnyezetében, amelytől Ön jobban, otthonosabban érzi magát lakóhelyén?

29. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
bevásárlóközpontok létesítése	45
parkosítás	19
közüzemi hálózat építése	13
utcák, terek rendbetétele	11
sportcsarnok építése	8

Az önkormányzat gazdasági szerepvállalása

(2006)

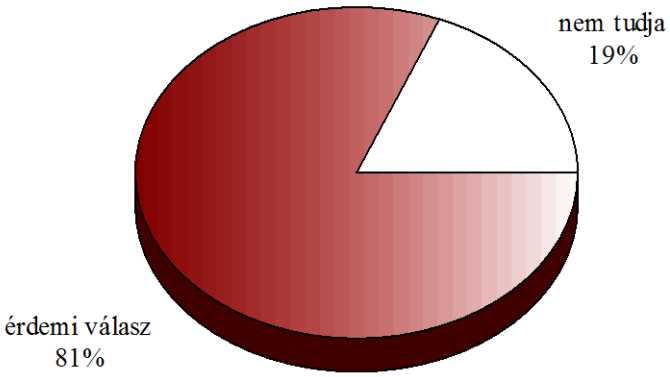

Kérdés: A városi önkormányzat beruházások és munkalehetőségek terén végzett munkájával kapcsolatban Ön melyik kijelentéssel ért leginkább egyet?

30. ábra

Legsúlyosabb problémák

(2006)

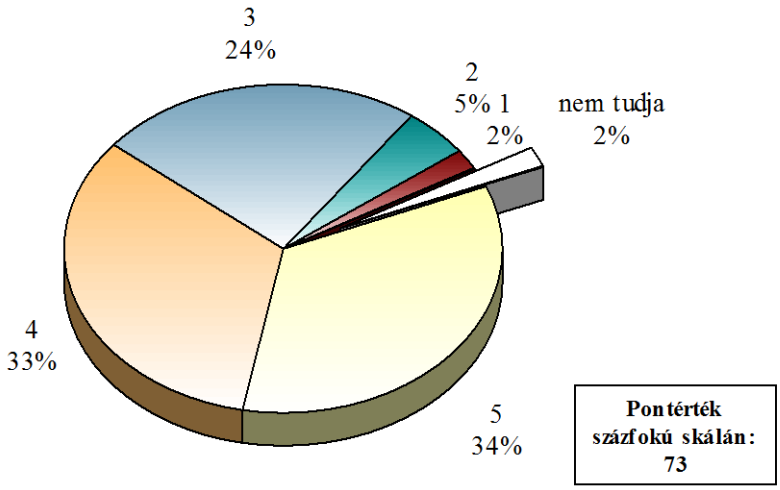
Kérdés: Véleménye szerint melyek az Ön lakókörzetének legsúlyosabb problémái?

31. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
utak állapota	199
munkahelyek hiánya	98
egészségügy helyzete	23
csatorna állapota, hiánya	16
kulturális-szórakozási lehetőségek hiánya	11

A helyi rendőrség munkájáról

(2006)

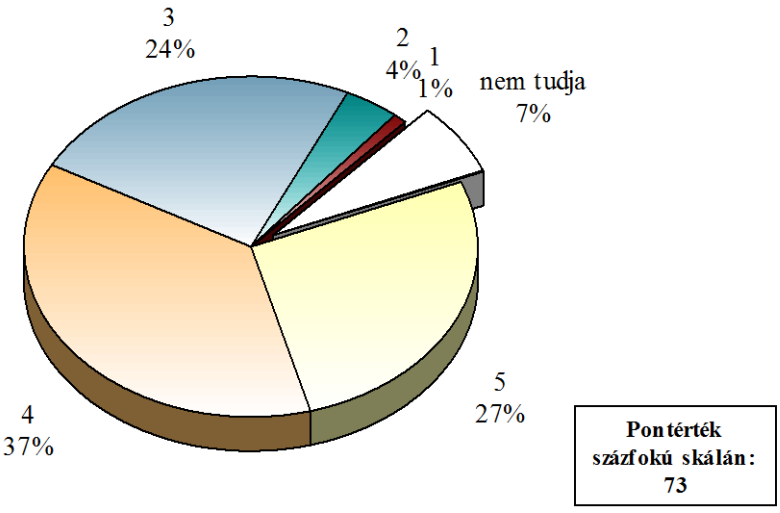

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ha a helyi rendőrség munkáját iskolai osztályzatokkal kellene értékelnie, akkor hányast adna?

32. ábra

A Polgárőrség munkájáról

(2006)

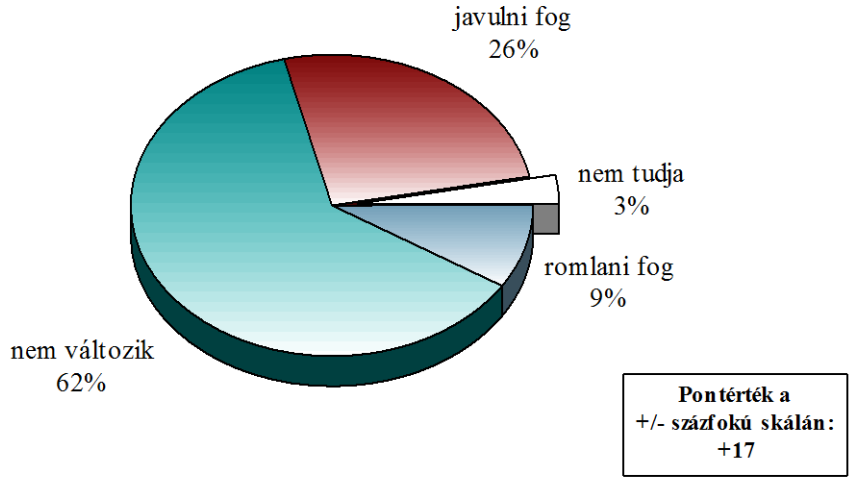

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: És ha az újraszervezett Polgárőrség munkáját iskolai osztályzatokkal kellene értékelnie, akkor hányast adna?

33. ábra

A közbiztonság helyzete a közeljövőben

(2006)

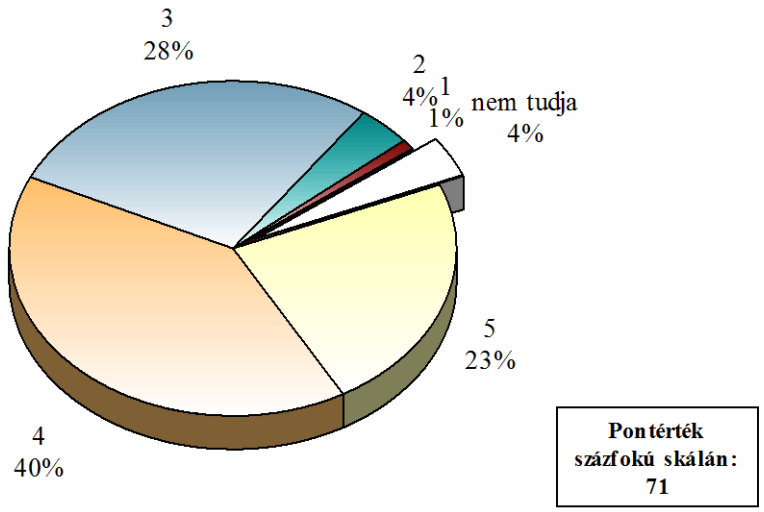

Kérdés: Ön szerint a közeljövőben Zircen hogyan alakul a közbiztonság?

34. ábra

A Városüzemeltetési Kht működése

(2006)

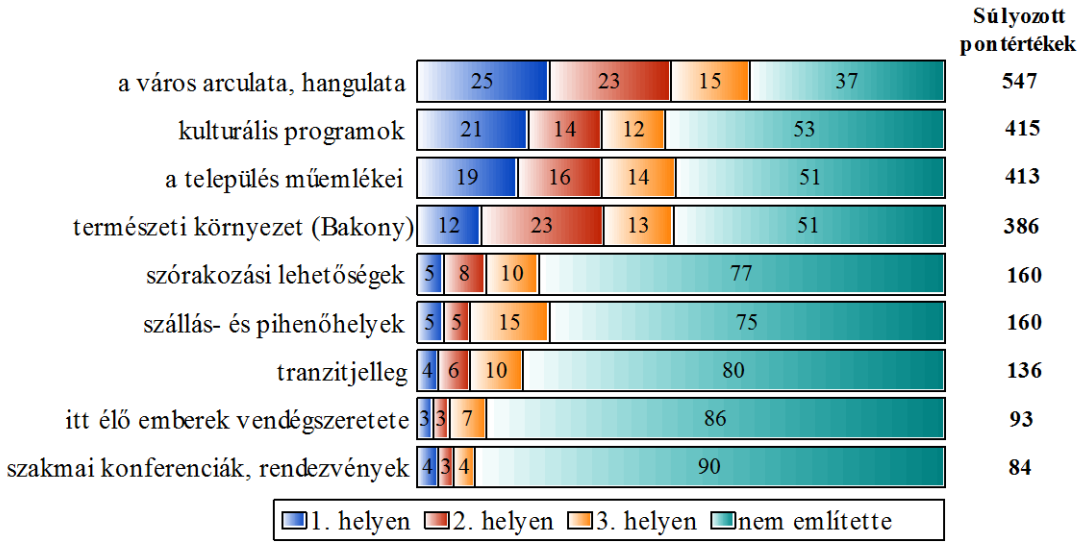

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön a Városüzemeltetési Kht. működésével?

35. ábra

Fejlesztendő idegenforgalmi adottságok Zircen

(2006)

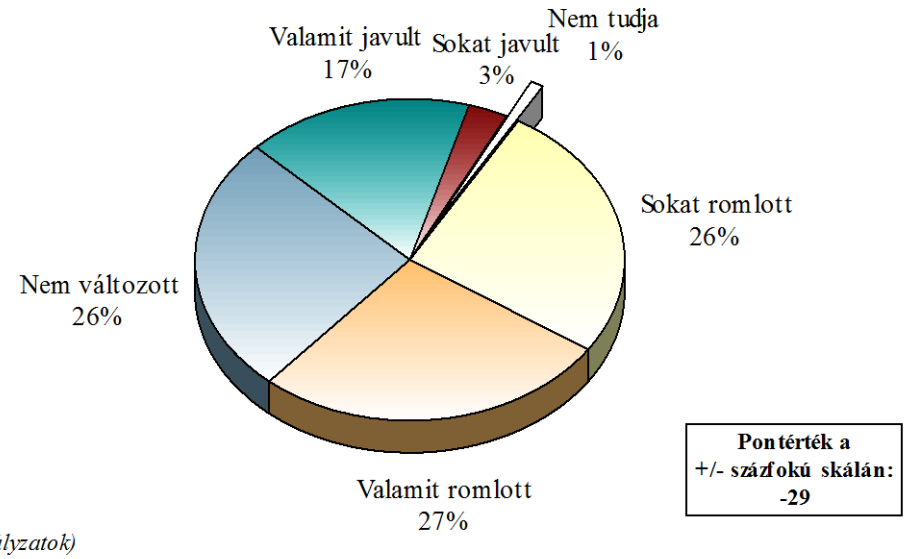

Kérdés: Ön szerint melyek Zirc leginkább fejlesztendő idegenforgalmi adottságai? Jelölje meg a legfontosabb hármat!

36. ábra

A foglalkoztatás helyzete

(2006)

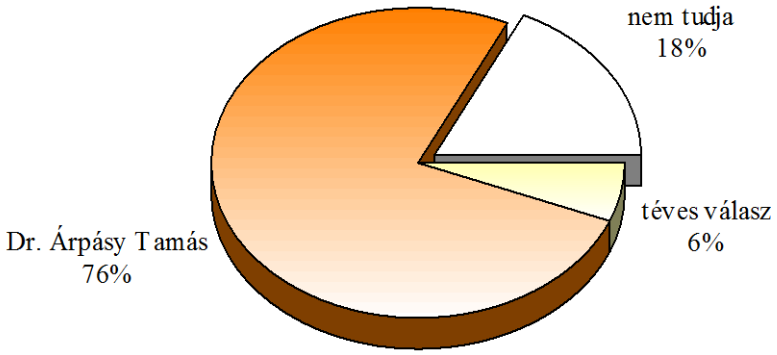

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön szerint 2002 óta hogyan alakult Zircen a foglalkoztatás?

37. ábra

IV. VÁROSHÁZI, HIVATALI TELJESÍTMÉNYEK

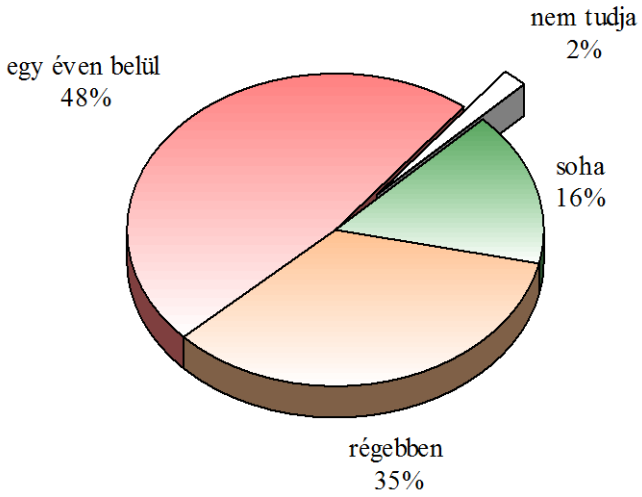
A jegyző ismertsége
(2006)

Kérdés: Meg tudja mondani, hogy ki a városi önkormányzat jegyzője?

38. ábra

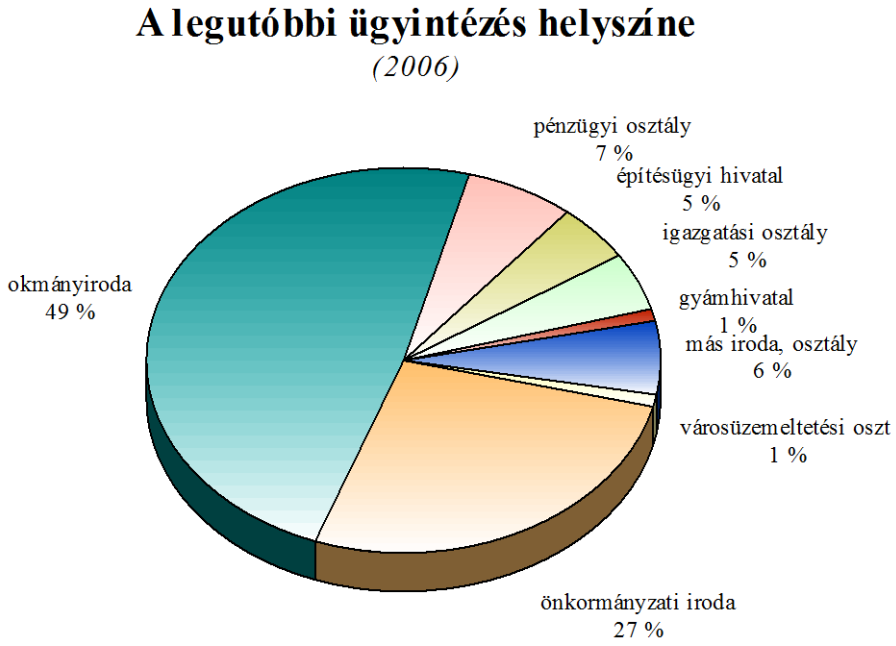
A polgármesteri hivatal látogatottsága
(2006)

Kérdés: Legutóbb mikor fordult Ön a Polgármesteri Hivatal munkatársaihoz?

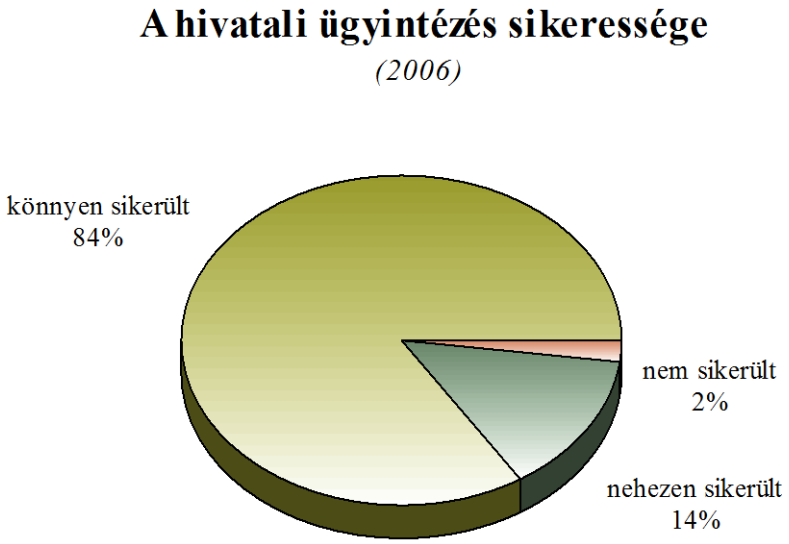
39. ábra

AZOK KÖRÉBEN, AKIK JÁRTAK MÁR A HIVATALBAN (N=332)

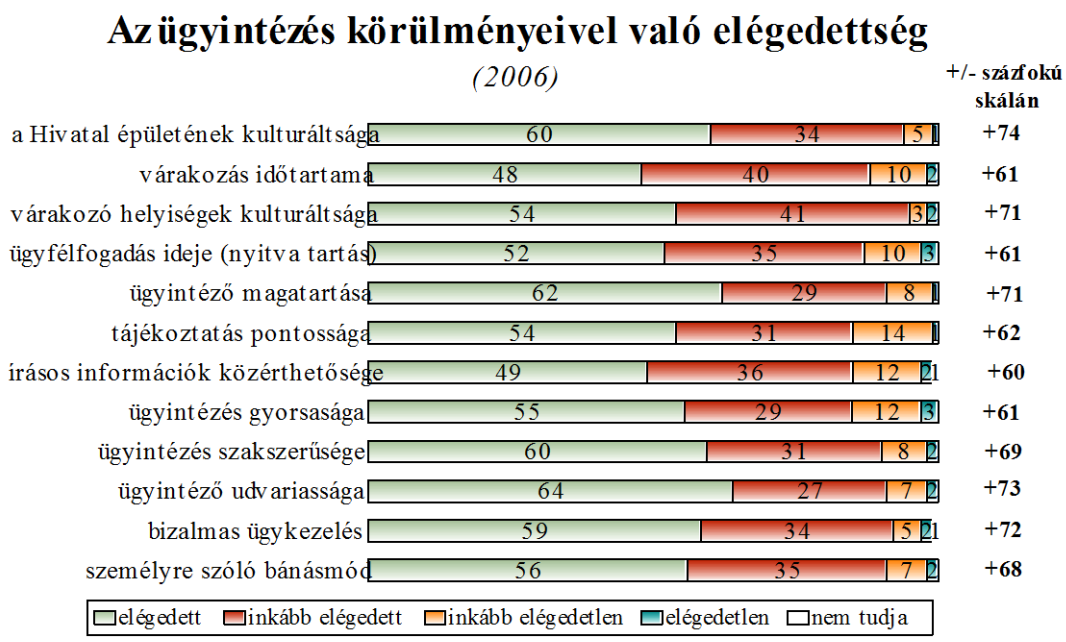
Kérdés: Legutóbb melyik irodában járt hivatalos ügyet intézni? N=328

40. ábra

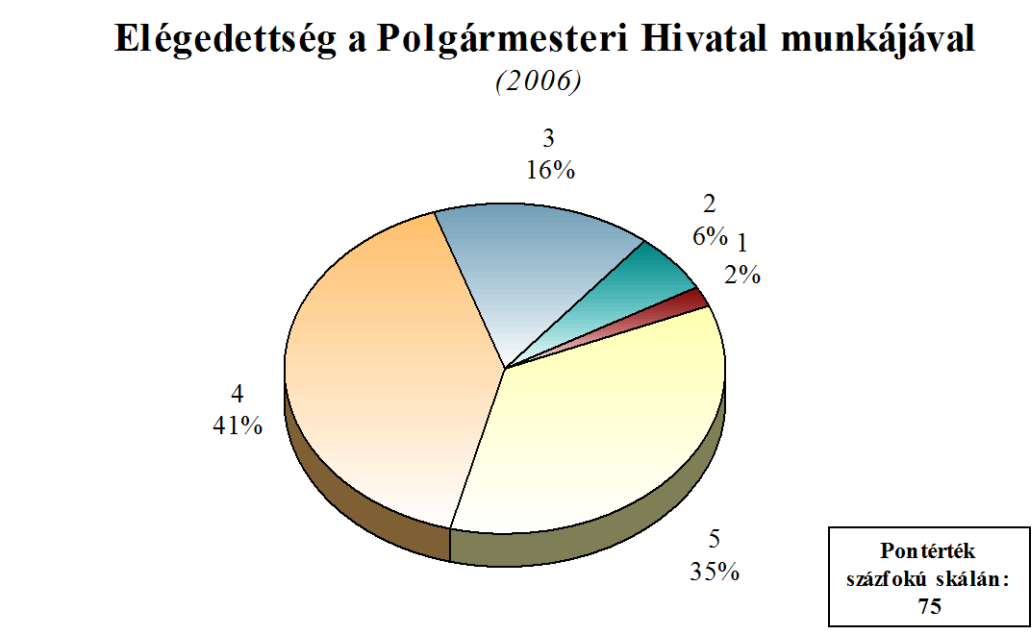
Kérdés: Legutolsó hivatali ügyét Ön hogyan tudta elintézni? N=332

41. ábra

Kérdés: Az ügyintézés során elégedett volt vagy nem volt elégedett a .....?
N= 332 (+100 = elégedett, -100 = elégedetlen)

42. ábra

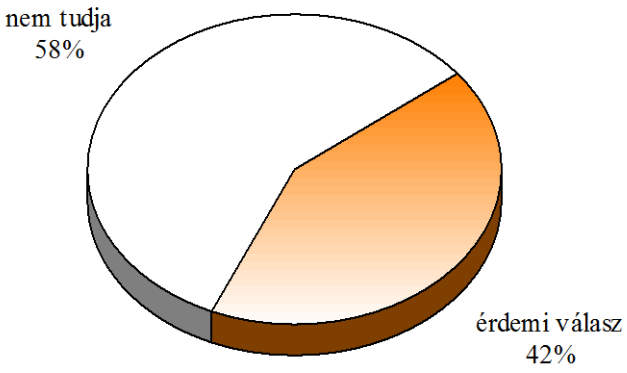

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Általában mennyire elégedett a Polgármesteri Hivatal munkájával?

43. ábra

Az ügyintézés javítása

(2006)

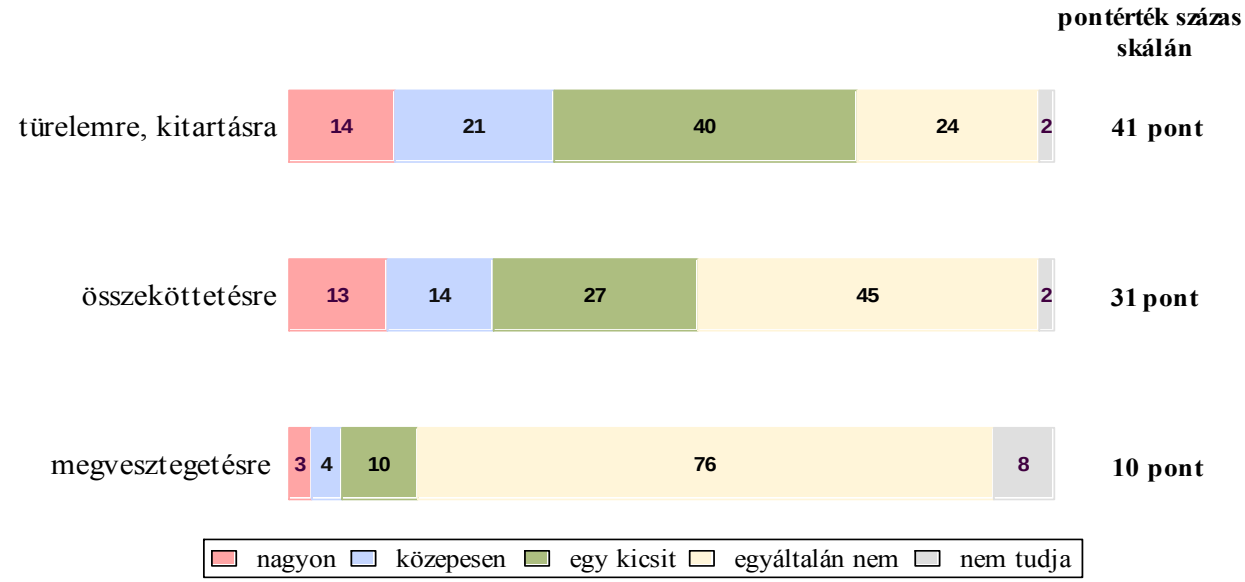
Kérdés: Ön szerint mivel és hogyan lehetne jobbá, hatékonyabbá tenni a hivatali ügyintézést?

44. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
ügyintézők magatartásának javítása	18
hivatali idő bővítése	17
gyorsabb ügyintézés	16
több szakértelem	16
létszámcsökkentés	13
időpont egyeztetés	12

A hivatali ügyintézés feltétele

(2006)

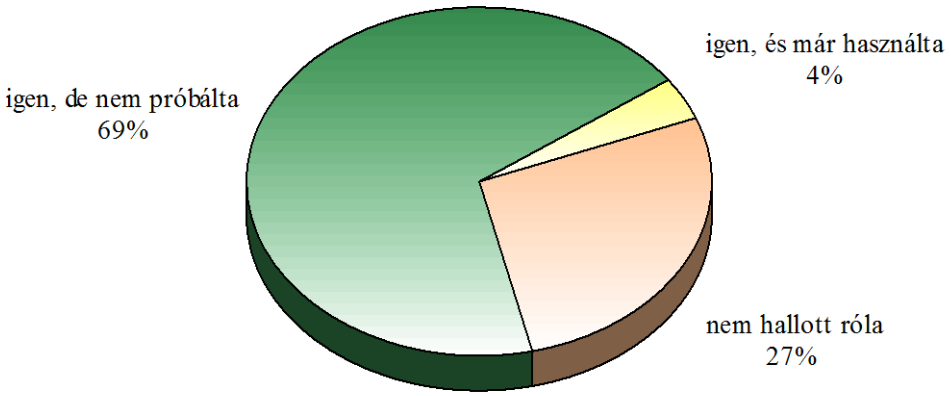

Kérdés: Véleménye szerint ahhoz, hogy valamit elintézzen az ember a Városházán, mennyire van szükség…?

45. ábra

Ügyintézéssel kapcsolatos információk Interneten

(2006)

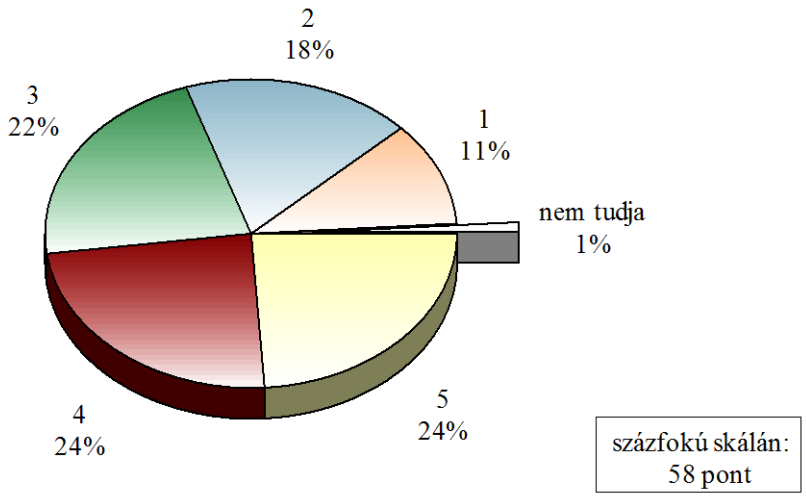

Kérdés: Ön hallott már arról, hogy hivatalos ügyintézéssel kapcsolatos információkat már elérhet Interneten keresztül is?

46. ábra

Nyilvános ügyfélterminál szükségessége

(2006)

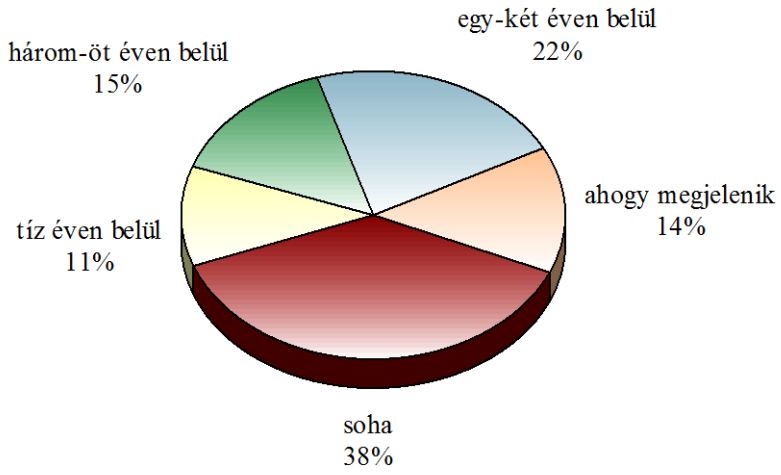

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön mennyire érzi szükségesnek azt, hogy a Polgármesteri Hivatal nyilvános ügyfél-terminálon is elérhetővé tegye a hivatali ügyintézéshez szükséges dokumentumokat, információkat?

47. ábra

Prognózis interneten való hivatalos ügyintézésre

(2006)

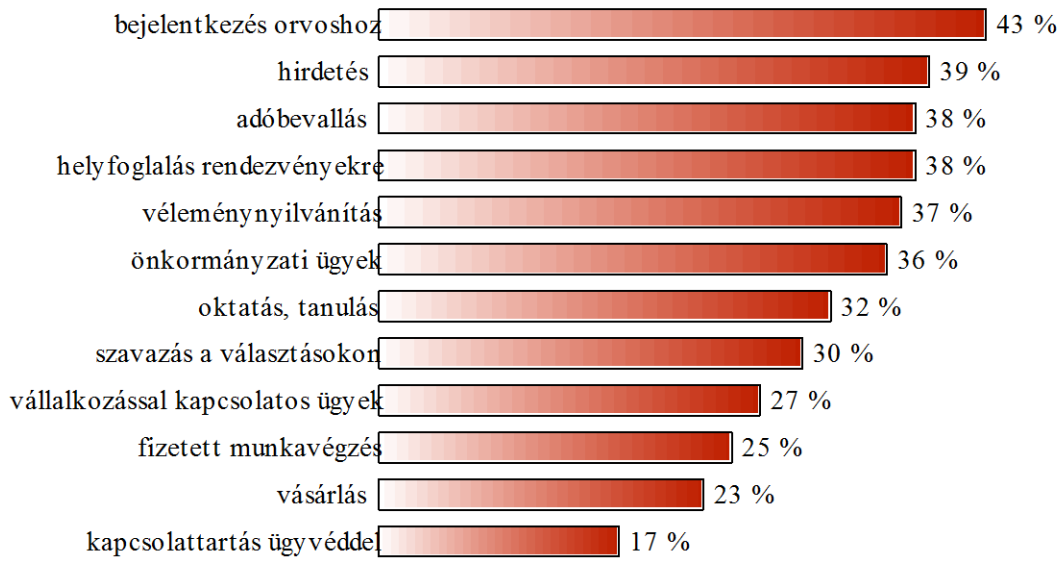

Kérdés: Mikor látja lehetőségét annak, hogy Ön Interneten intézze hivatalos ügyeit? N=383

48. ábra

Interneten intézendő ügyek típusai

(2006)

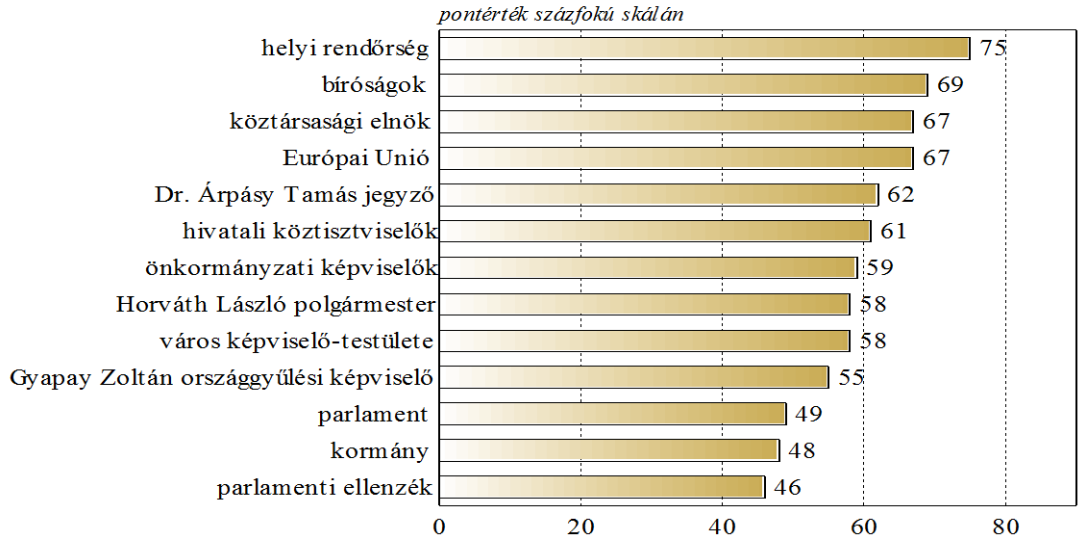
Kérdés: Ha Önnek lehetősége lenne az Internetes ügyintézésre, akkor milyen ügyeit intézné Interneten?

49. ábra

V. POLGÁRMESTER - KÉPVISELŐK - TESTÜLET

Közéleti szereplők iránt érzett bizalom

(2006)

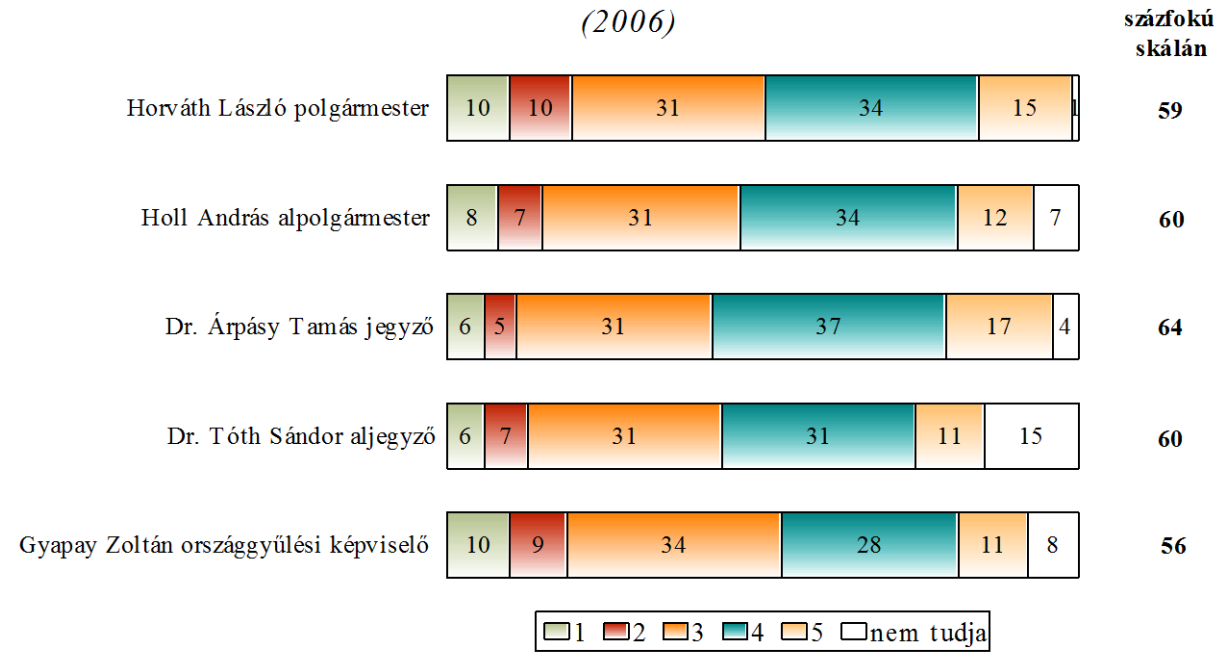

(iskolai osztályzatok alapján számolt pontértékek)
Kérdés: Kérem, mondja meg, hogy mennyire bízik bennük?

50. ábra

Rokonszenv-sorrend

(2006)

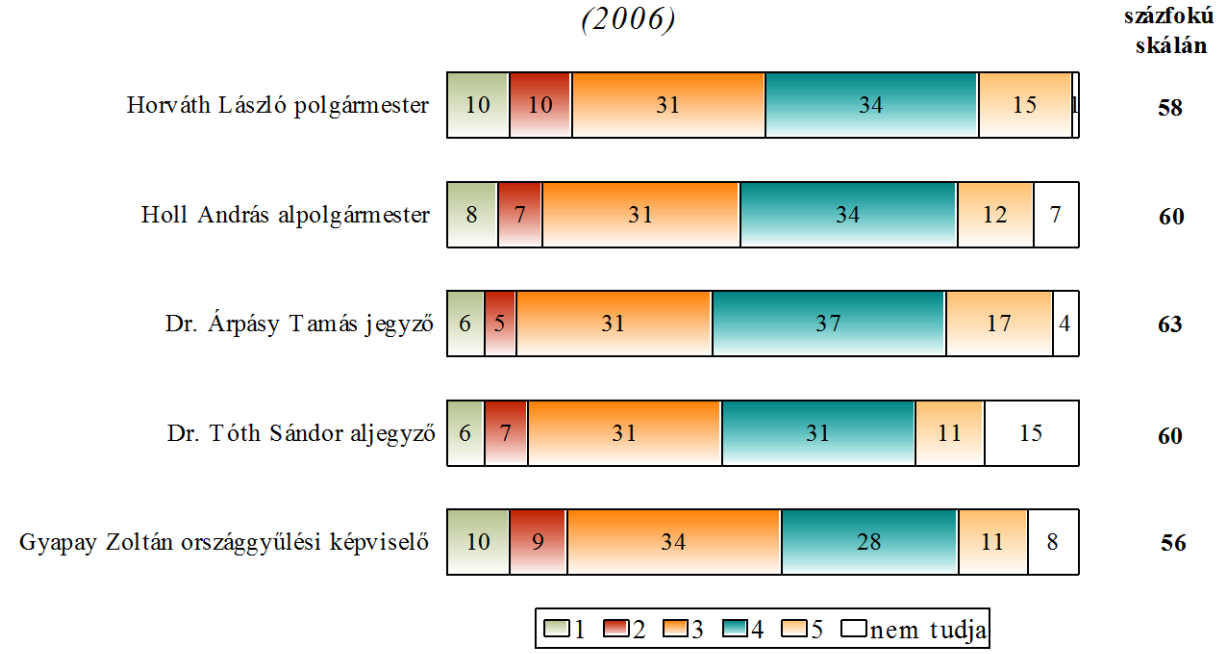

Kérdés: Mennyire rokonszenves Önnek .....?

51. ábra

Tevékenységgel való elégedettség

(2006)

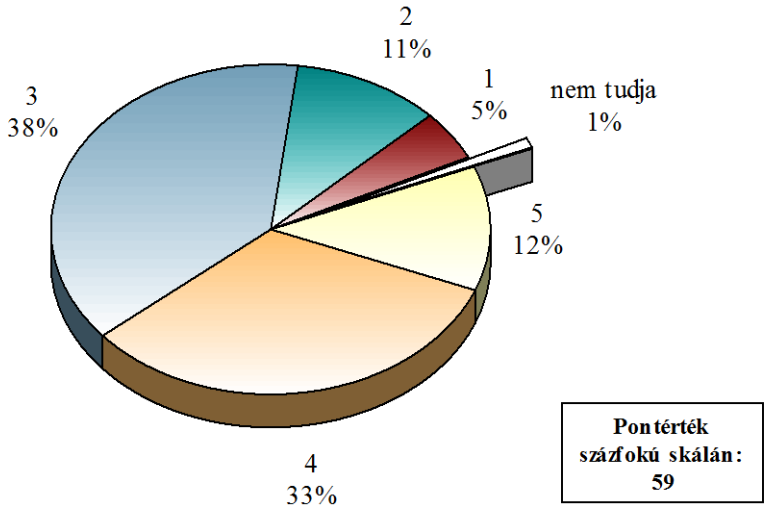

Kérdés: Mennyire elégedett Ön … munkájával?

52. ábra

A polgármester és a testület együttműködéséről

(2006)

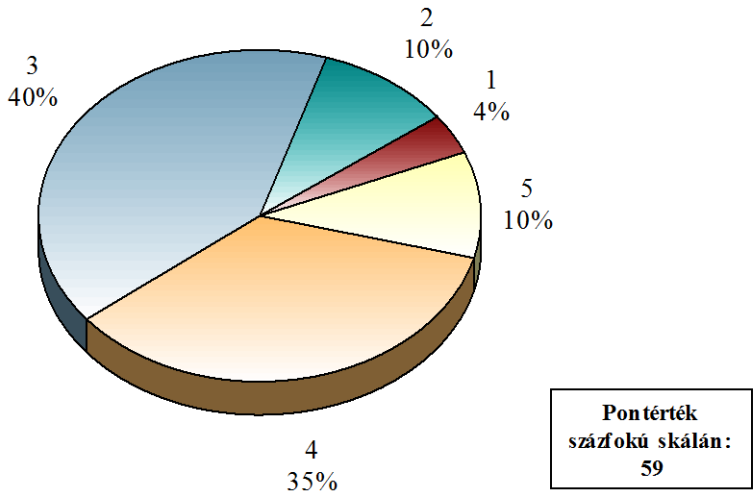

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön Horváth László polgármester és a képviselő-testület együttműködésével?

53. ábra

A képviselő-testület munkájával való elégedettség

(2006)

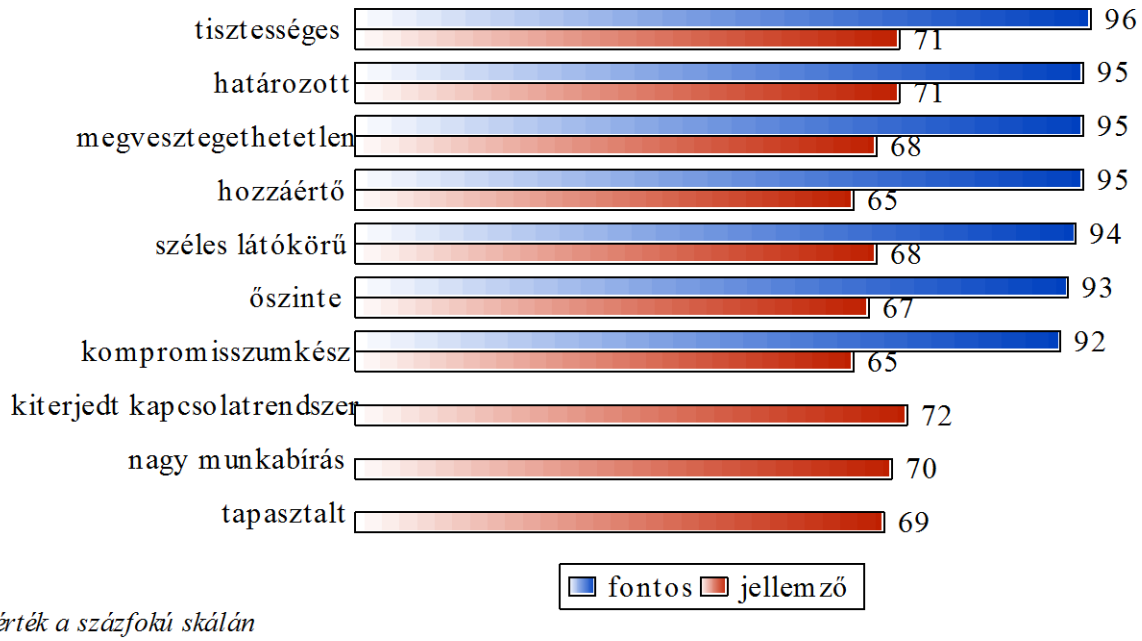

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön a képviselő-testület munkájával?

54. ábra

Polgármesteri tulajdonságok

(2006)

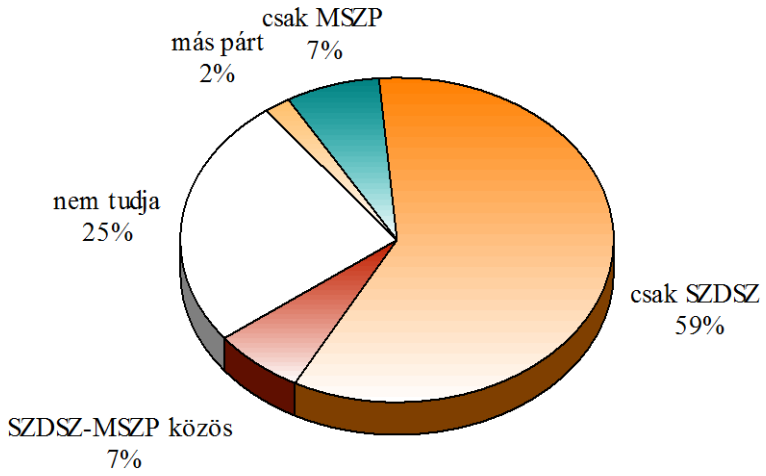

pontérték a százfokú skálán
Kérdés 1: Mennyire fontos, hogy a város polgármestere … legyen?
Kérdés 2: A felsorolt tulajdonságok mennyire jellemzőek Horváth László polgármesterre?

55. ábra

A polgármester pártállásának ismertsége

(2006)

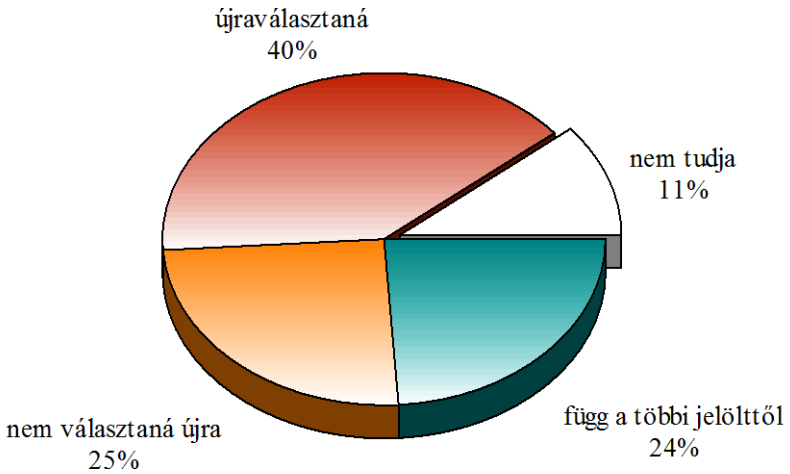

Kérdés: Meg tudja Ön mondani, milyen párt vagy pártok támogatásával indult az 2002. évi önkormányzati választásokon Horváth László polgármester?

56. ábra

A polgármester újraválasztási esélyei

(2006)

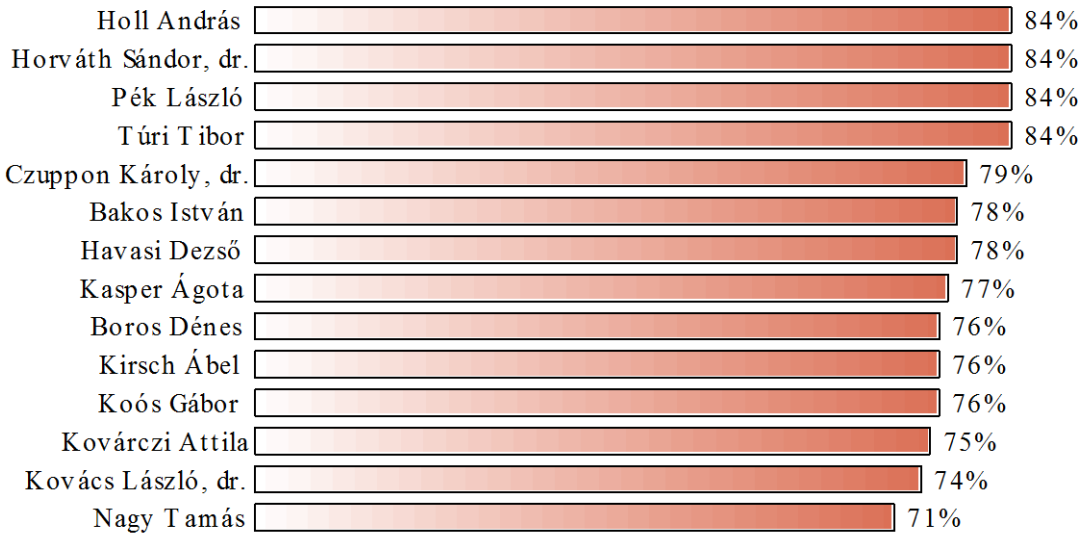

Kérdés: Ön újraválasztaná-e Horváth László polgármestert, ha jövő vasárnap lennének az önkormányzati választások?

57. ábra

Önkormányzati képviselők ismertsége

(2006)

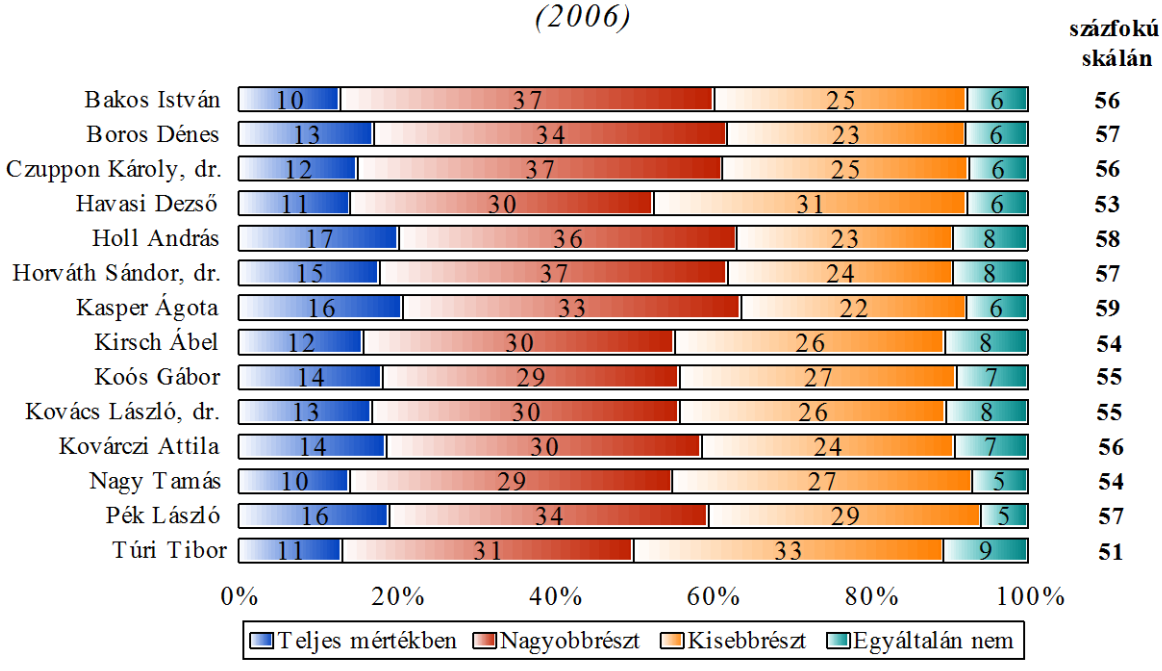

Kérdés: Ismeri-e az alábbi képviselőket?

58. ábra

Önkormányzati képviselők munkájával való elégedettség

(2006)

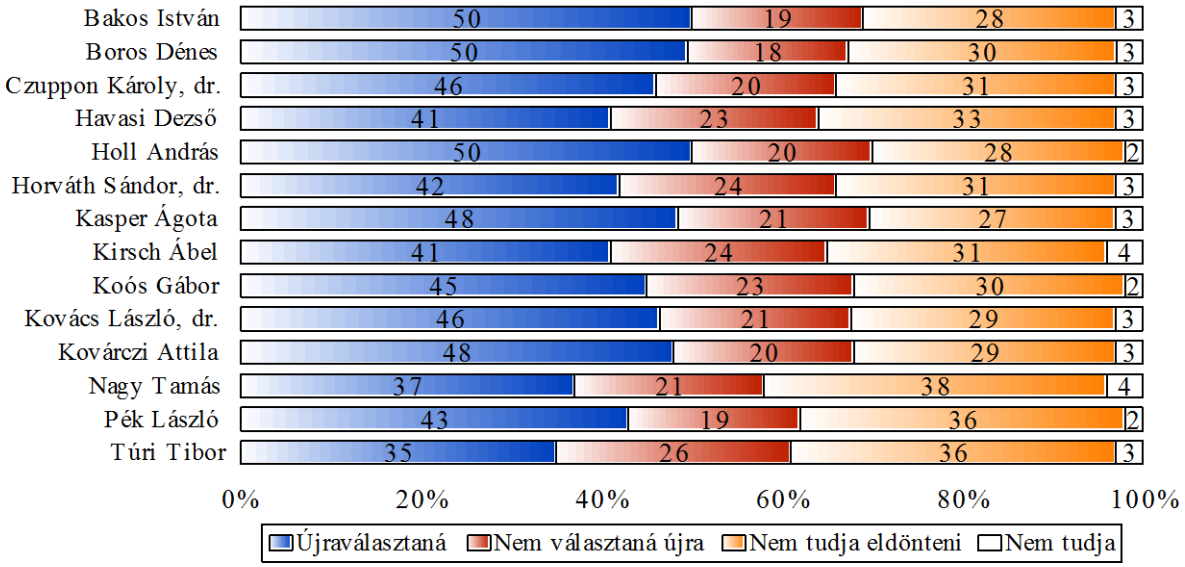

Kérdés: Ha ismeri, mennyire elégedett munkájával?

59. ábra

Önkormányzati képviselők újraválasztási esélyei

(2006)

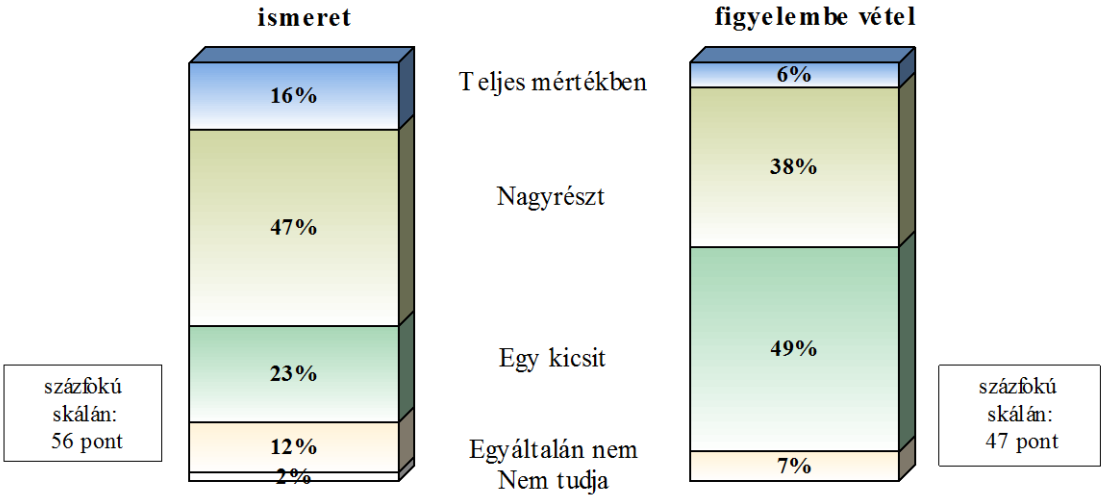

Kérdés: Kérem, mondja meg, a jelenlegi képviselő-testület tagjai közül Ön kit választana újra, ha jövő vasárnap lennének az önkormányzati választások?

60. ábra

A polgári akaratérvényesítés esélye

(2006)

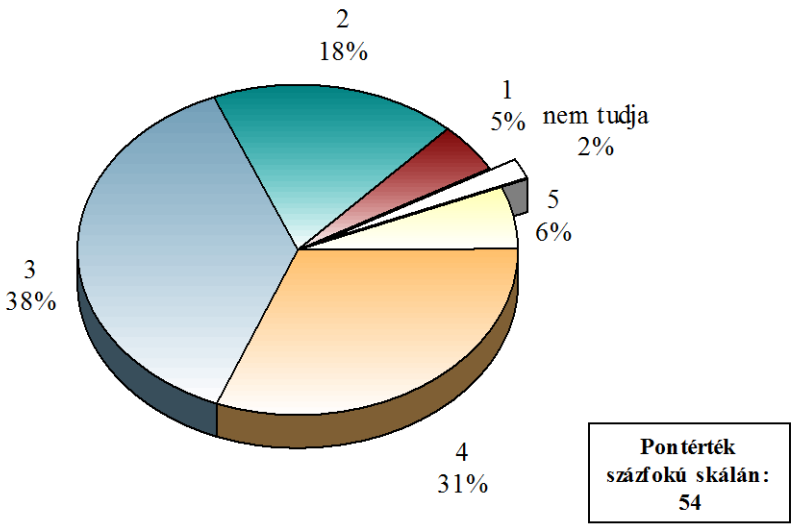

Kérdés: Ön szerint mennyire ismerik az önkormányzatnál, hogy mit szeretnének az itt élő polgárok? És a döntéseikben mennyire veszik figyelembe az emberek igényeit? (teljes mértékben - egyáltalán nem)

61. ábra

A polgármester helyi gazdaságfejlesztő munkája

(2006)

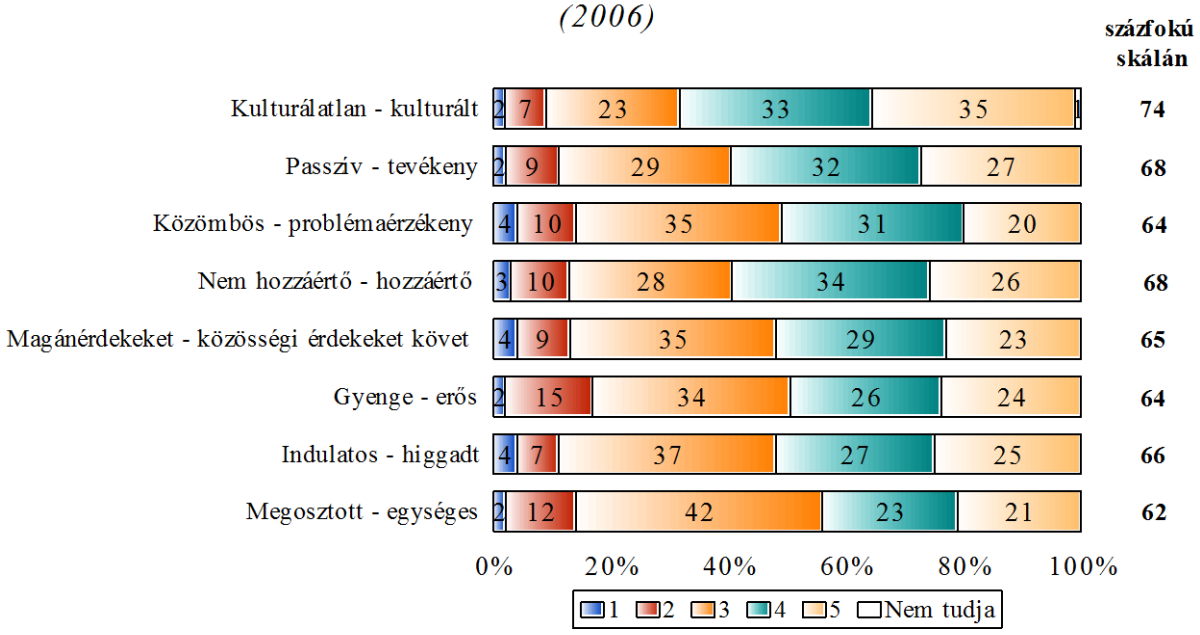

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön hogyan értékeli a polgármester helyi gazdaságfejlesztő munkáját?

62. ábra

A képviselő-testület jellemzői

(2006)

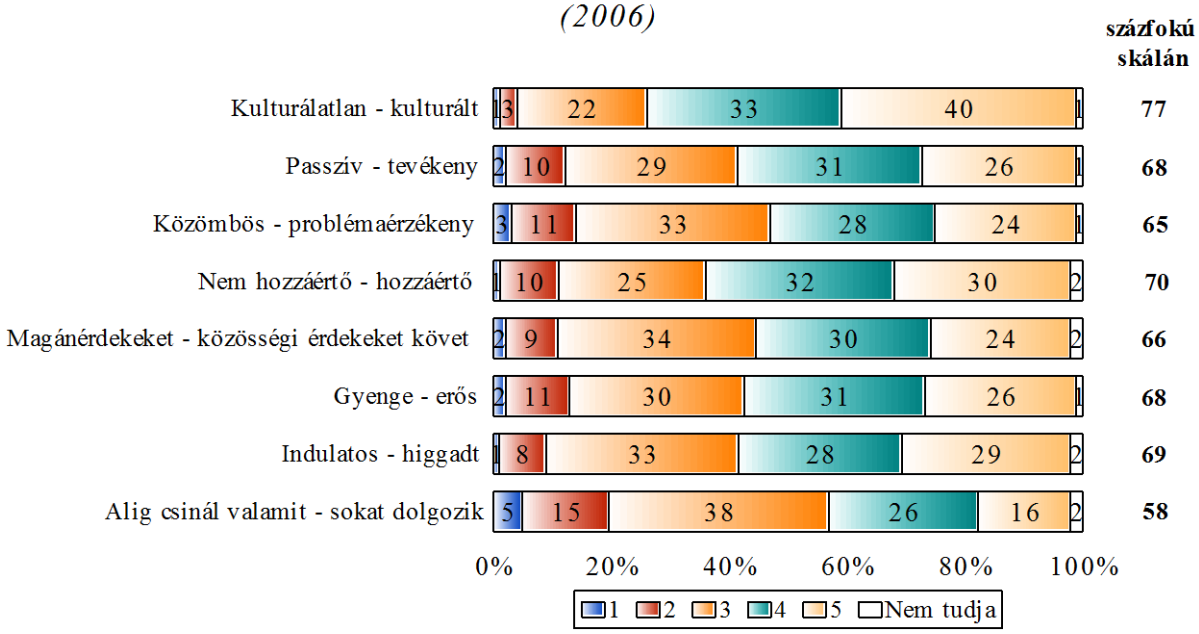

Kérdés: Jellemezze a város képviselő-testületét! (az 1-es, 2-es osztályzatok a negatív tulajdonságot, a 4-es, 5-ös a pozitív tulajdonságot jelölik; az 50 feletti pontérték pozitív jellemzés, az 50 alatti negatív)

63. ábra

A polgármester jellemzői

(2006)

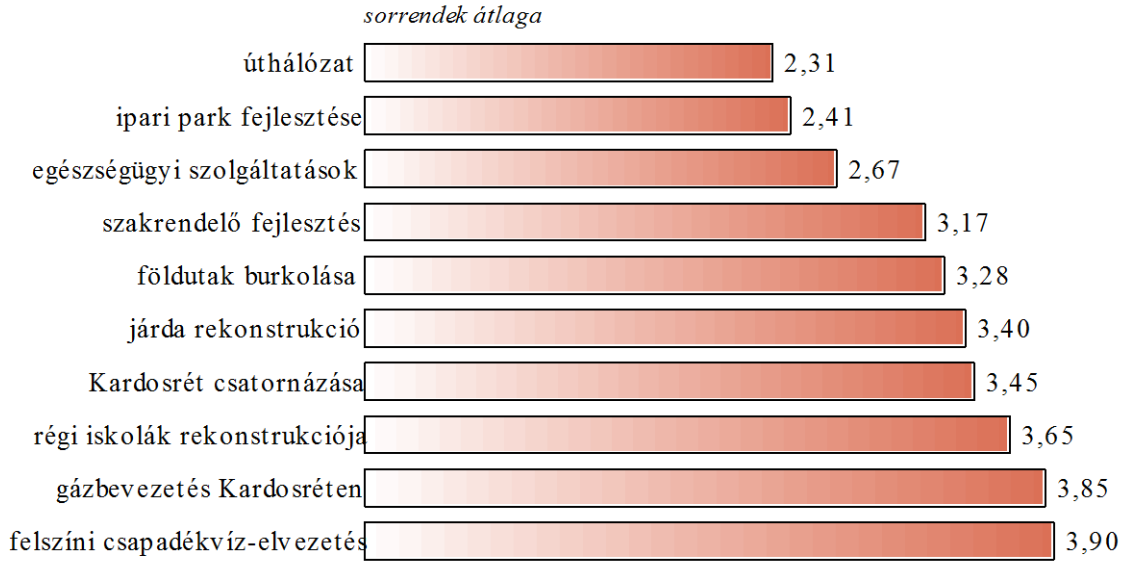

Kérdés: Jellemezze a polgármestert! (az 1-es, 2-es osztályzatok a negatív tulajdonságot, a 4-es, 5-ös a pozitív tulajdonságot jelölik; az 50 feletti pontérték pozitív jellemzés, az 50 alatti negatív)

64. ábra

A városfejlesztési terv legfontosebb tényezői

(2006)

(Minél alacsonyabb a sorrend átlaga, annál fontosabb fejlesztésről van szó)
Kérdés: Ön mit szeretne látni a 2006-os városfejlesztési tervben? Jelölje be az öt legfontosabb fejlesztési területet!

65. ábra

VI. TÁRSADALMI KÖZÉRZET

Elégedettség

(2006)

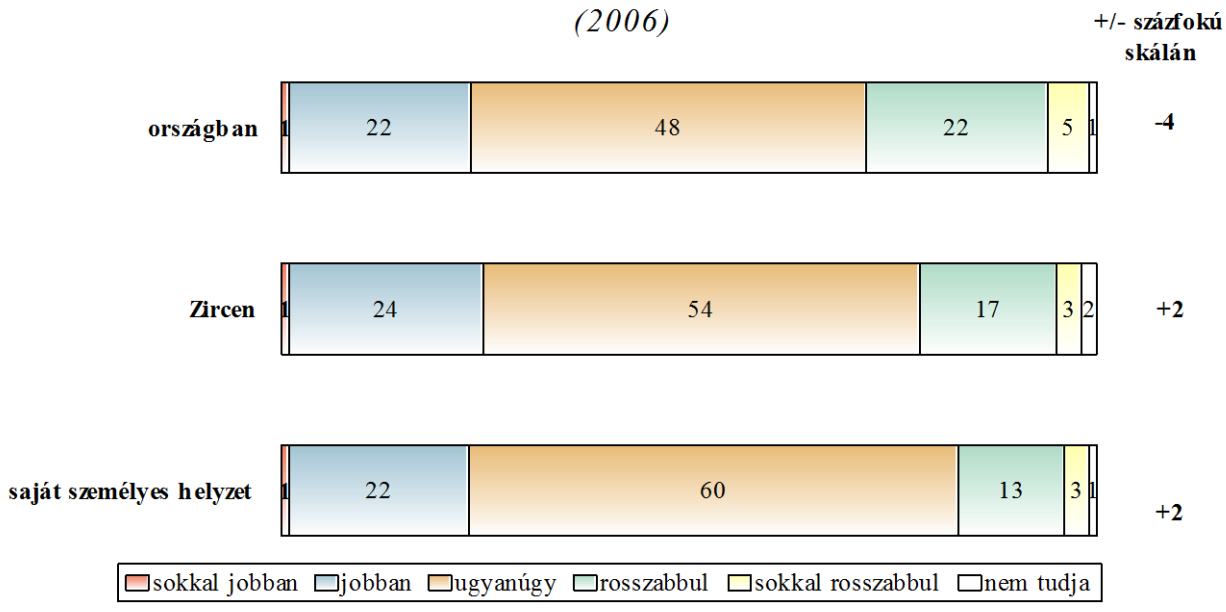

Kérdés: Mennyire elégedett Ön azzal, ahogy jelenleg mennek a dolgok...?

66. ábra

Elégedettség a korábbi időszakhoz viszonyítva

(2006)

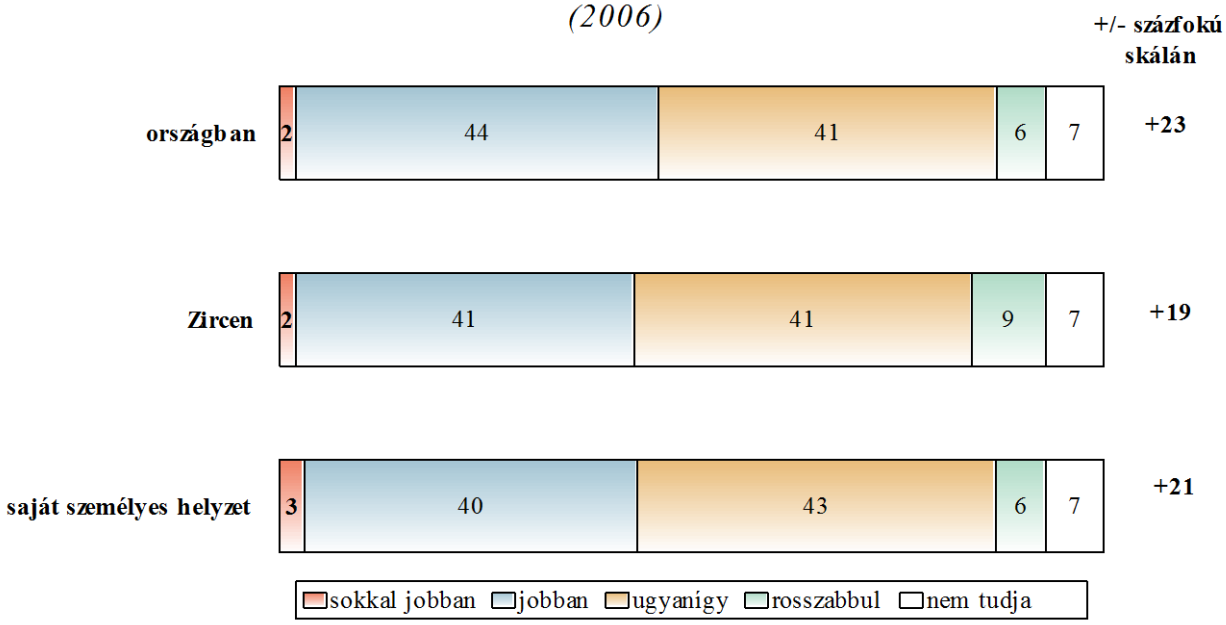

Kérdés: Kérem, most gondoljon az 1998-2002 közötti időszakra. Ön szerint az 1998-2002-es időszakhoz képest hogyan mennek most a dolgok ...?

67. ábra

A jövő megítélése

(2006)

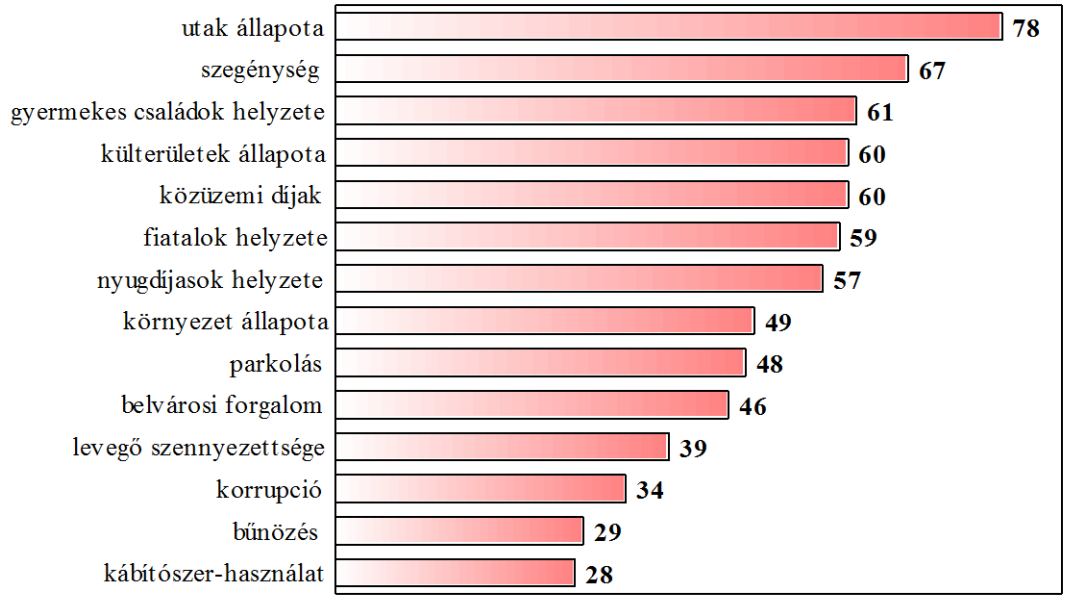

Kérdés: Ön szerint a mostani helyzethez képest négy év múlva hogyan mennek majd a dolgok …?

68. ábra

A városi problémák rangsora

(2006)

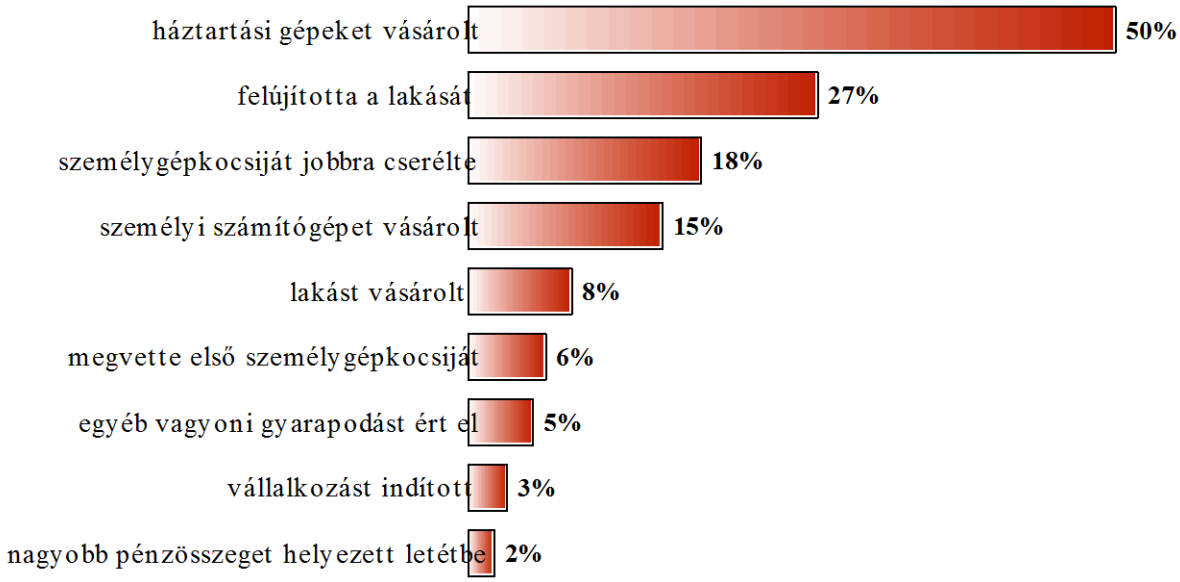

pontérték a százfokú skálán
Kérdés: Kérem, osztályozza az ötfokú skálán, hogy Ön szerint ezek a problémák mennyire súlyosak Zircen?

69. ábra

Vagyoni gyarapodás 2002 óta

(2006)

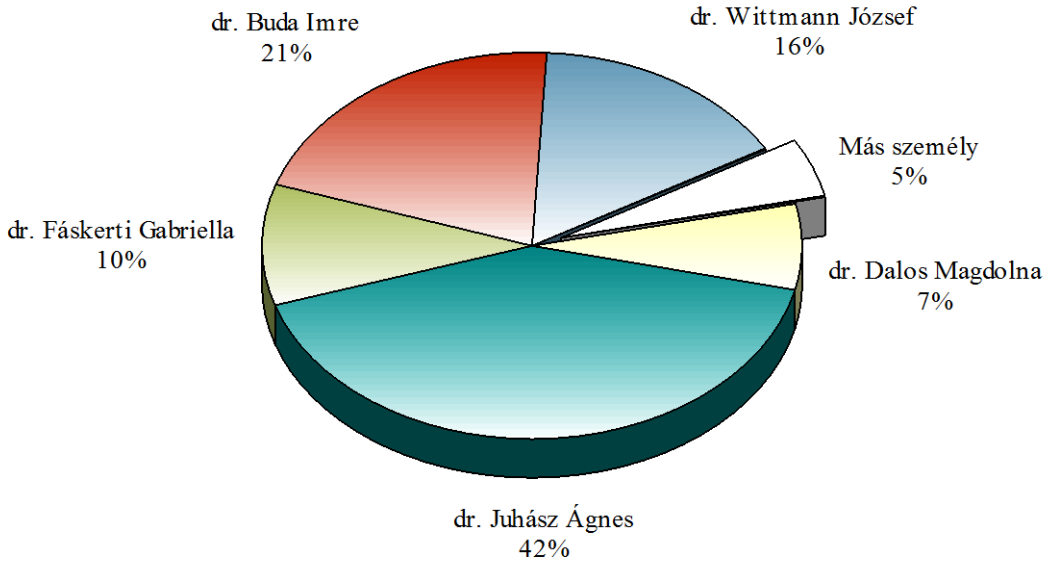

Az igen válaszok aránya
Kérdés: Az elmúlt négy évben, vagyis 2002 óta előfordult-e, hogy Ön és a családja...?

70. ábra

Családorvosok

(2006)

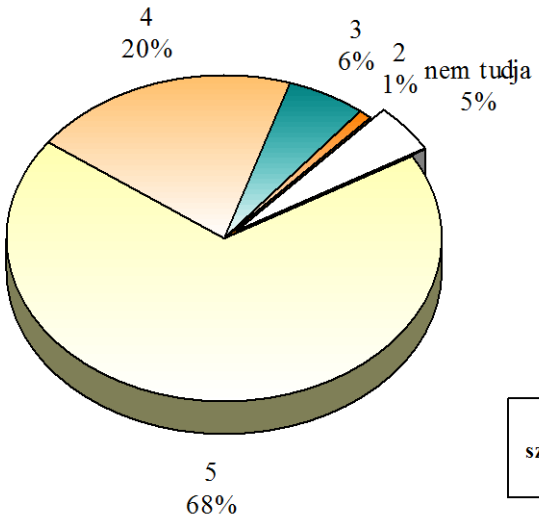

Kérdés: Ki az Ön családorvosa?

71. ábra

Elégedettség a háziorvos tevékenységével

(2006)

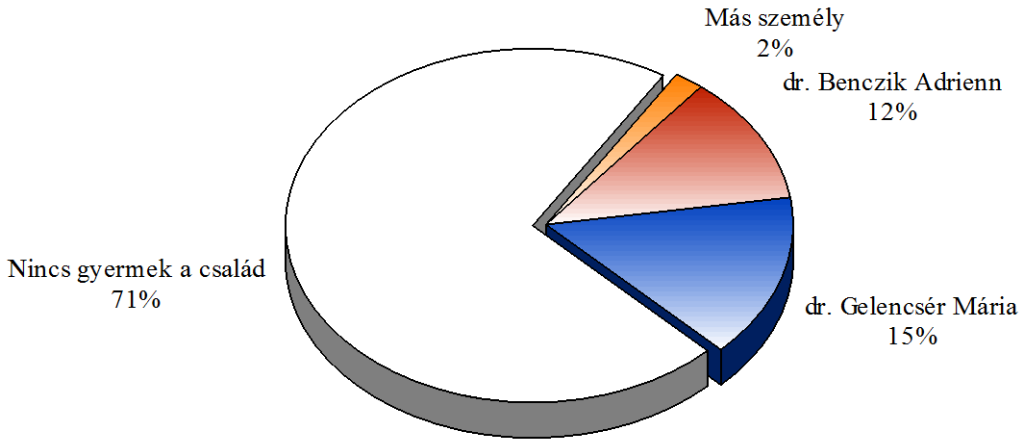

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Ön mennyire elégedett háziorvosa tevékenységével?

72. ábra

Gyermekorvosok

(2006)

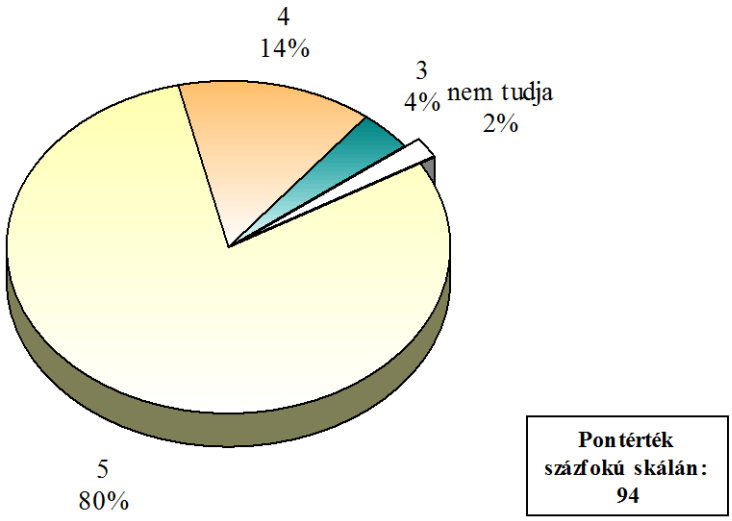

Kérdés: Ki az Ön családjának a gyermekorvosa?

73. ábra

Elégedettség a gyermekorvos tevékenységével

(2006)

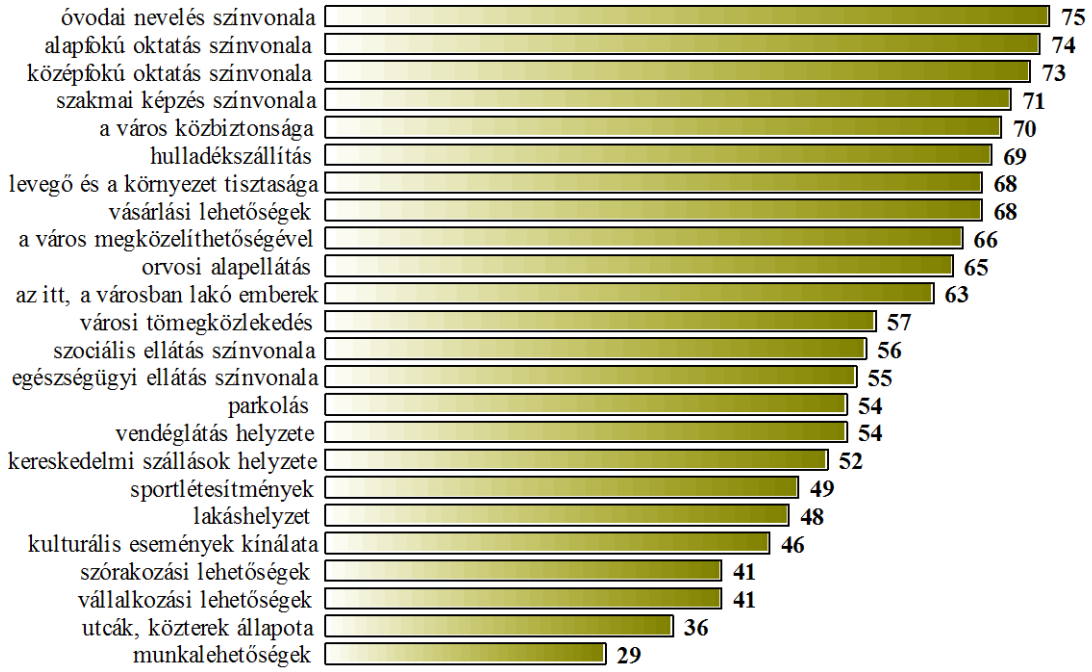

(iskolai osztályzatok; csak ha van gyermekorvosa a családnak!)
Kérdés: Ön mennyire elégedett gyermekorvosa tevékenységével? N=115

74. ábra

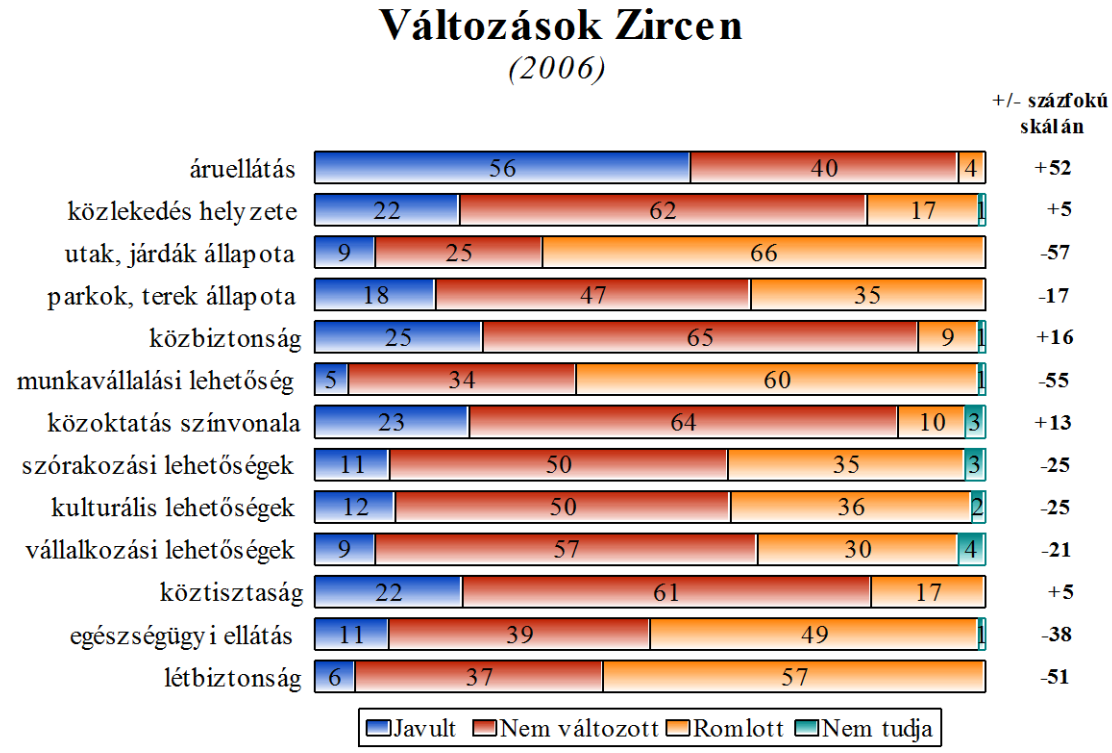
Városi szolgáltatások

(2006)

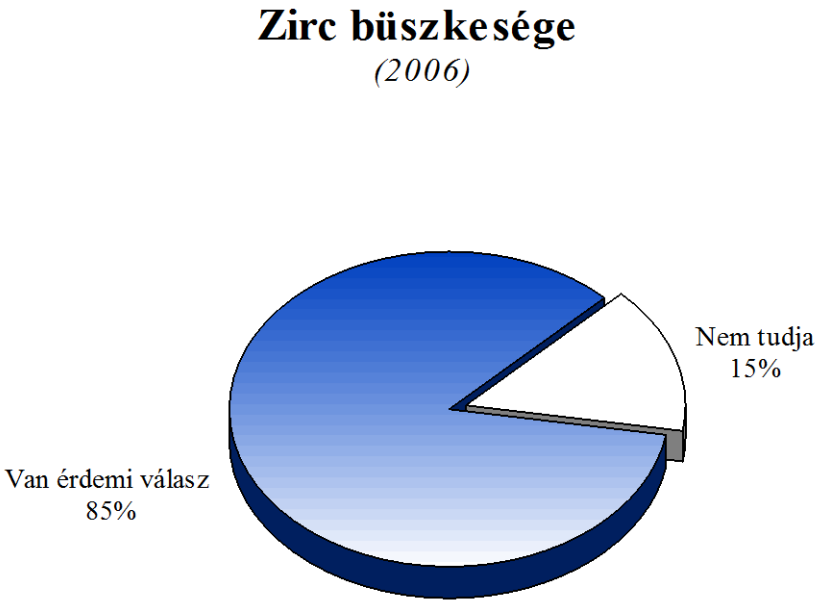
(pontértékek a százfokú skálán)
Kérdés: Kérem, mondja meg, hogy mennyire elégedett a városban az ...?

75. ábra

Kérdés: Ön szerint az alábbi területeken hogyan változott a helyzet Zircen 2002 óta?

76. ábra

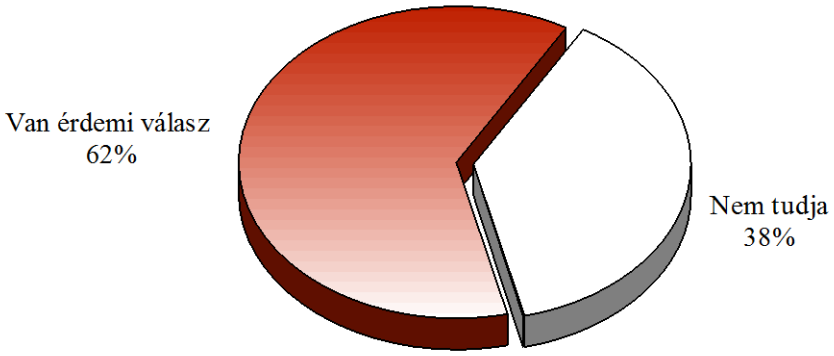

Kérdés: Elmondaná, hogy Ön mire büszke Zircen?

77. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
Arborétum	154
Apátság	136
múzeum	70
könyvtár	40
természeti adottságok	36
műemlékek	28
az egész városra	26

Zirc szégyene
(2006)

Kérdés: Elmondaná, hogy Ön mit szégyell Zircen?

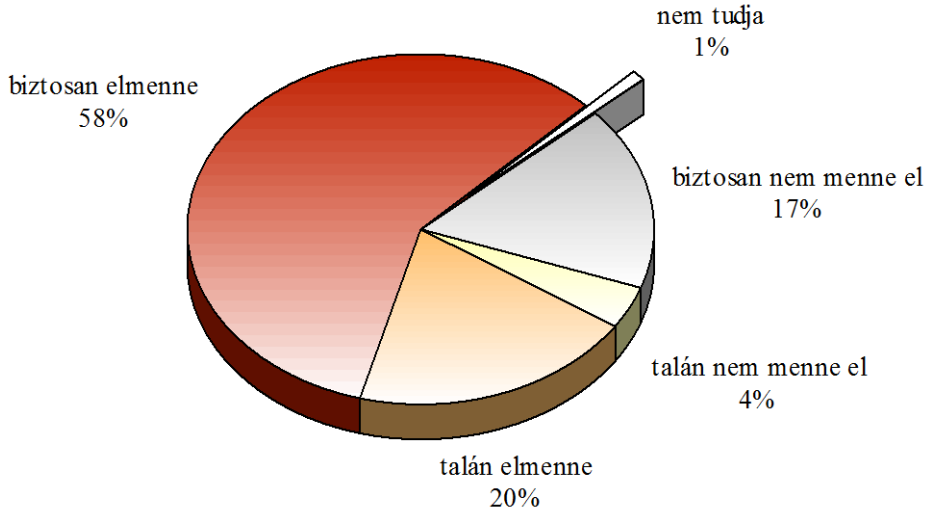
78. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Leggyakoribb érdemi válaszok	Említések száma
utak állapota	136
kórház állapota	12
köztisztaság	21
munkalehetőség hiánya	35
Mozi épülete	14
szórakozási lehetőség hiánya	13

VII. PÁRTOK ÉS PREFERENCIÁK

Választási hajlandóság parlamenti választáson

(2006)

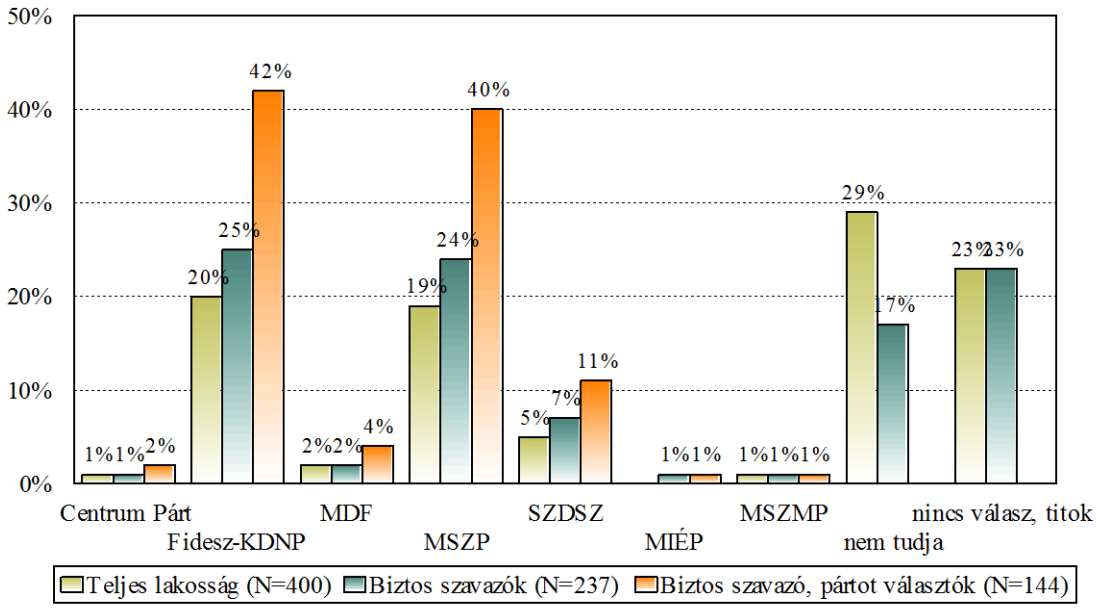

Kérdés: Ha jövő vasárnap lennének a parlamenti választások, Ön elmenne szavazni vagy nem menne el?

79. ábra

Pártpreferencia parlamenti választáson

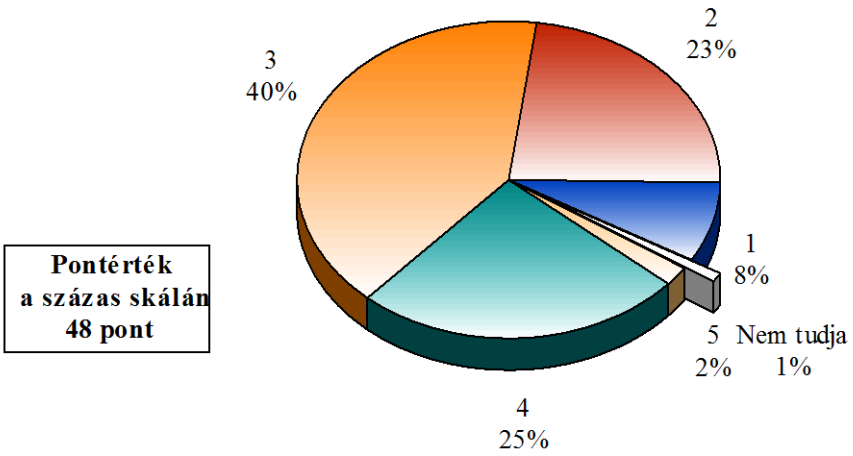
(2006)

Kérdés: (Ha mégis elmenne,) melyik pártra vagy pártlistára szavazna a jövő vasánapi parlamenti választáson?

80. ábra

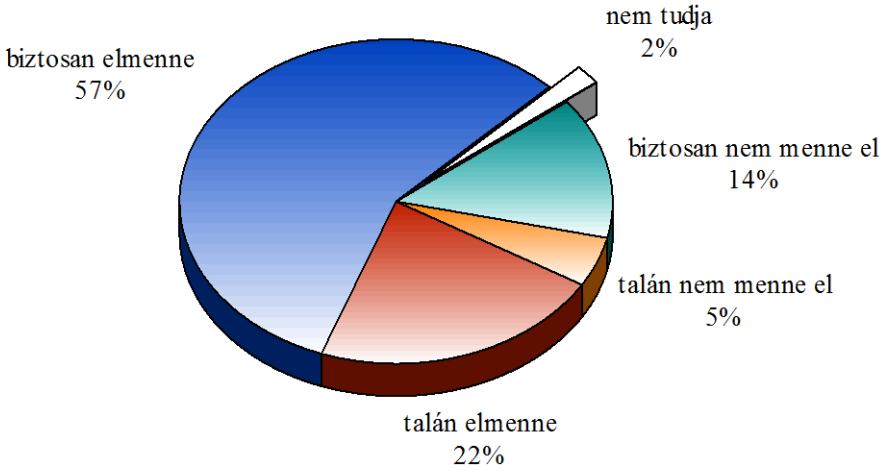
Elégedettség a kormány teljesítményével
(2006)

(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön a kormány 2002 óta végzett munkájával?

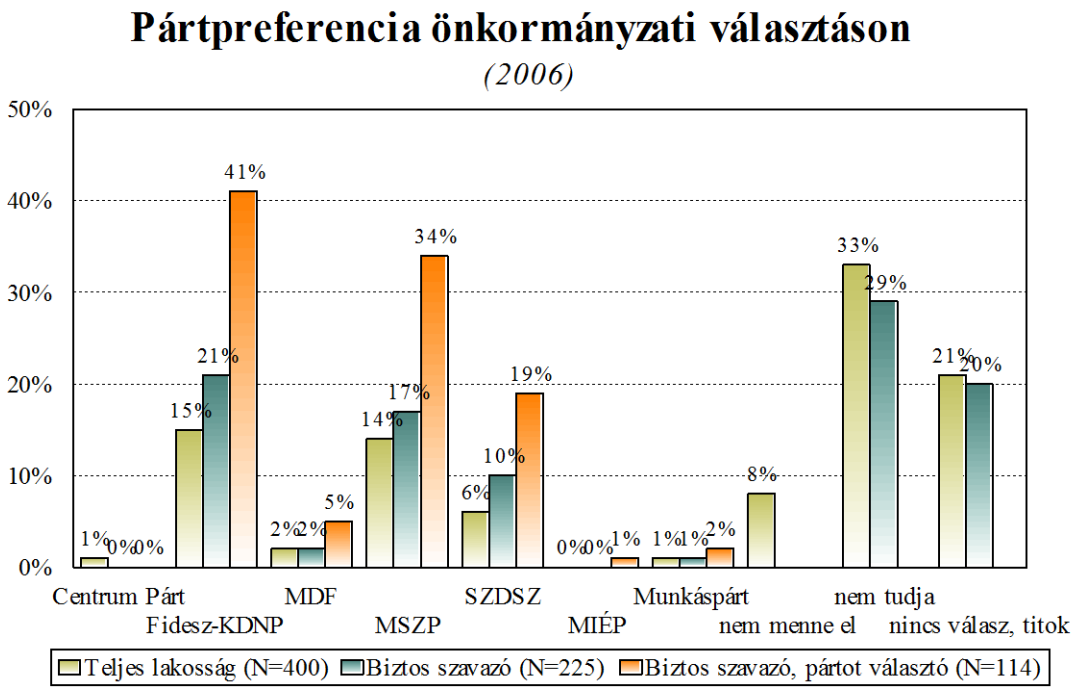
81. ábra

Választási hajlandóság önkormányzati választáson
(2006)

Kérdés: Ha jövő vasárnap lennének az önkormányzati választások, Ön elmenne szavazni vagy nem menne el?

82. ábra

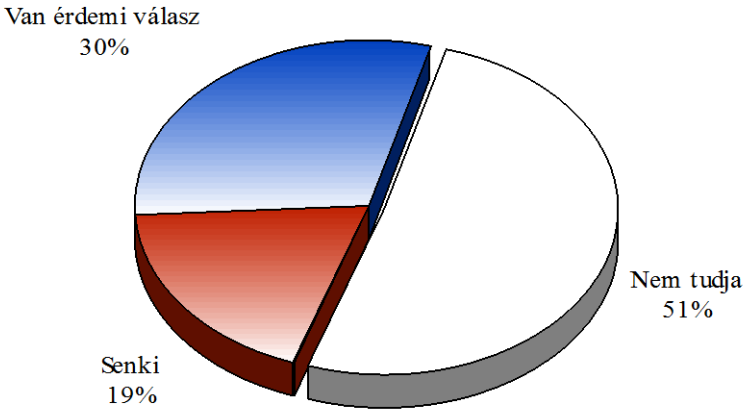

Kérdés: (Ha mégis elmenne,) melyik pártra vagy pártlistára szavazna a jövő vasánapi önkormányzati választáson?

83. ábra

Polgármesterségre alkalmas személy

(2006)

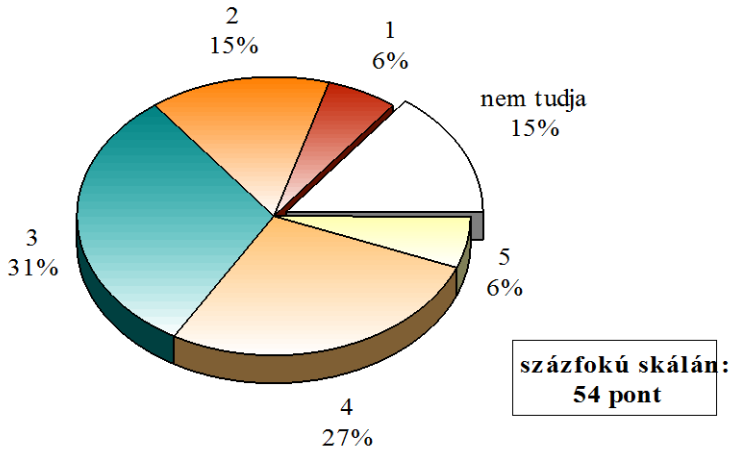
Kérdés: Meg tudna nevezni olyan személyt, aki alkalmas lenne arra, hogy a 2006-ban a város polgármestere legyen?

84. ábra

A nyitott kérdésre érkezett válaszok	
Név	Említések száma
Horváth László	80
Varga Tibor	15
Koós Gábor	8
Boros Dénes	5
Holl András	5
Havasi Dezső	3
ifj. Detre Ferenc	2
Czuppon Károly	2
Kovács László	2

Gyapay Zoltán országgyűlési képviselő munkája

(2006)

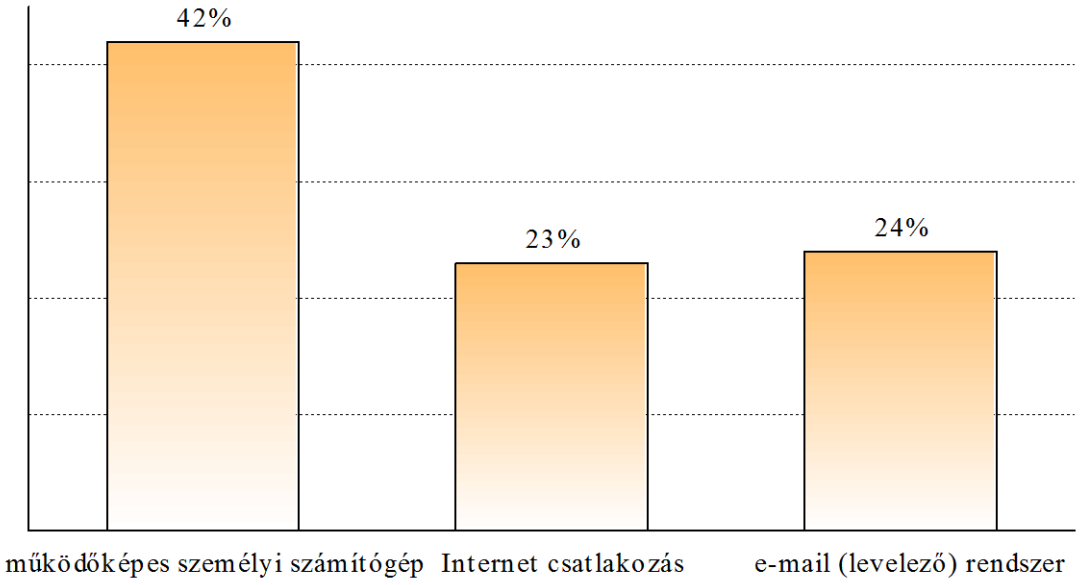
(iskolai osztályzatok)
Kérdés: Mennyire elégedett Ön az egyéni országgyűlési képviselő, Gyapay Zoltán munkájával?

85. ábra

VIII. E-KÖZIGAZGATÁS – INTERNET

A háztartások felszereltsége

(2006)

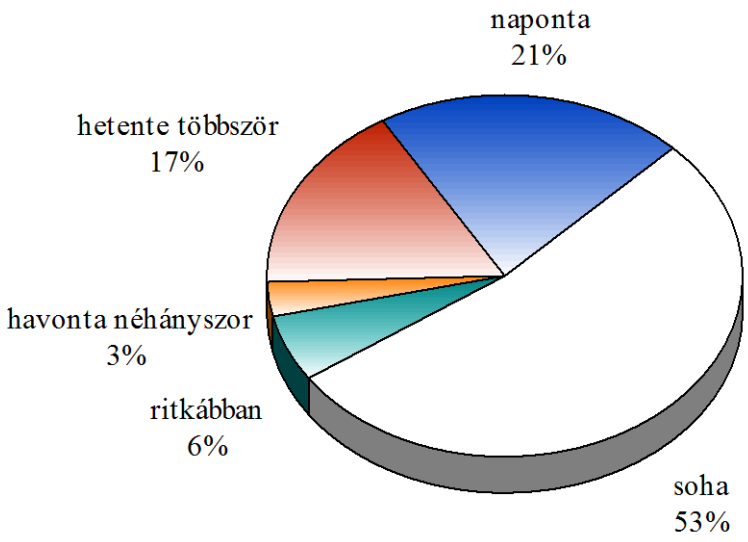

Felszerelt háztartások aránya
Kérdés: Kérem, mondja meg, hogy az Ön(ök) lakásában van-e...?

86. ábra

Számítógép-használat gyakorisága

(2006)

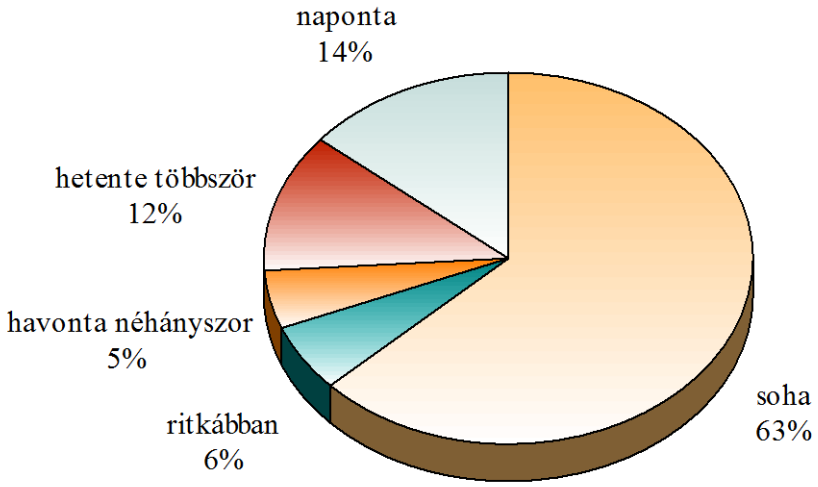

Kérdés: Milyen gyakran szokott Ön számítógépet használni otthon, munkahelyén vagy máshol?

87. ábra

Internet-használat gyakorisága

(2006)

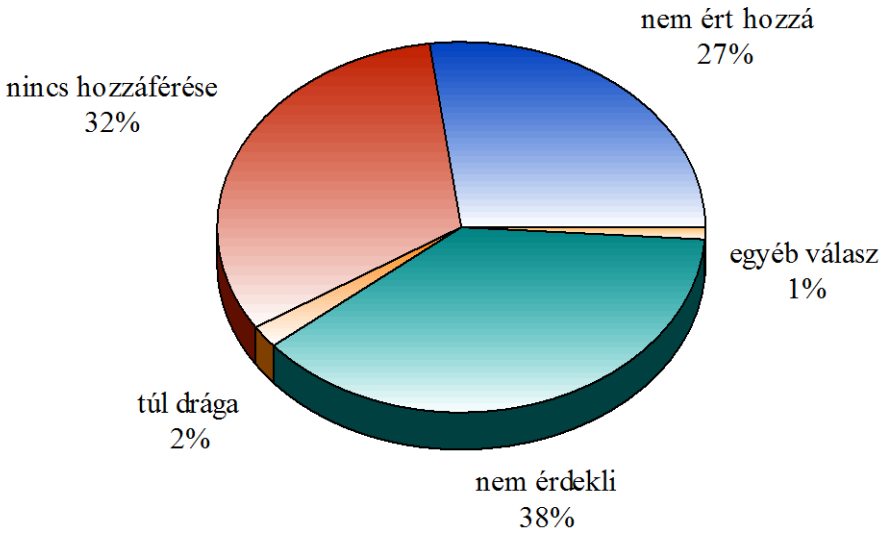
Kérdés: Milyen gyakran szokott Ön Internetezni a munkahelyén, otthon vagy máshol?

88. ábra

HA SOHA NEM HASZNÁL INTERNETET, N=247

Az Internet nem-hasz nálatának okai

(2006)

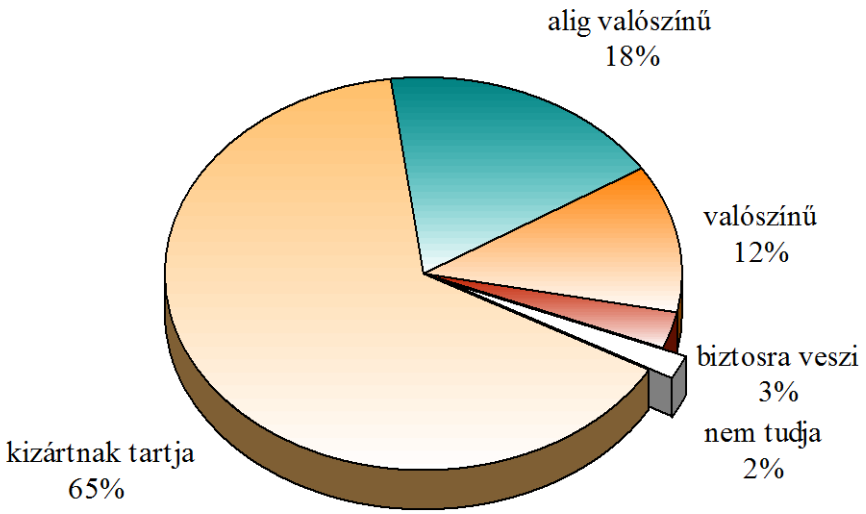

Kérdés: Megmondaná, kérem, hogy Ön miért nem használja az Internetet?

89. ábra

Az Internet-használat kilátásai

(2006)

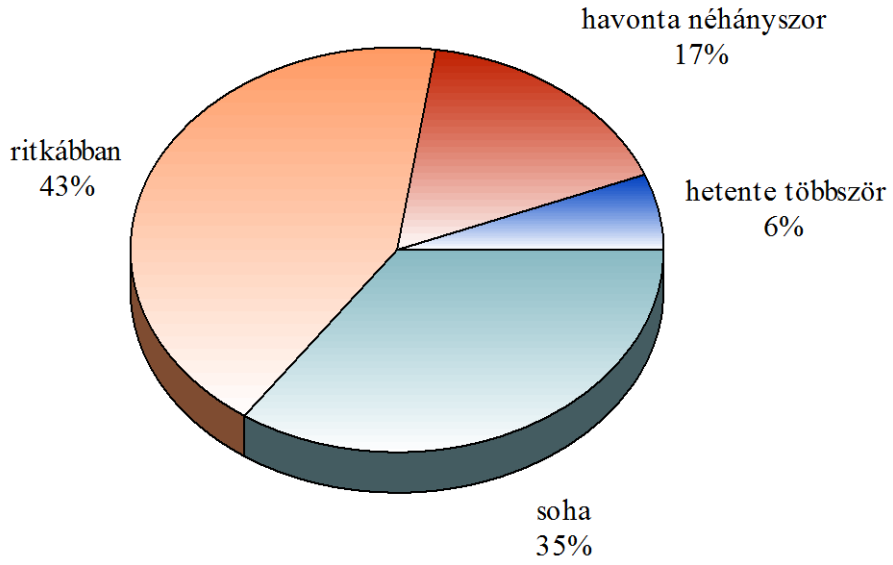
Kérdés: Valószínűnek vagy kizártnak tartja-e azt, hogy 2-3 éven belül Ön is használni fogja az Internetet munkájához, szórakozásra, ügyintézésre?

90. ábra

INTERNETEZŐK KÖRÉBEN, N=147

Zirc város honlapjának látogatottsága

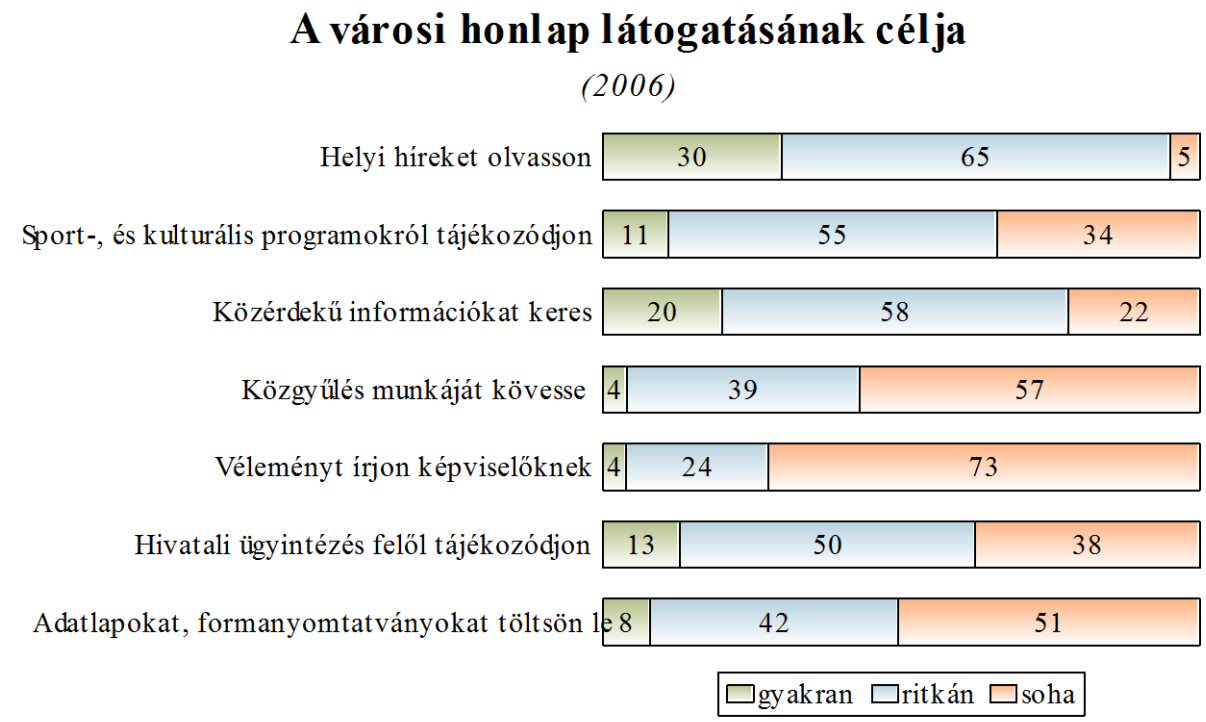
(2006)

Kérdés: Milyen gyakran szokott Ön Zirc város Internetes honlapjára látogatni?

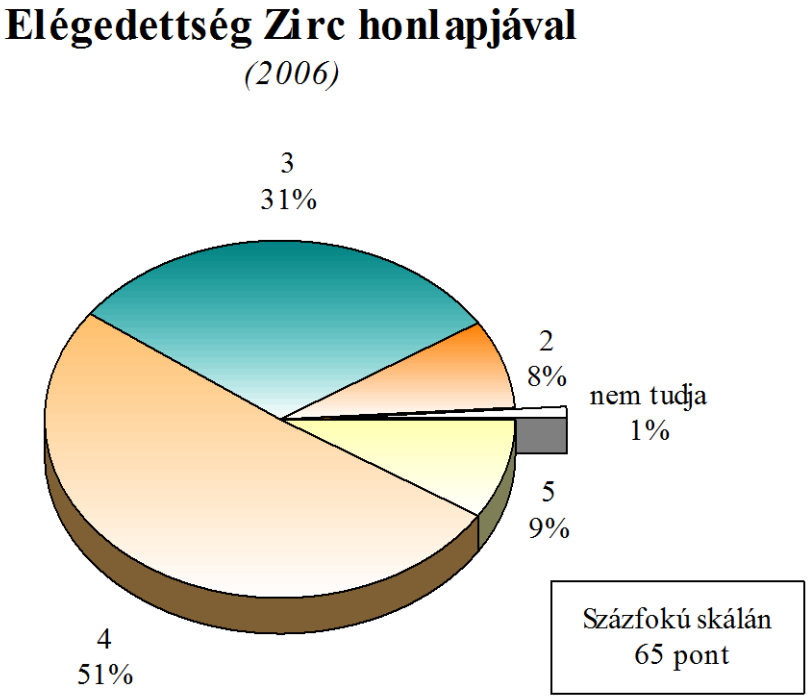
91. ábra

A HONLAP LÁTOGATÓINAK KÖRÉBEN, N=94–96

Kérdés: Ön milyen gyakran használja a város internetes honlapját arra, hogy....?

92. ábra

Iskolai osztályzatok.
Kérdés: Összességében mennyire elégedett Ön a város honlapjával?

93. ábra

- Jelenkutató Intézet
- Zirc Város Önkormányzata
- GVOP 4.3.2.

ZIRC ÉS TÉRSÉGE 2006

ÁBRÁK

- Jelenkutató Intézet
- Zirc Város Önkormányzata
- GVOP 4.3.2.

ZIRC ÉS TÉRSÉGE 2006

NYITOTT KÉRDÉSEK

- Jelenkutató Intézet
- Zirc Város Önkormányzata
- GVOP 4.3.2.

ZIRC ÉS TÉRSÉGE 2006

GYORSJELENTÉS